

V Trstu 170 županov podpisalo listino proti potrati hrane

V Barkovljah so predstavili knjigo Ivane Suhadolc Pomorski klub Sirena, slovenski glas v Tržaškem zalivu

č 5

Za kopanje kaverne na Brestovcu izkorisčali civiliste

č 6

č 9

NEDELJA, 30. SEPTEMBRA 2012

št. 231 (20.552) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v vasi Zákrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

CEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNIKA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzene in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

20.552
9 771124 666007

Zdaj
ali
nikdar
več

ALJOŠA GAŠPERLIN

Če je padel Berlinski zid, naj pade tudi pregrada, ki ločuje Trst od starega pristanišča. To zahtevajo lokalne uprave, to zahteva velika večina Tržačanov. Naveličani so gledati ruševine, na katerih rastejo veliki interesi majhne, a še vedno dokaj vplivne manjšine s senatorjem Giuliom Camberjem na čelu.

Ta zid skušajo zdaj zrušiti mnogi, začenši s tržaškim županom Robertom Cosolinijem, pobudnikom včerajšnjega sprehoda po tržaškem nabrežju. Njegov namen je bilo zahtevati od italijanske vlade, da premakne prostocarinsko cono in s tem omogoči nove naložbe za prepored starega pristanišča in z njim vsega mesta.

Pobude se je udeležilo veliko ljudi, od parlamentarcev do navadnih občanov. Med njimi je bilo severa mnogo Slovencev; s svojo prisotnostjo so poudarili, da smo neločljiv del širše družbene skupnosti, ki bi mu ovrednotenje starega pristanišča omogočilo prodornejšo vidnost v mestni središči. Pohod je torej dokazal, da javni upravitelji niso osamljeni.

Nedavno smo zapisali, da se o prihodnosti starega pristanišča krešejo mnenja, v ozadju pa brusijo noži. Zdaj je jasno, da je to že hud boj. Cosolini napoveduje, da se bo boril do zadnjega.

Ali zdaj ali nikdar več, torej. Podreti je treba simbol razprtosti v preteklost, za katerega odpravo je po mnenju nekaterih potrebno dovoljenje držav, ki jih ni več. Poudarjati, da je bilo izданo dovoljenje za sprehod, ko pa je bil vhod v staro pristanišče zaklenjen, ne pelje daleč. Razen če kdo upa, da bo staro pristanišče vekomaj zaprto. To je pač interes nekaterih, medtem ko bi bilo njegovo odprtje v korist vseh. Če bo namreč simbol zaprtosti padel, se bo Trst odprl v vse smeri.

SLOVENIJA - Včeraj popoldne slavnostno odkritje

V Ljubljani spet plošča v čast bazoviškim junakom

V Cankarjevem domu prireditev v spomin na tigrovce

TRST - Sprehod od Velikega trga do 4. pomola

Tržačani zahtevajo korenito preobrazbo starega pristanišča

TRST - Vec kot tisoč ljudi se je udeležilo sprehoda od Velikega trga do starega pristanišča, ki ga je predril včeraj tržaški župan Roberto Cosolini. Namen pobude je bilo spodbujati razpravo o tem, ali mora biti staro pristanišče še naprej prostocarinsko območje, ali pa naj postane del mesta in se razvije. Obenem je hotel župan ob priliku prireditve Next seznaniti čim širši krog ljudi na državni in na mednarodni

ravnih s potencialom mesta. Vhod v staro pristanišče je bil vsekakor zaprt, pa čeprav je Pristaniška oblast trdila, da je izdal ustrezno dovoljenje.

Na 4. strani

LJUBLJANA - Pred poslopjem Univerze v Ljubljani so včeraj popoldne slovesno odkrili spominsko ploščo bazoviškim junakom. Obeležje so znova postavili tja, kjer je med letoma 1931 in 1942 stala tabla z identičnim sporočilom, ki so jo odstranile in uničile italijanske okupacijske oblasti. Pobudo za ploščo so dali Slovenska izseljenska matica, društvo TIGR in odbor za proslavo bazoviških žrtv iz Trsta.

V Cankarjevem domu je bila sicer slavnostna akademija posvečena tigrovcem, na kateri je bil slavnostni govornik slovenski predsednik Danilo Türk.

Na 3. strani

SKGZ predlaga SSO, naj skupno skliceta slovenske organizacije

Na 2. strani

SDGZ in Fipe o raznoliki prehrani

Na 5. strani

Soška cesta vzela mlado življenje

Na 9. strani

Doberdob izstopil iz tržiškega konzorcija

Na 10. strani

V Gorici gneča kljub muhastemu vremenu

Na 12. strani

BON BON chocolate
dolciumi - ingredienti - decorazioni

Božansko dobrí konfeti

Trst
ul. Carducci 25
Gorica
ul. Garibaldi 6
Tržič
ul. S. Ambrogio 18
Ljubljana
Trg Ajdovščina 4

DISCOUNT MATERASSI

PROMOCIJSKA CENA ZA

Ležišče lateks - višina 20 cm	€ 299,00 - enop.	€ 598,00 - dvop.
Ležišče ortopedsko vzmeti	€ 238,00 - enop. € 476,00 - dvop.	-50% € 119,00 - enop. € 238,00 - dvop.
Ležišče ločene vzmeti	€ 498,00 - enop. € 996,00 - dvop.	-50% € 249,00 - enop. € 498,00 - dvop.
Ležišče memory foam	€ 698,00 - enop. € 1.396,00 - dvop.	-50% € 349,00 - enop. € 698,00 - dvop.
Vzglavniki lateksa in memory foam	€ 98,00 preobleka proti pršicam	-50% € 49,00
Električni počivalnik	€ 1.590,00	-50% € 790,00

Trst, ul. Rossetti, 6
na vogalu z ul. Giotto
Tel.: 040.37.11.35

Delovni čas:
pon. 15.45 - 19.30
tor. - sob. 9.15 - 12.45 in 15.45 - 19.30

kakšna usoda
na s čaka

FINANČNA KRIZA - Predlog Rudija Pavšiča

SKGZ in SSO naj prevzameta odgovornost za sklic organizacij

Slovenija napoveduje 10-odstotno nižanje prispevkov Slovencem v Italiji

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza ocenjuje, da je vladno omizje za reševanje odprtih vprašanj naše skupnosti, ki se je umestilo prejšnji nedeljek v Rimu, pomemben člen istitucionalnega povezovanja med italijansko vlado in slovensko narodno skupnost ter z Deželo FJK. Podtajnik na notranjem ministrstvu Saverio Ruperto je posebej izpostavil, da ustanovitev omizja odraža skrb, ki jo vlada ima do slovenske manjšine, v želji, da se primočno in čim hitreje rešujejo nekatera vprašanja, ki so vezana na izvajanje zaščitnega zakona.

SKGZ v izjavi za tisk meni, da morajo slovenski predstavniki omizja izkazati čim bolj enotne poglede in skupaj predlagati rešitve, kot sta to storila predsednika krovnih organizacij in predsednica paritetnega odbora na umestiveni seji omizja. To je pomembno jamstvo za učinkovitost vladnega sestava, ob dejstvu, da so pozitiven pristop pokazali tudi vsi ostali udeleženci omizja, in prvi vrsti sam predsednik Ruperto in tržaški prefekt Alessandro Giacchetti.

MANJŠINA - Zaradi finančne stiske

ZSKD je že črtala nekatere pobude

OPĆINE - Deželni odbor Zveze slovenskih kulturnih društev je na svoji prvi seji v novi sezoni najprej ocenil dejavnost in prireditve v poletnem obdobju, o čemer je uvodoma poročal predsednik Igor Tuta. Tudi letos je zelo uspešno potekal tečaj za mlade godbenike Intercampus, na Gradini in Doberdoru se je v drugi polovici avgusta odvijala 42. mednarodna likovna kolonija za mladino, ki so se je letos prvič udeležili tudi mladi iz slovenske manjšine na Hrvaškem in teden kasneje se je odvijala na Livku Mala ustvarjalna akademija za otroke včlanjenih društva.

Poleg tega so tudi letos potekali vgoriškem Ljudskem vrtu dnevi Kapljice kulture s sodelovanjem umetnikov z obeh strani nekdanje meje. Na Proseku pa so mladi člani tržaškega odbora Zveze v začetku septembra priredili zanimiv večer na temo Kultura zate. Ocena vseh teh prireditiv in dogodkov je po predsednikovem prepričanju pozitivna in kaže, da se pri svojem delu Zveza posveča predvsem mladim in najmlajšim.

Glavna točka na dnevnom redu zasedanja v Prosvetnem domu na Opčinah pa je bila razprava o sedanjem zaskrbljujočem trenutku zaradi nejasnosti glede javnih prispevkov, brez katerih neprofitna organizacija, ki je Zveza, ne more redno delovati. Blagajnik Aleksander Coretti je podrobno poročal in predstavil finančno stanje v prvi polovici letosnjega leta. Za vse delovanje od organizacijskih stroškov do pomoči včlanjenim društvom in do lastnih prireditiv so se v Zvezzi točno držali proračuna za letosnjé leto, vendar računi kažejo določen deficit, ker so prispevki iz javnih sredstev nižji od predvidenih.

K temu je treba dodati, da tudi objavljeni prispevki še niso bili nakazani, zato se resno postavlja vprašanje, kako bo lahko Zveza brez posojil izplačevala svoje obveznosti do konca leta, je poudaril blagajnik organizacije Coretti. Na sestanku je bilo sklenjeno, da bodo odpadle v tem zadnjem obdobju letosnjega leta nekatere pobude in prireditve, ki so bile že načrtovane. Predvsem bo treba prenesti na prihodnje leto seminar o slovenskem jeziku, ki je bil napovedan za me-

PREDSEDNIK
ZSKD IGOR
TUTA

sec oktober. To je prvi zaskrbljujoči po-datek, ki kaže, da bo zaradi finančnih težav trpeljo tudi kulturno in izobraževalno poslanstvo Zveze kulturnih društev, je zaskrbljeno naglasil predsednik Tuta.

Prav tako pa se že zdaj postavlja vprašanje, kako nastaviti proračun stroškov za prihodnje leto. K letosnjim že takoj v takoj nizkim dokladom bo treba prijeti za prihodnje leto napovedano znižanje prispevkov iz Italije za okrog 20 odstotkov in iz Slovenije za približno 10 odstotkov. Že iz tega je razvidno, da prihodnje leto Zveza žal ne bo mogla nuditi svojim članicam istih uslug kot do zdaj in se bo treba odpovedati nekaterim pomembnim prireditvam. Deželni odbor je zato poveril delovni skupini, da v oktobru izdela podrobni in možen predlog nižanja izdatkov, na podlagi katerega se bodo na prihodnji seji odločali, kje in kako bo treba prihodnje leto izvesti nujne proračunsко-finančne reze pri delovanju naše največje kulturne organizacije.

Slovensko stalno gledališče obvešča,
da ponovitev dramske kronike
Dušana Jelinčiča Kobarid
predvidena za danes ob 14.30
na Nanosu zaradi neugodnih
vremenskih napovedi odpade.

RUDI PAVŠIČ

SKGZ se želi zahvaliti vsem, ki so se tako v Italiji kot v Sloveniji zavzeli za ustanovitev vladnega omizja, vključno članom skupnega manjšinskega zastopstva. V takšnem vzdihu moramo nadaljevati delo, saj v se bo omizje v kratkem ponovno sestalo, da bi preučilo odprta vprašanja, vezana na slovensko šolstvo ter na olajšano zastopstvo manjšine v rimskem parlamentu.

Na zadnji seji deželnega vodstva SKGZ je predsednik Rudi Pavšič orisal kritično finančno stanje organizacij in ustanov, ki so postale prve žrtve zamud pri izplačilih prispevkov in napovedanih rezov. Tudi na vladnem omiziju je prišla do izraza določena negotovost tako v časovnih rokih pri izplačevanju finančnih prispevkov, kot tudi glede višine sredstev, ki naj bi bila namenjena manjšinskim organizacijam. Če sta 2,8 milijona evrov že na poti, je usoda preostalih 2,5 milijonov evrov popolnoma neznana. Konec septembra torej še ne vemo, kdaj in kolikšen delež potrebnih in po zakonu zapisanih sredstev bo-

doobile pomembne manjšinske organizacije in ustanove. Vladno omizje je obenem pokazalo, da je za zamude kriva pomanjkljiva komunikacija med pristojnimi vladnimi službami in deželno upravo, kar bo treba čim prej premostiti.

Pri SKGZ obstaja občutek, da se vse ne zavedajo v zadostni meri, kakšno je realno stanje v manjšinskih organizacijah in ustanovah. Tudi Republika Slove-

nija napoveduje 10-odstotno nižanje prispevkov, zato je zaskrbljenost popolnoma upravičena. SKGZ ocenjuje, da bi bilo tudi znatnej manjšine potrebno konkretnejše dogovarjanje, uskladitev pogledov in sprejetje primernih protikriznih ukrepov.

V tem smislu SKGZ predlaga, naj si krovni organizaciji prevzameta odgovornost za sklic koordinacije vseh pomembnejših organizacij in ustanov, ki je svojih že delovala, da se skupaj preuči nastalo stanje. Obenem predlaga, naj se ponovno aktivira 6-članska delovna komisija SKGZ-SSO in naj nadaljuje z delom, tako kot je bilo dogovorjeno pred več kot enim letom. V tem smislu je Pavšič že pisal predsedniku SSO Dragu Štoki. Ocene Slovenske kulturno gospodarske zveze o zaskrbljujočem finančnem položaju v številnih organizacijah izhajajo iz neposrednih srečanj z njimi in skupne skrbi, da se problemi rešujejo. S podrobnejšo informacijo o teh srečanjih bo SKGZ seznanila javnost v naslednjih dneh.

SLOVENIJA

Dnevnik: Za polom v Mariboru kriv nadškof Stres

LJUBLJANA - Ključno odločitev, ki je vodila v polom mariborske nadškofije, je sprejel škof Anton Stres, poroča včerajšnji Dnevnik, ki se sklicev na dokumente, pridobljene od »dobro obveščenih mariborskih virov«. Ti dokazujejo, da za mariborsko afero nista odgovorna samo (nad)škofijska gospodarska uprava oz. Mirko Kraševci in upokojeni nadškof Franc Kramberger.

Poleg njiju ali celo bolj od njiju so poleg vrste laičnih finančnih izvedencev za sprejemanje škodljivih odločitev po navedbah Dnevnika odgovorni: sedanji ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres, ki je sooblikoval in podpisal večino najbolj škodljivih odločitev in strategij, sedanji mariborski nadškof metropolit Marjan Turnšek, sedanji mursko-soboski škof Peter Štumpf, sedanji celjski škof Stanko Lipovšek, vodja (ned)škofijske pisarne Janez Lesnika, prelat in kanonik Franc Zdolšek, kanonik Jože Goličnik in v manjši meri še nekatere druge posvečene osebe.

Sedanji ljubljanski nadškof Stres je bil za mariborskoga pomožnega škofa imenovan leta 2000. V tej vlogi je do leta 2006, ko je bil imenovan za celjskega škofa, sodeloval pri vseh ključnih odločitvah v okviru škofijskega gospodarskega sveta (ŠGS). Kot piše časnik, je Stres podatkih z različnih strani ta posmemben organ s svojo avtoriteto obvladal. Do leta 2004 je postavljal svoje, večinoma laičke kadre za finančno vodenje, z nasveti mu je pomagal tudi škof Turnšek. Kot kažejo dostopni podatki, je Stres po navedbah Dnevnika popolnoma obvladal finančne posle in naložbe, kar je vodilo in finančni polom mariborske nadškofije.

Za najbolj usodno se izkazala odločitev, da škofija vloži denar v delnice Zvona Ena in da se ga prevzame, piše Dnevnik. Ob tem dodaja, da naj bi prav za to odločitvijo, ki je »temeljni vzvod finančnega poloma in je bila sprejeta na podbo in po naročilu ŠGS (od 2001 je nastopal kot nekakšen nadzorni svet), kot glavni stal Anton Stres.«

Dnevnikovi dokumentirani podatki med drugim kažejo, da je zapisnike sej podpisoval prav on in ne škof Kramberger. Cerkveni molk glede osebne odgovornosti vpleteneh v mariborski finančni škandal je nedoposten, a razumljiv, ker je pri ključnih odločitvah, ki so se izkazale za napačne, po navedbah časnika sodeloval sam vrh Cerkve. Po pisaniu časnika naj bi Mirko Krašovec kot ekonom v tej aferi odigral vlogo grešnega kozla.

SLOVENIJA - Diplomacija

Janezu Janši v ZDA nagrada za inovacije

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Janša je na vrhu o inovacijah in podjetništvu, ki je potekal v Bostonu (ZDA) od 26. do 28. septembra, dobil nagrado za inovacije na področju diplomacije. V imenu premiera, ki je bil teden v New Yorku na zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov, je nagrado prevzel veleposlanik Slovenije v ZDA Roman Kirn. Vrh o inovacijah in podjetništvu (World Summit on Innovation and Entrepreneurship) je namenjen inovatorjem, podjetnikom in politikom, ki si prizadevajo za spodbuditev gospodarskega sodelovanja in inovacij na področju energije, kulture, izobraževanja, zdravstva in politiki. Vrh se je udeležilo več kot 1000 inovatorjev in podjetnikov iz 50 različnih držav.

V preteklosti so nagrada, ki jo na podobo Združenih narodov podeljujejo od leta 2008, med drugim prejeli Bill Gates, Stephen Hawking, Desmond M. Tutu in finska predsednica Tarja Halonen. Med udeležencami vrha je bil letos tudi predstavnik slovenskega proizvajalca ultralahkih letal Pipistrel, ki je sodeloval v panelu o zelenih rešitvah v letalstvu (Greening the Future of Electric Aviation). (STA)

SSG - Jutri predstavitev programa v Kulturnem domu v Trstu

Predogled podobe jubilejne sezone našega gledališča

TRST - Predsednica Upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča Matja Lapornik, umetniški vodja Diana Koloini in njen pomočnik Danijel Malalan bodo kmalu razkrili vsebine letosnjega abonmajskega programa slovenskega gledališča v Trstu. Tiskovna konferenca, ki bo jutri, 1. oktobra, ob 10.30 v Mali dvorani Kulturnega doma, bo letos odprtega zna-

čaja, zato so poleg novinarjev in avtoritet vabljeni tudi vsi zainteresirani, ki želijo poslušati v živo prvo predstavitev bogate ponudbe 2012/13. »110 s polvalo e lode« je novi program slovenskega gledališča v Trstu. Tiskovna konferenca, ki bo jutri, 1. oktobra, ob 10.30 v Mali dvorani Kulturnega doma, bo letos odprtega zna-

udeležijo dogodkov v novi sezoni. Svečano priložnost prikazuje tudi uradna podoba gledališča, ki bo spremljala jubilejno sezono in si jo je zamislil in izdelal grafik Andrej Pisani (Sintesi). Ansambel se je za gornjo podobo postavil pred objektiv fotografije Agnese Divo, za styling pa sta poskrbela Luca Pozzuolo & Emanuele Bonatti (BelleetBeauParfumerie).

Turistična kmetija pri TAVČARJEVIH

Particija Petrovčič

Hruševica 44 - 6222 Štanjel (Slo)

Prodaja lastnega vina

VABLJENI!

hrusevica44@gmail.com - Tel. 00386 5 769 0136 - GSM 00386 41 500 054

SLOVENIJA - Odkrili so jo včeraj popoldne pred Univerzo

Sredi Ljubljane spet plošča v spomin na bazoviške junake

Obeležje znova tam, kjer je nekoč stala tabla, ki so jo odstranili in uničili italijanski okupatorji

LJUBLJANA - Pred poslopjem Univerze v Ljubljani so včeraj popoldne slovesno odkrili spominsko ploščo bazoviškim junakom. Obeležje so znova postavili tja, kjer je med letoma 1931 in 1942 stala tabla z identičnim sporočilom, ki so jo odstranile in uničile italijanske okupacijske oblasti.

Slovenski minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk je v nagovoru ob odkritju spominske plošče opozoril, da lahko v preteklosti razpoznamo sporočila, ki imajo pomen danes in zdaj. »Nekatera združujejo, druga razdvajajo, nekatera bodijo, druga težijo. Od nas je odvisno, katera izberemo za proslavljanje, katera za trezno analizo in kultivirano razpravo in katera za prepiranje,« je dejal minister in spomnil, da se je ob padcu štirih mladih fantov pod streli krvnikov fašistične diktature 6. septembra 1930 na kraški gmajni v Bazovici pri Trstu ves slovenski narod združil v obsodbi in protestu.

Spominska plošča je po Turkovih besedah na tem mestu vse od leta 1931 pričala o trpljenju, ki ga je del slovenskega naroda doživil pod fašizmom. Nič nenavadnega torej ni bilo, da so jo italijanski okupatorji po zasedbi Slovenije odstranili, a nenačadno je - tako minister - da jo ponovno postavljamo šele danes, 67 let po koncu druge svetovne vojne.

Pobudo za ponovno postavitev obeležja so dali Slovenska izseljenska matica, društvo TIGR in odbor za proslavo bazoviških junakov iz Trsta. Nova plošča stoji na istem mestu kot original, enaka je tudi njena vsebina, izdelana pa je po načrtih Vladimira

Odkritje plošče v spomin na bazoviške junake pred sedežem Univerze v Ljubljani

STA

Pezdirca. Obeležje predstavlja valove, ki ponazarjajo, da je vse v stalnem prihajjanju in odhajanju. Plošča sta odkrila predsednik društva TIGR Marjan Bevk in predsednik Odbora za proslavo bazoviških junakov Milan Pahor. Govorili so tudi ljubljanski župan Zoran Janković, rektor Univerze v Ljubljani Stane Pejovnik in glavni tajnik Slovenske izseljenske matice Janez Rogelj.

Vnovična postavitev plošče sodi v sklop rodoljubnih dnevov tajne antifašistične organizacije TIGR, ki

so se v slovenskem glavnem mestu začeli v petek. Prireditve so se sklenile sinoči s slavnostno akademijo ob 85. obletnici ustanovitve protifašističnega gibanja Tigr in ob 100-letnici rojstva primorskega aktivista Ferda Kravanje - Petra Skalarja.

Türk: TIGR presegel ideološka razhajanja

Slavnostni govornik v Cankarjevem domu je bil predsednik Re-

publike Slovenije Danilo Türk, ki je pozval k prijateljstvu in dobremu sosedstvu. »Dogodki teh dni bodo prispevali k utrjevanju naše domovinske zavesti in domoljubja,« je prepričan Türk.

TIGR je bila prva protifašistična organizacija v Evropi. »Tigrovci so se borili za boljši svet. Danes se nam za ta cilj ni treba boriti z orožjem.

Boriti se moramo z znanjem, s pametjo in samozavestjo,« je pozval slovenski predsednik.

Po Türkovih besedah danes potrebujemo predvsem modrost, odločnost in pogum. »Pogum sprejeti odločitve, gojiti prijateljstvo in dobro sosedstvo ter uveljaviti se v Evropi kot eden uglednih, modrih in dostojanstvenih narodov. V preteklosti smo bili sposobni velikih dejanj in tudi danes moramo izkazati to sposobnost,« je dejal.

Ravno na primeru organizacije TIGR se je po njegovih besedah potrdilo, da je možno preseči ideološka razhajanja in različne poglede na zgodovino.

Temelji organizacije so bili postavljeni na skrivnem sestanku skupine primorskih Slovencev na Nananu sredi septembra 1927. V naslednjih desetih letih je TIGR organiziral mrežo zaupnikov z različnimi nalogami, od skrbi za ohranjanje slovenskega jezika, do protifašističnega delovanja in oboroženih spopadov.

Že pred prvo svetovno vojno so nastale nekatere obrambne organizacije primorskih Slovencev, po prvi svetovni vojni pa se je odpor proti fašizmu pokazal kot odpor, ki ima široko ljudsko podporo. Odločitev za oborožen upor proti nacizmu in fašizmu po napadu na Jugoslavijo leta 1941 je predsednik označil z pravo. »Slovenski narod je prvič v zgodovini izkazal visoko stopnjo poguma ter politične zrelosti in je bil zato ob koncu velike morije na strani zmagovalcev,« je spomnil še Türk. Na prireditvi (na njej je govoril tudi predsednik društva TIGR Marjan Bevk) so tudi podelili priznanja organizaciji, ki neguje ideale tigrovcev. (STA)

RIM - Predstavitev mariborske pobude

Kulturna prestolnica pomembna za razpoznavnost Slovenije

RIM - Veleposlaništvo Republike Slovenije je organiziralo predstavitev Evropske kulturne prestolnice (EPK) Maribor 2012. V uvodnem govoru je goste pozdravil veleposlanik Iztok Mirošič, skupaj z direktorjem predstavništva Evropske komisije v Rimu Luciom Battistottijem ter s predstavnikom župana občine Rim Federicom Rocca. Veleposlanik Mirošič je poudaril pomen kulturnih projektov za gospodarsko in turistično rast kakor tudi krepitev kulturnih izmenjav v Evropi.

Predstavitev Maribora sta imela Mitja Čander, programski direktor

EPK Maribor in Nataša Kos, namesnica programskega direktorja EPK Maribor, ki sta orisala pretekli in prihodnji kulturni program. Dogodek je bil odlična priložnost za turistično promocijo Slovenije, zato je pri predstavitev sodeloval tudi Gorazd Skrt, direktor predstavnosti Slovenske turistične organizacije v Milianu, ki je navedel številne razloge za obisk Slovenije. Na predstavitev je spregovoril tudi Sašo Jurcer, producent predstave Medejin krik, ki je bila na ogled v rimskej gledališču Vascello.

Poleg same predstavitev Maribora so govorniki izpostavili poziti-

vno vlogo evropske kulturne prestolnice za promocijo turizma in gospodarstva v širši regiji - v Mariboru in njenih partnerskih mestih. Evropska kulturna prestolnica predstavlja odlično priložnost, da se poveča prepoznavnost mesta ter da se vzpostavijo trajni mednarodni stiki med kulturnimi inštitucijami in umetniki.

Dogodek je veleposlaništvo organiziralo tudi s pomočjo predstavnosti Evropske komisije v Rimu in sicer v njihovih prostorih v najstrožjem centru Rima. Pokroviteljstvo je dala tudi mestna občina Rim, ki je dogodek podprla in promovirala.

ŠOLA ZA NEMŠČINO

Hildegard Bayer

Profesorji nemškega maternega jezika

Največ po 8 slušateljev v skupini

Tečaji:

- za različne starostne stopnje
- za podjetja
- individualni tečaji

Certifikati za študijski kredit - Bogata knjižnica in videoteka

INFORMACIJE: pon. - pet. 10.15-13.00/15.30-18.30

Ul. Ginnastica 3, 1. nadstr., tel. 040 661050 e-mail: hildegardbayer@tin.it

(Šola ima pooblastilo - MD 19.11.1983 - Ital. Šolskega ministrstva, Splošnega ravnateljstva za kulturne izmenjave.)

BRITISH SCHOOL

Angleščino se učimo v Trstu
v ulici Torrebianca 18 040-369.369

ENGLISH plus...

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised Centre

The British School of
Friuli Venezia Giulia

AISL
EAQUALS

STARO PRISTANIŠČE - Tržaški župan Roberto Cosolini na čelu večtisočglave množice zahteval njegovo odprtje

Pohod za razvoj starega pristanišča Vstop pa je bil kljub vsemu prepovedan

Cosolini: To je boj za prihodnost mesta in za mlade - Blažina: Prostocarinsko cono je treba premakniti - Monassi: Dovoljenje smo izdali

To je boj za prihodnost pristanišča, to je boj za prihodnost mesta, to je boj za prihodnost mladih. Zmagovalec bo nazadnje vsekakor Trst, pa čeprav bo do za to potreben še dodatni sprehod in dodatno delo v Rimu.

To je poudaril tržaški župan Roberto Cosolini med svojim govorom po sprehodu od Velikega trga do 4. pomola, katerega namen je bilo v okviru prireditve Next seznaniti čim širši krog ljudi na državni in na mednarodni ravni s potencialom mesta in starega pristanišča. Pristaniške dejavnosti v starem pristanišču niso namreč več mogoče, je dodal Cosolini, in mora to območje postati del mesta, na njem in do Barkovelja pa se morajo razviti najrazličnejše dejavnosti. To je namreč prihodnost Trsta in zato ni mogoče izgubiti te priložnosti. Tu so potrebi vlagatelji, tu so potrebne investicije, tu je potreben razvoj, ki bo prinesel rast in blaginjo. Zato je nujno čim prej premakniti prostocarinsko cono in tako omogočiti podjetnikom, da vlagajo v staro pristanišče, je poudaril župan in zavrnil vsak namig, da bi lahko prišlo do gradbenih špekulacij.

Sprehoda na tržaškem nabrežju se je včeraj udeležilo več kot tisoč ljudi, kot nam je to potrdila tudi politična policija Digos, po nekaterih ocenah pa je bilo kar dva do tri tisoč udeležencev. Simbolične pobude so se udeležili posamezni Tržačani, družine, predstavniki stanovskih in sindikalnih organizacij, med njimi pa so bili mnogi Slovenci, ki so dokazali, da so pomemben in nelocljiv del širše skupnosti. Na celu dolgega sprevoda so bili ob županu med ostalimi senatorka Tamara Blažina, poslanci Ettore Rosato, Roberto Antonione in Roberto Menia, evropska poslanka Debora Serracchiani, pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat ter nekateri občinski odborniki tržaške in drugih okoliških občin. Blažinova nam je še pred sprehodom povедala, da je treba prostocarinsko cono premakniti, ker bo tako Trst končno na ravnini drugih mest, v katerih so že opravili podobne operacije. Antonione je dodal, da je skrajni čas, da se podre ta zid, zaradi katerega je mesto že izgubilo zavarovalnico Generali in tematski expo. Kar pa je bilo moršča, da je najbolj pomembno, je bil topel odziv občanov (med njimi je bil tudi marsikater »desničar«), ki so podprli pobudo in se podali od Velikega trga do 4. pomola, kjer pa je bil vhod v staro pristanišče zaprt.

Mesto je skrakta dokazalo, da zahteva odprtje starega pristanišča in njegovo obnovbo. Nekateri pa so dokazali, da tega necejo. Če so člani združenja Trieste Libera demonstrirali, češ da se ne sme nihče dotakniti prostocarinske cone, so drugi poskrbeli, da je bil vhod v staro pristanišče po 30 letih še vedno zaklenjen. To je za mikrofonom poudaril tudi Cosolini. Dejal je, da je Pristaniška oblast še v petek zvečer po mrzličnih pogajanjih zagotovila, da bo izdala ustrezno dovoljenje. Toda v petek zvečer je prišlo do »čudnega« požara v starem pristanišču, informacije glede dovoljenja pa so postale včeraj dopoldne »meglene«, je dejal župan. Vstop v staro pristanišče, ki naj bi vsaj zagotovljen za parlamentarce, župane in novinarje, je bil dejansko onemogočen.

Sicer je Pristaniška oblast včeraj poldne v tiskovni noti zavrnila vsak kritičen namig. Iz urada predsednice Marine Monassi so sporočili sledče: da so skušali v petek ves dan stopiti v stik z občinsko upravo, da bi posredovali dovoljenje za vstop v staro pristanišče; da je bilo dovoljenje včeraj ves dan »veljavno«, da so v noči na soboto hekerji napadli spletno stran, ki jo je Pristaniška oblast odprla na socialni mreži facebook in skušali prevzeti nekaj informacij. Cosolini je sinoč v tiskovni noti ugotovil, da Pristaniška oblast očitno ne razpolaga s telefonskimi številkami, številkami fakov in z naslovom elektronske pošte, ki jih uporablja tržaška občinska uprava, saj niso na županstvu prejeli nobenega dovoljenja. Že res, da je prišlo do nekaterih stikov in da je

Pristaniška oblast izrazila dvome glede odprtja vhoda na 4. pomolu, je dodal župan, toda pogajanja so se tudi prekinila brez končne odločitve.

Resinci na ljubo je težko razumeti, da predsedstvo odredi odprtje vhoda, vhod pa ostane zaprt. Dejstvo je, da to predstavlja zmago, je poudaril župan. Pomen zaprtega vhoda je v tem, da so sprehod in sorodne pobude potreben in da je torej nujno vztrajati po tej poti. Za sprehod v starem pristanišču pa bodo še druge priložnosti.

Temeljna je vsekakor jasnost glede starega pristanišča, se pravi, ali mora to biti še naprej prostocarinsko območje ali ne, je poudaril Cosolini, ker potrebujejo vlagatelji jamstva glede prihodnosti. Njegova preobrazba bo prispevala k razvoju mesta in tudi novega pristanišča, je še dodal župan. Kdor se je udeležil včerajšnje pobude, je namreč priatelj, in ne sovražnik pristanišča, meni Cosolini. Pravi sovražnik je tisti, ki nasprotuje in se upira obnovi starega pristanišča, pri tem pa se zateka k mirovni pogodbi iz leta 1947.

Aljoša Gašperlin

Vstop v staro pristanišče je bil prepričen Spodaj: prihod župana Cosolinija in udeležencev sprehoda na prag starega pristanišča

KROMA,

OBČINA TRST - Priznanje kopališki mojstrici

Rešila je plavalca

V začetku avgusta je v kopališču povlekla iz vode nezavestnega moškega

V občinskem kopališču Alla Lanterna se je 3. avgusta brez pomislike ponogala v vodo, ko je opazila, da je priletnega kopalca med plavjanjem obšla slabost. Moškega je rešila iz vode, ga povlekla na kopno in mu tako rešila življene.

Včeraj se je tržaški občinski odbornik za šport Emiliano Edera v imenu občinske uprave zahvalil »rešiteljici«, Gabrieli Friede, ter ji podelil plaketo s priznanjem za njenou humanitarno gesto. Z dekletem, pomočnico kopališkega mojstra, so se sprejema v tržaški palači udeležili tudi ostali člani »kopališke družine« Pedocina, kot pravijo Tržačani kopališču Alla Lanterna, in sicer odgovorni Eugenio Bartoluccio, kopališki mojstri Antonio, Simone in Massimo, blagajnica Mauro in Franco in natakarja Mirjana in Sandro.

Gabriela Friede je po rodu iz Vi-

cenze, štiri leta živi v Trstu, kjer študira biologijo. »Ko sem v vodi opazila moškega, ki je imel glavo pod vodo. Takoj sem skočila v vodo, splavala do njega, ga obrnila in povlekla na kopno, kjer so mi kolegi pomagali pri prvi pomoći,« se je včeraj pogumno dekled spomnilo avgustovskega dogodka.

ČRNA KRONIKA - V prejšnjih dneh na nekdanjem mejnem prehodu na Fernetičih

Okreppljen nadzor obmejne policije

Izsledili Romuna, ki se je - kljub izgonu - vrnil v Italijo - Drugemu romunskemu državljanu zasegli vozilo

Obmejna policija je v zadnjih dneh okreplila nadzor na območju ob nekdanji meji. Preventivna akcija je bila uspešna, saj je policijska izvidnica v torem na Fernetičih arretirala 26-letnega romunskega državljanja B.M.-ja. Maja 2010 je tožilstvo iz Siene izdal zanjan zaporni naloz zaradi številnih tativ, ki naj bi jih opravil v trgovinah v različnih krajih v Srednji Italiji. Moški se je nahajjal na avtobusu, ki je prihajjal iz Španije in je bil namenjen preko nekdanjega mejnega prehoda na Fernetičih v Romunijo. Med pregledom potnikov so policisti odkrili, da ima Romun odprte račune z italijansko pravico in so ga arretirali. Prepeljali so ga v zapor v Ul. Coroneo, kjer je na razpolago italijanskim sodnim oblastem.

Agenti obmejne policije so nadalje arretirali 29-letnega albanskega državljanja B.E.-ja. Moški je imel opravko z italijansko pravico, obsojen je bil na zaporno kazeno, potem ko jo je prestal, mu je prefekt iz Ancone izdal naloz o izgonu iz države. Ker se je vrnil, so ga policisti ustavili in odpeljali v zapor v Ul. Coroneo.

Tativna v stanovanju

V petek popoldne so neznanci izkoristili odsotnost stanovalcev in vložili v stanovanje v šestem nadstropju poslopja na Trgu Puecher. Dodobra so prebrskali spalnico in odnesli zlato vežico in nekaj drugih dragocenosti. Policisti so uvedli preiskavo, posegli pa so tudi forenziki.

Izvidnica obmejne policije na Fernetičih

TRIESTE NEXT - V okviru festivala inovacije in znanstvenega raziskovanja

Več kot 170 županov skupno proti potrati hrane

Iz italijanskega sevezorahoda in Slovenije so podpisali ustrezno listino

Evropski festival inovacije in znanstvenega raziskovanja Trieste Next je včeraj požel prvi veliki uspeh: več kot 170 županov iz italijanskega sevezorahoda, iz bližnje Slovenije, pa tudi iz bolj oddaljenih italijanskih občin, kot je na primer Neapelj, je podpisalo Listino o nični potrati hrane. S podpisom listine so občine pristopile k prvemu dnevu proti potrati, ki jo je priredil Last minute market.

Pobudo za podpis listine o nični potrati so dali tržaški župan Roberto Cosolini in predsednika dežel Furlanije-Julijanske krajine in Veneta Renzo Tondu in Luca Zaia, med prvimi podpisniki dokumenta pa so bili tudi župani iz Gorice Ettore Romoli, iz Nove Gorice Matej Arčon, iz Pordenona Claudio Pedrotti in iz Škocjana Silvia Caruso.

Listina o nični potrati povzema deset točk, ki jih je bil januarja letos evropski parlament zapisal v resolucijo o prijemih za preprečevanje potrate hrane. V njej je uvodoma ugotovljeno, da ostaja na svetu neizkoriscena ali zavrnjena tretjina vse proizvedene hrane. Z njo bi lahko za eno leto nasilili polovico vsega svetovnega prebivalstva, to je več kot 3 milijarde in pol ljudi. Tako stanje postaja vse bolj nevzdržno, zato si je evropski parlament zadal cilj znižanja te potrate, pri tej akciji pa mora sodelovati čim več ljudi in predvsem krajevnih uprav, sicer je zapisana propad. Evropski parlament si je zadal za cilj znižanje potrate hrane za 50 odstotkov do leta 2025.

Civilna družba lahko odločilno priponore k spremembam navad prehrane, je poudaril ustanovitelj in predsednik združenja Last Minute Market Andrea Segre. Lahko spodbudi krajevne uprave, naj se zavzamejo za zdravo hrano, predvsem pa za zaježitev potrate hrane. Srečanja, ki ga je povezoval znani radijski voditelj Massimo Cirri, so se udeležili tudi evroparlamentarci Salvatore Caronna, Elisabetta Gardini, Giancarlo Scottà in Debora Serracchiani. Cirri je že dan prej posvetil dobršen del znanje radijske oddaje Caterpillar prav prvemu evropskemu festivalu inovacije in znanstvenega raziskovanja, še posebej pa se je zaustavil ob podpisu listine o potrati hrane.

Direktor festivala Trieste Next Filberto Zovico pa je poudaril, da je srečanje več kot stotih upraviteljev, ki se zavzemajo za zaježitev potrate hrane, pomemben signal, ki ga daje italijanski sevezorahod vsej državi.

Listino o potrati hrane so med drugim podpisali tudi (z leve) devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Veronese, zgoniški župan Mirko Sardoč in repentabrski župan Marko Pisani

KROMA

TRIESTE NEXT - Srečanje ministrov

Profumo - Turk

Ob 12. uri v Verdiju o znanosti, raziskovanju in podjetništvu

Prvi evropski festival inovacije in znanstvenega raziskovanja Trieste Next se bo zaključil danes s celo vrsto srečanj in prireditev. Opoldne bo v gledališču Verdi zasedanje na temo znanosti, raziskovanja in podjetništva, ki sta ga bosta udeležila tudi italijanski minister za šolstvo Francesco Profumo in slovenski minister za šolstvo Žiga Turk.

Že uro prej bo v hotelu Savoia Excelsior okrogla miza na temo Konkrenca globalnega vina, na kateri bo sodeloval tudi praproksi vino-gradnik Benjamin Zidarich.

Popoldne ob 15. uri bo italijanski minister za okolje Corrado Clini sodeloval na okrogli mizi o trajnostnem razvoju in krajevnih proizvodnjah. Med drugim se bo srečanja udeležil tudi predsednik dežele Veneto Luca Zaia.

Federico Grom in Guido Martinetti bosta ob 16.30 v malo dvoru-

ni gledališča Verdi predstavila knjigo Grom, zgodba o prijateljstvu, sladoledu in cvetju, to je zgodbo o sladoledu, ki je v nekaj letih zaslovel po svoji kvaliteti.

Ob 18. uri bo v auditoriju muzeja Revoltella srečanje na temo Konkrenca utopija, zgodba o spremembah Franca Basaglie. Sodelovala bosta nekdanja tesna sodelavca goriško-tržaškega psihiatra Giuseppe Dell'Acqua in Franco Rotelli.

Istočasno bo v gledališču Verdi zaključna prireditev z naslovom Gospodarstvo z vodo - festivalu Trieste Next 2013 naproti, sledilo pa bo srečanje o preporodu obmorskih mest, ki se ga bo udeležil tudi minister za okolje Corrado Clini.

Letošnji prvi festival Trieste Next bo sklenila gledališča predstava Itis Galileo Francesca Niccolinija in Marca Paolinija s slednjim v glavnih vlogah. Predstava bo v dvojavi Tripovich, začetek ob 21. uri.

MIELA
Koncert
Big Band
konservatorija

Tržaški konservatorij Tartini bo v okviru festivala inovacije in znanstvenega raziskovanja Trieste Next priredil danes ob 17.30 v gledališču Miela koncert Big Band orkestra konservatorija, ki ga vodi saksofonist Klaus Gesing, glasbenik, komponist in docent. Leta 1988 je bil nagrajen kot najboljši mladi jazz glasbenik v Nemčiji, prejel je še vrsto drugih pomembnih nagrad na jazz festivalih.

Big Band orkester bo izvajal vrsto standardnih jazzovskih skladb, kot so The Lady is a Tramp, Fly me to the Moon, But not for me in druge.

Danes popoldne bo, vedno v okviru festivala Trieste Next na sedežu glasbene šole v Ul. Capitelli 8 na ogled interaktivna glasbena inštalacija z naslovom Okusi glasba: harmonije zvočnih vsebin za pripravo naših receptov. Projekt sta pripravila Pietro Polotti in Cristina Fedriga, posvečen pa je vprašanju prehrane. Občinstvo bo lahko pripravilo različne recepte »pod vodilom glasbe«, je zapisano v vabilu.

38-letni motorist sinoč izgubil življenje v Ul. Flavia

Sinoč je za posledicami prometne nesreče umrl 38-letni motorist R. D. iz Trsta. Nesreča se je pripetila ob 20.10. južnem tržaškem predmestju, in sicer v Ul. Flavia pri hišni številki 17. Moški se je na svojem motorjem kolesu vozil v smeri proti Miljam, ko je iz neznanih razlogov zapovabil s cestiča. Hudo ranjenega motorista so prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer pa mu zdravniki niso mogli pomagati. Izvide o nesreči so opravili mestni redarji.

Obvestilo izletnikom Primorskega dnevnika

Zadružna Primorski dnevnik in turistične agencije Aurora, Adriatic in First & last minut Adriatica.net vabijo vse udeležence letosnjih izletov Primorskega dnevnika na družabno srečanje, ki bo v petek, 26. oktobra, v dvorani športnega centra Zarja v Bazovici od 18.30 dalje.

V sklopu centra deluje restavracija, kjer bodo prisotnim z veseljem postregli s specialitetami na žaru. Na sporedbo bodo tudi ogled filmov in slik. Kdo želi, da bi se njegov film ali slike predvajali je na prošenje, da to predhodno najavi, zaradi časovnega usklajevanja. Izletniki so toplo naprošeni, da svojo prisotnost in že omenjeni morebitni filmski ali slikovni material najavijo neposredno agencijam, ki so organizirale posamezne izlete, najkasneje do torka 23. oktobra (do 12. ure).

V Devinu danes zadnji nedeljski koncert

V dvorani Zavoda združenega sveta v Devinu bo danes dopoldne zadnji koncert v sklopu pobude Nedelje v Devinu: glasbeni aperitivi. Zadnji koncert bo izvedel francoski duo Atyopsis, ki ga sestavljata saksofonist Alexandre Souillart in pianist Mathieu Acar. Gre za mednarodno priznana glasbenika, ki sta prejela vrsto uglednih nagrad. Začetek ob 11. uri.

Poimenovanje knjižnice po Stelju Criseju

Državno knjižnico, ki domuje na Trgu papa Giovanni XXIII 6, bodo danes uradno poimenovali po Stelu Criseju, priznemu knjižničarju in kulturnemu delavcu. Poimenovanje je napovedano za 11. uro. Knjižnica bo danes odprtja od 9.30 do 18. ure in to v sklopu evropskih dnevov kulturne dediščine.

V Lovat knjiga o redki in hudi bolezni

V knjigarni Lovat (Drevored 20. septembra) bodo jutri ob 18. uri predstavili knjigo Io sono quì (Jaz sem tukaj), ki jo je napisala Mariapia Bonante. Gre za pretresljivo soočenje z redko in hudo boleznjijo (sindrom Locked-in), za katere je zbolel njen mož. O knjigi bodo ob avtorici spregovorili zdravnika Gilberto Pizzolato in Paolo Battaglini ter duhovnik Mario Vatta.

V torek na Pončani film Francesce Archibugi

Kulturno združenje Tina Modotti vabi v torek na predvajanje filma italijanske režiserke Francesce Archibugi z naslovom Lezioni di volo (Lekcije letenja). Začetek ob 20.30 na sedežu združenja v Ul. Ponziana 14 (prvo nadstropje).

Fotografska razstava na sedežu banke

V torek zvečer bosta na tržaškem sedežu zadružne kreditne banke iz Štarancana in Vileša (Ul. Roma 20, 1. nadstropje) dva dogodka. Ob 19. uri bo posvet o okolju »A proposito di paesaggio«, predaval bosta Fulvio Merlak in Adriano Perini, ob 20. uri pa bodo odprli fotografiko razstavo šestih avtorjev, ki jih je izbral Perini: razstavljajo Edvard Ciani, Mario Sillani Djerrahian, Daniele Indriago, Enzo Gamba, Donato Riccesi in Paola Vattovani.

PALAČA COSTANZI - Srečanje priredili gostinci SDGZ in FIPE

Pomen raznolike prehrane

Marija Merljak o zdravi prehrani - Hrano ponudili gostilni Gruden in Suban, vina Ferfolja od Piščancev in Vinakras iz Sežane

V palači Costanzi so predstavili kraške in tržaške dobrote

ske gostilne in Federica Suban iz znane gostilne pri Sv. Ivanu, medtem ko sta se s svojimi vini predstavila vinarka Erika Ferfoglia, ki je predstavljala istoimensko osmico od Piščancev, in somelje kleti Vinakras iz Sežane Peter Boršič: prva je prispevala refosk in malvazijo, iz Sežane pa sta prispevali izbrani teran in t.i. sonata, mešanica malvazije in sauvignona.

Prisotni so imeli priložnost pokusiti predstavljene dobre, medtem ko je Merljakova, ki med drugim mesečno predava o zdravi prehrani tudi v Štalci v Šempolaju na pobudo tamkajšnjega društva Vigred, opozorila na potrebo po izobraževanju otrok v tem smislu. Sama vodi delavnice na nekaterih šolah v Sloveniji, saj je ugotovila, da otroci ne poznajo več, kaj in kako so kuhalo njihove none. Glede tega je tržaška občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim ponudila, da je Občina Trst, ki skrbi za menze v vrtcih in šolah, zaprosila za raznolikost tamkajšnje prehrane, ki naj slooni na uživanju sezonskih pridelkov ter krajevnih in ekoloških proizvodov. (iz)

BARKOVLJE - Publikacijo predstavili v petek ob udeležbi številnih članov in uglednih gostov

Knjiga o pomorskem klubu Sirena, slovenskem glasu v Tržaškem zalivu

Predsednika Sterni in Pertot o dolgem rojevanju dela - Avtorica Ivana Suhadolc že pripravila italijansko izdajo

Tržaški pomorski klub Sirena bo čez dve leti praznoval 90-letnico obstoja, kar pomeni, da sodi med najstarejša slovenska tržaška športna društva. Še pred uradnim praznovanjem častitljive obletnice delovanja pa je Sirena doživelka izdajo knjige, v kateri je s pomočjo slikovnega materiala predstavljena skoraj 90-letna zgodovina kluba, ki je v dolgem in plodnem obdobju ostajal zvest svoji tradiciji, v sklopu katere se prepleta tudi vrhunski šport.

Nova publikacija, ki jo je izdal ZTT, so v društvenih prostorih Sirene predstavili v petek zvečer. Predstavitev knjige z naslovom Pomorski klub Sirena - Slovenski glas v Tržaškem zalivu, ki je nastala pod peresom novinarke Ivane Suhadolc, se je udeležila velika množica ljudi, med katerimi so bili tako člani kot nečlani Sirene, med občinstvom pa je bilo opaziti tudi eminentne goste iz krajevne politike. Naj omenimo podpredsednika tržaške Pokrajine Igorja Dolenca, deželnega svetnika Igorja Gabrovca, občinskega svetnika Izaka Furlaniča, prisotni so bili tudi predstavniki slovenskih kulturnih združenj in predstavniki sosednjih športnih klubov, pozabiti pa ne smemo niti pokroviteljev (ZKB, NLB, Čedadjska banka in drugi).

Občinstvo v dvorani, ki je bila nabitno polna, je uvodoma pozdravil predsednik Pomorskega kluba Sirena Peter Sterni, ki je dejal, da predstavitev knjige o njihovem klubu predstavlja pomemben dogodek, saj so na njeno izdajo čakali kar nekaj let. Potem ko je ideja o izdaji knjige večkrat šla v pozabavo, smo končno naleteli na srečno zvezdo, ki se imenuje Ivana Suhadolc, je ganjen dejal Sterni in dodal, da je avtorica z velikim veseljem sprejela ta izvir. Slišali smo, da je Suhadolčeva v besedi in sliki na enem mestu zbrala zgodovinsko in športno gradivo, ki ga je vpletla v zanimivo pripoved, ki jo krasi predvsem njena uporabnost. Med listanjem knjige smo namreč tudi mi dobili vtip, da je avtorica na enem mestu zbrala material, po katerem bi lahko posegli zgodovinarji, kulturnologi, športniki in tudi laiki, ki jih takšna zgodovina zanima. Peter Sterni se je v svojem nagovoru tudi zahvalil vsem, ki so pomagali pri realizaciji publikacije, izpostavil pa je tudi, da jim je s knjigo uspešno končno sestaviti društveno Zlato knjigo - spisek vseh najpomembnejših športnih dosežkov tako iz jadranja kot iz šport-

Z leve Livio Pertot,
Peter Sterni, Ivana
Suhadolc in
Martina Kafol

KROMA

nega ribolova. Ob koncu je predsednik še apeliral na cenejne goste, ki zastopajo razne ustanove in organizacije, naj podprejo Sireno pri zahtevah za pridobitev dolgoročne koncesije za njen sedež in pri uresničitvi razvojnega načrta barkovljanskega nasipa, ki ga je Sirena pripravila skupaj s sosednjima kluboma SVBG in Saturnia.

V nadaljevanju je besedo prevzel še bivši predsednik Sirene Livio Pertot, ki je spregovoril o dvajsetletnem zbirjanju gradiva in poskusih pisanja zgodovine Sirene. Izvedeli smo, da prva prizadevanja za izdajo publikacije segajo v leto 1994, ko je klub Sirena praznoval 70-letnico delovanja. Zamisel, da bi knjigo napisalo več avtorjev, je bila težko izvedljiva, je povedal Pertot, ki je pred dvema letoma govoril z Ivano Suhadolc in jo povabil k sodelovanju. Govornik je z veseljem povedal, da je Suhadolčeva z velikim navdušenjem sprejela ponudbo.

Ob koncu prazničnega dogodka sta besedobili še dami, ki sta zaslužni za izid knjige: avtorica Ivana Suhadolc in urednica Martina Kafol. Slednja je povedala, da je zelo zadovoljna, da so izdali knjigo, ki ne govori le o športnem društvu, temveč o naših ljudeh. Izvedeli smo, da bo-

do zgodovino Pomorskega kluba Sirena lahko spoznali tudi italijanski bralci, saj je Suhadolčeva pripravila tudi italijansko verzijo, ki jo bo mogoče dobiti na knjižnih policah mnogih tržaških knjigarn. Avtorica Ivana Suhadolc pa nam je na kratko orisala, kako je potekalo njeno raziskovalno delo. Na 150-ih straneh je avtorica zbrala veliko zanimivih zgodb, podrobno pa je opisala tudi prvo obdobje Sirene, ki je povezano z Dragotinom Starcem, pobudnikom in prvim predsednikom kluba Sirena. Avtorica knjige je dejala, da sta jo fascinirala Starčeva vnema in trud, da bi tudi Slovenci (in to v težkih časih) imeli svoj športni jadralni klub. Ob tem je Suhadolčeva še pristavila, da nihče od ustavniteljev ni imel barke, niti veslati niso znali, a jih to ni oviralo pri želji, da bi imeli svoj pomorski klub.

Ob koncu je sledila še prodaja knjige, za katero je vladal velik interes. Avtorica knjige je namečar kar veliko časa porabila za podpisovanje knjig. Prijeten praznični dogodek pri Sireni je lepo zakovirožila še družabnost, na kateri so obiskovalci lahko uživali ob dobrotah, ki so jih pripravili upravitelji društvenega bara in gostilne. (sc)

DSI - Jutri ob 20.30 Predstavitev Peterlinovega zbornika

Jutri, 1. oktobra, se v dvorani v ulici Donizetti 3 začne nova sezona Društva slovenskih izobražencev v Trstu, ki bo prvi večer posvetilo spominu svojega ustanovitelja in dolgoletnega predsednika Jožeta Peterlinja. Novembra lani, ob stoletnici njegovega rojstva, so razna društva sprožila vrsto pobud, ki so dosegla višek ob začetku letosnje sezone. Pravkar poteka Peterlinov festival, na začetku septembra na 47. Dragi pa je bila podeljena prva Peterlinova nagrada – prejela sta jo Milan Gregorič ter kulturno društvo Mačkolje – ob isti priložnosti je bil na kratko prikazan javnosti tudi Peterlinov zbornik, ki ga je izdal založba Mladika in v katerem so objavljeni spominski eseji z njemu posvečenega simpozija izpred petih let. Jutri zvečer bo prava predstavitev zbornika, ki je bila zaupana Marjuči Cenda. Ob tej priložnosti bo postavljena na ogled tudi razstava fotografij iz življenja in dela Jožeta Peterlinja, ki je bil v prvih desetletjih povojnega časa pomemben aktor pri oživljjanju slovenske kulture in prosvete na Tržaškem. Dokaz o tem delu so številne ustanove, ki so še danes aktivne in pričajo o dolgorajnem učinku njegovih zamisli.

Program jutrišnjega večera bosta obogatila mlada pianista, gojenca GM, Maks Zuliani in Simon Kravos, oba iz reda Tamare Ražem. Začetek ob 20.30.

KULTURA - Odprla jo je Koprčanka Anja Čop Andro Merkù »krstik« novo fotogalerijo

Središču Trsta (Ul. Diaz v bližini muzeja Revoltella) je Koprčanka Anja Čop sinoči odprla svojo fotogalerijo, ki bo nedvomno obogatila mestno kulturno stvarnost. Prihodnji petek bo galerija gostila mednarodno priznanega slovenskega fotografa Arneja Hodaliča, veliko pozornost pa bodo namenili fotografskim delavn-

cam. Odprtje fotogalerije je popestril Andro Merkù (na fotografiji Kroma ob Anji Čop), medtem ko je novinarska Donatella Tretjak predstavila fotomografijo o Trstu, delo lastnice nove galerije.

Spremno besedo je prispeval tržaški župan Roberto Cosolini, besedilo pa Tretjakova.

**SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
VABILO K ABONMAJU**
Hans Christian Andersen
KAKOR NAPRAVI STARI,
JE ZMEROM PRAV
(predstava za otroke in starše)
režija: Sergej Vert

V soboto, 6. oktobra ob 17. uri
v Kulturnem domu v Brščičih
S pokroviteljstvom Odborništva
za kulturo Občine Zgonik
Sodeluje: KRD Dom Brščički

centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Poslovni oglasi

DRUŠTVENA GOSTILNA GABROVEC išče NOVEGA UPRAVITELJA.
Pismene prošnje z osebnimi de-lovnimi izkušnjami poslati na:
Društvena gostilna Gabrovec
Gabrovec 24 - 34010 Zgonik
do vključno 15/10/2012.

ŠIVILJSTVO ANDREJA - šivanje
po naročilu, razna popravila
v trgovini MANA-SEŽANA
Tel.00386-41455157

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV 38-letnik, z voznim škima dovoljenjem C in D, išče katerokoli zaposlitev. Tel. 349-5830782.

32-LETNIKA srbo-hrvaškega materinega jezika, diplomirana iz italijančinci in literature, išče delo kot prevajalka/tolmačica, kulturna posrednica, knjižničarka, pomočnica pri italijančini nižje/višješolcem. Tel: 347-6884443, vesnabeba@yahoo.com.

38 LETNI FANT z večletnimi izkušnjami v industrijskem področju išče resno zaposlitev. Tel. št.: 040-200882 ali 328-1740877.

GOSPA išče delo kot varuška starejših oseb od 12. ure dalje. Tel. št.: 335-6445419.

GOSPA z večletno izkušnjo v kuhinji išče delo v gostilni ali agriturizmu. Tel. št.: 333-9448295.

ISČEM DELO kot hišna pomočnica (pospravljanje, likanje, i.t.d.). Tel. št.: 329-6055490.

PRODAJAM slive za marmelado. Tel. št.: 040-231865.

PRODAM GROZDJE vitovska in teran. Tel. št.: 00386-31638583.

PRODAM HIŠO v Saležu z vrtom, s pogledom na morje. Tel. 338-4719734.

PRODAM lepo ohranjeno lončeno peč, sime barve, za gretje 50 kv.m. površine. Tel. št.: 328-9633243.

PRODAM mlin za sadje - grozdje. Cena 50,00 evrov. Tel. št.: 329-4128363.

PRODAM SEAT IBIZO, letnik 1999, 1.400 cc, prevoženih 66.000 km, sivo-svetle barve v dobrem stanju po zelo ugodni ceni. Tel. št.: 040-44631.

RENAULT KANGOO, diesel, 1900 cc, bele barve, letnik 2002, v zelo dobrem stanju, edini lastnik, revizija do maja 2014, prodam po zelo ugodni ceni. Tel. 040-2916051.

VRojanu PRODAM stanovanje v 6. nadstropju, okoli 95. kv.m. z dvema balkonoma, lepa pozicija. Tel. št. 349-7769394.

ZANESLJIVA IN RESNA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

ZEMLJIŠČE 5.179 kv.m., delno gozd in delno travnik, ob Makadamski cesti, 1 km od Zgonika prodam po 2,90 evrov za kv.m. Tel. št.: 340-2857674.

ŠTUDENT MAGISTERIJA pomaga pri učenju osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem iz vseh predmetov. Info: 338-7659709.

**Nedelja, 30. septembra 2012
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00**

Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1,
Ul. Cavana 11, Boljunc.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 - 040 390898, Largo Osoppo 1 - 040 410515, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in v nujnem receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1,
Ul. Cavana 11, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in v nujnem receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Cavana 11 - 040 302303.

Od ponedeljka, 1.,

dob sobote, 6. oktobra 2012

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 - 040 631785, Ul. F. Severe 122 - 040 571088, Žavje - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Ferneti - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in v nujnem receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. F. Severe 122, Ul. Combi 17, Žavje - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C, Ferneti - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in v nujnem receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Combi 17 - 040 302800

www.farmacistitreiste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska

15. GLEDALIŠKI VRTILJAK

Mala gledališka šola Matejke Peterlin

**Sončna vila
in njen zlati plastič**

Režija Nataša Konc Lorenzutti

Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27

DANES ob 16. uri (red Vila) in ob 17.30 (red Škrat)

Sodeluje ŠC Melanie Klein

Animacijo je podprla

Zadružna kraška banka

vabi na sklop predavanj, ki jih bo vodila **Marija Merljak, univ.dipl.ing.živ.teh.****"ZDRAVJE JE NAŠA ODLOČITEV"**

- Kaj je zdravje?
- Zakaj je hrana lahko zdravilo in kako zdravi?
- Pasti sodobnega prehranjevanja
- Urvajmo prebavo za dobro presnova in več energije
- Hrana in imunski sistem

Prvo predavanje: v ponedeljek, 8. oktobra 2012, ob 18. uri na sedežu krožka

Za informacije: ul. Cicerone 8/b, Trst, tel. 040 360072, e-mail: krut.ts@tiscali.it

URNIK:
**TOREK in SREDA 8-12 16-19,
 ČETRTEK, PETEK, SOBOTA 8-16**
TEL. 334 3999489
Dolina 75, (nasproti cerkve)

VABILO K ABONMAJU

110 OKUSNIH LETzamisel in režija: Sabrina Morena
igrata: Vesna Guštin in Lara Komar**V torek, 2. oktobra ob 20.30
v Narodnem domu**sodelujejo: Slovenski Klub,
Društvo Slovenskih Izobražencev
in NSKNADALJNE PONOVITVE:
V torek, 9. oktobra ob 20.30
v društvu v Ricmanjih**Društvo slovenskih izobražencev**vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3**na prvo srečanje v sezoni****Prof. Marija Cenda**

bo predstavila

PETERLINOV ZBORNIKNastopila bosta pianista Maks Zuliani
in Simon Kravos iz razreda
prof. Tamare Ražem pri Glasbeni matici.Odpri bodo tudi razstavo
o življenju in delu Jožeta Peterline.**Začetek ob 20.30****SKD IGO GRUDEN** vabi na predstavitev knji-
ge Radovedni galeb Bruna Volpi Lisijska v
petek, 5. oktobra, ob 20.30. Glasbeni okvir
bo oblikovala pianistka Rita Noskova.**TRŽAŠKA KNJIGARNA** vabi na otvoritev
razstave umetnice Polone Petek Od do-
ma domov v petek, 5. oktobra, ob 18.30
v Narodni dom v Trstu. Glasbeni utri-
nek flavtistka Sara Bembi. Razstava sta
omogočila Narodni dom in Generalni
konzulat Republike Slovenije v Trstu. Na
ogled bo do 26. oktobra, od ponedeljka
do petka, 17.00-19.00, v okviru projek-
ta Dialogarte ARCI Servizio civile.**SKD IGO GRUDEN** vabi na otvoritev raz-
stave Claudie Raza v Kavarni Gruden v
Nabrežini v soboto, 6. oktobra, ob 18.
uri. Predstavila jo bo prof. Ani Tretjak.**V ZDROUŽENJU LA NOCE**, Ul. degli Artisti
7/a, bo v soboto, 6. oktobra, ob 18. uri Brian
Miller govoril na temo »Spoznavanje Si-
stematicne kineziologije in predstavitev os-
novnega tečaja«, Prev. M. Počkaj.**V CERKVI M. MAGDALENE V BAZOVI-**
CI bo v nedeljo, 7. oktobra, ob 18.00 kon-
cert MePZ R. Portelli iz Mariana del Fru-
li, v okviru praznovanju 150 let cerkve v Ba-
zovici. Vabljeni vsi ljubitelji lepega petja.**DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CI-**
VILISTI prireja do 14. oktobra, v treh ve-
likih sobahnih centra Škerk (Trnovca št.
15) razstavo »Prva svetovna vojna pri
nas«. Na ogled bodo uniforme, vojaški
materiali, granate ter preko 300 pove-
čanih reprodukcij fotografij iz vojnega
obdobja na območju današnje devinsko-
nabrežinske občine. Urnik: ob petkih,
sobotah in nedeljah 10.30-13.00 in
16.00-19.30. Voden obisk v slovenščini
ob nedeljah ob 11. uri.**KRAŠKI MUZIKANTI** vas bodo zabavali
v soboto, 24. novembra, pri Avseniku.
Info in vpis na tel. št.: 339-7619017, 389-
9651104 (med 17. in 19. uro). Rok vpis-
nine najkasneje do ponedeljka, 15. okt-
obra. Pohitite!**DJECA, BUON ANNO SARAJEVO;**
ZSKD vabi na ogled filma Aide Begić,
v četrtek, 18. oktobra, ob 20.30 v gleda-
lišču Miela v okviru niza S'paesati-
Razseljeni. **IL SEGRETO DI ESMA - GRBAVICA;**
ZSKD vabi razrede višjih srednjih šol na
ogled filma Jasmile Žbančić v četrtek, 18.
oktobra, ob 9.00 v gledališču Miela. Sre-
čali se bodo z novinarko Eva Čuk
(RAI). Pobuda v okviru niza S'paesati-
Razseljeni v sodelovanju z RAI FVG.**V SRCU SARAJEVA;** ZSKD vabi na ogled
fotografske razstave v okviru niza Razsel-
jeni-S'paesati v petek, 26. oktobra, ob
17.30. Razstava Irine Tavčar bo v NSK.
OD PRETEKLOSTI DO SEDANOSTI -
Kakšna bi prihodnost Bosne? Srečanje
z novinarji Azro Nuhefendić, Christia-
nom Elio, Ervinom Hladnikom Mil-
harcicem in moderatorjem Markom So-
sičem v okviru niza Razseljeni-S'paesati
v sodelovanju z ZSKD bo v četrtek,
15. novembra, ob 18.00 - Magazzino del-
le ideje, Korzo Cavour v Trstu.**DSI IN ZALOŽBA MLADIKA** vabita v po-
nedeljek, 1. oktobra, v Peterlinovo dvo-
rano, Donizettijeva 3, na prvi večer v le-
tošnji sezoni. Prof. Marija Cenda bo
predstavila »Peterlinov zbornik«. Na
ogled bo razstava fotografij iz življenja in
dela Jožeta Peterline. Začetek ob 20.30.**SKD VIGRED** vabi v sredo, 3. oktobra, ob
18. uri v Štalco v Šempolaju na mesečno
srečanje s strokovnjakinjo za zdravo pre-
hrano Marijo Merljak na temo »Par-
kinsova bolezen, nespečnost, hormoni,
mena, i.t.d.«.**TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN****ZTT** vabijo na prvo »kavo s knjigo« v no-
vi sezoni. Gost ob kavi bo Jasna Jurečič
z zbirko zgodb Pasji dnevi, ki jo je ilu-
strirala Jasna Merkl. Z avtorico se bo
pogovarjala Marija Cenda. V sredo, 3.
oktobra, ob 10. uri v Tržaški knjigarni.**V KNJIGARNI MINERVA,** Ul. S. Nicolò 20,
bo v sredo, 3. oktobra, ob 18. uri Brian
Miller govoril na temo »Spoznavanje Si-
stematicne kineziologije in predstavitev
osnovnega tečaja«, Prev. M. Počkaj.**Stanislava Buda
por. Husu**Dne 23. septembra je prenehalo biti
plemenito srce moje drage mame.
Žalostno vest sporoča

Vanda s Tanjo in Emilom

Pokojnica bo ležala v cerkvi na Prose-
ku v torek, 2. oktobra, od 12.30 dalje.
Sveta maša bo ob 13.30. Pogreb z žaro
bo v družinskom krogu.
Namesto cvetja darujte v dobrodelne
namene.Prosek, 30. septembra 2012
Pogrebno podjetje Alabarda**Ob izgubi drage Stane
izreka globoko sožalje Vand, Tanji
in Emil**

Mario Picozzi

**Ob izgubi drage Stane
sočustvujejo s svojci**Slavica, Rossana in Tania
z družinama**Preminil je bivši pevec
ETO KOCJAN.**Iskreno sožalje bratu Sergiotu,
nečaku Claudiu in ostalem
sorodstvu izraža

MPZ in KD V. Vodnik

ZAHVALA**Alma Venier**Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste
na katerikoli način počastili njen
spomin.Posebej se zahvaljujemo pevkam in
pevcom cerkvenega zboru ter MoPZ
SKD I. Gruden.

Svojci

Nabrežina, 30. septembra 2012

ZAHVALA**Francesco Frandoli
(Franc)**Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste
ga z nami pospremili na zadnje
zemeljsko počivališče, darovali cvetje,
darovali v dobrodelne namene in nam
izrasli sožalje.Posebna zahvala g. župniku Jožefu
Markuži, osebju katinarske
bolnišnice, socialnim delavcem
Okraja 1 iz Nabrežine, doktoricam
Posarelli, De Michelini, Riosa,
nosilcem krste in vsem vaščanom.**Družina**Slivno, Samatorca, Barkovlje, Rupa,
30. septembra 2012

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

30.9.2011

30.9.2012

**Dragica Purič
vd. Peric**

Spomin nate je vedno živ.

Svojci

Praprot, Križ, 30. septembra 2012
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina**Loterija** 29. septembra 2012

Bari	51	81	2	8	67
Cagliari	16	66	58	70	22
Firenze	18	36	84	24	51
Genova	72	32	77	43	25
Milan	80	74	2	55	45
Neapelj	77	39	82	73	37
Palermo	34	28	86	52	39
Rim	52	7	27	82	10
Turin	65	53	68	4	10
Benetke	39	10	11	44	50
Nazionale	80	49	43	14	90

Super Enalotto Št. 117

6	7	33	53	64	90	jolly38
Nagradni sklad						2.414.261,21 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						10.082.464,35 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
9 dobitnikov s 5 točkami						40.237,69 €
1.420 dobitnikov s 4 točkami						275,40 €
52.823 dobitnikov s 3 točkami						14,25 €

Superstar

17

Brez dobitnika s 6 točkami	- €

<tbl_r cells="2" ix="5" maxcspan="1" maxrspan

Danes praznjujeta
40. obletnico poroke

Giordano in Modra

Cestitamo in želimo še veliko
skupnih srečnih let.

Družina

O lepi novici se je hitro razširil glas,
ki je prijetno razveselil vse nas!
Saj prvi je med nami
BORIS nono postal
in malemu

Kristjanu

bo uspavanke s kitaro igrat!
Iskrene čestitke srečnima
staršema in "mlademu" nonotu.

Šoliti

Naš Izidor je očka postal,
malo

Malemo

bo z mamico Ello pridno
pestoval.

Cestitamo

tamburaši KD F. Prešeren

Ob rojstvu male

Mije

cestitamo Mileni in Alenu
kolegi Optike in Sanitarne
Malalan,
Jasmini in Ivanu pa veliko
razposajenih dni s sestrico.

Na fakulteti za zdravstvo
v Ljubljani je z odliko diplomiral
iz radiološke tehnologije

Vanja Kalc

Cestitamo mu
vsi domači

Na fakulteti za psihologijo
tržaške univerze je diplomirala

Tanja Valentič

Ob tem življenjskem dosežku ji iz
sreca cestitajo vsi njeni:

mama Daniela, oče Boris,
sestra Nataša,
noni Nerina in Maria,
nono Pino in Fabricijo

Danes bodo na Tržaškem obratovale
le naslednje črpalki:

AGIP: Miramarski drevored 49, Ka-

tinara - Ul. Forlanini

H6: Žavlje (Milje)

ESSO: Drevored Campi Elisi, Trg
Valmaura, Zgonik - Državna cesta
202 - km 18+945, a

Q8: Nabrežina 129

FLY: Passeggi S. Andrea

ČRPLAKE ODPRTVE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS,
Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
TS-VE

NOČNE ČRPLAKI IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Mira-
marski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Ser-
gija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49,

Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska ce-
sta 5; Devin - Državna cesta. 14, Se-
slian - avtocestni priključek km 27

ENI: Ul. A. Valerio 1 (univerza)

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7,

Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta
202, Ul. Carnaro - Državna cesta

202 km 3+0,67, Općine - križišče,

Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale

TOTALERG: UL Flavia 59

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Danes praznjujeta
ZLATO POROKO

Giusti in Zofija

Z njima se bomo danes veselili
in na zdravje kozarcék spili.
Srečno!

Franka, Marino,
Elena, Livio,
Jar, Neja in Tija

Novopečeni dip. ak. glasbenici
hornistki in prof. horna

Jasni Komar,

ki je v torek z odliko zaključila
študij na Akademiji za glasbo
v Ljubljani v razredu
prof. Boštjana Lipovška in
na diplomskem koncertu
dokazala svojo virtuoznost
in umetniško predanost glasbi,
čestitamo za živiljenjski dosežek
in voščimo vso srečo za
nadaljnji študij v Stuttgartu.

Vsi tvoji najdražji

Čestitke

Pred petdesetimi leti sta si oblju-
bila večno zvestobo GIUSTI in ZOFIJA.
Iskreno jima čestitajo in voščijo še veliko
veselih skupnih let družine Martini.

Danes praznjujeta 50 let skupne-
ga življenja naša draga GIUSTI in ZO-
FIJA. Še mnoga srečna, zdrava in vesel-
la leta skupaj jima želijo Vilma, Vivian
na in Igor.

V Dolini na siji lepa hiša stoji, v
njej danes velika fešta se vrši. 50 let po-
roke JUSTI in ZOFIJA slavita, želimo
vama še polno let skupnega življenja v
zdravju in zadovoljstvu. Klapa 36

Bila sta mlada oba, ko v Gropadi
rekla sta si »da!«. 50 let skupnega ži-
vljenja danes slavita in do diamantne
vama želim, da v zdravju in ljubezni
skupaj hitita. Nerina

Draga ZOFIJA in JUSTI. Ob 50-let-
nici poroke Vama iz srca želijo še mnogo
zdravih in srečnih let v krogu svojih
najdražjih Marija in Paola z družino.

Danes v Prebenegu bo veselo, ker
MODRA in GIORDANO KUZMIČ 40-
letnico poroke slavita. MoPZ Upokojencev
iz Brega jima čestita in klíče na
zdravje!

Danes praznjujeta FEDERICA in
MAIRO iz Krogelj 25 let poroke. Vse
najboljše in srečno v življenju Vama želi
Marta in Bruno.

Prijateljica MIRANDA iz Krogelj,
ki je srečno prišla iz Avstralije, praznuje
okrogla leta. Želimo ji dobro počutje v
rojstni vasi in še na mnoga zdrava le-
ta. Marta in Bruno.

KARLO in MELITA! Ob vajinih
okroglih rojstnih dnevih vama iz srca
voščimo vse naj in da bi se vama ures-
ničile vse skrite želje. Genko, Magda,
Tanja in Aleš.

Šolske vesti

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JOŽEFA STEFANA sporoča, da bo v torek, 2. oktobra, na sedežu šole uvodni sestanek za starše dijakov prvih razredov: ob 16.30 za oddelka okoljskih biotehnologij in mehanike; ob 17.15 za oddelek elektronike.

Obvestila

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da je v teku vpisovanje v novo sezono. Urniki treningov na OŠ F. Bevk na Općinah: skupina Zajčki (7-11 let) pon. 16.30-18.00, sre. 18.00-19.00 in pet. 17.00-18.30; skupina Strele (12-14 let) pon. in pet. 18.00-19.30 in sre. 19.00-20.00; skupina Škrati (nad 15 let) pon. in pet. 19.30-21.30 in sre. 20.00-21.00. Informacije in vpis na tel. 349-7597763 ali info@cheerdancemillenium.com.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da so v teku vpisovanja za predšolsko telovadbo (3-6 let) ob ponedeljkih in petkih od 16.45 do 17.45 v prostorih Sklada M. Čuk (Repentabrska ul. 66, Općine) ter za gimnastiko/akrobatico ob sredah na OŠ F. Bevk (Općine): osnovnošolci 18.00-19.00; srednješolci 19.00-20.00; višješolci 20.00-21.00. Informacije in vpis na tel. 349-7597763 ali info@cheerdancemillenium.com.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprtvi vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informacije na tel. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina). **KRD DOM BRİŞČKI** obvešča, da poteka vadba pilatesa za redne in nove člane pod vodstvom prof. Mateje Šajna: ob ponedeljkih ob 9.30 in ob 18.30; ob četrtekih ob 19.15. Vpis in pojasnila: Alenka 040-327053, 349-9520796 in Mateja 00386-40303578.

PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo na pevske vaje v Štalci v Šempolaju ob ponedeljkih od 16. do 17. ure.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba ob torkih od 18. do 19. ure ter od 19. do 20. ure, ob četrtekih od 17. do 18. ure ter od 18. do 19. ure. Info: 349-6483822 (Mileva).

PILATES - SKUPINA 35-55 SKD France

Prešeren iz Boljuncu obvešča, da se vadba Pilatesa odvija v Trubarjevi telovadnici nižje srednje šole Simon Gregorčič v Dolini. Urvnik: ob torkih od 18.30 do 20.30, ob petkih pa od 19.00 do 21.00. Vabljenje nove tečajnice.

PLESNA SKUPINA VIGRED obvešča, da bo

do plese vaje v Štalci v Šempolaju vsak četrtek:

za otroke, ki obiskujejo vrtec in od 1. do 4. razreda osnovne od 16. do 17. ure; za

5. razred in srednjo šolo od 17. do 18. ure.

SKD TABOR - Općine: tečaj klekljanja, vodi Alenka Križmančić vsak torek ob 20.15. Pridružite se nam!

SKD ŠKAMPERLE (Stadion 1. Maj) vabi na tečaj kitajske vadbe »QiGong« ob sredah 16.30-17.30. Informacije in prijave na tel. 348-8607684 (Vesna Klemše).

TEČAJ SLOVENŠCINE ZA ODRASLE! ŠC

Melanie Klein obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za začetniški tečaj. Info: info@melanieklein.org; 345-7733569; urad: pon in čet. 9.00-13.00; sre 12.30-15.00.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da se začenja v oktobru tečaj tai chiha ob ponedeljkih 20.00-21.30. Info in prijave na tel. 334-1166624 (Sergio). Večnamensko središče. Repentabrska 66, Općine.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja z društvimi učitelji na plastični proggi v Nabrežini v popoldanskih urah z možnostjo najema opreme. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, tel. 040-2908105 ali 348-1334086 (Erika).

TEČAJ SLOVENŠCINE za otroke negovorce bo organiziran v sredah ob 16.30-17.30. Info in prijave na tel. 340-212289, info@skladmc.org.

ZAČETNI TEČAJ SLOVENŠCINE za ne-

govorce bo organiziran v sredah ob 16.30-17.30. Info in prijave na tel. 340-212289, info@skladmc.org.

SZSO-TRST vabi nove člane v svojo sre-
do. Sestanki se odvijajo vsako soboto: za

volčice in volkujice (7-10 let): Devin

(14.30); Zgonik (14.45); Općine (14.00); Dolina (15.00); Skedenj (14.30, od 7. oktobra dalje); za izvidnike in vodnike (11-16 let): Općine (15.00); Prosek (14.30); Trebče (14.30); Boljunc (15.00); Skedenj (14.30). Informacije: szso@skavt.net; www.szso.skavt.net; tel. št. 339-8682139.

KONTOVEL - župnijska skupnost vabi na praznovanje farnega zavetnika sv. Hieronima danes, 30. septembra, ob 17.30. Slovensko somaševanje bo vodil škofovski vikar in dekan g. Anton Bedenčič, SDB. Sledi družabnost v župnijskih prostorih.

MOŠKA POSTURALNA IN RAZGIBAL-

NA TELOVADBA je umirjena vadba, pri-
lagojena specifikam moške konstitucije
in namenjenega raztezanju mišic ter iz-
boljšanju gibljivosti. Redne vaje pri SKD I.

PRI SKLADU MITJA ČUK začne v oktobru

tečaj joge ob torkih 19.30-21.00 in ob če-
trtkih 18.30-20.00. Info in prijave na tel.

349-0981408 (Bruna), 339-7051338 (Eva).

Omejeno število mest. Večnamensko sre-
dišče. Repentabrska 66, Općine.

KONTOVEL se začenja tečaj sivanja. Dobimo se v sredo, 3. oktobra, ob 17. uri v

društvenih prostorih Valentin Vodnik.

KRD DOM BRİŞČKI vabi

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Nedelja, 30. septembra 2012

9

VRH - Zaključena so dela za ovrednotenje strelskih jarkov in topničarske kaverne

Za kopanje izkoriščali civiliste, vandali predstavljajo problem

Delavce iz Italije so priklicali z obljubami o dobrem zaslužku, v resnici jim niso priskrbeli niti prenočišča

Za kopanje strelskih jarkov in topničarske kaverne na Brestovcu so pred nekaj manj kot sto leti izkoriščali civiliste. Po celi Italiji so objavili razglas, da vojska zaposluje delavce vseh starosti za utrditev obrambne linije na Krasu, za kar so si prizadevali velika gradbena podjetja in industrijalci nasprotno, ki so vojno izkoriščali za polnjenje svojih blagajn. Tako so se našli oficirji, ki so s podporo industrijalcev zahtevali gradnjo novih utrjenih položajev za frontno linijo, za katere se je po preboju pri Kobaridu oktobra leta 1917 izkazalo, da so bili povsem nepotrebni; iz njih italijanski vojaki niso izstrelili proti sovražnikom niti ene granate. Zanimive podatke o italijanskih utrjenih položajih na Brestovcu je ljubitelj krajevne zgodovine Mitja Juren zbral in objavil v knjigi, ki jo bodo predstavili v okviru pobud ob zaključku obnove strelskih jarkov in topničarske kaverne. Gradbena dela so se začela v začetku lanskega leta, med letosnjim poletjem pa so poseg zaključili. Brestovce že obiskujejo številni ljubitelji narave in krajevne zgodovine, saj so strelski jarki in topničarska kaverna zelo dobro ohranjeni. Na žalost se med obiskovalci občasno znajdejo tudi vandali; lani so gradbenemu podjetju nekajkrat kradli opremo in povzročili škodo na vozilih, poskodovali pa so tudi lesene ograje ob stezah. Pred nedavnim so zalučali kamen na fotovoltaične panele, s katerimi proizvajajo električno energijo za notranjo razsvetljavo topničarske kaverne, in jih na ta način poškodovali. Ne glede na nevšečnosti z vandali je bil po Jurnem mnenju obnovitveni poseg dobro opravljen, saj ni nikakor invaziven, pač pa spoštljiv do dediščine, ki so jo pustili italijanski vojaki in civilisti.

Na podlagi svojih raziskav za pravo knjige o Brestovcu je Juren ugotovil, da so utrjene položaje in topničarsko kaverno gradili tudi civilisti. Na Vrh so še zlasti prišli mlajši in starejši delavci, ki niso bili primerni za vojsko. Med njimi so bili celo invalidi, ki so jih skupaj z ostalimi delavci na Kras priklicali z obljubami o dobrem zaslužku. V resnici so bili delavci zelo slabo plačani, zanje ni bilo prisobljeno niti prenočišče, tako da so spali po zauzenih vojaških barakah. Ob koncu gradnje so si morali sami plačati povratek domov, tako da jim je v zepih ostalo bore malo denarja.

Vrh Brestovca so italijanski vojaki zavzeli 10. avgusta leta 1916 v okviru 6. Soške bitke, že v naslednjih dneh pa so osvojili še Dol in Nad Logem. Tako po osvojitvi Brestovca se je začela gradnja topničarske kaverne z osmimi streljimi linami, ki so bile primerne za topove kalibra 149. Vsak dan je bilo na gradbišču topničarske kaverne in strelskih jarkov okrog petsto delavcev; kaverno so Italijani dogradili avgusta leta 1917, nato pa ni nikoli služila svojemu namenu. Po preboju avstroogrške vojske pri Kobaridu oktobra leta 1917 so italijanski vojaki zbežali iz kaverne na Brestovcu, ne da bi iz topov izstrelili niti ene granate.

Postopek za ureditev topničarske kaverne in strelskih lin na Brestovcu se je začel maja leta 2009, ko so sporazum podpisali deželna obdronica Federica Seganti, goriški župan Ettore Romoli in takratni sovodenjski župan Igor Petejan. Šlo je za dogovor, ki je predvideval dodelitev 1.600.000 evrov goriško-sovodenjski medobčinski zvezi ASTER. Občina Gorica je prejela 1.100.000 evrov za obnovno Trga Seghizzi in za druga dela v grajskem naselju. Sovodenjam pa so namenili 585.000 evrov za ovrednotenje zgodovinsko-kultурne dediščine prve svetovne vojne na območju Brestovca. Projekt v sovodenjski občini skupno znaša 650.000 evrov, saj je ob finančnemu prispevku dežele FJK občina vanj vložila dodatnih 65.000 evrov. (dr)

Topničarska kaverna na Brestovcu

Dvojezični kažpot za zgodovinsko pot

BUMBACA

BRESTOVEC Prihodnjo nedeljo slovesno odprtje

Občina Sovodnje pripravlja niz pobud ob zaključku obnovitvenih del in ovrednotenja strelskih jarkov in utrd na Vrh na območju Brestovca, kjer je zdaj lepo viden del zapuščine prve svetovne vojne. Slovenso odprtje zgodovinske poti bo v nedeljo, 7. oktobra, z zbirališčem ob 10. uri pred centrom Danice na Vrh, od koder se bodo udeleženci ob 10.30 počudravili proti prizorišču. Ob 11. uri bodo preverzali trak: sledili bodo pozdravi predstavnikov oblasti in kulturna točka v izvedbi ženske vokalne skupine Danica in društva Dreizehn-Dreizehn 1313 iz Bovca. V torek, 9. oktobra, ob 20.30, bo v centru Danice predstavitev vodnika Mitje Jurna »La Memoria del Brestovec - Spomin Brestovca«, ki ga je uredilo združenje Juliaest. Zapela bo dekliska vokalna skupina Bodeča Neža. Nazadnje, v sredo, 10. oktobra, ob 18. uri bo v pokrajinski razstavni galeriji v Ulici Diaz v Gorici se odprtje razstave skic in načrtov za prenovo in ovrednotenje utrd na Brestovcu, ki jo pripravljajo arhitekti iz studia Altieri e lentile.

ŠTEVERJAN - Za obnovo Sedejevega doma

Na voljo 275.000 evrov

Lastnik poslopja je števerjanska župnija, ki namerava popraviti streho in zunanje zidove

275.000 evrov: toliko znaša prispevek, ki ga bo števerjanska župnija sv. Florijana in Marije pomočnice imela na razpolago za obnovo Sedejevega doma na glavnem vaškem trgu. Prispevek bo dodeljen na podlagi pokrajinskega razpisa za mladinske centre, na katerega se je števerjanska župnija prijavila v začetku leta.

»Prispevek bomo uporabili za obnovo strehe in zunanjosti Sedejevega doma,« pravi števerjanski župnik Mirko Butkovic in pojasnjuje, da se še nista začela načrtovanja prenovitvenega posega in pravila potrebine dokumentacije, saj še pričakujemo na uradno sporočilo o dodelitvi denarnega prispevka.

Za obnovo Sedejevega doma so v Števerjanu razmišljali že mnoga leta. Poslopje je precej dotrajan, kar še zlasti velja za njegovo pročelje, ki glede na vaški trg. In ravno prekvalifikacija vaškega trga je Števerjanec spodbudila, da so začeli iskati sredstva še za obnovo Sedejevega doma. Prenovljeni vaški trg so predali namenu med lanskim poletjem, takrat pa je postal jasno, da je treba čim

prej poskrbeti še za Sedejev dom, ki je predstavljal razglašeno noto v središču vase. V začetku letosnjega leta je nato župnija pripravila prošnjo za prispevek in bila pri tem uspešna. Po vsej verjetnosti pa 275.000 evrov prispevka ne bo dovolj za celotno ureditev poslopja, saj bo za to verjetno potrebnejša več denarja. Vsekakor pa predstavlja prispevek dobro izhodišče za začetek prenavljanja poslopja.

Števerjanska župnija vodi v Sedejevem domu razne svoje dejavnosti; v stavbi potekača veroučne ure, uporablja jo za razna srečanja in predavanja. V Sedejevem domu ima svoj sedež tudi slovensko katoliško društvo F.B. Sedej, v okviru katerega domačini izpričujejo svojo ljubezen do zborovskega petja, gledališča in narodnozabavne glasbe.

Na pokrajinski razpis za mladinske centre sta se prijavili še sovodenjska občina in štandreška župnija, vendar je bila sovodenjska prošnja uvrščena na drugo mesto čakalne liste, v štandrežu pa bodo dobili denar za ureditev vaškega župnišča. (dr)

Sedejev dom

BUMBACA

SOLKAN - Smrtna nesreča v noči s petka na včerajšnji dan

Soška cesta vzela življenje

33-letni Novogoričan izgubil nadzor nad vozilom in trčil v nasproti vozeči avtomobil, njegov 28-letni sopotnik iz Tolmina pri priči mrtev

Policjsko vozilo

V bližini hidroelektrarne Solkan na Soški cesti se je zgodila prometna nesreča s tragičnimi posledicami. Umrli je 28-letni mladenič, dve osebi sta hudo telesno poškodovani, ena pa je ostala nepoškodovana.

Ob 3. uri v noči na včerajšnji dan se je na Soški cesti izven naselja Solkan pripetila nezgoda s smrtnim izdom. 33-letnik iz Nove Gorice je vozil osebno vozilo iz smeri Plav proti Solkanu, ob sebi je imel tudi sopotnika, in sicer 28 let starega moškega doma iz Tolmina. V rahlem klancu nad gostilno Žogica v bližini solkanske hidroelektrarne je voznik v desnem ovinku zapeljal na nasprotno smerno vozišče, kjer je silovito bočno trčil v nasproti vozeči osebni avtomobil. V tem vozilu sta bila 30-letni voznik ter njegov 24-letni sopotnik, oba iz Deskel. 33-letnik in njegov 28-letni sopotnik sta ostala uklešeča na vozilu. Novogoriški gasilci so voznika, ki je utpel hu-

de poškodbe, izrezali iz zvite pločevine, a za njegovega sopotnika ni bilo pomoči, saj je utpel zelo hude telesne poškodbe in je na kraju nesreče umrl. V drugem avtomobilu je 24-letni sopotnik utpel hujše telesne poškodbe in je iz vozila izstopil sam, nato pa se je zaradi poškodb ulegel na vozišče. Tako je počakal na prihod reševalcev. Policiisti so sicer najprej menili, da je 24-letnika ob trku vrglo iz vozila. 30-letni voznik pa je ostal nepoškodovan.

Kraj prometne nesreče sta si ogledala dežurni preiskovalni sodnik in državna tožilka. Sodnik je za 28-letnika, ki je umrl na kraju nesreče, odredil sodno obdukcijo. Zoper povzročitelja prometne nesreče bodo policijski podali kazensko ovadbo, moralni pa bodo predvsem ugotoviti, zakaj je zapeljal na nasprotno vozišče. Zaradi ogleda in odstranitev posledic nezgode je bila cesta na tem delu zaprta štiri ure.

Oglejska zahvala nadškofu

Nadškof Dino De Antoni se poslavja v pričakovanju na prihod svojega naslednika Carla Roberta Marie Redaellija, ki bo v Gorico vstopil 14. oktobra. V oglejski baziliki bo danes ob 17. uri slovensa maša - pozdrav in zahvala goriške Cerkev nadškofu De Antoniju, ki je bil na njenem čelu od leta 1999.

Javna skupščina stranke SEL

»Reagirati na krizo - Naš doprinos k spremembam vlade v Furlaniji-Julijski krajini« je naslov pokrajinske skupščine stranke Svoboda Ekologija in Levica (SEL), ki bo v konferenčni dvorani občine Štaranc v torek, 2. oktobra, ob 20. uri. Beseda bo tekla o položaju v deželi FJK in državi, primarnih volitvah in volilnem programu. Skupščina bo odprta javnosti.

Goriški lok »Bratina vizonar«

V Kulturnem domu v Gorici bo jutri ob 18. uri Goriški lok na temo »Darko Bratina vizonar«. Prirejajo ga ob 15. obletnici senatorjeve smrti.

Piscopo se bo posvečal teatru

Goriški župan Ettore Romoli je poveril občinskemu svetniku Francescu Piscopu nalogu, da v sodelovanju z oddorništvom za kulturo spreminja gledališke dejavnosti, ki potekajo pod okriljem občine. Piscopo, ki je tudi sam amaterski igralec, napoveduje, da bo ljudi in zlasti mlade še tesneje približati teatru tudi z ovrednotenjem krajevne scene. V ta namen bo vsako sredo med 16. in 18. uro v pritlični sobi županstva na razpolago javnosti.

GORICA - Teden arhitekture in prostora

Ob Fabianijevi zapuščini v mestu izstopajo dosežki arh. Dimitrija Waltritscha

Sprehod po goriški zapuščini arhitekta Maks Fabiani in ogled goriških dosežkov arhitekta mlajše generacije Dimitrija Waltritscha, ki so ju včeraj organizirali v okviru slovenskega Tedna arhitekture in prostora, je bil sicer sprva namenjen le članom Društva primorskih arhitektov s sedežem v Novi Gorici. A vest o sprehodu je izšla v krajnjem časopisu, tako da se je včeraj sredi dopoldneva pri Neptunovem vodnjaku na Travniku zbral kakih petdeset ljudi, večinoma iz Gorice, pa tudi iz okolice; med njimi je bilo arhitektov iz Primorske le petnajst do dvajset.

Slovenske goste je v Gorici spremila predsednica omenjenega društva Aleksandra Torbica, ki jo je število udeležencev presestilo in hkrati razvesilo. »Teden arhitekture in prostora je v Sloveniji namenjen ravno ljudem, da odkrivajo to, česar jim običajno ni dano videti, saj je arhitektura del življenja,« je zbrane nagovorila in spomnila, da so sprehod organizirali ob 50-letnici Fabianijeve smrti (umrl je 18. avgusta 1962): »Fabiani je bil predvsem velik človek in je veliko naredil za naš prostor in za male ljudi.« Namen sprehoda je povzel še goriški arhitekt Diego Kuzmin, ki je skupinu nato razkrival Fabianijevu zapuščino: »Zblížili smo ljudi s te in z druge strani umetne meje, iz prostora, ki je skupen in en sam.« Da je Fabianijev delo v Sloveniji zelo cenjeno, je potrdila Aleksandra Torbica, o čemer priča tudi okoliščina, da v Ustanovi Maks Fabiani, ki deluje v okviru Centra za arhitekturo Kraša s sedežem v Štanjelu, skrbno hranijo Fabianijev arhiv. Tega je v obdobju 35 let zbral in ustanovi zaupal Marko Pozzetto, danes že pokojni arhitekt in umetnostni zgodovinar. »Zbrati arhiv je bilo zahtevno delo, saj je Fabianijevi papirji dvakrat poškodovali ogenj. Po Pozzettovi zaslugu pa imamo danes arhiv, ki priča o velikem delu, ki ga je Fabiani opravil še zlasti po prvi svetovni vojni, ko je sodeloval pri rekonstrukciji in je podpisal vsaj sto regulacijskih načrtov,« je pojasnila novogoriška arhitektka.

Včerajšnji sprehod se je začel pri arhitekturnih dosežkih sedanjega časa. Dimitri Waltritsch je zbranil najprej predstavljal Hišo filma in jih omogočil ogled pokrajinske mediateke, ki nosi njegov avtorski pečat, nакar jih je pospremil v KB center, ki ga je s svojim sodobnim pristopom zgledno umeštil v zgodovinski okolje, kar mu je navrglo tudi mednarodna priznanja. Sprehod se je zaključil v dvorani Fabianijevega Trgovskega doma, kjer se je Kuzmin pridružil docent arhitekturne fakultete Giovanni Fratianu in kjer so na ogled idejne rešitve študentov za obnovno dvoranu. Dela se tam še niso začela, včerajšnji obiskovalci pa so bi-

Pred Waltritschevo mediateko (zgoraj) in v Fabianijevem Trgovskem domu (spodaj)

li žal prikrajšani razlage, da se bližajo koncu dela za obnovo pritličja Trgovskega doma, ki glede na Verdihev korzo. Ker organizatorji niso poslali na deželo prošnje, jim ni bil dovoljen vstop. Škoda, saj bi lahko ugotovljali, kako se v pritličju lepo spašata Fabianijeva zapuščina in Waltritsch obnoviti načrt.

Večina izmed 42 dogodkov, ki jih prirejajo v Tednu arhitekture in prostora, se bo dogajala med 1. in 5. oktobrom v Novi Gorici, Ajdovščini, Vipavi, Kobdilju in Štanjelu. Slavnostni uvod bo danes na osrednjem novogoriškem trgu, kjer bo že od jutra stala interaktivna postavitev in razstava »Spovednica prostora«. V njej bodo organizatorji - člani Društva primorskih arhitektov - dali ljudem možnost, da povedo svoja razmišljanja in pripombe na nekatere večje arhitekturne rešitve v Novi Gorici. Pred uradno otvoritvijo ob 18.30 bodo odprli tudi razstavo, ki bo mimočim omogočila, da primerjajo arhitekturne rešitve s sedanjim stanjem v prostoru. Pod skupnim naslovom »Nova Gorica 4 x MM - Mesto Meje, Mesto Moderne, Mesto Mladih, Moje Mesto« se bo zvrstil niz dogodkov, katerih namen je predvsem spodbuditi razpravo o načinu doživljavanja mesta, njegovi identiteti in smeri razvoja. (ide)

GORICA - Iz zgodovinskega spomina

Maks Fabiani naš sodobnik

Razmišljal je o parkiriščih, ki jih v središču še vedno ni

Pogledi arhitekta Jožeta Ceja na nekatere urbanistične rešitve in napake v Gorici, ki so bili pred nedavnim objavljeni v obliku pogovora s časniki našega dnevnika, so dregnili v moj zgorovinski spomin in me opozorili, da se v zapršenih kotičkih mojega podstrešja skrivajo beležke, ki obravnavajo podobne probleme. Svoj delež je, to moram priznati, s svojimi gradbenimi in urbanističnimi načrti ter posledično z njihovim izvajanjem prispevala tudi občinska uprava. Namen tega pisana je da le od tega, da bi posegalo v vsakodnevno politiko. Rad pa bi opozoril na to, da so o nekaterih sedaj nakazanih načrtih gorovili že pred tolikimi desetletji.

Pri tem imam v mislih arhitekta in urbanista Maska Fabianija, ki je po prvi svetovni vojni izdelal številne urbanistične načrte za kraje na Goriškem in tudi za mestno Gorico. Kot mi je povedal lastnik takrat uspešnega gradbenega podjetja, ugledni mojster in obrtnik Stanislav Faganel, ki je bil v 50. letih s Fabianijem član občinske gradbene komisije, je Fabiani že takrat predlagal - zaradi potreb, ki so se komajda nakazovale -, naj občina razmišlja o gradnji garaze pod Ljudskim vrtom, z vhodom iz doline Korna, se pravi iz Ulice Brass. Tudi sedanja občinska uprava v svojem spremenjenem regulacijskem načrtu, ki predvideva izgradnjo trgovskega središča na odprttem trgu v Ulici Santa Chiara, načrtuje gradnjo štirinadstropnega podzemnega parkirišča za 500 avtomobilov z vhodom v dolini Korna. Takšno garazo že ima Eda center v Novi Gorici.

Pred tolkimi leti se je občinski svet ubadal z mislio, da bi parkirišče zgradili pod Travnikom, vendar se ideja ni prijela, verjetno zaradi tega ne, ker so kmalu po uvedbi prepustnic in odprtju meje, »najbolj odprte meje v Evropi«, kot se je takrat pisalo, načrtovali selitve mestnega središča bolj proti zahodu, v bližino Spominskega parka. Uradna politika občine Gorica je takrat meji in novim sosedom, milo rečeno, obračala hrbet. Dopusčala je promet skozi predor in parkiranje na Travniku. Le kdo bi se branil denarja, ki je takrat v Gorico kot nakupovalno središče pritekel iz širokega zaledja? Zaradi urbanistične izbire je sedaj predor, svoj čas zgrajen kot ruja v prometni strukturi, dejansko neuporaben. Namenili ga bodo le kolesarjem in pešcem.

O Maksu Fabianiju bi rad povedal še nekaj. Pred tolkimi leti sta nekega lepega dne prišli v naše goriško uredništvo, ki je takrat bilo v Ulici Silvio Pellico, dve osebi iz Ljubljane z vencem. Vprašali sta, kdaj in kje bo pogreb Maks Fabiani. Umrl je res nekdo, ki se je tako pisal, toda ni bil arhitekt.

Ko pa je umrl arhitekt, ki jih je imel kar nekaj čez 90, če me spomin ne var, je bila na pogrebu na glavnem goriškem pokopališču prisotna delegacija iz Ljubljane, z naše strani pa pokojnikova hči, predstavnik občine - slikar Fulvio Monai, on bolj kot poznavalec pokojnikovih del kakor pa predstavnik takajšnjega italijanskega dnevnika, in podpisani. Vsega skupaj menda šest oseb. Pokojnik in njegova hči sta živelia v skrajni bedi in z miločino, tako se je takrat govorilo, ki jima jo je dajala občinska uprava.

Morda bi kazalo porabiti še nekaj besed o vzpenjači na goriški grad. Lani sem župan Ettorejo Romoliju namignil, da je njena gradnja nesmislna. Odgovoril je, da jo je podedoval. Sodil sem, da bi bilo najprej potreben urediti grajsko okolico. Nekega dne sem se hotel sprehoditi okoli obzidja, pa je bil prehod na njegovi vzhodni strani dobesedno nemogoč, tako je bil zaraščen in zatrpan z odpadki. Sicer pa ravnokar potekajo vzdrževalna dela na grajskem obzidju in v njegovih okolicah.

Na Goriškem imamo že nekaj izkušenj z žičnicami. Med obnovo vojnega ježičnika vozila na Sveti goro. Zgradilo in upravljalo jo je podjetje Ribi, ki se je ukvarjalo pretežno z javnimi prevozi. Med vojno so jo unicili po vojni pa so jo po starih načrtih obnovili v času »zupanovanja« Joška Štruklja, ki je veliko skrbi posvečal tudi turizmu. Pri tej izbiri ni imel srečne roke. Knalu se je izkazalo, da ni donosna, in so jo odstranili. Tudi vzpenjača na ljubljanski grad ne prinaša dobička, toda zaradi ugleda si prestolnica ta strošek lahko privošči. V Gorici bi bilo dovolj, če bi iz D'Annunziovega drevoreda do gradu potnike prevažal manjši avtobus. Med vožnjo bi imeli lep pogled na Leopoldinska vrata. Ko pa bi se potnik zadržal pred vhodom v grad in opazil beneškega leva nad njim, bi ga bilo treba poučiti, da je ta spomenik zgodovinska laž. Gorica namreč nima kaj opraviti z Benetkami. Toda takrat, po prvi svetovni vojni, ko so porušeni grad obnavljali, in še dolgo potem je v mestu prevladovala retorika, kar se pozna še marsikje.

Gorazd Vesel

DOBERDOB - Občine ni več v Tržiškem kulturnem konzorciju

Izstopili iz članstva

Župan Vizintin: »Pet tisoč evrov letne članarine bo dobilo drugo namembnost«

Doberdobska občina izstopa iz Tržiškega kulturnega konzorcija, katerega članica je bila veliko let. Odločitev o izstopu so potrdili na sredinem občinskem svetu, v uvodnem delu katerega so odobrili tudi nekaj manjših proračunskih sprememb.

»Tržiški kulturni konzorcij je nedvomno opravil pomembno vlogo za promocijo kulturne in zgodovinske dediščine naših krajev, prirejal je razstave in simpozije, izdajal je knjige. K njegovi dejavnosti smo letno prispevali 5000 evrov članarine, kar je za nas zelo visoka vsota, če pomislimo, da društvo iz naše občine prispevamo le malenkost več denarja. Zaradi tega in tudi, ker v zadnjih letih Tržiški kulturni konzorcij ni priredil posebnih pobud v naši občini, smo se odločili za izstop iz njegovega članstva,« pravi doberdobski župan Paolo Vizintin in pojasnjuje, da so v prihodnji spet pripravljeni sodelovati s Tržiškim kulturnim konzorcijem, a seveda le pod

pogojem, da bodo to dopušcale finančne.

V sedanjem obdobju splošnega krčenja finančnega priliva iz državnih in deželnih blagajn so se v Doberdobu odločili, da bodo namenili drugim pobudam denar, ki bi drugače šel za plačilo letne članarine Tržiškega kulturnega konzorcija. »Čemu bomo namenili ta denar, nismo še odločili,« razlagal Vizintin in poudarja, da bodo kar nekaj denarja potrebovali za nakup opreme za nižjo srednjo šolo, ki jo ravnokar obnavljajo in širijo. »Kupiti bomo morali klopi, mize, vso notranjo opremo. Potrebovali bomo veliko denarja, tako da si enostavno ne moremo več privoščiti plačevanja članarne konzorcija,« ugotavlja Vizintin, s katerim so med občinskimi svetom strinjali vsi prisotni svetniki večine in opozicije, tako da je bil sklep o izstopu iz članstva soglasno sprejet.

Med zadnjim občinskim svetom so sprejeli tudi nov pravilnik za pla-

PAOLO VIZINTIN

BUMBACA

čevanja davka na nepremičnine IMU. »Kmalu zatem, ko smo aprila sprejeli pravilnik za davek IMU, je državna vladala spremenila nekaj predpisov, ki smo se jim moralni zdaj prilagoditi. V glavnem gre za določanje davčne stopnje za nekatere kmečke objekte, vendar lahko že sedaj napovem, da se spremembe ne tičejo primerov iz naše občine. Zaradi tega spremembe ne bodo nikakor vplivale na davkopalčevalni status naših občanov,« zaključuje doberdobski župan Paolo Vizintin. (dr)

SPDG - Tradicija

Druženje ob kostanju 14. oktobra

Poletje se v naglici poslavljaj in oktober prepriča jeseni, ko se člani Slovenskega planinskega društva Gorica (SPDG) zberejo na vsakoletnem druženju ob kostanju in kozarcu sladke rebule. To je tudi priložnost za bolj ali manj zahtevno kolesarjenje, pohod ali drugo obliko rekreacije. Pridelitev bo letos v nedeljo, 14. oktobra, v Števerjanu. Druženje bo od 12. ure do mraka, že v dopoldanskem času pa planinci prirejajo netekmovalno kolesarsko vožnjo (za gorske kolesarje) po Brdih in tudi družinski pohod. Pridelitev bo, tako napovedujejo, ob vsakem vremenu. V tem tednu, ob prehodu v jesensko obdobje, pa se bo v sklopu dejavnosti društva obnovila tudi rekreacijska telovadba. Prvo srečanje bo že v sredo, 3. oktobra, od 19.30 do 20.30. Vadba bo enkrat telesko v telovadnici goriškega Kulturnega doma; interesenti, ki se še niso prijavili, lahko to naredijo na prvem srečanju, v sredo.

GORICA - V sredo

V iskanju mejnih črt

Okrugla miza kluba CAI

Kod so bili začrtane meje Julijske krajine in Furlanije pred šestdesetimi leti? In pred sto leti? In še pred tem, kje je bila meja v času Beneške republike? Kaj se je ohranilo od nekdanjih mejnih črt do današnjih dni? Na ta in podobna vprašanja o mejah in njihovem premikanju v naših krajih bodo odgovarjali na javnem srečanju, ki ga alpinistični klub CAI iz Gorice prireja v sredo, 3. oktobra, ob 18. uri v dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gospoški ulici (Ulica Carducci). Osrednji govornik bo zgodovinar Franco Cecotti, ki bo predstavil svojo knjigo »Il tempo dei confini - Atlante storico dell'Adriatico nord orientale nel contesto europeo e mediterraneo 1748-2008«. Njegovo izvajanje bodo dopolnjevale fotografije mejnih kamnov in znamen, kavern, kasarn in mejnih objektov, ki so jih posneli člani skupine Slow trekking goriškega kluba CAI; o njih bo govoril Elio Candussi.

GORICA

Radio v kinu in v besedah

Mediateka s podaljšanim urnikom

Pokrajinska mediateka Ugo Cisarighi, ki domuje v Hiši filma na Travniku, je z začetkom nove sezone podaljšala urnik: trikrat na teden je odprta tudi v doppoldanskem času, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih (od 10. do 19. ure). Ob torkih in četrtkih je odprta med 15. in 19. uro.

Druga novost je ciklus predavanj in projekcij na temo »Kino in radio, med nostalgio in uporom«. Ob svojem nastanku je radio pritegnil pozornost maloštivilnih radioamaterjev, ki so si lahko privoščili dragi tehnološki izum. Premežna publika je cenila predvsem tehnološko novost, manj pa komunikacijske zmogljivosti izuma.

Upad cen in povečana razširjenost

med publiko sta nato pripomogla k odprtju še nepoznane potenciala radija,

ki je s časom postal osnovni pri-

pomoček na področju pretoka infor-

macij, politične komunikacije in za-

bave. Radio je zlasti vplival na širjenje

glasbenih zvrst in bistveno spremenil

strategije glasbene industrije. Novo

prelomnico v razvoju radia pa pred-

stavljajo digitalni mediji, radijske po-

staje, ki delujejo izključno v spletu, in

nove oblike komunikacije (social net-

work, blog, webcam, podcasting), ki so

povečale možnost dialoga s poslušal-

ci. Na to temo bodo izvedenci predava-

vali vsak četrtek v oktobru, sledile bo-

dnevi projekcije. Prvo srečanje bo v če-

trtek, 4. novembra, ob 17.30, ko bo o

vlogi radia v dvajsetem stoletju pre-

davala Marta Perrotta, raziskovalka in

docentka rimske univerze. Ob 20.30 bo

v Kinemaxu projekcija filma »Radio

Days« (1987) Woodyja Allena.

V mediateki poteka obenem

včlanjanje v Cineclub Gorizia, ki bo

sodeloval pri pobudi »Kino in radio«,

pripravlja pa tudi redne filmske veče-

re, ki bodo startali v novembру. Red-

no članstvo stane 10 evrov, podporno

30 evrov, članstvo za mlade (do 18. le-

ta) pa je brezplačno.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

V ŠTANDREŽU dajamo v najem opremljeno stanovanje z eno spalno sobo, kuhinjo in kopalnicijo; tel. 0481-21058.

Poslovni oglasi

SUHA BUKOVA DRVA 134€/PA-LETA, PELETI 230€/TONA Goriča +30km prevoz gratis.

+38631770410,
3342200566

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na-slednje bencinske črpalki:

GORICA

AGIP - Ul. Crispi 14

AGIP - Ul. Lungo Isonzo Argentina

IP - Ul. Trieste 22

ESSO - Ul. Aquileia 40

FARA

ERG - Ul. Gorizia 109

GRADIŠČE

FLY - Ul. Palmanova 63/A

MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državni ce-

sti 305 km 3+

TRŽIČ

AGIP - Ul. Valentini 61

AGIP - Ul. S. Polo

SAN MARCO PETROLI - Ul. Ter-

me Romane 5

ŠKOCJAN

ESSO - Ul. Sauro, na državni cesti

14 (Pieris)

STARANCAN

SHELL - Ul. S. Canciano 11

KRMIN

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

FOLJAN-REDIPULJA

AGIP - Ul. III Armata 58

Gredo po jabolka

Društvo oljkarjev Brda prireja v petek, 12. oktobra, enodnevni izlet med pridelovalce svetovno znanih jabolk v dolini Val di Non v pokrajini Trento. Udeleženci si bodo ogledali skoraj 50 kilometrov dolgo dolino z nasadi jabolk in trt. Obiskali bodo zadruge, kjer pridelujejo jabolke Melinda, si ogledali nasade, skladniča, letogravino in potek pridelave jabolk v razne name. Zadruga šteje 5400 članov, ki obdelujejo 6060 hektarov nasadov in proizvajajo 300 tisoč ton jabolk; 25 odstotkov pridelka izvaja v štirideset držav. Po ogledu bo kosilo, sledil bo še obisk kleti penečih vin. Za vpis in podrobnejše informacije naj interesenti poklicajo na tel. 0481-390688 (Saverij Ristić); vpis je možen do zasedbe mest v avtobusu.

Zaposlilo vrtnarja

Občina Mošč bo v okviru projekta za socialno delo zaposlila vrtnarja. Prošnjo za zaposlitev zbirajo v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici; vložijo jo lahko delavci v dopolnilni blagajni ali na mobilnosti.

Koncert simfonikov

Letošnji glasbeni abonma novogoriškega kulturnega doma je posvečen 80-letnici priznane slovenskega dirigenta Antona Nanuta. Prvi v nizu koncertov bo jutri ob 20.15, ko bo pod Nanutovim vodstvom nastopil Simfonični orkester RTV Slovenije in violinistka Nadežda Tokarevo. (km)

Ogled pinakoteke

Ob Dnevih evropske kulturne dediščine bo še danes prost vstop v Pokrajinske muzeje v Gorici, in sicer v grajskem naselju med 9. in 19. uro, med 10. in 17. uro v palači Attems, kjer bo ob 16. uri brezplačen voden ogled pinakoteke (v italijanščini).

Bonsaji na županstvu

Na goriškem županstvu bo danes med 10. in 18. uro odprta razstava bonsajev. Ob 10. bo predavanje o pravilnem gnojenju bonsajev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU DI MARINO, Ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Prireditve

DRUŠTVO TRŽIČ vabi od oktobra 2012 do marca 2013 v bralni krožek za odrašče člane, nečlane in simpatizerje. Poskrbelo bo tudi za dobro počutje članov: ponедeljek plavjanje v bazenu, sreda telovadba kot vsako leto in petek hoda; informacije po tel. 0481-474191.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi v grad Kromberk na predavanje Boruta Koloinija »Taborniki in razvoj mladinske kulture v Ajdovščini« v torek, 2. oktobra, ob 20. uri.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 7. oktobra, ob 17. uri »Veš, da te ne slišim, če teče voda« (Robert Anderson) in »Obisk v gledališču« (Karl Valentin), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova; med 11. in 12. uro in eno uro pred predstavo prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedežev; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 3., 4. in 5. oktobra, ob 20. uri (Vesna Milek, Svetlana Slapšak, Dušan Jovanović) »Krojači sveta - Funeral Fashion Show«; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 00386-3352247.

Kino

Danes v Gorici

KINEMAX Dvorana 1: 14.50 - 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.40 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

Dvorana 3: 15.45 »Ribelle - The Brave«; 17.40 - 20.10 - 22.00 »Il rosso e il blu«.

Danes v Tržiču

KINEMAX Dvorana 1: 14.45 - 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 15.00 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Resident Evil: Retribution«.

Dvorana 3: 15.00 - 16.50 - 18.40 - 20.30 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«; 22.20 »Prometheus«.

Dvorana 4: 15.50 »Ribelle - The Brave«; 17.45 - 20.00 - 22.10 »Magic Mike«.

Dvorana 5: 15.20 - 17.40 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

Jutri v Gorici

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.40 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.10 - 22.00 »Il rosso e il blu«.

Jutri v Tržiču

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Resident Evil: Retribution«.

Dvorana 3: 16.50 - 18.40 - 20.30 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Magic Mike«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

KRUT

vabi v soboto, 17. novembra, na voden ogled razstave »Tibet - zakladi s strehe sveta« v Trevisu, ki z nad 300 zbranimi eksponati od Gingis Khanovega obdobja dalje predstavlja v evropskem merilu pravi kulturni dogodek leta; informacije in prijave na se-dežu KRUT-a, Korzo Verdi, 54, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it.

Šolske vesti

DIJAŠKI DOM sporoča, da je še nekaj prostih mest za srednješolske učence. Tem ponuja prevoz iz šole v dom, koso v malico, program do 18.30, ki vključuje: strokovno pomoč pri domaćih nalagah in učenju, individualno pomoč pri posameznih predmetih (matematika, slovenščina, angleščina...), tečaj angleščine in nemščine, de-lavnice (filmska, plesna, javno nastopanje...), športne in sprostovlene dejavnosti; informacije in vpisovanje po tel. 333-9353134 (Elena) najkasneje do 30. septembra. V prostorih društva Vipava na Peči bo potekal plesni tečaj z Jelko Bogatec ob torka, 2. oktobra, 17.00-18.00 za otroke zadnjega leta vrtca do 3. razreda osnovne šole, 18.00-19.00 za ostale razrede osnovne in srednje šole. V petek, 5. oktobra, pa bo ob 19. uri začel ples

GORICA - Za Okuse na meji včeraj ni bilo prostega parkirnega mesta niti pri Rdeči hiši

Gneča v Raštelu in v Latinski vasi, ponudbe in stojnic morda preveč

Srbi iz Zaječarja v petek prodali 400 kilogramov mesa, Francozi pa izpraznili 70 steklenic šampanja

Včeraj pozno popoldne na parkirišču pri Rdeči hiši skorajda ni bilo mogoče najti prostega parkirnega mesta, Raštel pa je zavil kot v časih, ko so njegove trgovine »obležali« kupci iz nekdanje Jugoslavije. V popoldanskih urah se je po zgodovinski mestni ulici trlo obiskovalcev, ki so postajali ob slovenskih stojnicah poučnega praznika Okusi na meji. Za posrečeno se je izkazala odločitev o odprtju zaprtih trgovskih prostorov, še zlasti nekdanje trgovine Krainer in sosednje hiše Sticsa. Zelo veliko obiskovalcev so včeraj beležili tudi v Latinski vasi na trgu pred županstvom, kjer so v petek zvezči pripravili okrog 700 koktejlov in 2500 obrokov južnoameriške hrane. Petek večer je bil uspešen tudi za srbske stojnice v Ulici Roma, kjer so spekli okrog 400 kilogramov mesa, na Trgu Cavour in sv. Antonia pa so ribiči iz Gradeža, Trsta in Tržiča gostili preko 1500 obiskovalcev. V Francoski vasi so v petek izpraznili 70 steklenic šampanja in prodali 600 ostrig - vsaka stane dva evra. Veliko obiskovalcev, čeprav po občutku manj kot v prejšnjih letih, so imeli tudi Avstriji na Trgu Battisti, kjer je bilo prodanih 400 dunajskih zrezkov in 300 hrenov.

Z dosedanjim potekom praznika so zadovoljni tudi v stojnicah slovenskih društev iz Gorice in okolice. Tako v petek zvezči kot včeraj ob uri kosila so se štandrežci na križišču med ulicama Roma in Crispi veseli številnih obiskovalcev, ki so posegali po tipičnih goriških jedeh. »Obisk je bil dober, čeprav se mi zdi, da je na letošnjem praznik ponudbe malce preveč,« je ocenil štandreški javni delavec Marjan Brescia, ki je včeraj popoldne skrbel za blagajno štandreške stojnice. Z njim se strinjajo številni obiskovalci praznika, ki so opazili, da so predvsem stojnice v obrobnih ulicah slabno obiskane. Tudi pleskavice verjetno ponujajo malce preveč stojnic, tako da se nekatere med njimi udeležba na prazniku verjetno ni ravno uspešna. Če je Raštel zavil, istega ni mogoče trditi za Travnik, kamor bi verjetno spadal oder z glasbo v živo. S potekom praznika pa so bili včeraj popoldne zadovoljni tudi pri stojnici društva Naš prapor na Korzu Verdi, kjer ponujajo vrhunska briška vina. Manjšinsko predstavnštvo dopoljujejo stojnici društva Sabotin v Ulici Crispi in Brdina v Ulici De Gasperi.

Včeraj se je dež v glavnem usmilil trgovcem in kramarjev, saj je nekaj kapljic padlo edino v večernih urah. Danes bodo stojnice odprtne ob vsakem vremenu, saj jih je večina opremljenih tudi s šotori. Tudi današnji spremni program bo bogat. V knjigarni LEG bo ob 10. uri predstavitev knjige Cantastorie Pinocchio. Ob 11. uri bodo v Kinemaxu predvajali film Rataouille; vstopnica bo stala dva evra. Na održ za pokrito tržnico v Ulici Boccaccio se bodo ob 17.40 zvrstile skupine PNG iz Vidma, Over Elation iz Pordenona, Down To Ground iz Trevisa, Emili's Bed iz Vidma in I Kobra iz Gorice. Na območju praznika so včeraj karabinjerji izvajali poostren nadzor; zaradi tega je karabinjerski helikopter preletaval mesto. (dr)

Vevež na Korzu Verdi (levo), štandreška stojnica (zgoraj), v Ulici Roma so privlačni zlasti Madžari (desno), zdravica Našega praporja (spodaj)

BUMBACA

več fotografij na
www.primorski.eu

GORICA

Opereta za 50. rojstni dan

Letošnje praznovanje 50-letnice neprekrajnega delovanja nekoč Katoliškega doma in danes Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici bo sklenil scenski dogodek s preko 150 nastopajočimi. To bo opereta v dveh dejanjih avstrijskega skladatelja Roberta Stolza »Pomladanska parada«, na katero pravkar potekajo intenzivne priprave. Premierno bo uprizorjena v petek, 12. oktobra, ob 20.30 v veliki dvorani centra Bratuž. V njej nastopajo solisti pevci, ki bodo odigrali glavne vloge - med njimi bo tudi popularna slovenska pevka Julija Kramar -, dalje igralci, baletke, god-

ba na pihala ter otroški in mešani zbor ob spremljavi orkestra; pri pripravah pomaga še nad trideset sodelavcev. Dirigent bo Hilarij Lavrenčič, režiser Jože Hrovat, scenograf pa Alessandro Starc. Uprizoritev operete so napovedali februarja letos, ko so zlati jubilej kulturnega hrama počastili s slovensnostjo z naslovom »Teh naših petdeset let«. Za Zvezo slovenske katoliške prosvete je že značilno, da ob pomembnih obletnicah pripravi za oder sprevišč ali opereto, pri kateri sodelujejo včlanjenja društva in zbori. Za tokratno priložnost so izbrali »Pomladansko parado«, ki bo prvič uprizorjena v slovenskem jeziku; libretto je iz nemščine prevedel tržaški pesnik Ivan Tavčar.

GORICA-SVETA GORA

Zvon bo krenil s Travnika

Z goriškega Travnika, ki ga zasedajo stojnice poučne prireditve, bo danes na pot proti Sveti gori krenil leseni voz, v katerega bodo vpreženi štirje pari konj. Na njem bo, natanko takoj kakor pred 90 leti, natovorjen zvon, namenjen zvoniku svetogorske bazilike. Ko so leta 1922 furmani odpravljali na tedaj zelo zahtevno pot, so prevažali 4.355 kilogramov težki zvon, ki še danes velja za največji bakreni zvon v Sloveniji. Dragocenost današnje vprege pa bo prav isti leseni voz, ki je pred devetimi desetletji na cilj prepeljal težki tovor, medtem ko bo zvon na njem replika v naravnih velikosti. Zvon bo s Travnika krenil

ob 9.30; zbrane bo nagovoril župan Gorice Ettore Romoli, župnik Marjan Markežič pa bo blagoslovil udeležence. Prva postaja bo ob 10.30 na Transalpini - Trgu Evrope, kjer bodo nastopili pritrkovalci iz Lokavca in kvarteti Trnovci, zbrane bo pozdravil novogoriški župan Matej Arčon. Ob 11.30 se bo spred vstavljal na drugi postaji na solkanskem »placu«, kjer bodo furmani vpregli peti par konj, ob 12.30 bodo na tretji postaji pri Oddihu vpregli šesti par konj, na Prevalu pa še sedmega in osmoga. Prihod k svetogorski baziliki je predviden ob 16.30, tam bo ob 17. uri maša. Konjsko vprego bodo vso pot spremjale narodne noše in policijsko spremstvo, ki bo poskrbelo za sprotne zapore prometa.

Prišel je čas za obnovo kopalnice!

ADRIAKER
keramika, kopalniška oprema in parket

Popusti do 50% tudi v oktobru!

- bogata izbira in hitra dobava
- tehnično svetovanje
- razstavni prostor na 1000 m²

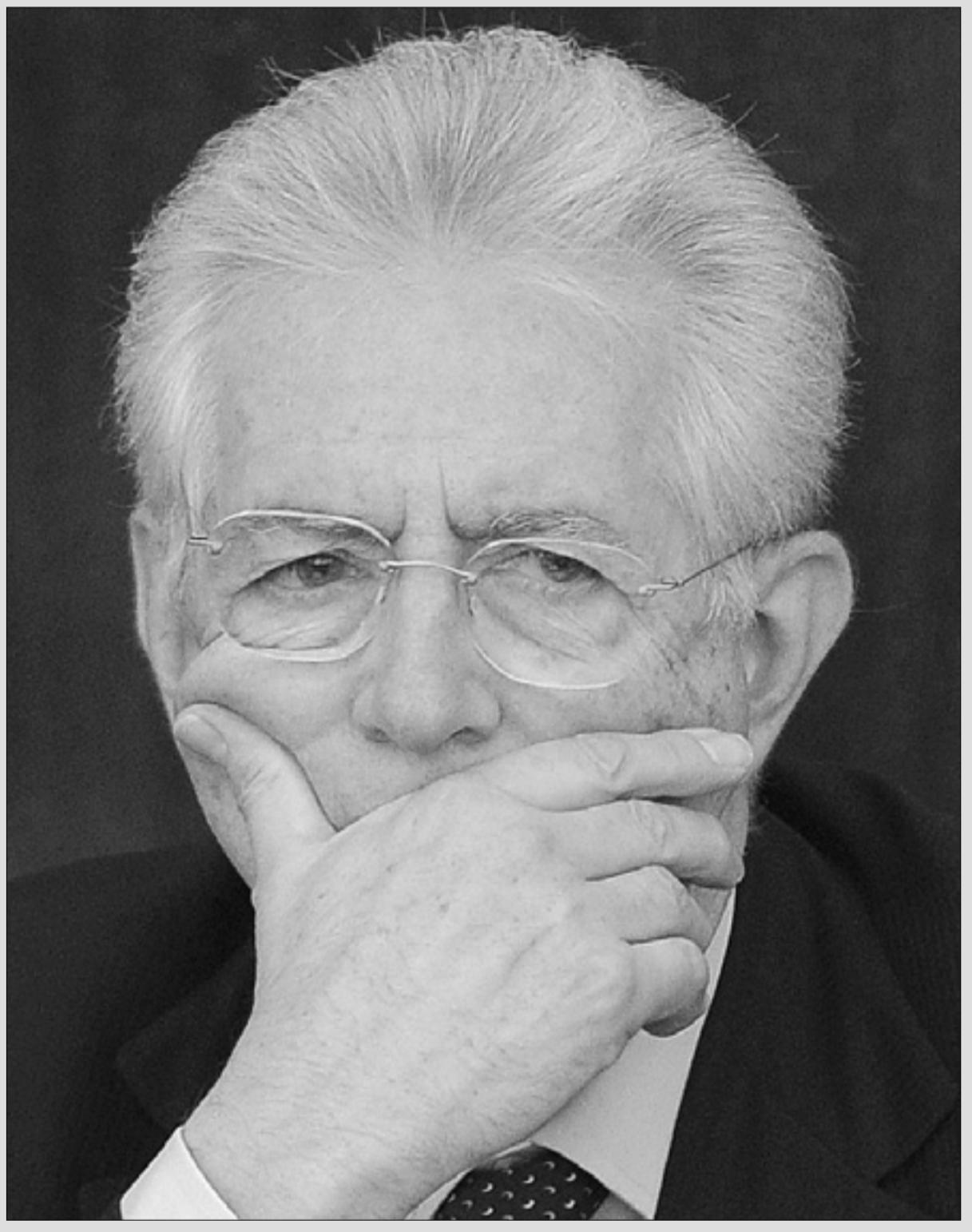
Urnik: pon. - pet.:
8.30-13.00
15.00-18.30
sobota:
9.00-12.00

POLITIKA IN CIVILNA DRUŽBA PRED NEODLOŽLJIVIM IZPTOM

Po Montiju spet Monti?

VOJmir TAVČAR

A li bo Mario Monti nasledil samega sebe? Vprašanje ni novo saj je najmanj od letošnje pomladi eno od glavnih tem italijanske politične scene, o kateri so se mediji na široko razpisali. Vprašanje dokaj vztrajno ponavljajo tudi tuji komentatorji, politiki in seveda vlagatelji, za katere ni vseeno, kdo bo po spomladanski volitvah prevzel krmilo na Škornju.

Predsednik italijanske vlade, ki uživa v mednarodnih krogih velik ugled (njegov največji dosežek je nedvomno prav ta, da je v očeh tujih partnerjev znatno dvignil ugled Rima, ki ga je s svojo »kukujevsko« politiko zapravil Silvio Berlusconi), ni doslej nikoli pritrdirnil odgovoril na to vprašanje. Ob upoštevanju vzdusja na italijanski politični sceni predvsem pa majavosti »nenavadne večine«, ki podpira njegovo vlado, je doslej stalno poudarjal, da sega politično obzorje se danje vlade do prihodnje pomladi, se-

veda, če bo do takrat uživala podporo parlamenta. Dodal je tudi, da na volitvah ne namerava kandidirati, ker že sedi v parlamentu, odkar ga je predsednik republike Giorgio Napolitano imenoval za dosmrtnega senatorja.

Premierovim zagotovilom je po uveljavljenem italijanskem običaju (še vedno je vodilo vseh, ki se ukvarja s politiko, Andreottijeva rečenica, da so sumničenja in slabe misliki greh, zelo pogosto pa se približajo resnici) verjel le malokdo, večina je bila prepričana, da ima Monti kaj za bregom. Tuji zaradi tega je tako odmevala četrkova izjava pred newyorškim združenjem Council on Foreign Relations, da bi v sili tudi po volitvah pripravljen zopet prevzeti vladno krmilo. Tisti, ki cenijo Montijev delo, so bili zadowoljni, ker je izpostavil pripravljenost, da nadaljuje z delom, kritiki pa so v njegovih besedah videli samo potrditev bojazni, da bodo o prihodnosti države odločali zunanjí dejavniki (Bruselj, Mednarodni denarni sklad, veli-

ki vlagatelji in bonitetne agencije itd) in ne italijanski volivci.

Kot se pogosto dogaja, je bil odmev v Italiji prevelik, medijski balonček pa so napihnili trudi mnogi politiki in gospodarstveniki s svojimi pozitivnimi ali negativnimi odzivi. Bolj pozorno branje Montijevih besed bi jasno pokazalo, da premierjeve besede niso bile tako senzacionalne. Na vprašanje, ki mu ga v tujini stalno zastavljajo, kaj se bo zgodilo v Italiji po volitvah, je odgovoril, da upa, da bo krmilo države prevzela vlada, ki bo odraz trdne politične večine. Če bi se pa izkazalo, da je njegov prispevek zopet potreben – obenem je sicer prepričan, da ne bo tako – je pripravljen zopet prevzeti dolžnost, ki jo opravlja sedaj.

Montijeve besede so zboldile sekretarja Demokratske stranke Pierluigija Bersanija, ki se je takoj preventivno ogradol pred morebitnim zopetnim zavezništvom z Berlusconijem ali z Beppejem Grillom. Dejal je, da ceni

dosedanje delo Montijeve vlade, vendar mora po njegovem mnenju po volitvah prevzeti krmilo vlada, za katere se bodo opredelili volivci. Matteo Renzi, ki se poteguje, da bi postal uradni kandidat leve sredine za premierja, je menil, da bi bila ponovitev Montijeve vlade »ponižanje za politiko«, zelo kritična sta bila tudi prvaka Sel Nichi Vendola in Italije vrednot Antonio Di Pietro.

Prav tako se je od Montija sredno ogradil tudi Berlusconi. Voditelj Ljudstva svobode sicer ni izrecno zavrnil možnosti, da bi Monti zopet prevzel vladno krmilo. Vendar je v času, ko je sedanji predsednik valde v New Yorku pozitivno ocenil skupno valuto evro in se zavzel, da bi jo evropski partnerji s skupnim delom še utrdili, v Rimu med predstavitvijo knjige Renata Brunette Il grande imbroglio (Velika goljufija) zelo kritično ocenil izhodišča vladne politike, evro označil kot veliko goljufijo in pribil, da najbrž ne bi bilo nobene škode, če bi Nemčija izstopila iz evrskega območja (tiskovni predstavnik nemške kanclerke Steffen Seibert ga je zavrnil, da so njegove besede absurdne in pomenljivo poddaril, da Angela Merkel zelo dobro sodeluje z Montijem). Kritično so se na izjavo predsednika vlade odzvali tudi predstavniki Severne lige.

Pozitivno pa je premierjeve besede ocenil vodja sredinskih sil Pierferdinando Casini, po katerem bi bila zopetna Montijeva vlada jamstvo za prihodnost Italije. Pozitivna je bila ocena voditelja Fiata Sergio Marchionneja in predsednika zveze industrijev Giorgia Squinzija. Poudariti velja, da je med nedavnim nastopom na srečanju podjetnikov Workshop Ambrosetti v Cernobbiju Monti dobil veliko podporo.

Osebno mislim, da je bil Monti v svojih odgovorih kar iskren in ni imel nobene fige v žepu. Oblast je sicer mikavna zadeva, kot kaže med drugih tudi dejstvo, da se zanjo poteguje veliko ljudi, obenem pa je tudi obremenitev, še zlasti za tiste, ki niso več roso mladi. Zato menim, da bi sedanemu predsedniku vlade tudi prijalo, če bi se prihodnjo pomlad lahko umaknil s političnega odra in se zopet posvetil preučevanju gospodarstva. Čas vlade strokovnjakov, ki so prevzeli vladno krmilo tudi na pritisk evropskih dejavnikov, ki Berlusconiju niso več zaučali, se počasi izteka in bo končal v začetku aprila (govori se o 7. in 8. aprilu kot o možnem datumu političnih volitev), vlada, ki bo prevzela oblast potem bo odraz novega parlamenta in novega razmerja sil. Kako bo lahko to razmerje sil je v tem času nemogoče napovedati, ker javnomenske raziskave kažejo na veliko število negotovih volivcev, poleg tega pa ni niti še jasno, kakšen bo volilni zakon. Kljub vse bolj zaskrbljenemu prigojarjanju predsednika republike Napolitana stranke še niso uskladile stališč glede volilnih pravil in zelo verjetno tudi v torki v pristojni senatni komisiji ne bodo izglasovale skupnega temeljenega besedila, ki naj bi bilo izhodišče za nadaljnje delo parlamenta. Največ odgovornosti za dolgomesečno zavlačevanje (nov volilni zakon so obljubljali že spomladaj) ima Berlusconi, njegovo cincanje pa je posledica velike nejasnosti v Ljudstvu svobode, v katerem je škandal v deželi Lazio še dodatno zaostril napetosti in tudi sam milanski medijski mogotec še ne ve, katero pot naj bi ubral, da bi preprečil volilni polom. Veliko neusklajenosti pa je tudi med ostalimi strankami, saj se na primer Demokratska stranka zavzema za enomandatna okrožja, medtem ko se Casinijeve sredinske sile opredelitevajo za proporcni sistem in obnovitev poreferencevih glasov, kljub temu, da so bili prav preferenci glasovi, še zlasti ob koncu osemdesetih let, eden glavnih virov volilnih goljufij in nečednih kupčij. Severna liga pa, čeprav ne namerava obnoviti sodelovanja z Berlusconijem, je glede volilnih pravil pripravljena na povezave z nekdanjim partnerjem.

Vozel je postal tako zapleten, da je izvedenec za ustavno pravo Michele Ainiš najprej s komentarjem v tedniku L'Espresso in nato z uvodnikom v dnevniku Il Corriere della sera predlagal pred morebitnim zopetnim zavezništvom z Berlusconijem ali z Beppejem Grillom. Dejal je, da ceni

ki naj bi odpravil sedanji »porcellum« in z njim parlament nominiranih ter obnovil prejšnji, pretežno večinski volilni zakon Sergio Mattarelle. Ta sicer ni najboljši, vendar volivcem jamči možnost, da neposredno izberejo svoje predstavnike. Ainiš ni skril dejstva, da je taka poteza v demokratični državi povsem neobičajna in na robu ustavnosti, vendar je zaradi očitne nesposobnosti strank po njegovem edina možna rešitev, čeravno nekoliko v slogu »v sili hudič tudi muhe žre«.

Italijanska politika, ki med volivci že dalj časa ni uživala velikega ugleda, si je v zadnjih tednih zapravila še zadnje drobtinice verodostojnosti po škandalih v Laciu, Lombardiji, Kalabriji in na Siciliji in po objavi podatkov o potratih tudi v vseh ostalih deželah (prav ta konec tedna so finančni stražniki po nalogu tožilstev začeli preiskavo o izdatkih dežel Piemont in Emilija Romagna). Z njemu lastno jednostjo je humorist Altan dejal, da je za maksimalno transparentnost potrebljena steklena školjka. Še posebej je v italijanskih in tujih medijih odmeval škandal v Lazu, kjer je šlo Ljudstvo svobode čez mejo vsakršne sprejemljivosti, a kjer se tudi opozicija ni znala dovolj učinkovito upreti nezaslišani potratu. Denarja ni trošila za ostrige, šampanjec in razkošne pocitnice, a je brez vsakršnega ugovaranja podprla ukrepe, ki so svetniškim skupinam priznali mastne prispevke za njihovo delovanje in stike z volivci.

Kot v primeru volilnega zakona tudi v tem primeru stranke niso bile sposobne potrebnega zasuka. V sredo je konferenca predsednikov dežel, ki ji predseduje predsednik Emilije Romagne Vasco Errani obiskala najpre predsednika republike Napolitana, nato pa predsedstvo vlade in predlagala naj vlada s svojim zakonskim odlokom zniža za 300 enot število deželnih svetnikov, zniža prejemke svetnikov in predsednikov in uvede večjo transparentnost za uporabo javnih sredstev, odredi nadzor računskega sodišča in uvede stroge kazni za kršitelje. Predsedniki dežel so se obrnili na vlado in zaprosili, naj ukrepa, ker so se zbalili, da bi v deželnih svetih taki predlogi ne prodri. Predsedniki, ki so še do pred nedavnim glasno protestirali vsakič, ko je vlada s finančnim zakonom znižala sredstva, namenjena deželam, češ da ne bodo kos vsem obveznostim in bodo morali boleče zarezati v bistvene postavke socialne države, so se tokrat posuli s pepelom in odšli v Rim s prošnjo, naj vlada kar pošteno odšipne njim namenjena sredstva. Poteza je izzvenela kot zvonenje po toči, predsedniki dežel, z njimi pa tudi njihovi deželni sveti in stranke, ki so v njih zastopane, pa so padli na izpit, ker so dokazali, da zavoženega niso sposobni reformirati sami.

In s tem se vrnemo k začetnemu vprašanju: po Montiju Monti? Vse je odvisno od politike pa tudi od civilne družbe (ki ni neomadeževana in brez krvide, saj je bil na primer šef svetniške skupine Ljudstva svobode v deželi Lazio Franco Fiorito, ki je postal simbol nesprejemljive potrate, izvoljen z več kot 25.000 preferenčnimi glasovi). Politika je poklicana, da pred koncem tega mandata izglasuje soliden volilni zakon, odobri zakon za boj proti korupciji in odpravi vsaj najbolj kričeče primere nepotrebne potrate javnih sredstev, civilna družba pa mora s svojo mobilizacijo pritisnati na politiko, da zadosti vsaj tem temeljnim nalogam, obenem pa mora tudi sama prispetati, da bo Italija zopet lik delovanje in resne države, ki spoštuje sprejete obveze in v kateri ne bosta prevladali potrata in korupcija.

Če bosta politika in civilna družba izdelali na izpitu, bodo zmagovalci oblikovali svojo vlado, čeprav se njen program najbrž ne bo mogel veliko oddaljiti od tistega, ki je poznan kot »Montijeva agenda«, saj gre za tisti sklop obvez in ukrepov, s katerim je Italija vsaj delno obnovila ugled v svetu. Če bodo prevladale napredne sile, bodo to argento lahko tolmačile z večjo socialno občutljivostjo in z večjim občutkom za pravičnost, vendar vedno z upoštevanjem mednarodnih gospodarskih in političnih razmer v sedanjem globaliziranem svetu.

Če pa bo politika znova padla na izpitu, bo še sreča, če bo Montija lahko nasledil Monti.

POMEMBNEJŠI PROCESI V VINU

Razkis: biološki ali mlečnokislinski

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

Bioški ali mlečnokislinski razkis, ali jabolčno mlečnokislino fermentacijo, uvrščamo po pomenu takoj za alkoholno fermentacijo. Prav je, da jo podrobnejši spoznamo, saj nezanemarljivo vpliva na organoleptične značilnosti vina. Gre namreč za pretvorbo jabolčne kisline v mlečno kislino in ogljikov dvokis.

Glavni namen bioškega razkisa je znižanje koncentracije kislin in značilna spremembava vonja in okusa. Zaželen in primeren je predvsem za rdeča vina z večjo koncentracijo skupnih kislin oziroma jabolčne kisline, kar je na našem območju značilno predvsem za teran. Primeren pa je tudi za nekatera bela vina namenjena daljšemu zorejanju in starjanju, kjer so spremembe vonja in okusa, ki nastanejo po tem bioškem procesu, zažene.

Razkis ni zaželen v vinih z manj kislinami, kot so značilna za toplejša pridelovalna območja zlasti v toplejših poletjih, kar velja letos tudi za naše pridelovalno območje. Vsled razkisa pride do sprememb koncentracije kislin, višjega pH ter spremembe vonja in okusa.

Proces mlečnokislinskega razkisa vodijo mlečnokislinske bakterije več rodov, med katerimi je najbolj po-

membna Oenococcus Oeni. Ločimo jih v tiste, ki tvorijo mlečno kislino in tiste, ki tvorijo poleg te kisline še etanol in ogljikov dvokis.

Mlečnokislinske bakterije imajo razne značilnosti. Omenili bomo le nekaj pomembnejših. Prisotne so tako na grozdu kot na vinarski opremi ter njihovo število upada med alkoholno fermentacijo zaradi občutljivosti na žvepljivi dioksid, kislost vina in etanol, a zoper močno naraste po končanem alkoholnem vrenju. Časovno poteka bioški razkis od nekaj dni do nekaj mesecov zaradi pomladanskega segrevanja kleti. Glavna reakcija v vinu je spremembava jabolčne kisline v mlečno. Delovanje bakterij pa je uspešno, če je pH vina vsaj 3. Bakterije so zelo prilagodljive, saj rastejo tako v prisotnosti kot odsotnosti kisika.

Kaksne so posledice bioškega razkisa? Predvsem se zmanjša koncentracija skupnih kislin in posledično se dvigne pH, kar je koristno za vina z visokimi kislinami, kot je že omenjeni primer terana. V nasprotnem primeru pa so spremembe lahko negativne, ker bakterije uporabljajo le jabolčno kislino in je ob visoki koncentraciji vinske kisline spremembava kislosti in pH manjša.

Vsled delovanja bakterij se tvorijo aromatične snovi, ki sprememijo značilnosti vina, kar pa navadi njegov karakter izboljša.

Glede na kompleksnost bioškega procesa, na katerega vplivajo razni dejavniki, posebno temperatura in pH, pa so končne spremembe nepredvidljive, ker se ustvarijo lahko neželenne spojine. To se posebno velja, če mikrobiološki proces poteka spontano brez dodatka selekcioniranih bakterij.

V zvezi z vonjem je najbolj znan vpliv bakterij tvorba acetetila z vonjem po maslu, ki je v manjših koncentracijah (1-4 mg/l) zaželen, v večjih pa je moteč, ker prevlada nad ostalimi vonji.

Za zaključek pa se vpliv na okus vina, ki se opazno spremeni, ker se jabolčna kislina, ki je svežega, ostrega, rezkega okusa in okusa po nezrelem, spremeni v mlečno kislino. Ta pa daje vinu mehek, uglajen in zrel okus.

Bioški ali mlečnokislinski razkis spreminja še mnogo drugih bioških procesov, ki presegajo namen tega članka. Upamo pa, da bomo pri bralcu vzbudili zanimanje za ta bioški postopek, ki je med našimi vinarji morda premalo poznan.

V NEDELJO, 14. OKTOBRA

Kmečka zveza vabi na Burjanko v Bardo

Kmečka zveza prireja 14. oktobra 2012 tradicionalni jesenski izlet na Burjanko, praznik kostanja, ki bo v Bardu, prijazni vasi v Terski dolini. Program, ki ga navajamo v nadaljevanju, bo tudi ob letošnji izvedbi zelo pester, saj bo do organizatorji nudili obiskovalcem možnost spoznavanja bogate kulinaricne tradicije, kulturne dediščine ter glasbenega užitka.

Ob 7.00 odhod iz Boljanca ter po običajnem voznem redu (Bazovica, Općine, Prosek, Sesljan) odhod iz Štivana ob 8.00;

Ob 9.30 obisk hiša medu (Kmetija Bratje Comaro) v Cassaccu;

Ob 10.45 odhod iz Cassacca;

Ob 11.30 Sv. maša ob spremstvu zboru »Vokalna skupina Drežnica« v Bardu;

Ob 12.30 odprtje umetniške razstave Luigija Moderiana iz Plesnišča;

Ob 13.00 kosilo - menu: OCIKANA (njoki iz polentne zabeljeni s toplojenim maslom, sirom in mlekom); POŽGANIK (klobasa v omaki iz koruzove moke); ŠTAK (krompirjev pire, fižol zabeljen s slanino in dišavami) s prašičimi reberci ali frikom s polento; SLAŠČICA: gubana Val Torre kostanjevim nadevom; VINO, VODA, RAZNE PIJAČE;

Od 13.00 ure Glasba z ansamblom Brjar;

Ob 15.00 Kogojevi dnevi, v cerkvi koncert Godalnega kvarteta Calisto:

Program: Š. Mauri, A. Borodin, A. Kumer, M. Mlakar

Na prazniku bo možen ogled etnografskega muzeja ter čezmernega kmečkega sejma z možnostjo nakupa kostanja ter najboljših kmečkih pridelkov iz izdelkov iz Terske doline, Nadiških dolin in Posočja.

Cena izleta je 40 € na osebo in vključuje prevoz, kosilo ter 1 kg jabolk. Za informacije in vpis so na razpolago uradni Kmečki zvezni (Tel. 040-362941).

Kmečka zvezna

PO PODATKIH ČEDAJSKO KMEČKE ZVEZE

Slaba letina ni prizanesla niti kmetovalcem v Benečiji

Tako trdijo na Kmečki zvezni iz Čedad, kjer so nas seznanili z letošnjo pridelavo kmečkih pridelkov. Slika je, žal, zelo podobna tisti, ki jo poznamo iz drugih zamejskih območij. Suša in toča, neželeni sopotnici kmetijstva, sta se močno pojavili in krepko oklestili, v večji ali manjši meri, vse kmečke pridelke. Največ škode so vsled vremenških neprilik utprelje sadne vrste, predvsem jablane in slike, na katerih je bil pridelek znatno pod povprečjem. Kostanj je sicer manj občutil posledice suše, pridelka pa je kljub temu malo zarađi hudi napadov šiškarice, žuželke, ki v zadnjih letih povzroča gojiteljem kostanja hude preglavice.

Tudi na poljščinah, predvsem na koruzi, je suša pustila hude posledice, katerim se pridružuje ogromna škoda, ki jo povzročajo divji prašiči. Ta problem je zelo resen. Delno ga sicer omili odškodnina ki jo nudi Videmska pokrajina toda le za tri leta, če se gojenje iste kulture ponavlja na isti parceli. Ker zaradi skromnih obdelovalnih površin ni možnosti ko-

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila meseca oktobra

V oktobru imamo delo z mladim vinom in s pobiranjem zadnjih pridelkov. Proti koncu meseca pa se moramo že pripraviti za pobiranje oljk.

VINOGRAD IN KLET - V oktobru v kleteh dozoreva mlado vino. Važno je, da fermentacija poteka ob odsotnosti zraka. V ta namen je zelo priporočljiva uporaba kipilne vehe. Po vrenju posodo dolijemo, biti mora vedno polna. V primeru vsakršnega dvoma se posvetujemo s strokavniki. Tik pred prvim pretokom je priporočljiva kemijska analiza vina, ki jo opravi strokavnjak.

Po končani trgovini v vinogradih, ki so bolj izpostavljeni odiiju lahko opravimo škropljene z biološkim fungicidom z imenom AQ 10, da omilimo napad odiija v naslednjem letu. Škropljene moramo po 8-10 dneh ponoviti. Zelo važno je, da poškropimo letos zasajene vinograde, da jih ne bi napadel odiij.

OLJČNI NASAD - V oljčnem nasadu še vedno spremljammo let oljčne muhe, saj je lahko v tem času še vedno aktivna. Najbolje je, da se v primeru dvoma posvetujemo s strokavniki. V tem času se posebno ob vlažnem vremenu lahko širi tudi oljčna kozast. Bolezenske znake te bolezni prepoznamo po okroglih sivkastih madežih na zgornji strani listov. Sredina madežev postane nato rumenkasta. Listi se nato posušijo in odpadejo, ob hudem napadu se ceje veje posušijo. Škropimo z bakrovimi pripravki. Strogo se pa moramo držati karenčne dobe, saj v drugi polovici oktobra lahko že pobiramo namizne oljke, konec oktobra pa lahko že pobiramo nekatere toskanske sorte oljek.

V drugi polovici meseca začnemo s pripravami na pobiranje oljk. Kupimo vse, kar potrebujemo. Prostom, kjer bomo hraniли oljke do predelave, prezračimo in očistimo. Travo pod oljkami pokosimo.

SADNI VRT - Nadaljujemo s pobiranjem jabolk in hrušk. V tem času pobiramo tudi orehe. Pobiramo tudi kutine, in sicer, ko se barva sadežev spremeni iz zeleni v rumeno. Kutino hranimo v suhem in zračnem prostoru, saj je zaradi trpkega okusa ne uživamo takoj.

Po končanem pobiranju moramo pobrati in odstraniti s tal ali z drevesa gnilo sadje, da omejimo prisotnost monilije v naslednjem letu.

Vse odpadlo listje po možnosti vdelamo v tla. Lahko ga tudi pograbimo na kupe in sežgemo ali odnesemo daleč od sadovnjaka. Na ta način omejimo širjenje škruplja, ki včinoma prezimi v odpadnih listih. Da pospešimo odpadanje in razgradnjo listov, lahko pred odpadanjem listja poškropimo jablane z urevo, v odmerku 500 gramov na 10 litrov vode.

Ko listje odpada, opravimo v sadovnjaku jesensko škropljene proti raznim boleznjem. Jablano in hruško škropimo proti škruplju in raku z bakrovimi pripravki. Koščičarje prav tako škropimo z bakrovimi pripravki proti breskvinci kodravosti, luknjičavosti in moniliji. Ker bakrovi pripravki včasih lahko povzročajo ožige, je priporočljivo škropljene bolj občutljivih sort z ostalimi površinskimi pripravki. Škropimo tudi oreh.

Od sedaj dalje pa vse do konca novembra je čas za sajenje sadnih dreves. Bolj občutljive vrste, kot na primer oljko, pa sadimo spomlad.

ZELENJADNI VRT - V zelenjadnem vrtu pobiramo še zadnje poletne zelenjadge. Tiste pa, ki so zaključile svoj ciklus, izruejemo iz zemlje in iz vrtu odstranimo vse rastlinske ostanke. Na ta način preprečimo, da bi morebitne bolezni ogrožale zdravstveno stanje rastlin na isti površini v prihodnjem letu.

V oktobru pobiramo zelje in ga kisamo. Pobiramo tudi buče. Poberemo jih, ko se pecelj dobro posuši. Buče nato posušimo na soncu za teden ali dva. Pazimo, da bi jih dež ali rosa ne ovlažila in da ne bi tako začele gniti. Ponoči je najbolje, da jih postavimo v notranje prostore.

V tem času sejemo motovilec, špinaco in radič, sadimo pa česen in čebulo.

Kuhinjske zelišča sedaj razmnožujemo tako, da jih izruejemo iz zemlje in jih razdelimo na dva ali tri dele, odvisno v celoti v različnih rastline. Vsak del mora imeti dovolj korenin. Pred ponovno saditvijo rastline nekoliko obrežemo, po saditvi pa zemljo potlačimo z nogo.

V tem času belimo nekatere jesenske zelenjadnice, ki jih bomo kmalu pobirali, kot na primer treviški radič, belilno zeleno, endivijo, por in sladki komarček.

Če hočemo nekaterim zelenjadnicam nekoliko podaljšati življensko dobo, jim sedaj postavimo tunel, ali pa jih pokrijemo s pajčevinastim vlaknom.

Trsje, ki smo ga uporabljali za oporo in ki je odslužilo, izruejemo, da ne gnije, skrbno ga očistimo in dobro posušimo. Nato ga hranimo v suhem prostoru do prihodnje pomlad.

OKRASNE RASTLINE - Enote in zadeve so na koncu svoje življenske dobe in še zadnjič cvetijo. Zaradi tega jih ne gnajimo več. Zalivati jih moramo preudarno in še vedno odstranjevati ocvele in suhe dele.

Pripravimo zemljo ali vase za sajenje spomladanskih čebulnic, iz zemlje pa izruejemo poletne, že ocvele čebulnice. Posušimo jih, očistimo zemlje in jih spravimo čez zimo v suh prostor.

Pred mrazom prenesemo v zavetn prostor zaprt prostor občutljive lončnice, kot so pelargonije. Pred tem jih lahko obrežemo, da ne zavzemajo preveč prostora.

Magda Šturm

Različne sorte beneških kostanjan

To pa ni okrnilo bogate palete načrtovanih kmečkih pridelkov ustanove. Eno zelo pomembno so že izvedli na tržnici kmečkih pridelkov v Vidmu, s stojnicami skupaj z konzorcijem Dolce Nordest iz Nem. Pobuda beneških kmetov, ki so se predstavili z vsemi svojimi tradicionalnimi kmečkimi pridelki in izdelki, je bila zelo uspešna. Poleg tega je čedadnska zveza organizirala kulinarne večere v sodelovanju z gostilnčarji na osnovi jedi, pripravljenih s krajevnimi pridelki, ob ponudbi vin Združenja vinarjev iz Praprotnega.

Pridelite bo zaključila burjanka, praznik kostanja, ki bo 14. oktobra v Bardu, na kateri bo bogata kulturna in kulinarica ponudba ter možnost nakupa tipičnih kmečkih pridelkov iz Benečije, Kobariškega in Tolminskega.

Upravičeno lahko zaključimo, da je leto v Benečiji sicer skromno po kmetijski proizvodnji, vendar z uspešnimi pestrimi pobudami Kmečke zveze ob tvornem sodelovanju članov.

Svetovalna služba Kmečke zveze

Kaj je Svet Evrope pričakoval, ko je pred 11 leti uvedel vsakoletni Evropski dan jezikov

Pod naslovom palača Sveta Evrope v Strasbourgu; desno logotip Evropskega dneva jezikov.

Kaj je evropski dan jezikov?

Evropsko leto jezikov 2001, ki sta ga skupaj organizirala Svet Evrope in Evropska unija, je bilo uspešno pri vključevanju milijonov ljudi v 45 sodelujočih državah. Dogodki v okviru evropskega leta jezikov so obeležili jezikovno raznolikost v Evropi in spodbujali učenje jezikov.

Zaradi uspeha, ki ga je imelo evropsko leto jezikov, je Svet Evrope razglasil, da bomo 26. septembra vsako leto praznovali kot evropski dan jezikov. Osnovni cilji evropskega dneva jezikov so naslednji:

- Opozorjanje javnosti na pomen učenja jezikov in razširjanja nabora jezikov, ki se jih učimo, z namenom spodbujanja večjezičnosti in medkulturnega razumevanja.
- Zavzemanje za bogato jezikovno in kulturno raznolikost v Evropi, ki jo je treba ohraniti in spodbujati.
- Spodbujanje vseživljenskega učenja jezikov v šoli in izven nje, za potrebe študija, poklicnega dela, povečevanja možnosti ali za zabavo in izmenjavo.

26. septembra 2011 smo v Svetu Evrope in vseh 47 državah članicah praznovali 10. obletnico evropskega dneva jezikov (EDJ).

Komu je namenjen evropski dan jezikov?

Svet Evrope upa, da bodo ta dan obeležili vladni organi držav članic in njihovi potencialni partnerji na naslednjih ravneh:

- oblikovalci politike (na primer posebni ukrepi ali razprave na področju vprašanj jezikovne politike);
- širša javnost (spodbujanje zavesti o ciljih evropskega dneva jezikov, predvsem o pomenu vseživljenskega učenja jezikov za začetkom v katerikoli starosti, v izobraževalnih ustanovah, v službi ...);
- področje prostovoljnega dela (posamezne dejavnosti z in/ali za nevladne organizacije, društva, združenja ...). Kdo lahko sodeluje?

Zakaj evropski dan jezikov?

Še nikoli ni obstajalo več možnosti za študij in delo v različnih evropskih državah, vendar pomanjkanje jezikov-

nega znanja mnogim preprečuje, da bi izkoristili te možnosti.

Globalizacija in različna lastništva v poslovnem svetu od državljanov vse pogosteje zahtevata znanje tujega jezika za učinkovito delo tudi znotraj matične države. Samo angleščina ni več dovolj.

Evropa je jezikovno bogata – obstaja več kot 200 evropskih jezikov in še veliko več tistih, ki jih govorijo državljanji, katerih družine izhajajo iz drugih celin. To je pomemben vir, ki ga moramo prepoznati, uporabiti in ceniti.

Učenje jezikov prinaša koristi mlađim in starem – nikoli nismo prestari, da bi se učili jezikov in uživali nove možnosti, ki jih to prinaša. Četudi poznamo samo nekaj besed jezikov države, kjer smo na obisku (na primer na počitnicah), nam to omogoča navezovanje stikov in nova prijateljstva.

Učenje jezikov, ki jih govorijo drugi ljudje, nam omogoča boljše medsebojno razumevanje in premagovanje kulturnih razlik.

Cilji

Jezikovno znanje je nujno potrebno in pravica VSAKOGAR – to je eno izmed glavnih sporočil evropskega dneva jezikov.

Glavni cilji so spodbujanje zavesti o:

- bogati jezikovni raznolikosti Evrope, ki jo je potrebno ohraniti in spodbujati;
- potrebi po razširjenosti nabora jezikov, ki se jih ljudje učijo (ki naj vključuje tudi manj pogoste jezike), kar bo vodilo k večjezičnosti;
- potrebi, da ljudje razvijejo določeno znanje dveh ali več jezikov, da bi lahko polno odigrali svojo vlogo demokratičnih državljanov v Evropi.

Odbor ministrov je odločil, da bomo vsako leto 26. septembra praznovali evropski dan jezikov. Odbor je priporočil, da se evropski dan jezikov organizira decentralizirano in prilagodljivo, skladno z željami in sredstvi držav članic, kar jim bo omogočilo, da sami določijo svoj pristop in da Svet Evrope vsako leto določi skupno temo. Odbor ministrov vabi Evropsko unijo, da se pri tej pobudi pridruži Svetu Evrope. Upamo, da bo ta dan obeležen v sodelovanju vseh pomembnih parterjev.

(*Odločitev Odbora ministrov Svetu Evrope, Strasbourg - 776. srečanje - 6. decembra 2001*)

Prehod v obdobje poliglotov

Neil Madden je zapisal, da je učenje več različnih jezikov lažje kot si mislimo.**

Če bi vam nekdo rekel 'flisni me mua*', bi vedeli kaj to pomeni ali sploh kateri jezik je to? Z okrog 225 avtohtonimi jeziki je Evropska jezikovna dediščina bogata in raznolika in to je že samo po sebi razlog za praznovanje. Toda kako dobr si Evropeji v učenju jezikov njihovi bližnjih (in bolj oddaljenih) sosedov? Mnogi Evropeji najbrž misljijo da je enojezično življenje pravilo. Vendar je nekje med polovico in dvema tretjinama svetovnega prebivalstva dvojezična ali celo večjezična, kar pomeni, da imajo določene jezikovne zmožnosti v več jezikih (razumevanje in/ali pisanje in/ali govorno sporazumevanje...).

Večjezičnost je za ljudi veliko bolj značilna kot enojezičnost. Milijon ljudi je prepričanih, da ne poznajo nobenega jezika razen njihovega maternega jezika, vendar mnogi od njih do določene mere poznajo še kakšen jezik. In vendar so danes možnosti za učenje novega jezika večje kot kadarkoli prej. Da bi poudarili pomen učenja jezikov je Svet Evrope proglašil evropski dan jezikov, ki ga praznujemo vsako leto 26. septembra. Zanimalo, ki stoji za evropskimi dnevom jezikov, je spodbujanje večjezičnosti. Večjezičnost ni niti nova niti nepoznana. Večjezičnost je način življenja med množimi narodi v Afriki in Aziji in prav tako v nekaterih delih Evrope, še posebej v državah Beneluksa, v Skandinaviji in na področju Mediterana. To pa seveda ne pomeni, da hočemo ljudi strasti z ravno rojenjem govorca. Cilj je, da se lahko sporazumevamo in da nas drugi razumejo v skladu z našimi potrebami in pričakovanji. Mednarodna razširjenost angleščine se zdi zelo privlačna in raziskave dajejo vtis, da je vsaj delno poznavanje angleščine najbolj pomembno za večino tistih, ki se učijo jezika (glede na Evrobarometer, eden od treh trdi, da se lahko pogovarjajo v angleščini).

Vendar, ko smo enkrat to dosegli, ni nobenega razloga, da bi ostali samo pri angleščini. Mnogo drugih jezikov predstavlja dragoceno orodje, s pomočjo katerega lahko obogatimo življenske izkušnje, naj si bo pri delu ali samo na potovanjih. Ena od ironij globalizacije je, da se lahko postranska vlo-

Evropski dan jezikov odvisen le od dobre volje

Vsako leto 26. septembra po vsej Evropi praznujemo evropski dan jezikov, ki ga je Svet Evrope prvič razglasil v evropskem letu jezikov, leta 2001. Ta dan je namenjen osveščanju javnosti o bogati kulturni in jezikovni raznolikosti v Evropi ter o pomenu učenja jezikov za utrjevanje evropskih načel strpnosti in medsebojnega razumevanja. Cilj pobude je tudi spodbujanje učenja jezikov in vseživljenskega učenja, saj znanje jezikov odpira vrata v študijsko in poklicno mobilnost, širi obzorja in ruši kulturne stereotipe.

Evropska komisija s svojo jezikovno politiko spodbuja večjezičnost in se zavzema za to, da bi vsak državljan EU poleg maternega znal vsaj dva tuja jezika. Komisija je tako letos objavila prvo evropsko raziskavo o znanju jezikov, v katero je bilo vključenih skoraj 54.000 učencev iz 14 držav, tudi iz Slovenije. Raziskava je razkrila, da med željami in realnostjo na področju znanja tujih jezikov v praksi obstaja vzel. Preizkus znanja, v katerem so sodelovali 14- in 15-letni učenci, je pokazal, da ima dobro znanje prvega tujega jezika samo 42 odstotkov najstnikov, drugega pa samo 25 odstotkov najstnikov. V Sloveniji so se učenci odrezali bolje od evropskega povprečja, saj delež tistih z dobrim znanjem prvega jezika znaša 54 odstotkov.

Letošnja nova javnomnenjska raziskava Eurobarometer pa je pokazala, da skoraj devet od desetih državljanov EU meni, da je znanje tujih jezikov zelo uporabno, 69 odstotkov vprašanih pa trdi, da bo koristno za prihodnost njihovih otrok. 25 odstotkov anketiranih Evropejcev poleg maternega jezika govorí še dva druga jezika, v Sloveniji pa znaša ta delež 67 odstotkov. 72 odstotkov vseh anketirancev je menilo, da bi moral vsak državljan EU poleg maternega

jezika govoriti še več kot en tuji jezik. S tem se je strinjalo tudi 73 odstotkov vprašanih Slovencev.

Večjezičnost je sicer eno od temeljnih načel Evropske unije, zapisano v prvi uredbi Sveta iz leta 1958 in vključeno v Listino EU o temeljnih pravicah. Evropska unija ima 27 držav članic, 23 uradnih jezikov, med katerimi je od leta 2004 tudi slovenščina, in tri pisave. Poleg tega se v EU govorí več kot 60 regionalnih in manjšinskih jezikov, migracijski tokovi pa še dodatno prispevajo k široki paleti jezikov v Evropi.

Dejstvo pa je, da je 26. september leti krenil v pozabio in še zdaleč ni več praznik jezikovne raznolikosti v Evropi, ampak priložnost za učenje velikih evropskih jezikov, njihovo promocijo in promocijo tečajev, torej gospodarskih dejavnosti. Dobri nameni Evropske komisije, ki so navedeni v uvodu tega sestavka, so tako ostali v veliki meri na papirju, vsaj kar zadeva manjšinske jezike v Evropi. Dejansko se je evropska politika do manjšin spremenila, poslabšala se je in štrvilne države izkoriscajo finančno krizo za omejevanje jezikovnih pravic. To je splošen evropski pojav, Evropska komisija pa ne naredi nilčesar, da bi se to spremeno. Ostajajo torej dobri nameni Svetu Evropi, ki jih spodaj povzemamo po njihovih spletnih straneh, ki pa seveda ne rešujejo problemov, saj so le odraz dobre volje; ta je tudi edino res politično sredstvo, s katerim deluje Svet Evropi. (cr, bbr)

ga angleščine zmanjša. Ko vse več ljudi vse bolje obvlada današnjo lingvo franco, bo največjo razliko predstavljalо prav znanje dodatnih jezikov. V svetu dela in izobraževanja bodo morali rojeni govorci angleščine tekmovati s kandidati, ki obvladajo svoj materni jezik, potem pa še angleščino in vse pogosteje še tretji ali četrti jezik. Znanje jezikov pa seveda prinaša več kot samo ekonomske prednosti. Spodbuja nas tudi da postanemo bolj odprtji do drugih, do njihove kulture in stališč ter spodbuja prožnejši način mišljenja, ko nam omogoči delovanje v različnih sistemih upodabljanja in opazovanje iz različnih zornih kotov. Ne smemo podcenjevati vpliva učenja jezikov na pridobivanje boljšega vpogleda v ljudi, kulturo in tradicijo drugih držav. Ljudje, ki se lahko brez težav sporazumevajo s pripadniki druge kulture so velikokrat bolj tolerančni. Zapomniti si je treba tudi, da biti enojezičen pomeni biti odvisen od drugih ljudi in njihove dobre volje. Učenje nekega jezika je več kot samo pridobivanje neke koristne spremnosti – učenje odraža tudi naš odnos in sicer spoštanje identitet in kulture drugih in strpnost do različnosti.

Svet Evrope je razvil program, ki ljudem pomaga oceniti njihovo znanje tujega jezika. Projekt Evropski jezikovni listovnik je namenjen motiviranju učencev s priznavanjem njihovih naporov pri širjenju znanja raznih jezikov na različnih ravneh. Evropski jezikovni listovnik omogoča tudi beleženje pridobljenih spremnosti, kar lahko predložimo v pregled, ko se prijavljamo na šolanje ali iščemo službo doma in na tujem. Uporabniki listovnika lahko s pomočjo razpredelnik z opisniki znanja ocenijo svoje zmožnosti – razumevanje, branje, govorjenje in pisanje – in jih uvrstijo na šest evropskih ravnih znanja. Ti standardi znanja predstavljajo sistem, ki omogoča bolj pregledno primerjavo posameznih jezikovnih spremnosti v vseh državah članicah. Standarde so sprejeli vsi pomembni certifikacijski organi v Evropi, mnoge države članice in še posebej Evropska unija kot del programa

Europass. Eno od osrednjih načel evropskega dneva jezikov je poudarjanje, da je učenje jezikov vseživljenski proces. Mnogi odrasli verjamajo, že so zamudili (ali celo zapravili) priložnost, da se naučijo novega jezika v letih šolanja, da je potem prepozna za ponovni začetek. Pa ni! Po vsej Evropi so na voljo tečaji, programi in metode (od knjig do CD-romov), ki omogočajo izboljšanje jezikovnih zmožnosti. Kar pogosto manjka, je osebna motivacija za premagovanje strahu pred učenjem jezikov. Mnogi ljudje razvijejo svoje jezikovne spremnosti potem ko že končajo šolanje ali študij na univerzi. To ni tako presenetljivo, saj na učenje jezikov v šoli velikokrat gledamo kot na obveznost raje kot možnost. Šele ko začnemo raziskovati svet, pa naj si bo zaradi službe ali prostega časa, ugotovimo, kako dragoceno je znanje drugih jezikov. In še nekaj besed za pogum, učenje vsakega naslednjega jezika je lažje od prejšnjega. Ko boste torej presegli prvo oviro, si boste morda zaželeti poskusiti še z madžarščino ali kantonščino. Kar pogumno!

Pri pridobivanju jezikovnih spremnosti in iskanju koristnih informacij o evropskem dnevu jezikov vam bodo pomagale naslednje spletne strani:

www.coe.int/edl - o evropskem dnevu jezikov, vključuje tudi stran, kjer lahko prijavite dogodke in pridobite mnoge koristne predloge in informacije

www.coe.int/lang - Oddelek za jezikovno politiko Svetu Evropu, Strasbourg

www.coe.int/portfolio - Evropski jezikovni listovnik

www.ecml.at - Evropski center za moderne jezike (Gradec, Avstrija)

www.europass.cedefop.eu.int - Spletne strani Evropske unije za Europass

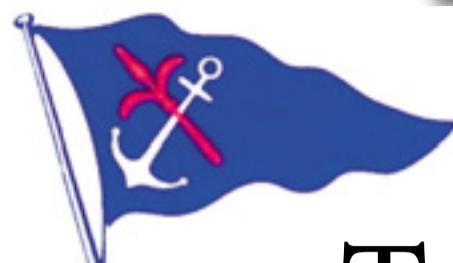
www.coe.int/minlang - Evropska lista na jezike regij ali manjšin

* Pa še to, odgovor na uvodno vprašanje je "govori z mano" v albansčini.

** Neil Madden je svobodni novinar, ki živi v Strasbourgu.

TPK SIRENA

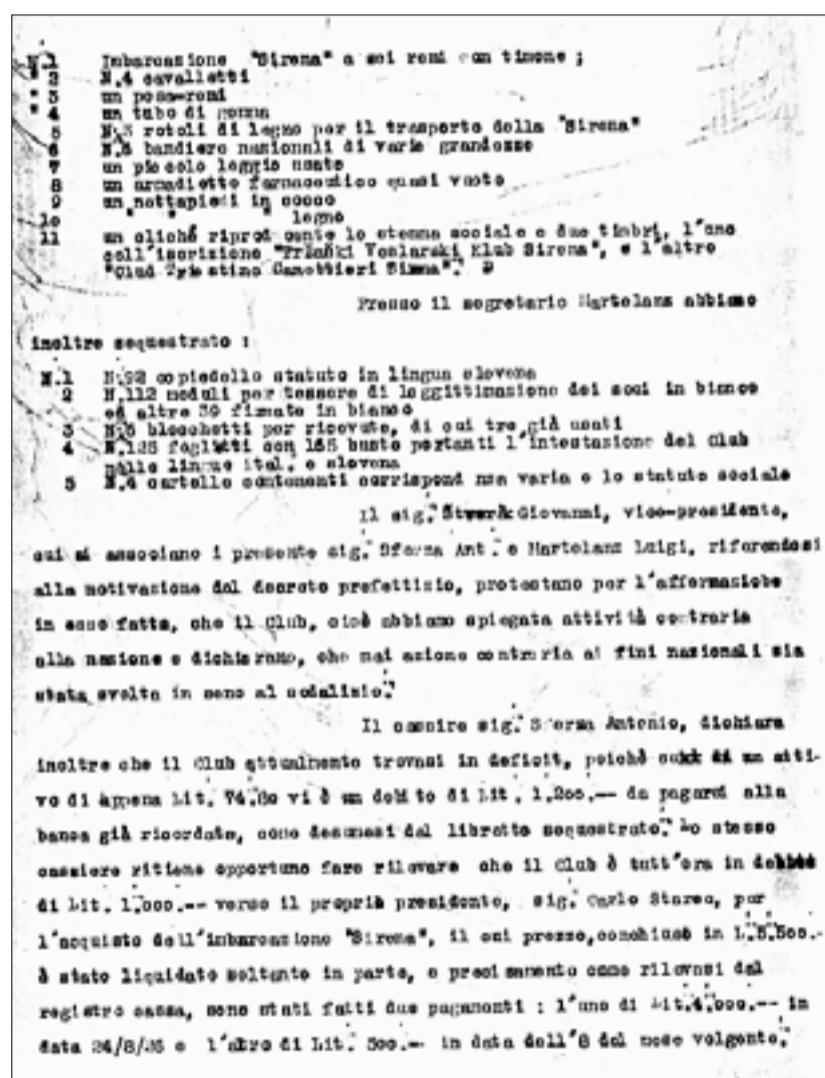
Slovenski glas v Tržaškem zalivu

IVANA SUHADOLC

Danes objavljamo nekaj odlomkov iz petega poglavja knjige Ivane Suhadolc Pomorski klub Sirena, Slovenski glas v Tržaškem zalivu, ki je izšla v teh dneh pri Založništvu tržaškega tiska. Klub Sirena je bil ustanovljen v Barkovljah leta 1924. Njegov glavni pobudnik je bil bančnik in zavarovalni zastopnik Dragotin Starc. Že leta 1927 pa so fašistične oblasti klub zaprle.

Vihar

Veslaški klub Sirena je bil klub svoji zgorj športni dejavnosti trn v peti italijanskim oblastem. Lastnik čolnarne, Giovanni Scaramangà, Grk po rodu, je telefoniral svojemu najemniku Dragotinu Starcu in mu zaupno povedal: »Fašisti mi povzročajo težave. « Odkriti pritiski na oddajalca društvenih prostorov so bili le prvi preteči oblaki nevihte.

Protokol likvidacije društva (druga stran) s seznamom zaplenjenih predmetov

Sirena je bila v Rimu vpisana v seznam prevratniških društev (Casellario Associazioni Sovversive). V razpredelnici, ki vsebuje podrobne podatke o njej, posebno izstopata dva stolpca. Prvi nosi v naslovu naslednja tri vprašanja o klubu:

»Je odvisen od drugih društev? Ima podružnice? Vezi ali druge povezave?«

V odgovarjajočem stolpcu je na tipkan odgovor:

»Ne, a je moralno in duhovno povezan z vsemi drugimi društvami različne narave med slovenskimi elementi. Domneva se, da je povezan tudi z veslaškim društvom iz Šusaka (Jugoslavija).«

Drugi stolpec tako sprašuje:

»Obstaja znotraj kluba možnosti delovanja proti javnemu redu? Je osušen splošnih zločinov?«

Odgovor na drugo vprašanje se seveda glasi »ne«. Bolj razčlenjen in hinnavski je odgovor na prvo vprašanje, saj izraža zahrtnjo misel, ki utemeljuje vpis v seznam prevratniških društev

vseh takratnih slovenskih združenj, ne glede na njihovo realno delovanje:

»Za zdaj ne, ampak če bi jo narodne okoliščine omogočale ali zunanje potrebe priporočale, bi se pridružil političnemu delovanju slovenskih elementov, ki se sklicujejo na politično društvo Edinstvo.«

Zanimivo je istovetenje »delovanja proti javnemu redu«, za katero se zanima formular, in »političnega delovanja«, o katerem piše odgovor. Vsaka politična dejavnost je v tistih letih avtomatično predstavljala atentat na javni red.

Zanimivo je tudi dognanje, da sodba italijanskega notranjega ministrstva ne temelji na konkretnih dejstvih, ampak samo na teoretski možnosti, da bi v prihodnosti – ob morebitnem sovpadanju določenih zunanjih razmer – do »delovanja proti javnemu redu« lahko prišlo.

kuvert, eno za vsako slovensko društvo. Najdebelejša je kuverta, ki hrani dokumente o Sireni.

Zakaj taka debelina? Prav gotovo ni Sirena skrivaj izvajala nevarne podtalne zarotniške akcije. Kuverta je delata zato, ker se je predsednik Starc trmasto in dosledno, na odprt in uraden način upiral zapostavljanju in krvicam fašističnega režima. Ni mogel doumeti, zakaj mu oblasti onemogočajo dovoljene stvari. Vljudno in korektno se je pritoževal in svoje pravice utemeljeval na bazi neoporečnih dejstev. Ni se hotel vdati. Vendar mu časi niso bili naklonjeni. (...)

Leta 1927 je bilo razpuščenih okrog 400 slovenskih društev in čitalnic. Njihovo premoženje je bilo izredno fašističnim ustanovam. Ukripi so bili posledica zaupne okrožnice ministrstva za notranje zadeve, ki je od prefektov zahtevalo ukinitve vseh slovenskih društev in časopisov, ker da so jeda odporni. »Ne moremo jih več trpeti,« je pisalo v okrožnici. Sirena ni imela možnosti preživetja.

Udarec je padel 17. avgusta 1927, v petem letu fašistične dobe. Dekret ukinitve športnega društva Sirena je podpisal prefekt tržaške province Fornaciari. (...)

Priziv

Sirena se je nameravala boriti naprej. Sedem dni kasneje je v predvidenem roku predsednik Carlo Starc predstavil priziv prefektu in preko njega ministru za notranje zadeve, torej samemu Benitu Mussoliniju, ki je ministrstvo v tistih letih osebno vodil. V sinjih snopičih državnega arhiva najti nobenega drugega podobnega priziva, torej je bila Sirena mogoče edino slovensko društvo, ki se je poslužilo te pravne poti, da bi se branilo pred razpustom.

Priziv, natipkan – seveda v italijanščini – na šestih straneh kolkovanega papirja v vrednosti dveh lir, je skoraj ganliv v svojem spoštljivem, odkritem argumentirjanju. Podpisani Carlo Starc našteva vrsto razlogov, zakaj bi bilo treba ukinitve preklicati. Glavni razlog je absurdnost obtožbe, da klub pod videzom športne dejavnosti vodi protidržavno politiko. (...)

Starc odločno zanika vsako politično dejavnost. Med vrsticami se da razbrati njegovo zafrustrirano zagrenjenost.

»Naše društvo ni vodilo prav nobene druge dejavnosti kakor izključno športno. Prav posebno se seveda društvo ni ukvarjalo s politiko, cesar ni počel niti nobeden od članov.«

Odkrito povedano, ne vemo več, kakšno pot nam je ubrati.«

Druga obtožba, pred katero se Starc brani, je, da »klub deluje izven direktiv in koordinacijskega območja CONI. Obtožba je v resnici protislovna, saj je klub za včlanjenje v CONI zaprosil, a mu je bila prošnja zavrnjena. (...)

Toliko o uradnih obtožbah, ki jih navaja dekret. Starc se seveda dobro zaveda, da so pravi razlogi za razpust druži. Dobro ve, zakaj imajo oblasti Sireno na pik: ker »so vsi naši člani slovenske narodnosti.«

Jasno mu je, čeprav to v uradnih listinah ni zapisano, da je glavna krivda klubu njegovo slovenstvo. Zato se odloči za odkrito sooočanje s to neizredeno obtožbo. V naslednjem odstavku napiše samoobrambo, ki je manifest enakopravnosti državljanov z drugačnim maternim jezikom.

»Glede na dejstvo, da so vsi člani društva slovenske narodnosti, to ne bi

absorbirani od ustanov Balilla in predvsem CONI.«

Če so mladi Slovenci včlanjevali v Sireno, je brezhibno sklepal prefekt, se niso včlanjevali v italijanske fašistične organizacije in so torej bili ovira v procesu poitalianjevanja Trsta. (...)

4. oktobra je brigadir Giovanni Maria Pappagallo v Barkovljah Carlu Starcu osebno izročil zavrnitev priziva in sestavil dvanaest vrstic zapisnika, ki sta ga oba podpisala. Zapisnik je prefekt Fornaciari nemudoma odpolsal na notranje ministrstvo Generalni direkciji javne varnosti. (...)

Poraz

Mario Starc, vnuk Dragotina Starca, mi je povedal, kako je njegov nono doživljal brodolom.

»Do konca je ostal zagrenjen. Bil je zelo močna osebnost: energičen, trmast. A brez dvoma je bil sprt z vso politiko. S Sireno je zgubil veliko denarja, a ni šlo za to. Doživel je veliko krivico in veliko razočaranje. Vedno se je jezik zaradi razpustitve. Peklo ga je celo živiljenje. Po Sireni so mu uničili vse tisto, kar je ustvaril. Fašisti so mu brez vsakršnega razloga zaplenili celo gume kabrioleta Pontiac, tistega, s katereim me je peljal na krst. Spominjam se ohromljenega avta v garaži. Med vojno smo si iz usnja njegove zložljive strehe delali čevlje.«

Ljubezen do morja pa se ni omajala?

»Nikoli, čeprav so mu fašisti razbili celo malo barko, ki si jo je bil kupil na Koroškem, manjši skalé: tudi to so mu razdejali. Pobarval jo je bil sicer rdeče, belo in modro! Že kot otrok sem mu nekoč, ko sva se sprehajala po obrežju, rekел, da si je probleme večkrat sam iskal... Leta 1942, star sem bil deset let, sem si zgradil barčico, ki sem ji po malih ribici našega zaliva dal ime Papalina. On pa mi je na krmo naslikal bel znak z rdečo helebarido in sivim sidrom: simbol Sirene.«

Slovenstvo torej ni nikoli zatajil.

»Ne. Kluboval je vsemu in vsem. Ko je na proseškem pokopališču dal zgraditi družinsko grobenco, so bili napisi v slovenščini prepovedani. Zato je dal besede vklesati v latiniščini, a naročil je, naj se črke zamenjajo, ko se bodo razmene spremenile.« (...)

Leta 1941 je bil Starc aretiran in nekaj časa preživel v zaporu v ulici Coroneo. Za zapahi je bilo v tistih mesecih na stotine Slovencev. V dnevnih obupu se je zaobljubil: če bo živ prišel iz celice, bo Materi Božji naredil sliko. Sputili so ga in res je naslikal Marijo, sveda rdečo, belo in modro, z napisom: Marija, zaščitnica Slovencev, 1941.

Boljši časov pa Starc ni doživel. Po vojni je sicer še vodil šolski pevski zbor v Barkovljah. Leta 1946 je bil izvoljen za predsednika obrtniškega in drugih barkovljanskih kulturnih društev. A le za kratek čas. Umrl je 1. septembra 1948, le nekaj dni preden bi do polnil 74 let.

se nadaljuje

Nono Starc z vnukom Mariom, ki sedi v Papalini

Strani iz knjige Miroslava Košute

Spomini Angela Katice

Pobeg iz taborišča

Tako je odšlo 10 mesecev. Jaz sem postal vodja menze in sem moral tudi kuhati. Dnevi so bili neskončni in začeli smo se pripravljati za odhod. Po noči smo hodili krast žito, da nam je Romeo Jurjev napravil in spekel galete za prvo silo, ker on je odšel pred nami proti domu.

Padel je fašizem, imeli smo veliko veselje. Druge italijanske državljane so takoj pustili domov, a nas še bolj zastrzili. Pripravili smo večerjo in povabili tudi neke miličnike, ki so bili na naši strani, a kaj se je zgodilo? Jaz sem šel k Vojkotu, naj mi da tri zajce. Hotel sem tri, ker so se s tem strinjali tudi drugi. Odrl sem jih in napravil lepe kose, da bomo vsi zadovoljni. Tisti dan so vsi šli v Pisticci, doma sva ostala samo jaz in en Poljak.

V hiši 1 je bil vodja menze Tomšič iz Idrije, dober fant. Ko so prišli iz Pisticci so prinesli vina, grozdje in purana, tako so v gornjem nadstropju vsi prepevali. Tačas mi prideta dva Poljaka in rečeta, da sta bila kuhanja v Švici in da bosta onadva pripravila večerjo. Izročil sem jim vse meso in štiri litre olja. Rekla sta mi, naj grem gor tudi jaz. Ko pa sem odšel, kaj se je zgodilo? Nametala sta vse meso in olje v lonec in mešala, da sta vse začgala. Ko pride dol, sem se takoj razjezil, da bi jih takoj ubil. Šel sem k Tomšiču in mu povedal, kaj se je zgodilo, on me je potolažil, kaj hočeš, taka je. Za večerjo je bila samo žerjavica, niti košček belega mesa.

Cez par dni smo kupili dva purana, tako sem jih imel tri. Dva sem zakljal in pripravil odlično kosilo in večerjo. Drugi dan Nemci bežijo pred Angleži in Amerikanci po želevnicu preko Metaponta in po cesti pred hišami, v katerih smo stanovali. Cesto so sproti minirali. Jaz sem odtrgal mrežo zadaj na oknih in postavil lestev, če bi bilo potrebno zbežati od zadaj na njivo. Tako so šli mimo nas, spati nismo šli.

Ponoči s 13. na 14. september 1943 okoli 23.30 zaslišimo streljanje na vasi. Takoj pride ukaz od naših fantov, naj gremo v vas, ker so prišli Angleži. Bili so to Poljaki v angleških uniformah. Pobrali smo, kar smo imeli pripravljeno, drugo smo vse pustili, tudi purana. Dobili smo se pred kasarno karabinjerjev, tam so bili že vsi razoroveni, tudi miličniki, ki so sedeli na tleh. Enota, ki je hotel pobegniti, so ustrelili, da je obležal tam. Karabinjerjem so vrnili orožje in ukazali na stražijo miličnike, mi smo se spravili v kolono in napotili proti Metapontu. Šli smo po njivah, ker je bila cesta minirana, odvrgli smo vse, kar je bilo pretežko. Ko pride do proge, nas v tem čakajo lokomotiva in dva odprta vagona: v enem so bili vojaki, v drugem so vkrcaли nas. Okoli je bila postavljena zaseda z mitraljezi, ko pa smo bili vsi vkrcaeni, so se umaknili tudi mitraljezci.

Tako smo se po dveh urah odpreljali proti Tarantu, kamor smo dospeli naslednje jutro. Na postaji smo nekaj čakali, potem so nas izročili drugi komandi, ki je z nami prevzela tudi polkovnika milizie. Mislim, da so ga kas-

neje izpustili. Postavili so nas v vrsto in nas pospremili v Hotel Europa, prvo palačo pri mostu v luku. Ko pridejmo tja, smo mislili, da bomo imeli ležišča, a smo se varali. Bilo je vse razbito, brez oken in vrat, po tleh pa omet s stropa. Malo smo počistili in se ulegli na pod. Bili smo samo Slovenci iz Pisticci. Začeli so nas organizirati v desetine.

Dva dni, 14. in 15. septembra, nam niso dali nobene hrane, jeli smo, kar smo imeli svojega. Hrvate in Črnoorce so naselili v palačo Emigrante, tam je bilo vse celo. Ko smo jih drugi dan šli obiskat, so oni že dobili hrano. Šli smo malo pogledat v mesto, tam smo srečali tri angleške padalce, ki so plačali za pit vsem, in potem smo se tudi skupno slikali (slika je v knjigi 1. prekomorske).

Tretji dan, 16. septembra, dobimo ukaz, da se preselimo v staro mesto v šolo Vittorio Emanuele III. Uredili smo se v vrste in odkorakali. V morju smo videli polno upoljenih trupel, ki so jih pobirali s čolni. Zgodilo se je, da je angleška ladja trčila na mino in v nesreči je bilo mrtvih 200 vojakov. Ko smo korakali skozi staro mesto, smo srečali le malo ljudi, ker so vsi pobegnili iz mesta. V šoli smo se namestili po desetinah. Tudi tu je bilo vse razbito, vendar

Slika enega od povojskih pogrebov padlih v Križu

Kriški prekomorci v Bariju

Pevski zbor v Carbonari leta 1944

Tata z angleškimi padalci in borkama v Grumu decembra 1943

smo bili v zavetju. Tu so nam Angleži dali svojo kuhinjo in porcije, tu smo prespali noč. Toda okoli desetih zvečer prideta neki Hrvat in Slovenec, ki je pozneje šel k četnikom, ter napadeta s palicama nekega geometra iz Kočevja in ga tako bijeta, da sta mu polomila ramo. Nam pa sta ukazala, naj bomo mirni, če ne, bosta tudi po nas. Tako sta uredila stare račune iz internacije.

Naslednj dan ob devetih zvečer pride ukaz, da se preselimo. Pri tem pridejo s kamionami, se vkracam pa odvrajam v okolico Taranta. Uro pozneje prideo na lice mesta, v kamp 198, se izkrcamo, postojimo desetino za desetino. S ceste smo na polju videli luči. Mislimo si, tam pa so barake, a ko prideo bliže: prva desetina pod to oljko, druga desetina pod drugo oljko in tako naprej. Tam smo polegli okoli debla, se malo pokrili po glavi in dež je padal po nogah. Komaj se je zasvitalo, smo bili pokonci. Drugi dan so razdelili razna dela. Jaz in Mario sva šla v angleški magazin jestvin v kruhu. Na vrtu pod oknom magazina sva si na leho rada postavila majhen šotor, ki nam ga

je posodil Anglež. Vsak dan nama je dal prelomljene hlebce, da sva jih nesla tovarišem pod oljkami. Tu smo se počutili dobro, čeprav sredi vlage.

26. septembra so prišli tovarši s Tremitom in z njimi Armido Ukmars. Ko smo po Tarantu iskali zavetišče pred dejsem, smo šli pogledat tudi na pokopališče, toda tam so bili mrtvi, ki so vstali od smrti stope kar iz grobnic, tako je bilo vse razdejano od bomb. V neki stavbi je zasulo 600 ljudi v zaklonišču. Tako smo se vrnili v kamp 198, kjer so ukazovali kraljeva garda, poročnik Mihajlović in neki drugi, ki so delili hrano in novačili za Petra, toda mi se ni smo vdali.

Končno smo se 6. oktobra odpreljali z vlakom v Bari. S postaje so nas s kamioni peljali v taborišče Carbonara in nas naselili v velike barake. Tam smo že našli Hrvate, Črnoorce in tudi nekaj Rusov. Stražili so nas četniki, ki so jih podpirali zavezni, in vabili so nas, naj gremo k njim, ker imajo ženske, pa se nismo dali zapeljati.

Križani smo se skupinsko postavili pred fotoaparatom še enkrat, in sicer

14. oktobra v Bariju. Na tej sliki sem prvi z leve, sledijo Mario, Drago in Vojko Bogatec – bratje Šlondri, Lado Sirk – Jožinov, v srednji vrsti Albin Tence – Geškov, Urban Sedmak – Šeginov, Nitro Sulčič – Nenka, Armid Ukmars – Tič, klečijo Mario Košuta – Kedekov, Albert Sulčič – Kuašk in Ladi Tance – Komaren. Teden dni pozneje smo bili vsi člani novoustanovljene prve prekomorske brigade NOVJ. Čez nekaj mesecov, v začetku maja, pa je Drago Bogatec padel v bitki pri Mostarju.

V Carbonari smo ustanovili pevski zbor, vaditi pa smo morali v skritem, ker Angleži niso pustili, da bi prepevali. Učili smo se med oljkami na njivi, povodova je bil Janko Obad iz Saleža. Kupil sem si notni zvezek, quaderno musicale, in vanj sem si sam pisal note in besedila pesmi. Peli smo Gleite že sonce zahaja, Mi vstajamo, Oj Triglav moj dom, Budjonijev marš in druge.

Za nami je v Carbonaro prišla tudi Vida Tomšič z veliko skupino deklet iz zapora v okolici Tranija. Tu smo pripravili slovesno proslavo oktobrske revolucije. Dne 7. novembra zjutraj smo v vojnih formacijah korakali v središče taborišča. Ko smo začeli s proslavo, pa so pridrveli angleški vojaki s strojnico in nam prepovedali nadleževati. Želeli so, da bi prišlo do incidev.

Zamera ob razsulu Italije

Razsulo Italije mi je ostalo v zavesti samo z nekaj sekvenčnimi posnetki enega in istega dogodka. Sedim nasproti Mihota na vzbočenem terenu ob cesti, ki vodi do Božjega polja v Nabrežino, sedim v gruči otrok in s sivimi podobami žena za sabo, strimimo z odprtimi ustimi in pridružimo dih ob neverjetnem, ki smo mu prica.

Po prašni cesti hrnijo sivozelena vozila, avtomobili, kamioni, oklepnički s kolosi in z gosenicami, igračasti tanki zepnega formata, ob katerih ne moremo pritajiti smehljaja, ko pa iz njih molijo polovice vojakov, ki v motorji, ki vozijo v koloni, in motorji, ki prehitevajo, po premoru pridržijo hrzajoče mule z vozovi, polnimi vsega ali popolnoma praznimi, in spet vozila, ki za njimi poskakujejo in opletajo havbice, da se podzavestno pomaknemo više in stisnemo kolena k sebi, čeprav poletavajo, ko da so iz kofitra, prej velike igrače kot morilski topovi. Pred nami se vrstijo primerki vseh čelad in pokrovil italijanske armade, armade v razsulu.

V spominu so obrazi umikajočih se vsi enako mrki in sivi. Včasih med eno in drugo formacijo prisopek skupina bersaljerjev na kolesih, potnih in rdečih v lica.

Ko se veriga za čas pretrega in vidim, da je cesta prazna do Kolarja in še naprej, planem pokonci in stečem poročat.

Doma pa vidim, da je tudi mama pritekla od nekod. Nič me ne posluša, hiti v spalnico, odpre vrata omare v zidu, kjer v vrečah z naftalinom visijo tatove obleke, in sname nekaj obešalnikov. Vrže obleke na posteljo, izbere jopič, lajbec in nekaj parov hlač, s police izpuli srajce in vse zamota v zavitek.

Zgrožen opazujem, kaj počenja s tatovo obleko, ona pa, ko da bi mi braha misli: »Kdo ve, kdo pomaga našemu tatu! Bogi ljudje!«

Nekaj bi rad rek, pa samo jecljam. In že odvihra: »Boš potem povedal. Imam silo. Eni reveži tam pri Pičoljnu.«

Ne vem, če me je našla doma. Vem le, da sem se bridko zjokal. Tisti hip sem videl v svoji mami skoraj izdajalko. Kako! Odpeljelo nam tatu, da stradamo, prepojelo nam govoriti po naše, klofutajo me in silijo zbirati ferro per la patria ... in ona jim nosi ... in cigave?

Šele mnogo pozneje sem razumel, še čez leta, ko se je tata vrnil in tudi sam pravil, kako so marsikje bili dobrji z njim, navsezadnje celo karabinjerja, ki sta ga peljala v konfinacijo. Žal pa se mami nisem nikdar opravičil, ni naneso pač. Odlagal sem, kot odlagamo na jutri stvari, ki nam najbolj ležijo na duši.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko Stalno Gledališče (Mala dvorana)

V sredo, 3. oktobra ob 16.00 bo na ogled mladinska produkcija avtorja Milana Jesiha Deseti raček v režiji Kajo Pegan. V vlogi Račka igrata Primož Forte; poleg protagonista sestavljajo večno zasedbo še Nikla Petruška Panizom (Raca, Krčmar), Romeo Grebenšek (Racman, Lisjak, Jež), Maja Blagovič (Gos, Lisica, Gregor), gosta Tjaša Hrovat (Kokoš, Luna, Račka) in Gregor Geč (Pura, Strašilar, Čuk).

BRIŠČKI

Kulturni dom

V soboto, 6. oktobra ob 17.00 bo v sodelovanju s KRD Dom Briščki in Občino Zgonik na sporednu predstavo po pravilci H. C. Andersena Kakor napravi stari, je vedno prav v režiji Sergija Verča, igrajo Romeo Grebenšek in Luka Cimprič.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti (dvorana Generali)

V torek, 30. oktobra v 20.30 / Gran Galà Črni Labod / koreografije Michel Fokine, Rudolf Nureyev, Marius Petipa in Ben Stevenson Nastopajo plesalci American Ballet Theatre Irina Dvorovenko in Maxim Beloserkovsky. Ponovitev v sredo 31. oktobra ob isti uri. Vstopnice bodo v prodaji pri blagajni gledališča od 2. oktobra v urnikih blagajne.

Gledališče Miela

V petek, 12. oktobra ob 21.00 bo nastopil norveški glasbenik Randy Hansen s svojim ansamblom, na sporednu bodo poleg Hendrixovih pesmi tudi izvirni komadi. Koncert spada v sklop Trieste is Rock.

V petek, 16. novembra ob 21.00 se vrača v Trst skupina Il Teatro degli Orrori. Koncert spada v sklop Etnoblog.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 1. oktobra ob 20.15 bo slovesni otvoritveni koncert letošnjega glisbenega abonmaja, ki bo posvečen 80-letnici priznanega slovenskega dirigenta Antona Nanuta. Igral bo Simfonični orkester RTV Slovenije pod taktilno dirigento Antonu Nanutu, kot gostja bo nastopila ruska violinistka Nadežda Tokareva. V programu bo Andante za violino in klavir M. Kogoja, Koncert za violino in orkester v D-duku op. 35 P.I. Čajkovskega in Simfonijski št. 6 v h-molu, op. 75 P.I. Čajkovskega. Slavnostni koncert je nastal v sodelovanju s festivalom sodobne glasbe Kogojevi dnevi.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Občinska razstavna dvorana na Velikem trgu 4 razstavlja fotografinjo Giorgetta Dorfles, izbor fotografij z naslovom Controcanto bo na ogled do 17. oktobra z urnikom od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapičarji, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjoveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà».

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco

52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

REPEN

Kraška hiša: na ogled je razstava fotografij Andreja Perka z naslovom Razpoke. Razstava je odprta ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904. Jutri 14. fotosrečanje

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma je na ogled 14. Fotosrečanje v priedobi Fotokluba 75 z udeležbo šestih fotografov iz Italije in Slovenije ter sedmih fotoustvarjalcev iz krožka La Loggia iz kraja Motta di Livenna. Razstava bo odprta do 13. oktobra.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedialnega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Pucher), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednjih del je namenjen predstaviti zgodbe o ustavonovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenе skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenu in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDVOŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprt v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljenе skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Gorškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makruca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprt do nadaljnega zaradi pojavljenih dogovorov. Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminška muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih do 15. oktobra 2011, od 9.00 do 16.00. Ob predhodni najavi je možen ogled tudi izven obratovalnega časa. Najave sprejemamo na telefonsko številko: 00386 (0) 37 26 600.

SLIKOVNA KRIŽANKA - naši olimpijci

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

BERI PRIMORSKI DNEVNIK	GLAVNO MESTO ČEŠKE	KOROŠKI ŠPORTNI DELAVEC (IVAN)	MESTO PRI MANTOVİ V LOMBARDIJI	SIMON JENKO	PAUL EHRLICH	NAJET AVTO Z VOZNIKOM	OTOKI V ALEUTIH	PROZORNA VRSTA SADRE, NAJFINEJŠI MAVEC	GORA OB SAN MARINU	SPREMLJEVATEC RIMSKEGA BOGA LJUBEZNI	SVETOVNO PRVENSTVO	RIMSKI CESAR, KI JE RAZDEJAL JERUZALEM	MAKEDONSKI SLIKAR (UMER)	RISTO SAVIN	ŠKOTSKI PISATELJ (WALTER) POKRIVALO	JE BIL T
------------------------	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	-------------	--------------	-----------------------	-----------------	--	--------------------	--------------------------------------	--------------------	--	--------------------------	-------------	-------------------------------------	----------

ITALIJA - Kriza politike, ki je v primežu škandalov

Napolitano zagovarja dežele in obsoja skorumpirane politike

Formigoni predlaga tri makroregije - Vodja Confindustrie kritičen do davčne politike

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano spet svari pred pospološevanjem ter pavšalnimi ocenami politike in politikov, ki so zaradi raznih škandalov pod udarom javnega mnenja. Napolitano je glede deželnih upravnih mnenja, da imajo te ustanove zelo pomembno vlogo v političnem in upravnem življenju, treba pa se je odločno začerstaviti naraščajoči korupciji, nad katero so državljanji upravičeno zgroženi. To je drugi predsednik v apel v nekaj dneh v prid dobrin in pošteni politiki ter kritika korupciji in malverzacijam.

Predsednik Dežele Lombardije Roberto Formigoni se je medtem zavzel za ukinitev vseh dežel in za ustanovitev tri t.i. makroregij in sicer za severno, srednjo in južno Italijo. Formigoni je predloga ne bo nihče jemal resno, saj gre le za poskus političnega zblizevanja s Severno ligo, ki sicer odklanja obnovitev zaveznosti z desno sredino. To je na včerajšnji skupščini ligi potrdil tudi njihov voditelj Roberto Maroni.

VATIKAN - Paolo Gabriele krivdo že priznal

Začetek sojenja nekdanjemu papeževemu majordому

VATIKAN - V Vatikanu se je včeraj začelo sojenje nekdanjemu majordomu papeža Benedikta XVI., Paolu Gabrielemu, ki je obtožen kraje papeževih dokumentov in njihovega posredovanja javnosti. Predsednik sodišča Giuseppe Della Torre je povedal, da bodo sojenje nadaljevali v torek, naslednje obravnave pa so predvidene za vsak dan do 6. oktobra. Tako bi se lahko sojenje zaključilo že konec naslednjega tedna. V torek naj bi pred sodiščem pričal tudi obtoženi majordom.

Sojenje je potekalo v sodni dvorani za apsido bazilike svetega Petra, skriti pred očmi javnosti in televizijskimi kamerami, procesu pa je lahko prisostvovalo le deset novinarjev.

Če bo obtoženi Paolo Gabriele, ki je bil kot majordom eden od najožjih papeževih sodelavcev, spoznan za krivega, mu grozi do štiri leta zapora, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Gabriele je obtožen namerne kraje dokumentov s papeževo pisalne mize, ki jih je nato predstavil preiskovalnemu novinarju Gianluigu Nuzziju, ta pa je potem prejete zaupne podatke objavil. Nekdanji papežev majordom je sicer dejal, da je hotel razgaliti "zlo in korupcijo" v ozadju najvišjih predstavnikov Cerkve. Obenem je izrazil razočaranje nad skrivnostnostjo v Vatikanu, od skrivnostnega izginotja hčerke vatikanskega uslužbenca leta 1983 do dvojnega umora in kasnejšega samomora s strani člena švicarske garde, ki običajno varuje Vatikan, leta 1998.

Obtoženi je krivdo že priznal. Pa-peža je obenem zaprosil za odpuščanje in po navedbah strokovnjakov ga bo papež v primeru odsodbe pomilostil. Obenem pa se pojavljajo tudi namigi, da je v primeru vpleteneh več ljudi, predvsem kardinalov, in da bo Gabriele zgolj "žrtveno ja-ganje" za utisjanje afere "Vatileaks". V tej so se med drugim pojivali dokumenti o domnevni zaroti za umor papeža, pa tudi o spornih poslih vatikanske banke IOR.

Gabriele so aretirali sredi maja, potem ko so v njegovem stanovanju odkrili vrsto zaupnih dokumentov, poleg tega pa še ček v vrednosti 100.000 evrov, izdan za papeža, ter kepo zlata, ki jo je papež ne-koi dobil v dar.

Po 53 dneh preiskovalnega pripora so Gabrieleju sredi julija odredili hišni pripor, včeraj pa se je prvič usedel na zatožno klop vatikanskega sodišča. Proces je že pred samim začetkom zbudil veliko zanimanje javnosti, saj se v zgodovini Vatikana še ni zgodilo, da bi tesnemu sodelavcu papeža sodili zaradi tako hudih obtožb. (STA)

Bolj kot Formigoni je med ligasi vzbudil zanimanje predsednik Confindustrie Giorgio Squinzi, ki je na zborovanju Lige kritiziral davčno politiko Montijevi vlade. Maroni in somišljenci so njegove besede sprejeli z odobravljajem, čeprav je malo možnosti, da bo osrednja vlada v tej zelo težki finančni situaciji znižala davke.

V Rimu so se včeraj zbrali Montijevi pristaši v Demokratski stranki (DS), ki menijo, da bi moral premier tudi po volitvah prihodnjo pomlad ostati za krmilom italijanske vlade. In to ne glede na volilni rezultat in tudi ob morebitni volilni zmagi DS. Montijevi pristaši so ocenili, da je Montijeva vlada rešila Italijo pred gospodarsko in finančno katastrofo in da bi torej veljalo nadaljevati s to sicer nenavadno politično izkušnjo. »Montijevci« v DS (med njimi je tudi goriški poslanec Alessandro Maran) ne izključujejo, da se bo njihov kandidat potegoval na napovedanih notranjih volitvah za izbiro kandidata za predsednika italijanske vlade.

Predsednik Napolitano: Večina deželnih uprav posluje prozorno in pošteno ANSA

Ustavno sodišče razveljavilo enačenje četnikov s partizani

BEOGRAD - Četniki, ki so se v drugi svetovni vojni borili pod poveljstvom Draže Mihajlovića, niso udeleženci osvobodilne borbe, je razsodilo srbsko ustavno sodišče in s tem razveljavilo odločitev srbske vlade iz leta 2005. Srbska vlada pod vodstvom takratnega premiera Vojislava Koštunice je namreč leta 2005 sprejela odločitev, s katero so izenačili četnike in partizane. Za okoli 3000 četnikov, ki še živijo v Srbiji, to pomeni, da bodo ostali brez dodatka za veterane osvobodilne vojne in ostalih bovit, ki izhajajo iz tega statusa. Ne bodo pa ogrožene njihove pokojnine. Odločitev na razsodbo sodišča je v Srbiji naletela na deljene odzive.

Pristavimo naj, da na enem od beograjskih sodišč poteka maratonski postopek za rehabilitacijo Mihajlovića, ki so ga leta 1946 ustrelili kot vojnega zločinka. Kje je njegov grob, je še vedno skrivnost. Na dan sodnih obravnav pred sodiščem redno prihaja do zborovanj tako Mihajlovičevih zagovornikov kot nasprotnikov.

V Nemčiji val trebušnih obolenj zaradi norovirusa

DRESDEN - Iz vzhodne Nemčije poročajo o množičnih trebušnih obolenjih, pri prvih primerih pa so sedaj dokazali prisotnost izredno nalezljivega norovirusa kot povzročitelja bolezni, je sporočil tiskovni predstavnik deželnega ministra za socialo v Dresdenu.

Skupno iz petih nemških zveznih dežel na vzhodu države poročajo o natančno 8365 šolarjih, otrocih v vrtcih in učiteljih s trebušnimi obolenji. Samo v Berlinu naj bi zabeležili 2213 primerov. Vsem je sicer hrano dobavljal isti dobavitelj hrane. V večini primerov so znaki bolezni mili, samo nekaj pacientov pa so morali sprejeti v bolnišnico. Norovirus povzroča dirsko in bruhanje, pogosto pa tudi slabost, bolečine in vročino.

Guantanamo zapustil zadnji zapornik z Zahoda

TORONTO - Ameriško taborišče za osumljene teroriste Guantanamo na Kubi je zapustil še zadnji zapornik z Zahoda, Kanadčan Omar Khadr. Po navdih neimenovanega predstavnika kanadskih pristojnih oblasti je Khadr že na poti v Kanado. Po poročanju kanadske televizije CBC je Omar Khadr Guantanamo zapustil včeraj v jutrijnih urah in na vojaškem letalu odletel v Kanado. Khadra so aretirali leta 2002 v Afganistanu, ko je bil star 15 let. V zapor v Guantanamo so ga prepeljali še isto leto. Leta 2010 je priznal, da je v Afganistanu ubil ameriškega vojaka in bil obsojen na osem let zaporne kazni. Do vrnitve v Kanado je bil upravičen od lanskega oktobra. (STA)

ANSNA

Paolo Gabriele (desno) na zatožni klopi

Domenico Pecile

UMOR - Pogovor z osumljencem Italijanski novinarji izgnani s Kube

HAVANA - Kubanska policija je včeraj aretirala in po večernem zasliševanju izgnala štiri italijanske novinarje, ki so na otoku intervjuvali Reivera Labordeja Rica, ki je s sestro osumljjen umora zakoncev Burgato v Lignanu. Med aretiranimi je bil tudi novinar videmskega dnevnika Messaggero Veneto Domenico Pecile, kateremu je sicer uspelo intervjuvati Kubanca na njegovem domu in poslati v Italijo pogovor z njim.

Intervju z domnevnim morilcem je objavljen tudi v včerajšnji izdaji tržaškega dnevnika Il Piccolo. Kubanske oblasti očitajo novinarjem, da so prišli v državo s turistično vizo, zato naj bi dejansko nezakonito opravljali novinarski poklic in se torej brez dovoljenja srečali s 24-letnim Kubancem, ki naj bi skupaj s sestro umoril zakonca Burgato. Štirje Italijani, ki so jim zaplenili fotografiske aparate in videokamere, so bili sinoči vsekakor že na prostosti.

PORUGALSKA Protest proti varčevalnim ukrepom

LIZBONA - Na ulicah portugalske prestolnice Lizbone se je včeraj zbral več tisoč ljudi, ki so protestirali proti varčevalnim ukrepom portugalske vlade pod vodstvom Pedra Passosa Coelha, s katerimi naj bi zadostili pogojem za mednarodno pomoč. Proteste je sklical največji sindikat CGTP. Po navedbah sindikata so proteste pripravili zaradi "kraje plač in pokojnih".

Portugalski finančni minister Vitor Gaspar je napovedal, da bo vlada zmanjšala proračunske izdatke in hkrati zvišala davek na kapitalske dobičke. Na tak način naj bi vlada zmanjšala primanjkljaj, kar je pogoj za 78 milijard evrov mednarodne pomoči. Z uvedbo novega davka namerava portugalska vlada premostiti izpad dveh milijard privarčevanih izdatkov, potem ko je ustavno sodišče razsodilo proti odločitvi o ukinitvi 13. in 14. plače za javne uslužbence. (STA)

POLJSKA - Protest Več deset tisoč ljudi na ulicah proti vladi

VARŠAVA - V poljski prestolnici Varšavi se je včeraj na protivladnih protestih, ki so jih pripravili sindikati, katoliška gibanja in politiki, zbral več deset tisoč ljudi. Po navedbah organizatorjev se je zbral 100.000 ljudi, policija svojih številk še ni potrdila.

Protesti so še posebej usmerjeni proti novemu zakonu o upokojevanju, ki zvišuje starostno mejo za odhod v pokoj na 67 let za vse. Trenutno je na Poljskem v veljavi zakonodaja, ki predvideva za ženske 60 let, za moške pa 65 let starosti kot pogoj za pokoj. Med protestniki so tudi konservativni katoliki, ki menijo, da Poljska postaja vedno bolj sekularna država. Protestirajo pa tudi proti ukinitvi katoliške televizijske postaje Trwam. Poljski radiodifuzni svet je namreč zaradi nepréglednosti lastniške strukture nedavno televizijski postaji odzval licenco za oddajanje.

Poljska je edina članica EU, ki je po začetku finančne svetovne krize ohranila gospodarsko rast. Kljub temu se številni od 38 milijonov Poljakov bojijo usodnih posledic zaradi slabih gospodarskih obetov v tistih državah EU, ki so trgovinske partnerice Poljske. (STA)

ZN - 67. zasedanje Generalne skupščine Westerwelle: Evropa se bo izkopala iz krize

NEW YORK - V New Yorku se je v petek nadaljevala splošna razprava 67. zasedanja Generalne skupščine ZN. Med drugimi je nastopal nemški zunanjki minister Guido Westerwelle in zagotovil, da se bo Evropa izkopalila iz dolžniške krize in ostala sila, ki jo treba upoštavati.

"Pot iz krize bo zahtevala in bo zahtevala disciplino pri porabi, solidarnost in rast. Vendar bo Evropi uspelo," je zagotovil Westerwelle, ki je med drugim pohvalil arabsko pomlad, ampak opozoril, da svoboda ni darilo, kar vedo Nemci iz svojih bridičnih izkušenj. "Svoboda ima hčer toleranco in sina spoštovanje," je dejal in poudaril, da legitimna bolečina zaradi razdaljitev verskih čustev v arabskem svetu ne sme biti opravičilo za nasilje. Zavrnil je tudi ugibanja o "spopadu civilizacij" in dejal, da gre za boj med skrajne in zmerne ljudmi.

Ruski zunanjki minister Sergej Lavrov je bil nasprotno kritičen do

arabske pomladi in držav, ki so jo podprle. Dejal je, da ustavnova listina ZN ne govori o pravici do sprememb režima in da posledice arabske pomladi kažejo na nevarno rast med etničnimi in medverskimi spopadov v mednarodnih odnosih.

Glede Sirije je kritiziral države, ki vztrajajo le pri tem, da ogenj prekinejo vladne sile in vzpodbuju upornike, da nadaljujejo boj. S tem menda le porivajo Sirijo globlje v predpad krvavega spopada.

Nastopal je tudi hrvaški zunanjki minister Zoran Milanović, ki je pozval k mirnemu reševanju sporov in pri tem izpostavil primer ureditve sporov o meji s Slovenijo. Obljubil je tudi, da bo Hrvaška pomagala pri demokratičnih reformah v sosednjih državah.

Na seznamu govornikov je bil tudi venezuelski predsednik Hugo Chavez, ki ga v New York ni bilo. Splošna razprava se bo končala 1. oktobra. (STA)

NIC VEČ PRI REALU

MADRID - Sloviti nekdanji francoski nogometni alžirskega rodu Zinedine Zidane ni več športni direktor španskega nogometnega velikana Realu iz Madrixa. Legendarni nogometni, ki je bogato kariero sklenil prav v Madriju, si namreč želi kariero nadaljevati kot trener v Franciji, kjer je že zaprosil za pridobitev trenerske licence. Slednje vesti iz Realja so posledice medjskega ugibanja osrednjih španskih športnih dnevnikov, ki so se razpisali o domnevnom sporu Zidana z glavnim trenerjem, kontroverznim portugalskim strategom Josejem Mourinhom.

LORENZO 23. »POLE«

ZARAGOZA - Španec Jorge Lorenzo (Yamaha), vodilni dirkač svetovnega motociklističnega prvenstva, je v kvalifikacijah pred današnjo dirko za VN Aragonije (14.00 Italija 1) postavil najboljši čas. Za Lorenzom, ki si je privožil 23. »pole position« v karieri, bo dirko začel Španec Dani Pedrosa (Honda), s tretjega mesta pa bo startal Britanec Cal Crutchlow (Yamaha). Najhitrejši čas kvalifikacij v razredu moto2 je postal Italijan Simone Corsi, v razredu moto3 pa je s progo v Aragonu najhitrejše opravil Nemec Jonas Folger.

HERCOGOVI USPELO, ŽEMLJI TUDI

PEKING - Najboljša slovenska teniška igralka Polona Hercog (na sliki) se je uvrstila na glavni turnir v Pekingu z nagradnim skladom 4,8 milijona dolarjev, potem ko je v 2. krogu kvalifikacij premagala peto nosilko kvalifikacij, Madžarko Greto Arn, s 6:3, 3:6 in 6:0. V kvalifikacijah moškega turnirja v kitajskem glavnem mestu pa je nastope začel tudi Grega Žemlja. V 1. krogu se je četrti nosilec kvalifikacij pomeril s Čehom Janom Hernychom in zmagal s 6:4, 3:6 in 7:6.

NOGOMET - Zemanova Roma, s katastrofalno obrambo, brez moči v Turinu

Klonil pred »staro damo«

TURIN - Roma in njen trener Zdenek Zeman sta na Juventus Stadiumu doživelna pravi »debacle«: štirje prejeti goli, dve prečki in razveljavljeni zadelek. Roma je Piemont zapustila s sklojenimi glavami. Končni izid je bil 4:1. Zeman, ki je zadnjic proti črno-belim igral pred šestimi leti z Leccejem v B-ligi (prav tako poraz s 4:1), je bil med tekmo stalno tarča domačih navijačev. Samo zanj je sinoči skrbelo kar osem varnostnikov.

Juventus je tekmo zaprl že po 19 minutah, ko je vodil s 3:0. Tudi sinoči nezanesljivega Stekelenburga so premagali Pirlo (v 11. minuti s prostega strela), Vidal (v 16. z 11-metrovke) in Matri (v 19. minutah). V drugem polčasu je zaostanek zmanjšal Osvaldo (v 69. z 11-m), piko na i pa je postavil Giovinco v 90. minutah. Romina obramba je bila pod vsako kritiko.

Na včerajšnji prvi vnaprej igrani tekmi pa je Milan znova ostal brez zmag. Allegrijevi varovanci so polovični

neuspeh doživeli v Parmi (1:1), potem ko so sicer prvi povedli z El Shaarawijem. V pričakovanju sredine tekme v ligi prvakov proti ruskemu Zenitu je Milanov trener pustil na klopi Pazziniju. V napadu je zaupal Bojanu, Boatengu in Nocerinu, ki pa niso izpolnili vseh pričakovanih. Za Parma je v polno zadel

Galloppa. Allegrija čaka »vroc« teden. V nedeljo bo namreč na sporednu derbi z Interjem.

Spor Di Natale-Guidolin

VIDEM - V pričakovanju današnje tekme proti Genoi je bilo v zadnjih

dveh dneh kar vroče v taboru Udineseja. Sprla sta se namreč trener Francesco Guidolin in kapetan Antonio Di Natale, ki ga danes ne bo v Genovi. Udinešev trener ga je namreč izključil iz seznama.

DANES: 12.30 Udinese - Genoa, 15.00 Atalanta - Torino, Bologna - Catania, Cagliari - Pescara, Lazio - Siena, Palermo - Chievo, Sampdoria - Napoli, 20.45 Inter - Fiorentina.

Vrstni red: Juventus 16, Napoli 13, Sampdoria (-1) 10, Inter, Lazio 9, Roma, Fiorentina, Catania 8, Genoa, Milan 7, Parma 6, Torino (-1), Atalanta (-2), Udinese 5, Bologna, Pescara 4, Chievo 3, Siena (-6), Cagliari 2, Palermo 1.

B-LIGA - 7. krog: Crotone - Livorno 1:2, Empoli - Brescia 1:1, Juve Stabia - Padova 1:0, Lanciano - Modena 1:1, Novara - Ternana 1:2, Sassuolo - Ascoli 1:0, Spezia - Reggina 1:0, Verona - Bari 1:0, Vicenza - Grosseto 2:1, Cittadella - Pro Vercelli, Cesena - Varese jutri.

ROKOMET - A1-liga Tržačanom 125. dvoboju z Brixnom

Brixen - Pallamano TS 28:31 (14:12)

Pallamano TS: Zaro, Postogna, Martellini 2, Radojkovič 2, Oveglia 2, Dapiran, Anici 8, Pernic 2, Savron, Carpanese, Siročić 3, Nadoh 8, Visintin 4. Trener: Bozzola.

V 125. medsebojnem obračunu med Tržačani in južnotirolsko ekipo Brixna so krajši konec potegnili gostitelji, ki so sicer vodili po prvem polčasu. V drugem polčasu so se gostje izkazali predvsem v obrambi in v 10. minutih prvič povedli. Vodstvo so klub reakciji domače ekipe obdržali do konca. »Fantom moram čestitati. Dali so vse od sebe in dokazali, da so bili boljši od Brixna. Zadovoljen sem, ker so mladi rokometaši, ki so zrasli v našem klubu, kos dani nalogi. V moštvu so postali standardni igralci,« jih je pochlival predsednik tržačkega kluba Giuseppe Lo Duca. V soboto bo tržaška ekipa v domači športni palaci na Čarboli gostila Pressano.

Ostali izidi v skupini A: Pressano - Emmeti Group 30:25, Bozen - Mezzocorona 29:23, Estense - Meran 31:30.

Celjani izgubili, Velenje OK

VEZPREM - Rokometni Celja Pivovarne Laško so v prvem krogu evropske lige prvakov (skupina B) v gosteh izgubili z madžarskim Veszpremom z 32:22. V skupini C pa so Velenjančani premagali Sankt Peterburg s 35:22.

ZMAGA KOPRA - 1. NLB Leasing-liga: Cimos Koper - Sevnica 40:23, Trebnje - Izola 31:19.

KOŠARKA - A1-liga: Vanoli Cremona - Saie3 Bologna 63:74 (Jackson in Harris 15; Minard 19); liga ABA: Radnički - Union Olompija 65:71 (Sinovec 15; Blažič 19).

ACEGAS - Tržaški košarkarski klub bo danes ob 18.15, v športni palaci v Trstu, igral povratno tekmo osmine finala državnega pokala A2-lige. Na prvi tekmi je Verona premagal za 12 točk.

WATERPOLO - Jadranška liga: Mladost Zagreb - Triglav Kranj 17:10.

KOLESARSTVO - V Milenu bodo danes predstavili »Giro d'Italia« 2013

Neobičajni etapi v FJK

14. in 15. maja 2013 čez Žlebe na planoto pod Montažem in s Predela mimo Vajonta do Erta

Prihodnje leto dirka Po Italiji bo obšla »peklenški« Zoncolan

del pa ima 11,8% strmine. Zadnja dva kilometra imata 4,4% naklona. Tudi cilj v Erto je novost. Vzpon iz Longaroneja je dolg okoli 11 kilometrov, ampak ni zelo zahteven. Najtežji naklon je 7%.

Dosej se je kar osemnajstideset etap Gira zaključilo v Furlaniji Julijski Krajini. Tista v vasiči Erto bo zato petdeseta. Največ deželnih etap se je zaključilo v Trstu, enaindvajset. Prvič je bil postavljen cilj v Trstu leta 1919. Zmagal je slavni Costante Girardengo. Zadnjič pa pred tremi leti, ko je v sprintu zmagal Alessandro Petacchi pred Marcom Cavendishem. Prav Girardengo in nepozabni Giordano Cottur sta edina kolesarja, ki sta dvakrat dvignila roke na cilju v Trstu.

Oba cilja bosta novost za Giro. Bolj zahtevna bo prva deželna etapa. Na spletni strani www.salite.ch je opisana cesta na planoto Montažem. Vzpon je od Kluž (Chiusaforte) do vrha dolg 22,11 kilometrov. Srednji naklon je 5,1%, najtežji

V Pordenonu, Gemoni, Arta Terme in Lignanu se je Giro zaključil dvakrat. Od leta 2003 do lanskega leta pa so kolesarji kar štirikrat zaključili etape na napore na vrhu Zoncolana. Ostali kraji v deželi, kjer se je zaključila ena etapa Gira, so še Gradež, Piancavallo in Trbiž.

Od leta 2000 se je Giro kar devetkrat popeljal po deželnih cestah. Štirikrat pa je Giro iz Furlanije Julijske Krajine šel tudi v Slovenijo, leta 1971, 1994, 2001 in 2004. Vendar slovenske kraje je Giro obiskal tudi med dvema svetovnima vojnoma. Kronika iz leta 1923 opisuje kako so se na etapi iz Bolonje do Trsta podali tudi v Vipavsko dolino in Dutovlje.

Jubilant kolesarstva iz Slovenije pa bodo moralni potrpeti še najmanj do leta 2014, da bodo spet videli Giro na slovenskih cestah.

Edvin Bevk

KOLESARSTVO Rodriguezu Lombardija in World Tour

BERGAMO - Španski kolesarji do letos še nikoli niso dobili jesenske klasike po Lombardiji, tokrat pa so zabeležili kar dvojno zmago. Samostojnem pobegom je do zmage prišel Joaquim Rodriguez (Katjusa), ki je s tem, dirko pred koncem, praktično že postal tudi skupni zmagovalec serije, drugo mesto je po sprintu zasledovalne skupine osvojil Samuel Sanchez. Po 251 kilometrih kolesarjenja od Bergama do Lecca je tretje mesto osvojil olimpijski podprtak Kolumbijec Rigoberto Uran, edini prijavljeni slovenski predstavnik Jani Brajkovič pa je bil eden številnih kolesarjev, ki dirke niso končali. Dirka je potekala v hladnem in deževnem vremenu, spolzko cestišče je bilo usodno za enega izmed favoritorov, svetovnega prvakinja v dvakratnega zmagovalca dirke, Belgijca Philippa Gilberta, ki je 80 kilometrov pred ciljem padel, nekaj časa pa še poskušal ujeti glavnino, a kmalu obupal (podobno usodo so doživeli še nekateri, predvsem domači kolesarji Alessandro Ballan, Luca Paolini in Damiano Caruso).

»To je zmaga moje kariere. Bilo je težko, a ravno zato bolj sladko. S tem sem postavil pik na i fenomenalni sezoni,« so bile prve besede Rodrigueza, ki bo po letu 2010 drugič postal zmagovalec svetovne serije (pred Wigginsom ima 91 točk prednosti), na zadnjo preizkušnjo, dirko po Pekingu najbrž nitti ne bo odpotoval.

NOGOMET - Neodločen izid in poraz na vnaprej igranih tekma 1. AL v Sovodnjah in Trebčah

Gola in izključitvi

Sovodnje - Pieris 1:1 (0:1)

Strelca: Macor v 44. in Vanzo v 72. min.

Sovodnje: Dim. Devetak, Kogoj, Paravan, Vinci, Visintin (Stergulz), Galliussi, Vanzo, Seculin, Maurencig, Rešičič, Trampus. Trener: Coceani.

Rdeča kartona: Macor in Seculin.

Številni gledalci so v Sovodnjah videli zanimivo srečanje in dopadljivo igro. Obe ekipe sta igrali solidno. Sovodenjci so bili v prvem polčasu za odtenek boljši, medtem ko je bil drugi del bolj izenačen. Kljub premoči Sovodenj so v prvem polčasu povedli gostje, ki so tukaj pred odmorom premagali Devetak. Žogo je z glavo v mrežo poslal Macor, ki je izkoristil ne-pazljivost domačega branilca. Sovodenjci so v drugem polčasu reagirali, čeprav se je Pieris trdno branil. V 72. minutu je uspel izid izenačiti Vanzu, ki je na najlepši način zaključil Parano akcijo. Dodati moramo, da so tako belo-modri kot gostje končali tekmo z igralcem manj. Sodnik je rdeči karton pokazal Seculinu (že v 55. minutu) in Macoru.

»S prikazano igro smo lahko vsi zelo zadovoljni. Videli smo lep nogomet. Fantje so se res potrudili in tokrat jih moramo povhvaliti prav vse. Pieris je dokazal, da je zelo dobra ekipa,« je po tekmi ocenil predsednik Sovodenj Zdravko Custrin. (jng)

Primorec - San Giovanni 0:3 (0:1)

Strelci: v 4. in 53. Botta, 61. Barbagallo.

Primorec: Barbato, Zukan, Ravalico, Meola (45. Lanza), Sartoro, Licciulli, Menichini, Debernardi, Laghezza, Sau, Kert. Trener: Corona.

Primorec ostaja po štirih krogih brez zmage. Številni gledalci so včeraj v Trebčah videli dinamično tekmo,

Včeraj nerazploženi Primorčev zvezni igralec Michele Meola in Daniele Botta, strelci dveh golov San Giovannija

KROMA

13

golov v štirih krogih. Toliko žog je iz svoje mreže že pobral Primorčev vratar Simone Barbato. Obramba ekipe trebenškega kluba je vse prej kot uigrana. Trener Corona bo moral očitno poiskati druge rešitve, saj tako ne gre.

slednji akciji je Primorec s Kertom zadel vratnico, po strelu Laghezza pa je vratar Donno z nogo odbil žogo na gol črti. Priložnosti so opogumile nogometne trebenškega kluba, ki so v prvem delu še enkrat zadel okvir vrat, tokrat prečko. Nesrečnež je bil Laghezza. Po prvem delu bi torej bil bolj pravičen neodločen izid.

V drugem polčasu pa so gostje iz Svetega Ivana prevzeli pobudo v svoje roke in se razigrali. Po četrtni ure je bilo že 3:0. Najprej je Barbata še drugič premagal Botta, nato pa je pikalo na i postavil Barbagallo. V nadaljevanju so se gostje urejeno branili in pustili rdeče-belim malo manevrskega prostora.

VČERAJ ŠE - 2. AL: Mossa - Piedimonte 2:2.

NOGOMET - U21 Kras KO, Vesna zanesljivo

DRŽAVNI MLADINCI

Real Vicenza - Kras Repen 2:1 (1:1)

Strelci za Kras: Maio v 4. min. Kras: D'Agnolo, Stolfa, Lazazzara (Bovino), Simeoni, Cinque, Tari, Maio, Vesnaver (Marocco), Radoševič, Visca (Ridolfi), Petracci. Trener: Vitulj. Rdeč karton: Petracci.

Krasovi mladinci so se iz Vicenze vrnili praznih rok, čeprav so prvi povedli že v uvodnih minutah v protinapadu z Maiom. Solidna Vicenza je nato izenačila pred odmorum, po lepo izvedenem prostem strelu (žoga čez življo). Gostitelji so povedli takoj po odmoru, ko so gostje tudi ostali z možem manj, saj je sodnik Petracci pokazal drugi rumeni karton. »Do konca tekme smo poskusili izenačiti. Igrali smo zelo odprtih v Vicenza bi nas lahko še tretji kaznovala,« je po tekmi povedal trener Krasa Davor Vitulj.

DEŽELNI MLADINCI

Vesna - Ronchi 3:1 (2:0)

Vesni strelci: Bubnich v 20., Madotto v 35.; Bonetta po 11-m v 86.

Vesna: M. Vidoni, Rebula (Bonetta), Brecevich (Butti), A. Vidoni, Ramondo, Del Torre, Burgher (Furlan), Viviani, Drioli, Bubnich, Madotto, trener: Bertocchi.

Vesna je zasluzeno premagala Ronchi. Gostitelji so povedli v 20. minutu z Danielom Bubnichem po lepi skupinski akciji in povečali izid na 2:0 z Marcom Madottom v 37. minutu z lepim volejem v kazenskem prostoru. Tudi v drugem polčasu se je nadaljevala premoč Vesne, ki je štiri minute pred koncem tekme dosegla tretji zadetek po enajstmetrovki, ki jo je uspešno izvedel Andrea Bonetta.

Ostali izidi: Isonzo - Muggia 0:3, Torviscosa - San Luigi 0:11, Ufni - Sangiorgina 4:3, Ponziana - Romans Medea 0:3, Sistiana - Cervignano 1:1.

ODOBJKA - Državni pokal B2-lige Sloga Tabor v vse boljši formi

Blok Sloga Tabor je tudi sinoči deloval dobro

KROMA

Sloga Tabor Televita - Itas Project Giorgione TV 3:1 (17:25, 25:23, 25:20, 25:21)

Sloga Tabor: Hlede 0, Jerončič 2, Ambrož Peterlin 20, Matevž Peterlin 10, Slavec 4, Stopar 16, (libero), Cettolo, Kante, Sirc 6, Veljak. Trener: Battisti.

V prvem povratnem krogu je Sloga Tabor Televita vknjižila svojo tretjo zmago v italijanskem pokalu B2-lige. Itas Giorgione je mlada ekipa, vendar prihajoči njeni mladi igralci iz mladinskih vrst Sisleya, kar pomeni, da se z odbojko že nekaj let ukvarjajo malodane profesionalno in da bodo med sezono še kreplko napredovali.

Slogaši so spet zaigrali v neobičajni postavi, saj zaradi lažjih poškodb niso igrali Vasilij Kante, David Cettolo in Vanja Veljak. To pomeni, da je imel trener Battisti na razpolago tri centre (krstni nastop letos je opravil Gregor Jerončič), na ostalih mestih pa po enega igralca. Tako pa moramo poudariti, da so se slogaši tudi v drugačni postavi takoj ujeli in tudi zelo odločno začeli. Po-

vedli so s 15:12, ko so se nerazumljivo »usedli« in dovolili Giorgoneju, da je nanizal kar 8 zaporednih točk. Slogaše je to spravilo povsem s tira, set so izgubili in slabo začeli tudi v drugem, v katerem so že zgubljali s 4:10. Tedaj pa so strnili svoje vrste, na dan je prišla njihova tradicionalna borbenost in zagrizenost, potek seta so obrnili v svojo korist, s tem pa v bistvu tudi vso tekmo, saj so bili potem do konca srečanja stalno v vodstvu.

S potekom tekme so bili v Sloginem taboru lahko upravičeno zadowoljni. Dobro je deloval sprejem, zelo dobro so bili v bloku, pozitivna pa je bila tudi reakcija po izgubljenem prvem setu in začetnim težavam v drugem. Lahko rečemo, da dva tedna pred začetkom prvenstva ekipa vestransko raste, novi igralci se zelo pozitivno vključujejo v sistem igre. Seveda bo treba še marsikaj popraviti in izpiliti. Priložnost, da preverjajo svojo rast, bodo imeli v četrtek na derbiju s Ferro Alluminiom, v soboto pa jih čaka kakovostni turnir za peti Memorial Sergio Veljak.

PROMOCIJSKA L. Vesna v gosteh, popravni izpit za Juventino

V današnjem 4. krogu deželnih amaterskih prvenstev bo v promocijski ligi kriška **Vesna** odšla na težko gostovanje v Fojdo. Domača ekipa OL3 igra na svoji zelenici zelo prepričljivo. Vesnin trener Zanuttig še ne bo imel na razpolago poškodovanega Mineja Purica, medtem ko so ostali naredi. **Juventina** bo pred domaćim občinstvom gostila Zaule. V taboru štandreškega društva ciljajo na vse tri točke in predvsem na dobro igro, saj dolej niso povsem prepričali. Odoten bo Pantuso.

Vsi trije predstavniki naših društev v 2. amaterski ligi bodo danes igrali na Tržaškem. **Zarja** in Primorje pred domaćim občinstvom, **Breg** pa v tržaškem mestnem središču, v ulici Locchi. Zarja mora dokazati, da se bo letos borila za mesta v zgornjem delu lestvice. Žežljivi varovanci morajo torej premagati Villesse. Podobno velja tudi za **Primorje**, ki je sicer pred enim tednom prvič letos osvojilo vse tri točke. Breg bo skušal proti ekipi Sant'Andrea San Vito doseči še četrto zaporedno zmago. Naloga pa ne bo lahka.

V 3. amaterski ligi bo **Mladost** v Doberdobu gostila solidni Lucinico, **Gaja** pa bo v Gorici igrala proti Audaxu.

Domači šport

DANES

Nedelja, 30. septembra 2012

NOGOMET

D-LIGA - 15.00 v Repnu: Kras Repen - Belluno

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Štandrežu: Juventina - Zaule; 15.30 v Fojdi: OL3 - Vesna

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Bazovici: Zarja - Villesse; 15.30 na Prosek, Rouna: Primorje - Fogliano Turriaco; 15.30 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea S. Vito - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Gorici: Audax Sanrocchese - Gaja; 15.30 v Doberdobu: Mladost - Lucinico

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v San Vito al Torre: San Vito - Juventina

NAJMLAJSI - 10.30 v Gradežu: Gradeš - Sovodnje; 10.30 v Podgori: Juventina - San Vito; 12.15 pri Domju: Esperia - Kras Repen

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 16.00 v Lignanu: Breg - Collinare Basket; 18.00 v Lignanu: Bor Radenska - Tagliamento

ORIENTACIJSKI TEK

ORGANIZATOR ŠZ GAJA - 10.00 v športnem centru Gaje na Padričah: 6. preizkušnja italijanskega pokala, 8. etapa Slovenske orientacijske lige

HOKEJ NA ROLERJIH

14. MEMORIAL AGNUL - od 10.00 na Opčinah, na Pikelcu: nastopajo člani in U10

STRELSTVO

TEKMOVANJE V DISCIPLINI »POHOD PO LOVIŠČU« - Od 8.30 do 14.00 na strelšču pri Miljah (organizator Združenje slovenskih lovcev FJK Doberdob)

JUTRI

Ponedeljek, 1. oktobra 2012

KOŠARKA

DRŽAVNI UNDER 19 - 19.30 v Vidmu: Colors - Jadran

Obvestila

SK DEVIN obvešča, da ob sredah, od 3. oktobra dalje, od 20. do 21. ure poteka telovadba po metodah Body and mind v telovadnici »De Marchesetti« v Sesljanu. Info na tel. št.: 3356172590.

ŠAHOVSKI KROŽEK za dijake in učence slovenskih šol bo ob petkih od 15.30 do

19.00 na sedežu ZSSDI v Ul. Cicerone 8 (3. nadstropje) v Trstu. Informacije: moblak@libero.it.

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskom športnem centru S. Klabjan v Dolini stekle še slednje dejavnosti: rekreacija odrasli, od 1. oktobra ob ponedeljkih in petkih ob 21.00; rekreacija odrasli, od 4. oktobra ob četrtekih ob 8.30; otroška telovadba od 6. oktobra ob sobotah, skupina starejših ob 9.30 in skupina mlajših ob 10.30.

AO SPDT organizira tečaj plezanja za začetnike. Za informacije klikni na št. 3496648530 (Jernej) ali pogled na spletno stran www.spdt.org.

ZSŠDI obvešča, da bo seja smučarske komisije v četrtek, 4. oktobra, ob 20.30 na sedežu SK Brdina na Opčinah.

AŠK KRAS obvešča, da začnejo dejavnosti: v ponedeljek, 1. oktobra, rekreacijska telovadba za starejše ob ponedeljkih in četrtekih 8.30-9.30; danes, 26. septembra, telovadba za otroke (vrtec in osnovna šola) ob sredah 16.30-17.30; v četrtek, 27. septembra, vadba namiznega tenisa za rekreativce ob torkih in četrtekih 20.15-22.00. Vpis in informacije na prvem treningu v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Obenem obvešča, da poteka vadba namiznega tenisa za začetnike v Športno Kulturnem Centru, interesenti se lahko prijavijo ob ponedeljku do petka 16.30-18.00.

OK VAL obvešča, da bodo v občinskih telovadnicah v Doberdobu potekali treningi za rekreativne obojkarje. Treningi bodo ob sredah od 20.00 do 22. ure. Informacije: 3356131579 (Barbara) ali 3932350925 (Sandro).

AŠK KRAS, odsek za otroško telovadbo, obvešča, da se začenja tečaj splošne telesne vzgoje s predšolskimi otroki in tistimi, ki obiskujejo prva dva razreda osnovne šole (3-7 let). Vadba bo potekala v prostorih Športno kulturnega centra v Zgoniku ob sredah od 16.30 dalje. Vpisovanje in vse informacije dobite na prvem srečanju 26.09.2012 ob 16.30. Osnovnosošči otroške telovadbe se bodo lahko (na izbiro staršev in brez dodatnih stroškov) preizkusili v namiznem tenisu. Za informacije: Sonja Milič 3397563191.

AŠK KRAS, namiznoteniski odsek, obvešča, da se začenja začetniški letni tečaj za namizni tenis. Vse informacije dobite ob ponedeljku do petka v Športno kulturnem centru v Zgoniku od 16.30 dalje. Za dodatna pojasnila lahko poklicete Sonjo Milič na tel. 3397563191.

OK VAL obvešča, da se začenja nova sezona v doberdobskih telovadnicah. Za predšolske

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka: Žogarija
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Koncert: Lynx – Tinissima Quartet - Monk'n'roll, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

21.30 Film: Un'estate ai Caraibi (kom., It., '09) **23.40 Nan.:** Il giudice Mastrangelo

6.30 Variete: UnoMattina in famiglia **7.00**
 8.00, 9.00 Dnevnik **9.35 Rubrika:** Mixitalia **9.55** 12.20 Aktualno: Linea verde orizzonti **10.30** Aktualno: A Sua immagine, vmes Sv. Maša in Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde estate **13.30** Dnevnik **14.00** Film: Felipe e Letizia – Dovere e piacere (biogr., Šp., '10) **16.30** Dnevnik **16.35** Amore e perdon (v. F. Frizzi) **18.00** Aktualno: La vita in diretta – Speciale Enzo Tortora **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in sportne vesti **20.35** 5' di recupero **20.40** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.30** Nan.: Il caso Enzo Tortora – Dove eravamo rimasti? **23.25** Dnevnik in rubrike

Rai Due

7.00 Risanke - Cartoon Flakes Weekend
9.00 Igra: Battle Dance 55 **9.55 Nan.:** Erreway **10.10 Rubrika:** Ragazzi, c'è Voyager (v. R. Giacobbo) **10.50 Rubrika:** A come avventura **11.30 Variete:** Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik in Tg2 Motori **13.45 Show:** Quelli che aspettano... **15.40 Show:** Quelli che... (v. F. Cabello) **17.10 Rubrika:** Stadio Sprint **18.10 Rubrika:** 90° Minuto **19.30 Nan.:** Il Clown **20.30 Dnevnik** **21.00 Nan.:** NCIS **21.45 Nan.:** Hawaii Five-0 **22.35 Športna rubrika** **1.00 Dnevnik**

14.00 Motociklizem: Grand Prix – Svetovno prvenstvo, Aragona, MotoGp, prenos dirke **15.00 Rubrika:** Fuori giri **16.00 Film:** Il maggiore Payne (kom., ZDA, '95) **18.00 Nad.:** Tutto in famiglia **18.30 Dnevnik** **19.00 Film:** Agente Smart – Casino totale (kom., ZDA, '08, i. S. Carell, A. Hathaway) **21.25 Nan.:** CSI – New York **23.20 Nan.:** Covert Affairs

Rai Tre

7.05 Nan.: Wind at my back **7.55 Film:** Giungla d'asfalto (krim., ZDA, '50) **9.45 Aktualno:** Tgr Speciale Ambiente Italia **12.00 Dnevnik** in rubrike **12.55 Opera:** Prima della Prima **13.25 Rubrika:** Passepartout **14.00 Deželni dnevnik,** vremenska napoved in Dnevnik **14.30 Dok.:** Timbuctu – I viaggi di Davide **15.05 Film:** La ragazza con la valigia (dram., Fr./It., '60) **17.05 Film:** Amazing Grace (biogr., VB/ZDA, '06) **19.00 Dnevnik,** deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00 Rubrika:** Blob

20.10 Talk show: Che tempo che fa
21.30 Reportaža: Report **23.25 Dnevnik** in deželni dnevnik **23.40 Nan.:** Boris

Rete 4

6.30 Dnevnik **6.50 Mediashopping** **7.20 Nan.:** Vita da strega **7.45 Rubrika:** Superpartes **9.20 Dok.:** Magnifica Italia **10.00 Sv. Maša** **11.00 Il cammino di Padre Pio** **11.30 Dnevnik** **12.00 Rubrika:** Pianeta mare **13.10 Rubrika:** Donnaventura **14.00 Dnevnik** **14.40 Film:** Marcellino pane e vino (dram., Šp., '55) **16.30 Film:** Il corsaro nero (pust., It., '76) **18.55 Dnevnik** in vremenska napoved **19.35 Nad.:** Tempesta d'amore **21.30 Nan.:** Tierra de Lobos **22.40 Film:** Vite strozzate (dram., It., '96)

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55 Promet,** vremenska napoved in dnevnik **8.00 Dnevnik** **8.50 Nan.:** Belli dentro **9.40 Film:** Amore con interesi (kom., ZDA, '93) **11.50 Rubrika:** Melaverde **13.00 Dnevnik** in vremenska napoved **13.40 Film:** Francesca e Nunziata

Italia 1

7.00 Rubrika: Superpartes **7.40 Risanke** **10.45 Motociklizem:** Grand Prix – Svetovno prvenstvo, Aragona, Moto3, prenos dirke **13.00 Rubrika:** Sport Mediaset - XXL

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30 Dnevnik** **9.50 Nan.:** New Tricks **11.00 Film:** Bullseye! (kom., VB/ZDA, '90) **13.30 Dnevnik** **14.05 Film:** Da grande (kom., It., '87) **16.05 Nan.:** The District **18.00 Nan.:** L'ispettore Barnaby **20.00 Dnevnik** **20.30 Aktualno:** In Onda **21.30 Film:** Chocolat (kom., ZDA, '00, i. J. Binoche) **23.50 Aktualno:** Madama Palaazzo **0.25 Omnibus Notte**

Tele 4

7.00 11.50 Aktualno: Salus Tv **7.15 12.00 Aktualno:** Musa Tv **7.30 11.30 Rotocalco Adnkronos** **8.00 Dok.:** Splendori d'Italia **8.30 Variete:** Muko Pallino **8.45 Le perle dell'Istria** **12.10 Italia Economia e Prometeo** **12.20 Rubrika:** Super Sea **12.45 Dok.:** Borgo Italia **13.10 Aktualno:** Camper Magazine - Anno 2012 **13.30 Dok.:** 20 minuti... **13.50 Dok.:** Il delta del Po **16.00 Film:** Nata libera (pust., VB, '65) **17.30 Risanke** **19.30 Aktualno:** Musa Tv **19.40 Dok.:** Luoghi magici **20.05 Rubrika:** Hard Trek **20.30 Dok.:** Il portolano **20.50 Rubrika:** Italia Economia e Prometeo **21.00 23.00 Deželni dnevnik** **21.15 Muzikal:** Ho salvato l'America **23.15 Film:** Inchiesta pericolosa (krim., ZDA, '68)

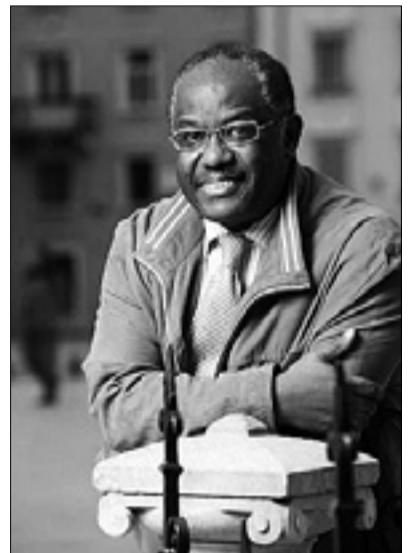
Slovenija 1

7.00 Risanke **10.25 Nan.:** Dede k mojem žepu **11.00 Dok. odd.:** Navdihnjeni za ljubezen **11.30 Ozare** (pon.) **11.35 Obzorja duha** **12.05 Ljudje in zemlja** **13.00 Poročila, šport in vremenska napoved** **13.20 Jubilejni festival narečnih popevk, 1. del** (pon.) **15.00 Film:** Na svoji zemlji (voj., Slo., '48, r. F. Štiglic) **17.00 Poročila, športne vesti** in vremenska napoved **17.15 Jubilejni fe-**

stival narečnih popevk, 2. del (pon.) **18.40 Risanke** **18.55 Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti** **20.00 Nan.:** Doktor Martin **20.55 Intervju** **21.55 Dok. odd.:** Zakriti premogovniki Krasa **22.25 Dok. serija:** Village Folk - Ljudje podželja **22.35 Poročila, športne vesti in vremenska napoved** **23.00 Ars 360** **23.15 Nan.:** Gandža

Slovenija 2

8.40 Skozi čas (pon.) **8.50 Globus** (pon.) **9.20 Lynx magazin** (pon.) **9.50 Alpe-Dona-nava-Jadran** (pon.) **9.30 Zgodbe izza obrazov** **10.20 Žogarija** **11.05 Festival oktetov Kranj 2012** **12.45 Simfoniki RTV Slovenija** **13.45 Kom.:** Vlomilci delajo poleti **15.10 Dok. odd.:** Čudoviti svet pod zemljico - slovenske podzemne Jame **17.30 Dok. film:** Aleksandrine **19.05 Športni iziv** **19.50 Žrebanje lota** **20.00 Dok. film:** Nacisti v Argentini **20.50 Dok. felton:** Jelica Žuža **21.25 Dok. odd.:** Berlinska konferenca 1885 - Tekma za Afriko **22.50 Kratki igr. film:** Kje si star?

23.10 Dok. film: Peter Bossman dobrodošel

Slovenija 3

6.05 Primorska kronika **6.25 7.05, 8.05 Žarišče** **6.45 14.50 Tedenski pregled** **7.20 Svet v besedi in sliki** **9.20 13.00 Kronika** **9.50 15.05 Na tretjem...** **11.00 Utrip** **11.15 15.55, 18.35 Svet v besedi in sliki** **13.30 Prvi dnevnik** **16.10 18.15 Satirično oko** **17.30 Poročila Tvs1** **19.00 Dnevnik** **19.55 22.05 Sporočamo** **20.00 Slovenija in Evropa** **20.30 Tedenski izbor** **21.00 Zrcalo tedna** **21.15 Tedenski napovednik**

Koper

13.45 Dnevni program **14.00 Čezmejna** Tv - deželne vesti **14.15 Vsedanes – Svet** **14.30 9.50 Nan.:** New Tricks **11.00 Film:** Bullseye! (kom., VB/ZDA, '90) **13.30 Dnevnik** **14.05 Film:** Da grande (kom., It., '87) **16.05 Nan.:** The District **18.00 Nan.:** L'ispettore Barnaby **20.00 Dnevnik** **20.30 Aktualno:** In Onda **21.30 Film:** Chocolat (kom., ZDA, '00, i. J. Binoche) **23.50 Aktualno:** Madama Palaazzo **0.25 Omnibus Notte**

Tv Primorka

15.00 Tv prodajno okno **15.30 Žogarija** in Postojni **16.00 120 let TD Bovec** **16.50 Komediji prijatelji** **17.50 Srečanje brigadirjev** in Novi Gorici 2012 **18.30 Naš čas** **19.30 Tedenski pregled,** napovedujemo... **20.00 Graška gora pije in igra** 2012, 2. del **21.45 Rudi Šimac – Brdginci** **22.45 Glasbeni večer, sledi** **23.00 Ars 360** **23.15 Žal prijeten konec dneva.**

Kanal A

7.45 Nan.: Moja super sestra **8.15 Film:** Diplomat (krim., Avstralija/VB, '09) **10.00 ŠKL, Športni magazin**

11.00 Tuning manija svetovni show **2010** **11.30 Resn. serija:** Fantastična Beekmana **12.00 Motociklizem:** Grand Prix – Svetovno prvenstvo, Aragona, MotoGP, prenos dirke **15.20 Film:** Butec in butec 2 – Ko je Harry srečal Lloyd (kom., ZDA, '03) **17.00 Dok. odd.:** Čudoviti svet pod zemljico - slovenske podzemne Jame **19.05 Športni iziv** **19.50 Žrebanje lota** **20.00 Dok. film:** Nacisti v Argentini **20.50 Dok. felton:** Jelica Žuža **21.25 Dok. odd.:** Berlinska konferenca 1885 - Tekma za Afriko **22.50 Kratki igr. film:** Kje si star?

23.10 Dok. film: Peter Bossman dobrodošel

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček: Brihtni Beno, piše Gregor Geč; 11.10 Na božnja glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 90 let Lelje Rehar Sancin – Slavnost v Narodnem domu; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Za naših prireditev: Draga mladih 2012: Okrogla miza ob 100. obletnici rojstva prof. Jožeta Peterline; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 7.00, 9.00, 19.45 Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditev danes; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 15.30 DIO; 16.15 Na športnih igriščih; 17.30 Vreme in ceste; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večnozelene melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 8.28, 10.30, 12.00, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.05, 12.15 Pesem tedna; 8.30 Jutranji dnevnik - Šport Claxon; 9.00, 10.35, 22.00 Glasbena leštiva; 9.30 Glasba danes; 10.15, 19.20 Sigla single; 11.00 La biblioteca di Babele (pon.); 11.30 Quilisma; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Tempo scuola; Luoghi e tradizioni; La rosa dei venti; Detto tra noi... in musica; 15.00-17.00 E... state freschi (pon.); 17.00-18.00, 23.00 Pic-nic Elettronique; 18.00 Album Charts; 19.00 La Via Francigena del Sud; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Večerni radio Koper 21.00 My chance on air (pon.); 21.30 Sonoricamente Puglia (pon.); 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Južna kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi čas; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.

Rai Tre bis
SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika

20.20 Tv Kocka: Števarjan 2012 – **An-sambel Mladika**
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta (v. M. Venier, M. Liorni) **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Il caso Enzo Tortora – Dove eravamo rimasti? **23.15** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)

Rai Due

6.40 Risanke: Cartoon Flakes **8.00** Nan.: Il nostro amico Charly **8.45** Nan.: Dance! - La forza della passione **9.30** Sorgente di vita **10.00** Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti nostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: Parliamone in famiglia **16.15** Nan.: La signora West **17.00** Nan.: Dance! - La forza della passione **17.50** Dnevnik in sportne vesti **18.45** Nan.: Cold Case – Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Resničnostni show: Pechino Espresso **21.10** Nan.: NCIS – Los Angeles **21.55** Nan.: Blue bloods

22.45 Nan.: The Good Wife **23.30** Dnevnik **23.45** Dok.: Almost true

Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning News **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **9.00** Aktualno: Agorà – Brontolo **10.00** Spaziolibero **10.10** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Rubrika: Codice a barre **12.45** Rubrika: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Piazza Affari **15.00** Nan.: La casa nella prateria **15.50** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Talk show: Che tempo che fa del lunedì (v. F. Fazio) **22.35** Rubrika: Sfide **0.00** Nočni in Deželni dnevnik

Rete 4

6.50 Nan.: Magnum P.I. **7.45** Nan.: Pacific Blue **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri 5 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.05** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello del Forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Il comandante Florence – Il piromane (krim., Fr., '98) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Aktualno: Quinta colonna (v. P. Del Debbo) **0.00** Film: Jarhead (voj., ZDA, '05, i. J. Gyllenhaal, J. Foxx)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Show: Uomini e donne (v. M. De Filippi) **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Gregorio, M. Hunziker) **21.20** Nan.: Squadra antimafia Palermo oggi 4 **23.40** Film: Mio fratello è figlio unico (dram., It., '06)

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nan.: E.R. Medici in prima linea **10.35** Nan.: Gray's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Futurama **14.10** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball GT **15.00** Nan.: Fringe **16.00** Nan.: Smallville **16.50** Nan.: Merlin **17.45** Kviz: Transformat (v. E. Papi) **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine

21.10 Show: Colorado (v. B. Rodriguez, P. Ruffini) **23.45** Show: Zelig Off

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: Coffee Break **11.00** Rubrika: L'aria che tira **12.20** Rubrika: Ti ci porto io **12.30** 18.25 Rubrika: I menù di Bedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Cristina Parodi Live **15.55** Nan.: Il commisario Cordier **17.55** Aktualno: Cristina Parodi Cover **19.20** Show: G' Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele **23.45** Aktualno: Omnibus Notte

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.30** 11.00, 22.30 Dok.: Luoghi magici **7.55** 15.30 Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **9.05** Dok.: Borgi Italia **11.30** Dok.: Samoa – Le isole del tesoro **12.15** Variete: Camper magazine – 2012 **12.35** Rubrika: Hard Trek **13.05** Aktualno: Lezioni di pittura **13.30** Dnevnik **13.55** Aktualno: Mukko Pallino Summer 2012 **14.10** Dok.: Il portolano **16.00** Šport: Super Sea **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Dok.: Captain Cook Cruises – Nelle isole Fiji **19.30** Dnevnik **19.55** Dok.: Altopiano di Asiago **20.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.55** Variete: Blob **20.15** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Talk show: Che tempo che fa del lunedì (v. F. Fazio) **22.35** Rubrika: Sfide **0.00** Nočni in Deželni dnevnik

Film: Un turco napoletano (kom., It., '53) **23.02** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Io la conoscevo bene (dram., It., '65)

Slovenija 1

6.25 Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** 15.40, 18.30 Risanke in risane nanizanke **11.05** Nan.: Dekdek in mojem žepu **11.35** Sprehodi in naravo **12.00** Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Polnočni klub: Študent naj bo (pon.) **14.40** Maribor 2012, Evropska prestolnica kulture (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **16.15** Počuña nan.: Ali me poznas? **16.20** Nan.: Ribič Pepe **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** Evropski TV laboratorij – Zabava v bloku, 1., 2. in 3. del **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved, Kulturna **23.05** Umetnost igre **23.35** Knjiga me ne briga

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Svet **8.35** Nan.: Vlomilci **9.00** Nan.: Dobrodošli v resničnost **10.00** 18.55 Nan.: Policist v Los Angelesu **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Urbani freestyle športi **13.05** 17.05 Nan.: Številke **14.00** 16.35 Nan.: Skupaj s tabo **14.30** Film: Hudičevka v Pradi (kom., ZDA, '06, i. M. Streep, A. Hathaway) **18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Smrtni udarec (akc., ZDA/Avstralija, '01) **21.55** Film: Rezilo (akc., ZDA, '98) **0.10** Film: Besna reka (dram., ZDA, '98)

22.45 Nan.: Vera: izmišljena priповed

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.45** 13.00 Svet v besedi in sliki **8.00** 9.30, 10.30, 12.30, 15.30, 17.15 Poročila **9.05** 13.35 Evropski premislek **9.10** 21.30 Žarišče **9.40** 12.35 Tedenski izbor **10.45** Tedenski preglej **11.10** Slovenija in Evropa **11.30** Zrcalo tedna **12.00** 15.45 Satirično oko **13.15** Utrip (pon.) **13.30** Prvi Dnevnik **15.05** Pošlanski premislek **17.50** 19.30, 21.45 Kronika **18.40** Beseda volilcev **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika **20.00** 23.05 Aktualno **20.40** Na tretjem... **21.25** Beseda volilcev **22.00** Tednik (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** Lynx Koncert **16.00** Vesolje je **16.30** Biker explorer **17.00** Avtomobilizem **17.20** Istra in... **18.00** 23.40 Športna mreža **18.20** Obisk v akvariju **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Risanke **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione Magazin – pripr. Laura Vianello **21.00** „Meridiani“ **22.15** Kino premiere **22.30** Športel **0.40** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

8.35 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljenja **9.00** Novice **9.05** 18.30 Nač čas **10.00** - **16.00** Novice, Videostrani **17.30** Posegovati prijatelji **19.30** Dnevnik, vremenska napoved, kultura, napovedujemo... **20.00** Prostovoljstvo – poslanstvo ali nuja? **21.00** Po-deželje med Snežnikom in Nanosom **21.30** Dnevnik, vremenska napoved, kultura, napovedujemo... **22.00** Glasbeni večer, sledi Tv prodajno okno in Videostrani

Pop Pop TV

6.55 Risane serije **8.00** Nan.: Grda račka **9.00** 10.10, 11.35 Tv Prodaja **9.15** 16.35 Nan.: Zakon brez ljubezni **10.40** 15.35 Nad.: Brezno ljubezni **12.05** 17.45 Nad.: Moč usode **13.00** 24UR ob enih **14.00** Nan.: Norišnica v Clevelandu **14.35** Nan.: Pečljanske mačke **15.30** 18.50 Ljubezen skoz želodec (kuharska odd.) **17.00** 24UR po-poldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Resničnosti show: Gostilna išče Šef **22.00** 24UR Zvečer **22.30** Nan.: Na terapiji **23.05** Nan.: Na trdih teh **0.00** Nan.: Razčarane gospodinje

Kanal A

7.15 Risane serije **8.05** Svet **8.35** Nan.: Vlomilci **9.00** Nan.: Dobrodošli v resničnost **10.00** 18.55 Nan.: Policist v Los Angelesu **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Urbani freestyle športi **13.05** 17.05 Nan.: Številke **14.00** 16.35 Nan.: Skupaj s tabo **14.30** Film: Hudičevka v Pradi (kom., ZDA, '06, i. M. Streep, A. Hathaway) **18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Smrtni udarec (akc., ZDA/Avstralija, '01) **21.55** Film: Rezilo (akc., ZDA, '98) **0.10**

GLASBA - Ob začetku nove sezone

Godbena društva vabijo mlade v svoje glasbene šole

Šolsko leto se je začelo in številni mladi se še odločajo, čemu se bodo ob samem razrednem pouku letos posvečali. Zakaj ne bi bila to glasba? Ob športnih aktivnostih se čedalje več mladih namreč približuje ravno glasbeni dejavnosti. To pa tudi po zaslugu naših godbenih društev, ki so po daljšem premoru spet obudila tradicijo samostojnih glasbenih, pravzaprav godbenih šol (nekaj let so potekale v sodelovanju z Glasbeno matico). »Vsi si namreč prizadavamo, da bi mladim približali godbeno dejavnost in glasbeno kulturo nasploh,« so nam enoglasno potrdili predstavniki naših godbenih društev, ko smo se pred tednom dni pogovarjali ravno o njihovem delovanju in o nastajanju mladinskih sekcij oz. mladinskih orkestrov.

»Pred petimi ali morda šestimi leti smo ugotovili, da potrebujemo pomladek. Naše glasbene šole imajo torej točno določen cilj – gojenca aktivno in polnopravno vključiti v godbo, se pravi v pristno vaško skupnost oz. zdravo družbo, ki otroka bogati in seveda hkrati oddaljuje od nesmiselnega bujenja v televizijski ekran,« so pojasnili. Razvedrilo torej, ki nudi sprostitev, užitek in veselje, pa tudi priložnost pletenja novih prijateljstev. Godba postane nekakšna širša družina, ki je v domačem prostoru zelo aktivna, saj je prisotna res ob vsakršnem dogodku, naj bo to procesija, poroka, spominska svečanost ali pa pogreb.

Po posameznih godbenih društvih so torej poskrbeli, da bi medse povabili čim več novih, mladih članov. Nudijo jim individualni pouk tistega instrumenta, ki jim je najbolj pri srcu, pod mentorstvom diplomiranih glasbenikov seveda. Ko se otrok nauči nekaj glasbenih osnov, ga navadno vključijo v manjši dvo- ali tričlanski sestav, da se preizkusí v skupnem igranju in občasnem nastopanju. Glasbena skupina se nato veča in veča, dokler ne postane pravi mali orkester. Zanje je predviden tudi pouk teorije in taktiranja, na koncu pa še zaključni izpit oz. preverjanje znanja. Seveda velja opozoriti, da poskrbi posamezna godba za nakup partitur in not, pa še instrument dobi gojenec na posodo za začetno obdobje. Mladi imajo tekom leta številne priložnosti za nastopanje – na božičnicah na primer ali pa ob koncu sezone, ko se predstavijo pred občinstvom in ponosno pokažejo, kaj vsega so se naučili. Nekateri se preizkušajo tudi v zahtevnejšem programu in imajo celo samostojno delovanje. Proseška godba prireja že nekaj let maja Festival mladinskih orkestrov Slavko Lukša, kjer se ne odri predstavijo sami.

Naše godbe pa so res žal nekoliko premalo ovrednotene, saj so mnogi še vedno mnenja, da so njihove glasbene šole manjvredne, a tako ni. Gojencu ponujajo priložnost, da spozna osnove glasbenega inštrumenta, se v njem iz-

popolnjuje in svoje znanje stalno nadgrajuje; najbolj nadarjeni pa lahko svoj študij seveda nadaljujejo tudi na konservariju. Kakovost godb se je tudi zaradi tega vidno izboljšala. Priliv novih, mlajših godbenikov, pa še zdaleč ni sameoden, so nam potožili. Ravn v ta namen prirejajo dneve odprtih vrat za osnovnošolce, v Ricmanjih pa so se pri-

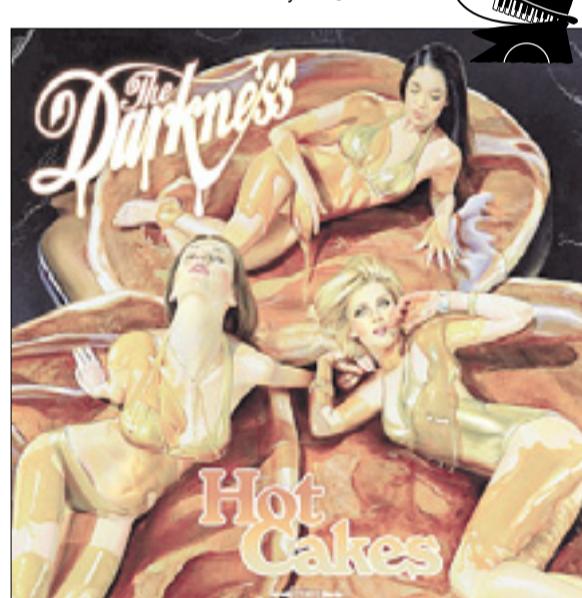
bližali celo malčkom iz vrtca – zanje so na primer uveli skupinske glasbene urice, se pravi uvajanje glasbe skozi igro in na tej osnovi upajo, da bodo postavili na noge tudi mladinski orkester, ki ga sedaj še nimajo.

Če se torej še niste odločili, kako bi preživili popoldneve, lahko izbirate na primer med študijem flavete, tro-

bente, klarineta, saksofona ali pozavne pri Godbenem društvu Prosek, Godbenem društvu Nabrežina, Godbi na pihala Viktor Parma iz Trebč, Pihalnemu orkestru Breg, Pihalnemu orkestru Ricmanje in Pihalnemu orkestru Kras iz Dobrodo. Kar oglasite se na posameznih sedežih – zelo veseli vas bodo! (sas)

NA VES GLAS

Piše Rajko Dolhar
rajko84@hotmail.com

Hot Cakes

The Darkness

Glam, hard rok

Wind-Up Records, 2012 - Ocena: 7

Malokdo je misil, da se bodo člani angleškega benda The Darkness zopet sestali in izdali novo ploščo. Po dolgih, sedmih letih so njihovi oboževalci že obu-

pali, a prejšnji mesec je naenkrat zagledal luč tretji glasbeni izdelek Hot Cakes. Številni problemi zaradi katerih se je bend pred leti razdrsl so očitno rešeni, pevec in lider zasedbe Justin Hawkins pa je (tako pravi) po dolgem zdrlavljenju zaradi uživanja težkih mamil spet »med namki«.

Bend, doma iz Londona, sestavlja poleg že omenjenega pevca Justina Hawkinša še njegov brat, kitarist Daniel Hawkins, basist Frankie Poullain in bobnar Ed Graham. Fantje so zasloveli leta 2003 s prvencem Permission to Land, dve leti kasneje pa je prišel na vrsto album One Way Ticket to Hell ... and Back. Sound benda je, tako rečeno, čist rokenrol, oziroma glam rok. Hawkins in ostali se zgledujejo po skupinah, kot so Queen, Def Leppars, Thin Lizzy, T-Rex, Kiss in to se pozna v skoraj vseh komadih.

Po sedmih letih so se člani benda odločili, da ponovno sestavijo zasedbo in avgusta je tako izšla tretja plošča Hot Cakes. Album, ki je izšel s pomočjo glasbene založbe Wind-Up Records, sestavlja enajst pesmi za štirideset minut eksplozivnega rokenrola.

Že s prvo Every Inch of You je takoj jasno, da so ostali člani benda zvesti soundu iz prejšnjih plošč. Tako za njih je na vrsti single Nothing's Gonna Stop Us, ki spominja na legendarno, angleško zasedbo Queen. With a Woman je rokerski komad v AC/DC stilu, Living Each Day Blind pa je prva balada albuma, pri kateri pride do izraza izreden Hawkinšev vokal. Everybody Have a Good Time bo prav gotovo live uspešnica, takoj za njo pa sta še Forbidden Love in hitra Concrete. Na koncu plošče je še metal - priredba uspešnice zasedbe Radiohead Street Spirit (Fade Out) in zaključna Love Is Not the Answer. Prijeten album!

LITERATURA

Roman Maje Haderlap Angel pozabe v slovenščini

Maja Haderlap KROMA

Prihodnji teden bo znameniti roman koroške Slovenke Maje Haderlap Angel pozabe izšel tudi v slovenskem prevodu. Predstavitev knjige, ki je medtem v nemškem jeziku doživelha že šesto naklado, bo 3. oktobra v Ljubljani v Muzeju novejše zgodovine (Cekinov grad) ob 19. uri, 4. oktobra v poročni dvorani Rotovž v Mariboru, 5. oktobra pa v Musilovi hiši v Celovcu.

Slovenski prevod uspešnice »Engel des Vergessens« je izšel pri mariborski založbi Litera ob sodelovanju celovške založbe Drava, ki ob sodelovanju Litere in Musilovega instituta tudi prireja predstavitev v Celovcu. Roman je v slovenščino prevedel Stefan Vevar, pogovor z avtorico na predstavitev v Celovcu pa bo vodila Jerneja Ježernik.

Kot je znano, je Maja Haderlap lansko leto na literarnem natečaju Ingeborg Bachmann v Celovcu prav z romanom »Engel des Vergessens« (Angel pozabe) prejela najprestižnejšo literarno nagrado v nemško govorečem prostoru - nagrado Ingeborg Bachmann.

»V njem Maja Haderlap piše o sebi in drugih, o najtežjih in najglobljih stvareh sveta s pripovedovalsko neizprosnostjo, za pisanje zastavlja svoje življenje. Toda skoz smrtne podobe se prebjija tudi vitalistična duhovitost in nevidna lirična melahnolija. Angel spomina ji je dal moč, da premaga angela pozabe,« je ob izidu romana napisal ugledni slovenski pisatelj, dramatik, publicist in časnikar Drago Jančar.

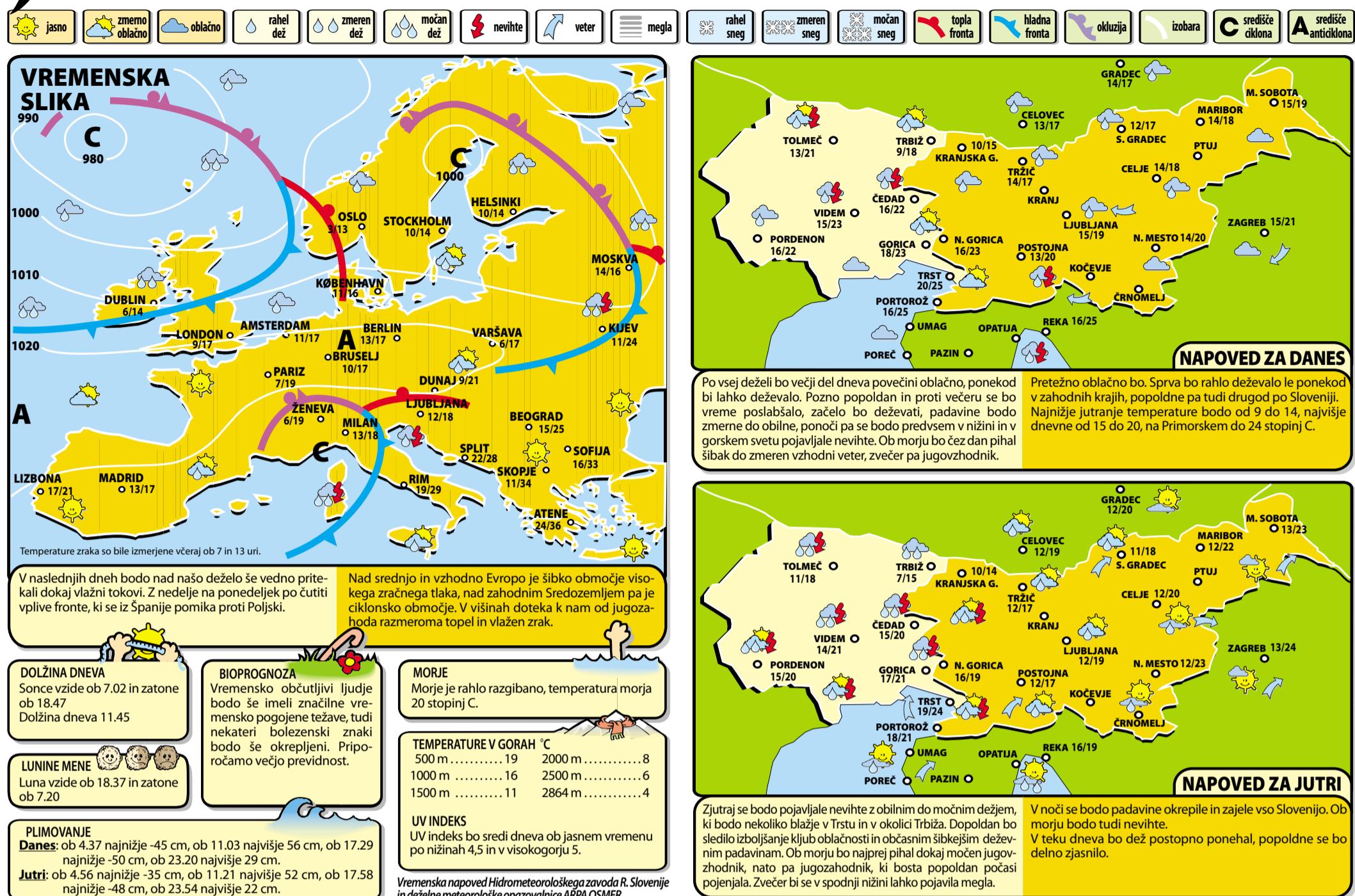
V romanu Maja Haderlap tematizira partizanski boj koroških Slovencev proti nacistični strahovladi. (I.L.)

Laurenti Stigliani
UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242
L. SANTORIO, 4 - TEL. 040/772770

VSAKOVRSTNA DARILA

ZLATARNA SREBRO

*Od vedno dvigujemo in izmenjujemo zlato...
Ocenjujemo dediščine
Zajamčimo diskretnost
Tudi s predhodnim dogovorom*

VREME - Dve žrtvi tudi na zahodu Maroka

Hude poplave na jugu Španije zahtevale najmanj deset mrtvih

Ljudje zgroženo ugotavljajo škodo, ki so jo prizadeli nivali v mestu Veri v Almerii

ANSNA

MADRID - V hudih poplavah na jugu in jugovzhodu Španije je v petek po zadnjih podatkih umrlo najmanj deset ljudi, med njimi tudi devetletna deklica. Več sto ljudi iz Andaluzije in Murcie so morali evakuirati, so v petek zvečer poročali španski mediji, ki jih povzema nemška tiskovna agencija dpa. O poplavah in smrtnih žrtvah poročajo tudi iz Maroka.

Poplave so posledica obilnega dežja. Po poročanju časnika El País so v Cadizu namerili 200 litrov padavin na kvadratni meter. V Murciji je ponekod padlo 177 litrov dežja na kvadratni meter, v Almeriji pa 120 litrov na kvadratni meter.

Številni kraji so odrezani od sveta, ponekod pa so reke narasele do štiri metre nad običajno gladino. Zaradi poplav je bil ohromljen cestni in železniški promet, prav tako poročajo o dveh porušenih avtocestnih mostovih. Zaradi poplav grešajo še dve osebi.

V obmorskem mestu Gandia je medtem pustošil vihar, ki je podrl zabaviščno kolo na tamkajšnjem trgu, pri čemer je bilo poškodovanih 35 ljudi. Po navedbah lokalnih medijev je bilo zabavišče med viharjem zaprto za obiskovalce, tako da so bili med poškodovanimi tamkajšnji delavci, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

S poplavami se zadnja dva dni soočajo tudi v regiji Safi na zahodu Maroka, kjer sta življence izgubili dve ženski in 14-letni fant. Zaradi naraslih voda so morali zapreti avtocesto, ki je povezovala mesto Safi in mesto Essaouira na jugu. Deževje v Maroku v tem obdobju sicer ni običajno. (STA)

Muslimanka in mešani razredi

BERLIN - Nemško sodišče je v petek zavrnilo prošnjo 12-letne muslimanske deklice, da se ji ne bi bilo treba udeleževati ur plavanja v okviru šolskega učnega načrta, ker se ne počuti udobno ob fantih brez zgornjega dela obleke. Maroška deklica, ki obiskuje šolo v Frankfurtu na jugu Nemčije, se je odločila, da ne bo več obiskovala ur plavanja, saj se je po lastnih navedbah počutila neudobno ob pogledu na fante brez zgornjega dela oblečila ali kopalk. Ker je zato prejemala nižje ocene, je na sodišče vložila prošnjo, da bi bila izvzeta od ur plavanja.

Njen odvetnik je na sodišču poudaril, da islamska sveta knjiga Koran dekletom ne dovoljuje, da se razkazuje fantom, poleg tega pa dekletom prepoveduje kontakt in pogled na fante brez zgornjega dela obleke. Sodišče v mestu Kassel klubu temu prošnji muslimanske deklice ni ugodilo in v sodbi zapisalo, da lahko deklica nosi plavalno obleko, znano pod imenom "burkini", ki pokrije celo telo in jo že uporablja več deklet na njeni šoli. To naj bi po navedbah sodišča zagotovljalo njeno versko svobodo. Sodišče je obenem poudarilo, da se je družina sama odločila živeti v Nemčiji, kjer so mešani plavalni razredi norma, eden od ciljev šolskega sistema pa je spodbujanje integracije in strpnosti. (STA)

SEVERNA IRSKA - Včeraj v Belfastu

Parada protestantov ob 100-letnici sporazuma

Po ulicah Belfasta korakalo kakih 30 tisoč ljudi

BELFAST - V Belfastu je ob včerajšnji stoti obletnici podpisa ulstrskoga sporazuma potekal eden največjih pohodov tamkajšnjih protestantov v zadnjih letih. Na pari ob obletnici podpisa sporazuma Ulster Covenant, ki je vodil v delitev Irske in oblikovanje Severne Irske kot britanske province leta 1921, se je zbral kakih 30 tisoč ljudi.

Protestantsko prebivalstvo Severne Irske je včeraj obeležilo stoti obletnico sporazuma, ki ga je takrat podpisalo skoraj pol milijona protestantov in se v njem zavezalo za samoobrambo zoper oblast v Dublinu. S sporazumom so tako postavili temelje za delitev Irske in oblikovanje britanske Severne Irske in katoliške Irske.

Na prireditvi zaradi strahu, da bi izbruhnili spopadi med protestanti in tamkajšnjo katoliško manjšino, pa so tamkajšnje varnostne si-

le bile na največji operaciji v zadnjih 20 letih, je poročal britanski BBC. Parada je sicer potekala mirno.

Protestantski pohodi na Severno Irsko segajo v 19. stoletje, na njih pa večkrat izbruhnejo spopadi med tamkajšnjima verskima skupnostma. Med protestanti veljajo za izraz njihove enotnosti z Velikim Britanijo, katoliki pa jih imajo za zastraševanje.

Iz Belfasta so sicer ta mesec tri noči poročali o spopadih, v katerih je bilo poškodovanih več kot 60 predstavnikov policije. Do nemirov je prišlo, ko so protestanti poskušali zmotiti pohod tamkajšnjih katolikov.

V treh desetletjih medverskega nasilja je sicer življence izgubili okoli 3500 ljudi. Konflikt se je končal z velikonočnim sporazumom leta 1998, še vedno pa prihaja do občasnih nemirov in bombnih napadov. (STA)

Čustvena doživetja!

GLEDALIŠČE VERDI GORICA

Umetniški direktor Walter Mramor
UMETNIŠKA SEZONA 2012 / 2013

OKTOBER 2012

PONEDELJEK, 29. GLASBA IN BALET

OTVORITEV SEZONE

SULLE MIE CORDE

nastopajo Neri Marcorè (glas in ak. kitara), Marco Caronna (ak. kitara, bouzouki, glasbene pritikline, glas), Domenico Mariorenzi (ak. kitara), Primiano Di Biase (klavir, harmonika, glas), Guerino Rondolone (bas), Simone Talone (bobni / tolkala), Alessandro Tomei (saksofon, flauta, trobenta clarino), sodeluje Edoardo De Angelis s posebno prisotnostjo sekcije godal Orkestra Accademia Naonis iz Pordenona originalna uglasitev Valter Sivilotti produkcija Associazione Culturale Via del Campo

NOVEMBER 2012

PONEDELJEK, 5. PROZA

KAJ JE RESNICA / COSÌ È (SE VI PARE)

Luigi Pirandello nastopajo Giuliana Lojodice, Pino Micòl, Luciano Virgilio režiser Michele Placido kostumografinja Sabrina Chiocchio scenograf Carmelo Giammello produkcija L'isola trovata, Compagnia Lojodice-Micol, Francesco Bellomo

SREDA, 21. PROZA

DEŽELNA PREMIERA

MACBETH

William Shakespeare nastopata Giuseppe Battiston, Frédérique Loliére režiser Andrea De Rosa

ČETRTEK, 29. GLASBA IN BALET

DEŽELNA PREMIERA

OPEN SHOW DANIELA EZRALOWA

DECEMBER 2012

TOREK, 11. GLASBA IN BALET

DEŽELNA PREMIERA

NETOPIR

opereta Johann Strauss produkcija in scena

PONEDELJEK, 17. PROZA

DEŽELNA PREMIERA

KRAMER PROTIV KRAMERJU

Avery Corman prevod Masolino D'Amico nastopata Daniele Pecci in Federica Di Martino režiser Patrick Rossi Gastaldini produkcija Teatro e Società

ČETRTEK, 20. VELIKI DOGODKI

ROYAL MONGOLIAN BALLET

Veter Vzhoda produkcija Euroeventi

JANUAR 2013

ČETRTEK, 3. GLASBA IN BALET

SHREK IL MUSICAL

besedila David Lindsay - Abaire glasba Jeanine Tesori režija Ned Gruijic in Claudio Insegno oblikovanje scen in kostumov Luisa Spinatelli glasbeni direktor Riccardo Di Paola koreograf Valeriano Longoni priprava kostumov Brancato Costumi Teatrali-Milano oblikovalec lasulj Mario Audello glasba v živo z desetčlanskim ansamblom

TOREK, 8. PROZA

DEŽELNA PREMIERA

CYRANO DE BERGERAC

Edmond Rostand

prevod in priredba Tommaso Mattei nastopajo Alessandro Preziosi in Valentina Cenni, Emiliano Masala, Massimo Zordan, Marco Canuto in mladi igralci Link Academy režija Alessandro Preziosi produkcija Khora.teatro in Teatro Stabile d'Abruzzo

PONEDELJEK, 21. PROZA

DEŽELNA PREMIERA

ŠOLA ZA ŽENE

Molière

italijanska različica Giovannija Rabonija nastopajo Eros Pagni, Alice Arcuri, Roberto Serpi, Roberto Alinghieri, Mariangeles Torres, Federico Vanni, Marco Avogadro, Massimo Cagnina, Pier Luigi Pasino režiser Marco Sciacchitano scenograf Jean-Marc Stehlé kostumografinja Catherine Rankl glasba Andrea Nicolini oblikovalec svetlobe Sandro Sussi produkcija Teatro Stabile di Genova

ČETRTEK, 31. ZA SMEH

URGE

napisal in nastopa Alessandro Bergonzoni režija Alessandro Bergonzoni in Riccardo Rodolfi

FEBRUAR 2013

ČETRTEK, 7. VELIKI DOGODKI

FRANKENSTEIN JUNIOR

muzikal Mel Brooks po filmu Gene Wildera nastopa Giampiero Ingrassia režiser Saverio Marconi produkcija Compagnia della Rancia

TOREK, 19. PROZA

ITIS GALILEO

napisala Francesco Niccolini in Marco Paolini znanstveno svetovanje Stefano Gattei zgodovinsko svetovanje Giovanni De Martis odški elementi Juri Pevere consolle avdio Gabriele Turra produkcija Michela Signori, Jolefilm

ČETRTEK, 28. GLASBA IN BALET

DEŽELNA ESKLUZIVA

PRINCIPALS OF NEW YORK CITY BALLET

koreografije George Balanchine, Jerome Robbins, Christopher Wheeldon produkcija Daniele Cipriani Entertainment

MAREC 2013

SOBOTA, 2. PROZA

QUESTI FANTASMI

Eduardo De Filippo

nastopajo Carlo Giuffrè, Piero Pepe, Maria Rosaria Carli, Claudio Veneziano, Antonella Lori, Antonella Cioli režiser Carlo Giuffrè scenografija in kostumi Aldo Terlizzi glasba Francesco Giuffrè produkcija Diana Or.i.s.

PONEDELJEK, 11. GLASBA IN BALET

STEFANO BOLLANI DANISH TRIO

Stefano Bollani, klavir Jesper Bodilsen, kontrabas Morten Lund, bobni

SOBOTA, 16. VELIKI DOGODKI

DEŽELNA ESKLUZIVA

Compagnie Käfig - Companhia Urbana de Dança Rio

CORRERIA/AGWA

umetniško vodstvo in koreografija Mourad Merzouki

PONEDELJEK, 25. PROZA

ART

Jasmina Reza

prevod Alessandra Serra nastopajo Alessandro Haber, Alessio Boni, Gigio Alberti režiser Giampiero Solari produkcija Nuovo Teatro, Gli ipocriti

APRIL 2013

PETEK, 5. ZA SMEH

NASCOSTO DOVE C'È PIÙ LUCE

Radostna, besna, nesramna, mučna mnenja komika napisal in nastopa Gioele Dix

ČETRTEK, 11. GLASBA IN BALET

DRŽAVNA PREMIERA

DIDO AND AENEAS

opera v treh dejanjih Henryja Purcell polscenska postavitev libretto Nahum Tate Venice Baroque Orchestra Coro del Friuli Venezia Giulia Dido: Romina Bassi produkcija Coro del Friuli Venezia Giulia in a.Artisti Associati

ČETRTEK, 18. GLASBA IN BALET

DEŽELNA ESKLUZIVA

Cesare Picco

BLIND DATE

koncert v temi

MAJ 2013

PETEK, 3. VELIKI DOGODKI

DEŽELNA ESKLUZIVA

EARTH WIND & FIRE EXPERIENCE FEATURING AL MCKAY

bend z desetimi glasbeniki

VPIS ABONMAJEV

OD ČETRTKA, 20. SEPTEMBRA 2012

VPIS NOVIH ABONMAJEV

Vpis novih abonmajev bo potekal glede na razpoložljivost. Nakup abonma je možen do dneva prve predstave vsakega niza:

VELIKI DOGODKI

do 20. decembra 2012

PROZA

do 5. novembra 2012

GLASBA IN BALET

do 29. oktobra 2012

ABONMA ZA SMEH

do 31. januarja 2013

3 ZVEZDE, SODOBNI

od 1. oktobra do 29. novembra 2012

3 ZVEZDE, KLASIČNI

od 1. oktobra do 20. decembra 2012

POSEBNI ZA UNIVERZITETNE ŠTUDENTE

od 1. oktobra do 21. novembra 2012

KAKO IN KJE SE VPİŞEJO ABONMAJI

Vpis abonmajev poteka pri blagajni Občinskega Gledališča "Giuseppe Verdi" in Gorici (ulica Garibaldi, 2/a - tel. 0481/383601) s sledenjem umikom: od ponedeljka do sobote od 10:00 do 13:00 in od 16:00 do 20:00. Abonma je lahko plačate v gotovini, z bancomat karticami, krožnimi ter bančnimi čeki -nepresnosljivimi - naslovjenimi na Občino Gorica - Comune di Gorizia.

BLAGAJNA JE ZAPRTA

vse praznične dni.

PREDPRODAJA VSTOPNIC

OD PONEDELJKA, 15. OKTOBRA 2012

bo možen nakup vstopnic za vse predstave na sporednu v letu 2012.

DO SOBOTE, 3. NOVEMBRA 2012

bo predprodaja vstopnic potekala istočasno z vpisovanjem abonmajev. Obe bosta potekali pri blagajni občinskega Gledališča Verdi (ulica Garibaldi, 2/a - telefon 0481/383601), z istim umikom vpisa abonmajev.

OD PONEDELJKA, 5. NOVEMBRA 2012

bo predprodaja vstopnic potekala pri Okencu občinskega Gledališča Verdi na Korzu Italia (tel. 0481/383602) s sledenjem umikom: od ponedeljka do sobote od 17:00 do 19:00 ure. Okence je zaprt ob praznikih in od 23. do vključeno 26. decembra 2012.

OD SREDE, 2. JANUARJA 2013

bo možen nakup vstopnic za vse predstave na programu v letu 2013.

VEČERNA PRODAJA VSTOPNIC

nakup vstopnic za posamezno predstavo bo možen tudi na dan same predstave pri blagajni občinskega Gledališča Verdi od 19:45 do 20:45.

INFORMACIJE

Občinsko Gledališče Giuseppe Verdi Gorica tel. 0481 38 36 01 | 0481 38 36 02 www3.comune.gorizia.it/teatro

Začetek predstav ob 20.45

Let's Go!
Gorizia

V Trstu 170 županov podpisalo listino proti potrati hrane

V Barkovljah so predstavili knjigo Ivane Suhadolc Pomorski klub Sirena, slovenski glas v Tržaškem zalivu

č 5

Za kopanje kaverne na Brestovcu izkorisčali civiliste

č 6

275.000 evrov za števerjanski Sedejov dom

20930

20930

977124 666007

NEDELJA, 30. SEPTEMBRA 2012

št. 231 (20.552) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v vasi Zákrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

CEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNIKA PLĀCANA V GOTOVIN

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Zdaj
ali
nikdar
več

ALJOŠA GAŠPERLIN

Če je padel Berlinski zid, naj pade tudi pregrada, ki ločuje Trst od starega pristanišča. To zahtevajo lokalne uprave, to zahteva velika večina Tržačanov. Naveličani so gledati ruševine, na katerih rastejo veliki interesi majhne, a še vedno dokaj vplivne manjšine s senatorjem Giuliom Camberjem na čelu.

Ta zid skušajo zdaj zrušiti mnogi, začenši s tržaškim županom Robertom Cosolinijem, pobudnikom včerajšnjega sprehoda po tržaškem nabrežju. Njegov namen je bilo zahtevati od italijanske vlade, da premakne prostocarinsko cono in s tem omogoči nove naložbe za prepored starega pristanišča in z njim vsega mesta.

Pobude se je udeležilo veliko ljudi, od parlamentarcev do navadnih občanov. Med njimi je bilo severa mnogo Slovencev; s svojo prisotnostjo so poudarili, da smo neločljiv del širše družbene skupnosti, ki bi mu ovrednotenje starega pristanišča omogočilo prodornejšo vidnost v mestni središči. Pohod je torej dokazal, da javni upravitelji niso osamljeni.

Nedavno smo zapisali, da se o prihodnosti starega pristanišča krešejo mnenja, v ozadju pa brusijo noži. Zdaj je jasno, da je to že hud boj. Cosolini napoveduje, da se bo boril do zadnjega.

Ali zdaj ali nikdar več, torej. Podreti je treba simbol razprtosti v preteklost, za katerega odpravo je po mnenju nekaterih potrebno dovoljenje držav, ki jih ni več. Poudarjati, da je bilo izданo dovoljenje za sprehod, ko pa je bil vhod v staro pristanišče zaklenjen, ne pelje daleč. Razen če kdo upa, da bo staro pristanišče vekomaj zaprto. To je pač interes nekaterih, medtem ko bi bilo njegovo odprtje v korist vseh. Če bo namreč simbol zaprtosti padel, se bo Trst odprl v vse smeri.

SLOVENIJA - Včeraj popoldne slavnostno odkritje

V Ljubljani spet plošča v čast bazoviškim junakom

V Cankarjevem domu prireditev v spomin na tigrovce

TRST - Sprehod od Velikega trga do 4. pomola

Tržačani zahtevajo korenito preobrazbo starega pristanišča

TRST - Vec kot tisoč ljudi se je udeležilo sprehoda od Velikega trga do starega pristanišča, ki ga je predril včeraj tržaški župan Roberto Cosolini. Namen pobude je bilo spodbujati razpravo o tem, ali mora biti staro pristanišče še naprej prostocarinsko območje, ali pa naj postane del mesta in se razvije. Obenem je hotel župan ob priliku prireditve Next seznaniti čim širši krog ljudi na državni in na mednarodni

ravnih s potencialom mesta. Vhod v staro pristanišče je bil vsekakor zaprt, pa čeprav je Pristaniška oblast trdila, da je izdal ustrezno dovoljenje.

Na 4. strani

LJUBLJANA - Pred poslopjem Univerze v Ljubljani so včeraj popoldne slovesno odkrili spominsko ploščo bazoviškim junakom. Obeležje so znova postavili tja, kjer je med letoma 1931 in 1942 stala tabla z identičnim sporočilom, ki so jo odstranile in uničile italijanske okupacijske oblasti. Pobudo za ploščo so dali Slovenska izseljenska matica, društvo TIGR in odbor za proslavo bazoviških žrtv iz Trsta.

V Cankarjevem domu je bila sicer slavnostna akademija posvečena tigrovcem, na kateri je bil slavnostni govornik slovenski predsednik Danilo Türk.

Na 3. strani

SKGZ predlaga SSO, naj skupno skliceta slovenske organizacije

Na 2. strani

SDGZ in Fipe o raznoliki prehrani

Na 5. strani

Soška cesta vzela mlado življenje

Na 9. strani

Doberdob izstopil iz tržiškega konzorcija

Na 10. strani

V Gorici gneča kljub muhastemu vremenu

Na 12. strani

kakšna usoda
na s čaka

BON BON chocolate
dolciumi - ingredienti - decorazioni

Božansko dobrí konfeti

Trst
ul. Carducci 25
Gorica
ul. Garibaldi 6
Tržič
ul. S. Ambrogio 18
Ljubljana
Trg Ajdovščina 4

DISCOUNT MATERASSI

PROMOCIJSKA CENA ZA

Ležišče lateks - višina 20 cm	€ 299,00 - enop.	€ 598,00 - dvop.
Ležišče ortopedsko vzmeti	€ 238,00 - enop. € 476,00 - dvop.	-50% € 119,00 - enop. € 238,00 - dvop.
Ležišče ločene vzmeti	€ 498,00 - enop. € 996,00 - dvop.	-50% € 249,00 - enop. € 498,00 - dvop.
Ležišče memory foam	€ 698,00 - enop. € 1.396,00 - dvop.	-50% € 349,00 - enop. € 698,00 - dvop.
Vzglavniki lateksa in memory foam	€ 98,00 preobleka proti pršicam	-50% € 49,00
Električni počivalnik	€ 1.590,00	-50% € 790,00

Trst, ul. Rossetti, 6
na vogalu z ul. Giotto
Tel.: 040.37.11.35

Delovni čas:
pon. 15.45 - 19.30
tor. - sob. 9.15 - 12.45 in 15.45 - 19.30

FINANČNA KRIZA - Predlog Rudija Pavšiča

SKGZ in SSO naj prevzameta odgovornost za sklic organizacij

Slovenija napoveduje 10-odstotno nižanje prispevkov Slovencem v Italiji

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza ocenjuje, da je vladno omizje za reševanje odprtih vprašanj naše skupnosti, ki se je umestilo prejšnji nedeljek v Rimu, pomemben člen istitucionalnega povezovanja med italijansko vlado in slovensko narodno skupnost ter z Deželo FJK. Podtajnik na notranjem ministrstvu Saverio Ruperto je posebej izpostavil, da ustanovitev omizja odraža skrb, ki jo vlada ima do slovenske manjšine, v želji, da se primočno in čim hitreje rešujejo nekatera vprašanja, ki so vezana na izvajanje zaščitnega zakona.

SKGZ v izjavi za tisk meni, da morajo slovenski predstavniki omizja izkazati čim bolj enotne poglede in skupaj predlagati rešitve, kot sta to storila predsednika krovnih organizacij in predsednica paritetnega odbora na umestiveni seji omizja. To je pomembno jamstvo za učinkovitost vladnega sestava, ob dejstvu, da so pozitiven pristop pokazali tudi vsi ostali udeleženci omizja, in prvi vrsti sam predsednik Ruperto in tržaški prefekt Alessandro Giacchetti.

MANJŠINA - Zaradi finančne stiske

ZSKD je že črtala nekatere pobude

OPĆINE - Deželni odbor Zveze slovenskih kulturnih društev je na svoji prvi seji v novi sezoni najprej ocenil dejavnost in prireditve v poletnem obdobju, o čemer je uvodoma poročal predsednik Igor Tuta. Tudi letos je zelo uspešno potekal tečaj za mlade godbenike Intercampus, na Gradini in Doberdoru se je v drugi polovici avgusta odvijala 42. mednarodna likovna kolonija za mladino, ki so se je letos prvič udeležili tudi mladi iz slovenske manjšine na Hrvaškem in teden kasneje se je odvijala na Livku Mala ustvarjalna akademija za otroke včlanjenih društva.

Poleg tega so tudi letos potekali vgoriškem Ljudskem vrtu dnevi Kapljice kulture s sodelovanjem umetnikov z obema strani nekdanje meje. Na Proseku pa so mladi člani tržaškega odbora Zveze v začetku septembra priredili zanimiv večer na temo Kultura zate. Ocena vseh teh prireditiv in dogodkov je po predsednikovem prepričanju pozitivna in kaže, da se pri svojem delu Zveza posveča predvsem mladim in najmlajšim.

Glavna točka na dnevnom redu zasedanja v Prosvetnem domu na Opčinah pa je bila razprava o sedanjem zaskrbljujočem trenutku zaradi nejasnosti glede javnih prispevkov, brez katerih neprofitna organizacija, ki je Zveza, ne more redno delovati. Blagajnik Aleksander Coretti je podrobno poročal in predstavil finančno stanje v prvi polovici letosnjega leta. Za vse delovanje od organizacijskih stroškov do pomoči včlanjenim društvom in do lastnih prireditiv so se v Zvezzi točno držali proračuna za letosnjé leto, vendar računi kažejo določen deficit, ker so prispevki iz javnih sredstev nižji od predvidenih.

K temu je treba dodati, da tudi objavljeni prispevki še niso bili nakazani, zato se resno postavlja vprašanje, kako bo lahko Zveza brez posojil izplačevala svoje obveznosti do konca leta, je poudaril blagajnik organizacije Coretti. Na sestanku je bilo sklenjeno, da bodo odpadle v tem zadnjem obdobju letosnjega leta nekatere pobude in prireditve, ki so bile že načrtovane. Predvsem bo treba prenesti na prihodnje leto seminar o slovenskem jeziku, ki je bil napovedan za me-

PREDSEDNIK
ZSKD IGOR
TUTA

sec oktober. To je prvi zaskrbljujoči po-datek, ki kaže, da bo zaradi finančnih težav trpeljo tudi kulturno in izobraževalno poslanstvo Zveze kulturnih društev, je zaskrbljeno naglasil predsednik Tuta.

Prav tako pa se že zdaj postavlja vprašanje, kako nastaviti proračun stroškov za prihodnje leto. K letosnjim že takoj v takoj nizkim dokladom bo treba prijeti za prihodnje leto napovedano znižanje prispevkov iz Italije za okrog 20 odstotkov in iz Slovenije za približno 10 odstotkov. Že iz tega je razvidno, da prihodnje leto Zveza žal ne bo mogla nuditi svojim članicam istih uslug kot do zdaj in se bo treba odpovedati nekaterim pomembnim prireditvam. Deželni odbor je zato poveril delovni skupini, da v oktobru izdela podrobni in možen predlog nižanja izdatkov, na podlagi katerega se bodo na prihodnji seji odločali, kje in kako bo treba prihodnje leto izvesti nujne proračunsко-finančne reze pri delovanju naše največje kulturne organizacije.

Slovensko stalno gledališče obvešča,
da ponovitev dramske kronike
Dušana Jelinčiča Kobarid
predvidena za danes ob 14.30
na Nanosu zaradi neugodnih
vremenskih napovedi odpade.

RUDI PAVŠIČ

SKGZ se želi zahvaliti vsem, ki so se tako v Italiji kot v Sloveniji zavzeli za ustanovitev vladnega omizja, vključno članom skupnega manjšinskega zastopstva. V takšnem vzdihu moramo nadaljevati delo, saj v se bo omizje v kratkem ponovno sestalo, da bi preučilo odprta vprašanja, vezana na slovensko šolstvo ter na olajšano zastopstvo manjšine v rimskem parlamentu.

Na zadnji seji deželnega vodstva SKGZ je predsednik Rudi Pavšič orisal kritično finančno stanje organizacij in ustanov, ki so postale prve žrtve zamud pri izplačilih prispevkov in napovedanih rezov. Tudi na vladnem omiziju je prišla do izraza določena negotovost tako v časovnih rokih pri izplačevanju finančnih prispevkov, kot tudi glede višine sredstev, ki naj bi bila namenjena manjšinskim organizacijam. Če sta 2,8 milijona evrov že na poti, je usoda preostalih 2,5 milijonov evrov popolnoma neznana. Konec septembra torej še ne vemo, kdaj in kolikšen delež potrebnih in po zakonu zapisanih sredstev bo-

doobile pomembne manjšinske organizacije in ustanove. Vladno omizje je obenem pokazalo, da je za zamude kriva pomanjkljiva komunikacija med pristojnimi vladnimi službami in deželno upravo, kar bo treba čim prej premostiti.

Pri SKGZ obstaja občutek, da se vse ne zavedajo v zadostni meri, kakšno je realno stanje v manjšinskih organizacijah in ustanovah. Tudi Republika Slove-

nija napoveduje 10-odstotno nižanje prispevkov, zato je zaskrbljenost popolnoma upravičena. SKGZ ocenjuje, da bi bilo tudi znatnej manjšine potrebno konkretnejše dogovarjanje, uskladitev pogledov in sprejetje primernih protikriznih ukrepov.

V tem smislu SKGZ predlaga, naj si krovni organizaciji prevzameta odgovornost za sklic koordinacije vseh pomembnejših organizacij in ustanov, ki je svojih že delovala, da se skupaj preuči nastalo stanje. Obenem predlaga, naj se ponovno aktivira 6-članska delovna komisija SKGZ-SSO in naj nadaljuje z delom, tako kot je bilo dogovorjeno pred več kot enim letom. V tem smislu je Pavšič že pisal predsedniku SSO Dragu Štoki. Ocene Slovenske kulturno gospodarske zveze o zaskrbljujočem finančnem položaju v številnih organizacijah izhajajo iz neposrednih srečanj z njimi in skupne skrbi, da se problemi rešujejo. S podrobnejšo informacijo o teh srečanjih bo SKGZ seznanila javnost v naslednjih dneh.

SLOVENIJA

Dnevnik: Za polom v Mariboru kriv nadškof Stres

LJUBLJANA - Ključno odločitev, ki je vodila v polom mariborske nadškofije, je sprejel škof Anton Stres, poroča včerajšnji Dnevnik, ki se sklicev na dokumente, pridobljene od »dobro obveščenih mariborskih virov«. Ti dokazujejo, da za mariborsko afero nista odgovorna samo (nad)škofijska gospodarska uprava oz. Mirko Kraševci in upokojeni nadškof Franc Kramberger.

Poleg njiju ali celo bolj od njiju so poleg vrste laičnih finančnih izvedencev za sprejemanje škodljivih odločitev po navedbah Dnevnika odgovorni: sedanji ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres, ki je sooblikoval in podpisal večino najbolj škodljivih odločitev in strategij, sedanji mariborski nadškof metropolit Marjan Turnšek, sedanji mursko-soboski škof Peter Štumpf, sedanji celjski škof Stanko Lipovšek, vodja (ned)škofijske pisarne Janez Lesnika, prelat in kanonik Franc Zdolšek, kanonik Jože Goličnik in v manjši meri še nekatere druge posvečene osebe.

Sedanji ljubljanski nadškof Stres je bil za mariborskoga pomožnega škofa imenovan leta 2000. V tej vlogi je do leta 2006, ko je bil imenovan za celjskega škofa, sodeloval pri vseh ključnih odločitvah v okviru škofijskega gospodarskega sveta (ŠGS). Kot piše časnik, je Stres podatkih z različnih strani ta posmemben organ s svojo avtoriteto obvladal. Do leta 2004 je postavljal svoje, večinoma laičke kadre za finančno vodenje, z nasveti mu je pomagal tudi škof Turnšek. Kot kažejo dostopni podatki, je Stres po navedbah Dnevnika popolnoma obvladal finančne posle in naložbe, kar je vodilo in finančni polom mariborske nadškofije.

Za najbolj usodno se izkazala odločitev, da škofija vloži denar v delnice Zvona Ena in da se ga prevzame, piše Dnevnik. Ob tem dodaja, da naj bi prav za to odločitvijo, ki je »temeljni vzvod finančnega poloma in je bila sprejeta na podbo in po naročilu ŠGS (od 2001 je nastopal kot nekakšen nadzorni svet), kot glavni stal Anton Stres.«

Dnevnikovi dokumentirani podatki med drugim kažejo, da je zapisnike sej podpisoval prav on in ne škof Kramberger. Cerkveni molk glede osebne odgovornosti vpleteneh v mariborski finančni škandal je nedoposten, a razumljiv, ker je pri ključnih odločitvah, ki so se izkazale za napačne, po navedbah časnika sodeloval sam vrh Cerkve. Po pisaniu časnika naj bi Mirko Krašovec kot ekonom v tej aferi odigral vlogo grešnega kozla.

SLOVENIJA - Diplomacija

Janezu Janši v ZDA nagrada za inovacije

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Janša je na vrhu o inovacijah in podjetništvu, ki je potekal v Bostonu (ZDA) od 26. do 28. septembra, dobil nagrado za inovacije na področju diplomacije. V imenu premiera, ki je bil teden v New Yorku na zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov, je nagrado prevzel veleposlanik Slovenije v ZDA Roman Kirn. Vrh o inovacijah in podjetništvu (World Summit on Innovation and Entrepreneurship) je namenjen inovatorjem, podjetnikom in politikom, ki si prizadevajo za spodbuditev gospodarskega sodelovanja in inovacij na področju energije, kulture, izobraževanja, zdravstva in politiki. Vrh se je udeležilo več kot 1000 inovatorjev in podjetnikov iz 50 različnih držav.

V preteklosti so nagrada, ki jo na podobo Združenih narodov podeljujejo od leta 2008, med drugim prejeli Bill Gates, Stephen Hawking, Desmond M. Tutu in finska predsednica Tarja Halonen. Med udeležencami vrha je bil letos tudi predstavnik slovenskega proizvajalca ultralahkih letal Pipistrel, ki je sodeloval v panelu o zelenih rešitvah v letalstvu (Greening the Future of Electric Aviation). (STA)

SSG - Jutri predstavitev programa v Kulturnem domu v Trstu

Predogled podobe jubilejne sezone našega gledališča

TRST - Predsednica Upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča Matja Lapornik, umetniški vodja Diana Koloini in njen pomočnik Danijel Malalan bodo kmalu razkrili vsebine letosnjega abonmajskega programa slovenskega gledališča v Trstu. Tiskovna konferenca, ki bo jutri, 1. oktobra, ob 10.30 v Mali dvorani Kulturnega doma, bo letos odprtega zna-

čaja, zato so poleg novinarjev in avtoritet vabljeni tudi vsi zainteresirani, ki želijo poslušati v živo prvo predstavitev bogate ponudbe 2012/13. »110 s polvalo e lode«

udeležijo dogodkov v novi sezoni. Svečano priložnost prikazuje tudi uradna podoba gledališča, ki bo spremljala jubilejno sezono in si jo je zamislil in izdelal grafik Andrej Pisani (Sintesi). Ansambel se je za gornjo podobo postavil pred objektiv fotografije Agnese Divo, za styling pa sta poskrbela Luca Pozzuolo & Emanuele Bonatti (BelleetBeauParfumerie).

Turistična kmetija pri TAVČARJEVIH

Particija Petrovčič

Hruševica 44 - 6222 Štanjel (Slo)

URNIK: sobota, nedelja

od 12. ure dalje

hruševica44@gmail.com - Tel. 00386 5 769 0136 - GSM 00386 41 500 054

SLOVENIJA - Odkrili so jo včeraj popoldne pred Univerzo

Sredi Ljubljane spet plošča v spomin na bazoviške junake

Obeležje znova tam, kjer je nekoč stala tabla, ki so jo odstranili in uničili italijanski okupatorji

LJUBLJANA - Pred poslopjem Univerze v Ljubljani so včeraj popoldne slovesno odkrili spominsko ploščo bazoviškim junakom. Obeležje so znova postavili tja, kjer je med letoma 1931 in 1942 stala tabla z identičnim sporočilom, ki so jo odstranile in uničile italijanske okupacijske oblasti.

Slovenski minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk je v nagovoru ob odkritju spominske plošče opozoril, da lahko v preteklosti razpoznamo sporočila, ki imajo pomen danes in zdaj. »Nekatera združujejo, druga razdvajajo, nekatera bodijo, druga težijo. Od nas je odvisno, katera izberemo za proslavljanje, katera za trezno analizo in kultivirano razpravo in katera za prepiranje,« je dejal minister in spomnil, da se je ob padcu štirih mladih fantov pod streli krvnikov fašistične diktature 6. septembra 1930 na kraški gmajni v Bazovici pri Trstu ves slovenski narod združil v obsodbi in protestu.

Spominska plošča je po Turkovih besedah na tem mestu vse od leta 1931 pričala o trpljenju, ki ga je del slovenskega naroda doživil pod fašizmom. Nič nenavadnega torej ni bilo, da so jo italijanski okupatorji po zasedbi Slovenije odstranili, a nenačadno je - tako minister - da jo ponovno postavljamo šele danes, 67 let po koncu druge svetovne vojne.

Pobudo za ponovno postavitev obeležja so dali Slovenska izseljenska matica, društvo TIGR in odbor za proslavo bazoviških junakov iz Trsta. Nova plošča stoji na istem mestu kot original, enaka je tudi njena vsebina, izdelana pa je po načrtih Vladimira

Odkritje plošče v spomin na bazoviške junake pred sedežem Univerze v Ljubljani

STA

Pezdirca. Obeležje predstavlja valove, ki ponazarjajo, da je vse v stalnem prihajjanju in odhajanju. Plošča sta odkrila predsednik društva TIGR Marjan Bevk in predsednik Odbora za proslavo bazoviških junakov Milan Pahor. Govorili so tudi ljubljanski župan Zoran Janković, rektor Univerze v Ljubljani Stane Pejovnik in glavni tajnik Slovenske izseljenske matice Janez Rogelj.

Vnovična postavitev plošče sodi v sklop rodoljubnih dnevov tajne antifašistične organizacije TIGR, ki

so se v slovenskem glavnem mestu začeli v petek. Prireditve so se sklenile sinoči s slavnostno akademijo ob 85. obletnici ustanovitve protifašističnega gibanja Tigr in ob 100-letnici rojstva primorskega aktivista Ferda Kravanje - Petra Skalarja.

Türk: TIGR presegel ideološka razhajanja
Slavnostni govornik v Cankarjevem domu je bil predsednik Re-

publike Slovenije Danilo Türk, ki je pozval k prijateljstvu in dobremu sosedstvu. »Dogodki teh dni bodo prispevali k utrjevanju naše domovinske zavesti in domoljubja,« je prepričan Türk.

TIGR je bila prva protifašistična organizacija v Evropi. »Tigrovci so se borili za boljši svet. Danes se nam za ta cilj ni treba boriti z orožjem.

Boriti se moramo z znanjem, s pametjo in samozavestjo,« je pozval slovenski predsednik.

RIM - Predstavitev mariborske pobude

Kulturna prestolnica pomembna za razpoznavnost Slovenije

RIM - Veleposlaništvo Republike Slovenije je organiziralo predstavitev Evropske kulturne prestolnice (EPK) Maribor 2012. V uvodnem govoru je goste pozdravil veleposlanik Iztok Mirošič, skupaj z direktorjem predstavištva Evropske komisije v Rimu Luciom Battistottijem ter s predstavnikom župana občine Rim Federicom Rocca. Veleposlanik Mirošič je poudaril pomen kulturnih projektov za gospodarsko in turistično rast kakor tudi krepitev kulturnih izmenjav v Evropi.

Predstavitev Maribora sta imela Mitja Čander, programski direktor

EPK Maribor in Nataša Kos, namesnica programskega direktorja EPK Maribor, ki sta orisala pretekli in prihodnji kulturni program. Dogodek je bil odlična priložnost za turistično promocijo Slovenije, zato je pri predstavitev sodeloval tudi Gorazd Skrt, direktor predstavnštva Slovenske turistične organizacije v Milianu, ki je navedel številne razloge za obisk Slovenije. Na predstavitev je spregovoril tudi Sašo Jurcer, producent predstave Medejin krik, ki je bila na ogled v rimskej gledališču Vascello.

Poleg same predstavitev Maribora so govorniki izpostavili poziti-

vno vlogo evropske kulturne prestolnice za promocijo turizma in gospodarstva v širši regiji - v Mariboru in njenih partnerskih mestih. Evropska kulturna prestolnica predstavlja odlično priložnost, da se poveča prepoznavnost mesta ter da se vzpostavijo trajni mednarodni stiki med kulturnimi inštitucijami in umetniki.

Dogodek je veleposlaništvo organiziralo tudi s pomočjo predstavnštva Evropske komisije v Rimu in sicer v njihovih prostorih v najstrožjem centru Rima. Pokroviteljstvo je dala tudi mestna občina Rim, ki je dogodek podprla in promovirala.

ŠOLA ZA NEMŠČINO

Hildegard Bayer

Profesorji nemškega maternega jezika

Največ po 8 slušateljev v skupini

Tečaji:

- za različne starostne stopnje
- za podjetja
- individualni tečaji

Certifikati za študijski kredit - Bogata knjižnica in videoteka

INFORMACIJE: pon. - pet. 10.15-13.00/15.30-18.30

Ul. Ginnastica 3, 1. nadstr., tel. 040 661050 e-mail: hildegardbayer@tin.it

(Šola ima pooblastilo - MD 19.11.1983 - Ital. Šolskega ministrstva, Splošnega ravnateljstva za kulturne izmenjave.)

BRITISH SCHOOL

Angleščino se učimo v Trstu
v ulici Torrebianca 18 040-369.369

www.British-FVG.net

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised Centre

The British School of
Friuli Venezia Giulia

ENGLISH plus...

EAGLES
EXCELLENCE IN LANGUAGE EDUCATION

STARO PRISTANIŠČE - Tržaški župan Roberto Cosolini na čelu večtisočglave množice zahteval njegovo odprtje

Pohod za razvoj starega pristanišča Vstop pa je bil kljub vsemu prepovedan

Cosolini: To je boj za prihodnost mesta in za mlade - Blažina: Prostocarinsko cono je treba premakniti - Monassi: Dovoljenje smo izdali

To je boj za prihodnost pristanišča, to je boj za prihodnost mesta, to je boj za prihodnost mladih. Zmagovalec bo nazadnje vsekakor Trst, pa čeprav bo do za to potreben še dodatni sprehod in dodatno delo v Rimu.

To je poudaril tržaški župan Roberto Cosolini med svojim govorom po sprehodu od Velikega trga do 4. pomola, katerega namen je bilo v okviru prireditve Next seznaniti čim širši krog ljudi na državni in na mednarodni ravni s potencialom mesta in starega pristanišča. Pristaniške dejavnosti v starem pristanišču niso namreč več mogoče, je dodal Cosolini, in mora to območje postati del mesta, na njem in do Barkovelja pa se morajo razviti najrazličnejše dejavnosti. To je namreč prihodnost Trsta in zato ni mogoče izgubiti te priložnosti. Tu so potrebi vlagatelji, tu so potrebne investicije, tu je potreben razvoj, ki bo prinesel rast in blaginjo. Zato je nujno čim prej premakniti prostocarinsko cono in tako omogočiti podjetnikom, da vlagajo v staro pristanišče, je poudaril župan in zavrnil vsak namig, da bi lahko prišlo do gradbenih špekulacij.

Sprehoda na tržaškem nabrežju se je včeraj udeležilo več kot tisoč ljudi, kot nam je to potrdila tudi politična policija Digos, po nekaterih ocenah pa je bilo kar dva do tri tisoč udeležencev. Simbolične pobude so se udeležili posamezni Tržačani, družine, predstavniki stanovskih in sindikalnih organizacij, med njimi pa so bili mnogi Slovenci, ki so dokazali, da so pomemben in nelocljiv del širše skupnosti. Na celu dolgega sprevoda so bili ob županu med ostalimi senatorka Tamara Blažina, poslanci Ettore Rosato, Roberto Antonione in Roberto Menia, evropska poslanka Debora Serracchiani, pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat ter nekateri občinski odborniki tržaške in drugih okoliških občin. Blažinova nam je še pred sprehodom povедala, da je treba prostocarinsko cono premakniti, ker bo tako Trst končno na ravnini drugih mest, v katerih so že opravili podobne operacije. Antonione je dodal, da je skrajni čas, da se podre ta zid, zaradi katerega je mesto že izgubilo zavarovalnico Generali in tematski expo. Kar pa je bilo moršča, da je najbolj pomembno, je bil topel odziv občanov (med njimi je bil tudi marsikater »desničar«), ki so podprli pobudo in se podali od Velikega trga do 4. pomola, kjer pa je bil vhod v staro pristanišče zaprt.

Mesto je skratka dokazalo, da zahteva odprtje starega pristanišča in njegovo obnovbo. Nekateri pa so dokazali, da tega necejo. Če so člani združenja Trieste Libera demonstrirali, češ da se ne sme nihče dotakniti prostocarinske cone, so drugi poskrbeli, da je bil vhod v staro pristanišče po 30 letih še vedno zaklenjen. To je za mikrofonom poudaril tudi Cosolini. Dejal je, da je Pristaniška oblast še v petek zvečer po mrzličnih pogajanjih zagotovila, da bo izdala ustrezno dovoljenje. Toda v petek zvečer je prišlo do »čudnega« požara v starem pristanišču, informacije glede dovoljenja pa so postale včeraj dopoldne »meglene«, je dejal župan. Vstop v staro pristanišče, ki naj bi vsaj zagotovljen za parlamentarce, župane in novinarje, je bil dejansko onemogočen.

Sicer je Pristaniška oblast včeraj poldne v tiskovni noti zavrnila vsak kritičen namig. Iz urada predsednice Marine Monassi so sporočili sledče: da so skušali v petek ves dan stopiti v stik z občinsko upravo, da bi posredovali dovoljenje za vstop v staro pristanišče; da je bilo dovoljenje včeraj ves dan »veljavno«, da so v noči na soboto hekerji napadli spletno stran, ki jo je Pristaniška oblast odprla na socialni mreži facebook in skušali prevzeti nekaj informacij. Cosolini je sinoč v tiskovni noti ugotovil, da Pristaniška oblast očitno ne razpolaga s telefonskimi številkami, številkami fakov in z naslovom elektronske pošte, ki jih uporablja tržaška občinska uprava, saj niso na županstvu prejeli nobenega dovoljenja. Že res, da je prišlo do nekaterih stikov in da je

Pristaniška oblast izrazila dvome glede odprtja vhoda na 4. pomolu, je dodal župan, toda pogajanja so se tudi prekinila brez končne odločitve.

Resinci na ljubo je težko razumeti, da predsedstvo odredi odprtje vhoda, vhod pa ostane zaprt. Dejstvo je, da to predstavlja zmago, je poudaril župan. Pomen zaprtega vhoda je v tem, da so sprehod in sorodne pobude potreben in da je torej nujno vztrajati po tej poti. Za sprehod v starem pristanišču pa bodo še druge priložnosti.

Temeljna je vsekakor jasnost glede starega pristanišča, se pravi, ali mora to biti še naprej prostocarinsko območje ali ne, je poudaril Cosolini, ker potrebujejo vlagatelji jamstva glede prihodnosti. Njegova preobrazba bo prispevala k razvoju mesta in tudi novega pristanišča, je še dodal župan. Kdor se je udeležil včerajšnje pobude, je namreč priatelj, in ne sovražnik pristanišča, meni Cosolini. Pravi sovražnik je tisti, ki nasprotuje in se upira obnovi starega pristanišča, pri tem pa se zateka k mirovni pogodbi iz leta 1947.

Aljoša Gašperlin

Vstop v staro pristanišče je bil prepričen Spodaj: prihod župana Cosolinija in udeležencev sprehoda na prag starega pristanišča

KROMA,

OBČINA TRST - Priznanje kopališki mojstrici

Rešila je plavalca

V začetku avgusta je v kopališču povlekla iz vode nezavestnega moškega

V občinskem kopališču Alla Lanterna se je 3. avgusta brez pomislike ponogala v vodo, ko je opazila, da je priletnega kopalca med plavjanjem obšla slabost. Moškega je rešila iz vode, ga povlekla na kopno in mu tako rešila življene.

Včeraj se je tržaški občinski odbornik za šport Emiliano Edera v imenu občinske uprave zahvalil »rešiteljici«, Gabrieli Friede, ter ji podelil plaketo s priznanjem za njenou humanitarno gesto. Z dekletem, pomočnico kopališkega mojstra, so se sprejema v tržaški palači udeležili tui ostali člani »kopališke družine« Pedocina, kot pravijo Tržačani kopališču Alla Lanterna, in sicer odgovorni Eugenio Bartoluccio, kopališki mojstri Antonio, Simone in Massimo, blagajnica Mauro in Franco in natakarja Mirjana in Sandro.

Gabriela Friede je po rodu iz Vi-

cenze, štiri leta živi v Trstu, kjer študira biologijo. »Ko sem v vodi opazila moškega, ki je imel glavo pod vodo. Takoj sem skočila v vodo, splavala do njega, ga obrnila in povlekla na kopno, kjer so mi kolegi pomagali pri prvi pomoći,« se je včeraj pogumno dekla spomnilo avgustovskega dogodka.

ČRNA KRONIKA - V prejšnjih dneh na nekdanjem mejnem prehodu na Fernetičih

Okreppljen nadzor obmejne policije

Izsledili Romuna, ki se je - kljub izgonu - vrnil v Italijo - Drugemu romunskemu državljanu zasegli vozilo

Obmejna policija je v zadnjih dneh okreplila nadzor na območju ob nekdanji meji. Preventivna akcija je bila uspešna, saj je policijska izvidnica v torem na Fernetičih arretirala 26-letnega romunskega državljanja B.M.-ja. Maja 2010 je tožilstvo iz Siene izdal zanjan zaporni naloz zaradi številnih tativ, ki naj bi jih opravil v trgovinah v različnih krajih v Srednji Italiji. Moški se je nahajjal na avtobusu, ki je prihajjal iz Španije in je bil namenjen preko nekdanjega mejnega prehoda na Fernetičih v Romunijo. Med pregledom potnikov so policisti odkrili, da ima Romun odprte račune z italijansko pravico in so ga arretirali. Prepeljali so ga v zapor v Ul. Coroneo, kjer je na razpolago italijanskim sodnim oblastem.

Agenti obmejne policije so nadalje arretirali 29-letnega albanskega državljanja B.E.-ja. Moški je imel opravko z italijansko pravico, obsojen je bil na zaporno kazeno, potem ko jo je prestal, mu je prefekt iz Ancone izdal naloz o izgonu iz države. Ker se je vrnil, so ga policisti ustavili in odpeljali v zapor v Ul. Coroneo.

Tativina v stanovanju

V petek popoldne so neznanci izkoristili odsotnost stanovalcev in vložili v stanovanje v šestem nadstropju poslopja na Trgu Puecher. Dodobra so prebrskali spalnico in odnesli zlato vežico in nekaj drugih dragocenosti. Policisti so uvedli preiskavo, posegli pa so tudi forenziki.

Izvidnica obmejne policije na Fernetičih

TRIESTE NEXT - V okviru festivala inovacije in znanstvenega raziskovanja

Več kot 170 županov skupno proti potrati hrane

Iz italijanskega sevezorahoda in Slovenije so podpisali ustrezno listino

Evropski festival inovacije in znanstvenega raziskovanja Trieste Next je včeraj požel prvi veliki uspeh: več kot 170 županov iz italijanskega sevezorahoda, iz bližnje Slovenije, pa tudi iz bolj oddaljenih italijanskih občin, kot je na primer Neapelj, je podpisalo Listino o nični potrati hrane. S podpisom listine so občine pristopile k prvemu dnevu proti potrati, ki jo je priredil Last minute market.

Pobudo za podpis listine o nični potrati so dali tržaški župan Roberto Cosolini in predsednika dežel Furlanije-Julijanske krajine in Veneta Renzo Tondu in Luca Zaia, med prvimi podpisniki dokumenta pa so bili tudi župani iz Gorice Ettore Romoli, iz Nove Gorice Matej Arčon, iz Pordenona Claudio Pedrotti in iz Škocjana Silvia Caruso.

Listina o nični potrati povzema deset točk, ki jih je bil januarja letos evropski parlament zapisal v resolucijo o prijemih za preprečevanje potrate hrane. V njej je uvodoma ugotovljeno, da ostaja na svetu neizkoriscena ali zavrnjena tretjina vse proizvedene hrane. Z njo bi lahko za eno leto nasilili polovico vsega svetovnega prebivalstva, to je več kot 3 milijarde in pol ljudi. Tako stanje postaja vse bolj nevzdržno, zato si je evropski parlament zadal cilj znižanja te potrate, pri tej akciji pa mora sodelovati čim več ljudi in predvsem krajevnih uprav, sicer je zapisana propad. Evropski parlament si je zadal za cilj znižanje potrate hrane za 50 odstotkov do leta 2025.

Civilna družba lahko odločilno prisomore k spremembam navad prehrane, je poudaril ustanovitelj in predsednik združenja Last Minute Market Andrea Segre. Lahko spodbudi krajevne uprave, naj se zavzamejo za zdravo hrano, predvsem pa za zaježitev potrate hrane. Srečanja, ki ga je povezoval znani radijski voditelj Massimo Cirri, so se udeležili tudi evroparlamentarci Salvatore Caronna, Elisabetta Gardini, Giancarlo Scottà in Debora Serracchiani. Cirri je že dan prej posvetil dobršen del znanje radijske oddaje Caterpillar prav prvemu evropskemu festivalu inovacije in znanstvenega raziskovanja, še posebej pa se je zaustavil ob podpisu listine o potrati hrane.

Direktor festivala Trieste Next Filberto Zovico pa je poudaril, da je srečanje več kot stotih upraviteljev, ki se zavzemajo za zaježitev potrate hrane, pomemben signal, ki ga daje italijanski sevezorahod vsej državi.

Listino o potrati hrane so med drugim podpisali tudi (z leve) devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Veronese, zgoniški župan Mirko Sardoč in repentabrski župan Marko Pisani

KROMA

TRIESTE NEXT - Srečanje ministrov

Profumo - Turk

Ob 12. uri v Verdiju o znanosti, raziskovanju in podjetništvu

Prvi evropski festival inovacije in znanstvenega raziskovanja Trieste Next se bo zaključil danes s celo vrsto srečanj in prireditev. Opoldne bo v gledališču Verdi zasedanje na temo znanosti, raziskovanja in podjetništva, ki sta ga bosta udeležila tudi italijanski minister za šolstvo Francesco Profumo in slovenski minister za šolstvo Žiga Turk.

Že uro prej bo v hotelu Savoia Excelsior okrogla miza na temo Konkrenca globalnega vina, na kateri bo sodeloval tudi praproksi vino-gradnik Benjamin Zidarich.

Popoldne ob 15. uri bo italijanski minister za okolje Corrado Clini sodeloval na okrogli mizi o trajnostnem razvoju in krajevnih proizvodnjah. Med drugim se bo srečanja udeležil tudi predsednik dežele Veneto Luca Zaia.

Federico Grom in Guido Martinetti bosta ob 16.30 v malo dvoru-

ni gledališča Verdi predstavila knjigo Grom, zgodba o prijateljstvu, sladoledu in cvetju, to je zgodbo o sladoledu, ki je v nekaj letih zaslovel po svoji kvaliteti.

Ob 18. uri bo v auditoriju muzeja Revoltella srečanje na temo Konkrenca utopija, zgodba o spremembah Franca Basaglie. Sodelovala bosta nekdanja tesna sodelavca goriško-tržaškega psihiatra Giuseppe Dell'Acqua in Franco Rotelli.

Istočasno bo v gledališču Verdi zaključna prireditev z naslovom Gospodarstvo z vodo - festivalu Trieste Next 2013 naproti, sledilo pa bo srečanje o preporodu obmorskih mest, ki se ga bo udeležil tudi minister za okolje Corrado Clini.

Letošnji prvi festival Trieste Next bo sklenila gledališča predstava Itis Galileo Francesca Niccolinija in Marca Paolinija s slednjim v glavnih vlogah. Predstava bo v dvojavi Tripovich, začetek ob 21. uri.

MIELA
Koncert
Big Band
konservatorija

Tržaški konservatorij Tartini bo v okviru festivala inovacije in znanstvenega raziskovanja Trieste Next priredil danes ob 17.30 v gledališču Miela koncert Big Band orkestra konservatorija, ki ga vodi saksofonist Klaus Gesing, glasbenik, komponist in docent. Leta 1988 je bil nagrajen kot najboljši mladi jazz glasbenik v Nemčiji, prejel je še vrsto drugih pomembnih nagrad na jazz festivalih.

Big Band orkester bo izvajal vrsto standardnih jazzovskih skladb, kot so The Lady is a Tramp, Fly me to the Moon, But not for me in druge.

Danes popoldne bo, vedno v okviru festivala Trieste Next na sedežu glasbene šole v Ul. Capitelli 8 na ogled interaktivna glasbena inštalacija z naslovom Okusi glasba: harmonije zvočnih vsebin za pripravo naših receptov. Projekt sta pripravila Pietro Polotti in Cristina Fedriga, posvečen pa je vprašanju prehrane. Občinstvo bo lahko pripravilo različne recepte »pod vodilom glasbe«, je zapisano v vabilu.

38-letni motorist sinoč izgubil življenje v Ul. Flavia

Sinoč je za posledicami prometne nesreče umrl 38-letni motorist R. D. iz Trsta. Nesreča se je pripetila ob 20.10. južnem tržaškem predmestju, in sicer v Ul. Flavia pri hišni številki 17. Moški se je na svojem motorjem kolesu vozil v smeri proti Miljam, ko je iz neznanih razlogov zapovabil s cestiča. Hudo ranjenega motorista so prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer pa mu zdravniki niso mogli pomagati. Izvide o nesreči so opravili mestni redarji.

Obvestilo izletnikom Primorskega dnevnika

Zadružna Primorski dnevnik in turistične agencije Aurora, Adriatic in First & last minut Adriatica.net vabijo vse udeležence letosnjih izletov Primorskega dnevnika na družabno srečanje, ki bo v petek, 26. oktobra, v dvorani športnega centra Zarja v Bazovici od 18.30 dalje.

V sklopu centra deluje restavracija, kjer bodo prisotnim z veseljem postregli s specialitetami na žaru. Na sporedbo bodo tudi ogled filmov in slik. Kdo želi, da bi se njegov film ali slike predvajali je na prošenje, da to predhodno najavi, zaradi časovnega usklajevanja. Izletniki so toplo naprošeni, da svojo prisotnost in že omenjeni morebitni filmski ali slikovni material najavijo neposredno agencijam, ki so organizirale posamezne izlete, najkasneje do torka 23. oktobra (do 12. ure).

V Devinu danes zadnji nedeljski koncert

V dvorani Zavoda združenega sveta v Devinu bo danes dopoldne zadnji koncert v sklopu pobude Nedelje v Devinu: glasbeni aperitivi. Zadnji koncert bo izvedel francoski duo Atyopsis, ki ga sestavljata saksofonist Alexandre Souillart in pianist Mathieu Acar. Gre za mednarodno priznana glasbenika, ki sta prejela vrsto uglednih nagrad. Začetek ob 11. uri.

Poimenovanje knjižnice po Stelju Criseju

Državno knjižnico, ki domuje na Trgu papa Giovanni XXIII 6, bodo danes uradno poimenovali po Stelu Criseju, priznemu knjižničarju in kulturnemu delavcu. Poimenovanje je napovedano za 11. uro. Knjižnica bo danes odprtja od 9.30 do 18. ure in to v sklopu evropskih dnevov kulturne dediščine.

V Lovat knjiga o redki in hudi bolezni

V knjigarni Lovat (Drevored 20. septembra) bodo jutri ob 18. uri predstavili knjigo Io sono quì (Jaz sem tukaj), ki jo je napisala Mariapia Bonante. Gre za pretresljivo soočenje z redko in hudo boleznjijo (sindrom Locked-in), za katere je zbolel njen mož. O knjigi bodo ob avtorici spregovorili zdravnika Gilberto Pizzolato in Paolo Battaglini ter duhovnik Mario Vatta.

V torek na Pončani film Francesce Archibugi

Kulturno združenje Tina Modotti vabi v torek na predvajanje filma italijanske režiserke Francesce Archibugi z naslovom Lezioni di volo (Lekcije letenja). Začetek ob 20.30 na sedežu združenja v Ul. Ponziana 14 (prvo nadstropje).

Fotografska razstava na sedežu banke

V torek zvečer bosta na tržaškem sedežu zadružne kreditne banke iz Štarancana in Vileša (Ul. Roma 20, 1. nadstropje) dva dogodka. Ob 19. uri bo posvet o okolju »A proposito di paesaggio«, predaval bosta Fulvio Merlak in Adriano Perini, ob 20. uri pa bodo odprli fotografiko razstavo šestih avtorjev, ki jih je izbral Perini: razstavljajo Edvard Ciani, Mario Sillani Djerrahian, Daniele Indriago, Enzo Gamba, Donato Riccesi in Paola Vattovani.

PALAČA COSTANZI - Srečanje priredili gostinci SDGZ in FIPE

Pomen raznolike prehrane

Marija Merljak o zdravi prehrani - Hrano ponudili gostilni Gruden in Suban, vina Ferfolja od Piščancev in Vinakras iz Sežane

V palači Costanzi so predstavili kraške in tržaške dobrote

ske gostilne in Federica Suban iz znane gostilne pri Sv. Ivanu, medtem ko sta se s svojimi vini predstavila vinarka Erika Ferfoglia, ki je predstavljala istoimensko osmico od Piščancev, in somelje kleti Vinakras iz Sežane Peter Boršič: prva je prispevala refosk in malvazijo, iz Sežane pa sta prispevali izbrani teran in t.i. sonata, mešanica malvazije in sauvignona.

Prisotni so imeli priložnost pokusiti predstavljene dobre, medtem ko je Merljakova, ki med drugim mesečno predava o zdravi prehrani tudi v Štalci v Šempolaju na pobudo tamkajšnjega društva Vigred, opozorila na potrebo po izobraževanju otrok v tem smislu. Sama vodi delavnice na nekaterih šolah v Sloveniji, saj je ugotovila, da otroci ne poznajo več, kaj in kako so kuhalo njihove none. Glede tega je tržaška občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim ponudila, da je Občina Trst, ki skrbi za menze v vrtcih in šolah, zaprosila za raznolikost tamkajšnje prehrane, ki naj slooni na uživanju sezonskih pridelkov ter krajevnih in ekoloških proizvodov. (iz)

BARKOVLJE - Publikacijo predstavili v petek ob udeležbi številnih članov in uglednih gostov

Knjiga o pomorskem klubu Sirena, slovenskem glasu v Tržaškem zalivu

Predsednika Sterni in Pertot o dolgem rojevanju dela - Avtorica Ivana Suhadolc že pripravila italijansko izdajo

Tržaški pomorski klub Sirena bo čez dve leti praznoval 90-letnico obstoja, kar pomeni, da sodi med najstarejša slovenska tržaška športna društva. Še pred uradnim praznovanjem častitljive obletnice delovanja pa je Sirena doživelka izdajo knjige, v kateri je s pomočjo slikovnega materiala predstavljena skoraj 90-letna zgodovina kluba, ki je v dolgem in plodnem obdobju ostajal zvest svoji tradiciji, v sklopu katere se prepleta tudi vrhunski šport.

Nova publikacija, ki jo je izdal ZTT, so v društvenih prostorih Sirene predstavili v petek zvečer. Predstavitev knjige z naslovom Pomorski klub Sirena - Slovenski glas v Tržaškem zalivu, ki je nastala pod peresom novinarke Ivane Suhadolc, se je udeležila velika množica ljudi, med katerimi so bili tako člani kot nečlani Sirene, med občinstvom pa je bilo opaziti tudi eminentne goste iz krajevne politike. Naj omenimo podpredsednika tržaške Pokrajine Igorja Dolenca, deželnega svetnika Igorja Gabrovca, občinskega svetnika Izaka Furlaniča, prisotni so bili tudi predstavniki slovenskih kulturnih združenj in predstavniki sosednjih športnih klubov, pozabiti pa ne smemo niti pokroviteljev (ZKB, NLB, Čedadjska banka in drugi).

Občinstvo v dvorani, ki je bila nabitno polna, je uvodoma pozdravil predsednik Pomorskega kluba Sirena Peter Sterni, ki je dejal, da predstavitev knjige o njihovem klubu predstavlja pomemben dogodek, saj so na njeno izdajo čakali kar nekaj let. Potem ko je ideja o izdaji knjige večkrat šla v pozabavo, smo končno naleteli na srečno zvezdo, ki se imenuje Ivana Suhadolc, je ganjen dejal Sterni in dodal, da je avtorica z velikim veseljem sprejela ta izvir. Slišali smo, da je Suhadolčeva v besedi in sliki na enem mestu zbrala zgodovinsko in športno gradivo, ki ga je vpletla v zanimivo pripoved, ki jo krasi predvsem njena uporabnost. Med listanjem knjige smo namreč tudi mi dobili vtip, da je avtorica na enem mestu zbrala material, po katerem bi lahko posegli zgodovinarji, kulturnologi, športniki in tudi laiki, ki jih takšna zgodovina zanima. Peter Sterni se je v svojem nagovoru tudi zahvalil vsem, ki so pomagali pri realizaciji publikacije, izpostavil pa je tudi, da jim je s knjigo uspešno končno sestaviti društveno Zlato knjigo - spisek vseh najpomembnejših športnih dosežkov tako iz jadranja kot iz šport-

Z leve Livio Pertot,
Peter Sterni, Ivana
Suhadolc in
Martina Kafol

KROMA

nega ribolova. Ob koncu je predsednik še apeliral na cenejne goste, ki zastopajo razne ustanove in organizacije, naj podprejo Sireno pri zahtevah za pridobitev dolgoročne koncesije za njen sedež in pri uresničitvi razvojnega načrta barkovljanskega nasipa, ki ga je Sirena pripravila skupaj s sosednjima kluboma SVBG in Saturnia.

V nadaljevanju je besedo prevzel še bivši predsednik Sirene Livio Pertot, ki je spregovoril o dvajsetletnem zbirjanju gradiva in poskusih pisanja zgodovine Sirene. Izvedeli smo, da prva prizadevanja za izdajo publikacije segajo v leto 1994, ko je klub Sirena praznoval 70-letnico delovanja. Zamisel, da bi knjigo napisalo več avtorjev, je bila težko izvedljiva, je povedal Pertot, ki je pred dvema letoma govoril z Ivano Suhadolc in jo povabil k sodelovanju. Govornik je z veseljem povedal, da je Suhadolčeva z velikim navdušenjem sprejela ponudbo.

Ob koncu prazničnega dogodka sta besedobili še dami, ki sta zaslužni za izid knjige: avtorica Ivana Suhadolc in urednica Martina Kafol. Slednja je povedala, da je zelo zadovoljna, da so izdali knjigo, ki ne govori le o športnem društvu, temveč o naših ljudeh. Izvedeli smo, da bo-

do zgodovino Pomorskega kluba Sirena lahko spoznali tudi italijanski bralci, saj je Suhadolčeva pripravila tudi italijansko verzijo, ki jo bo mogoče dobiti na knjižnih policah mnogih tržaških knjigarn. Avtorica Ivana Suhadolc pa nam je na kratko orisala, kako je potekalo njeno raziskovalno delo. Na 150-ih straneh je avtorica zbrala veliko zanimivih zgodb, podrobno pa je opisala tudi prvo obdobje Sirene, ki je povezano z Dragotinom Starcem, pobudnikom in prvim predsednikom kluba Sirena. Avtorica knjige je dejala, da sta jo fascinirala Starčeva vnema in trud, da bi tudi Slovenci (in to v težkih časih) imeli svoj športni jadralni klub. Ob tem je Suhadolčeva še pristavila, da nihče od ustavniteljev ni imel barke, niti veslati niso znali, a jih to ni oviralo pri želji, da bi imeli svoj pomorski klub.

Ob koncu je sledila še prodaja knjige, za katero je vladal velik interes. Avtorica knjige je namečar kar veliko časa potrabila za podpisovanje knjig. Prijeten praznični dogodek pri Sireni je lepo zakovirožila še družabnost, na kateri so obiskovalci lahko uživali ob dobrotah, ki so jih pripravili upravitelji društvenega bara in gostilne. (sc)

DSI - Jutri ob 20.30 Predstavitev Peterlinovega zbornika

Jutri, 1. oktobra, se v dvorani v ulici Donizetti 3 začne nova sezona Društva slovenskih izobražencev v Trstu, ki bo prvi večer posvetilo spominu svojega ustanovitelja in dolgoletnega predsednika Jožeta Peterlinja. Novembra lani, ob stoletnici njegovega rojstva, so razna društva sprožila vrsto pobud, ki so dosegla višek ob začetku letosnje sezone. Pravkar poteka Peterlinov festival, na začetku septembra na 47. Dragi pa je bila podeljena prva Peterlinova nagrada – prejela sta jo Milan Gregorič ter kulturno društvo Mačkolje – ob isti priložnosti je bil na kratko prikazan javnosti tudi Peterlinov zbornik, ki ga je izdal založba Mladika in v katerem so objavljeni spominski eseji z njemu posvečenega simpozija izpred petih let. Jutri zvečer bo prava predstavitev zbornika, ki je bila zaupana Marjuči Cenda. Ob tej priložnosti bo postavljena na ogled tudi razstava fotografij iz življenja in dela Jožeta Peterlinja, ki je bil v prvih desetletjih povojnega časa pomemben aktor pri oživljaju slovenske kulture in prosvete na Tržaškem. Dokaz o tem delu so številne ustanove, ki so še danes aktivne in pričajo o dolgorajnem učinku njegovih zamisli.

Program jutrišnjega večera bosta obogatila mlada pianista, gojenca GM, Maks Zuliani in Simon Kravos, oba iz raščeda Tamare Ražem. Začetek ob 20.30.

KULTURA - Odprla jo je Koprčanka Anja Čop Andro Merkù »krstik« novo fotogalerijo

Središču Trsta (Ul. Diaz v bližini muzeja Revoltella) je Koprčanka Anja Čop sinoči odprla svojo fotogalerijo, ki bo nedvomno obogatila mestno kulturno stvarnost. Prihodnji petek bo galerija gostila mednarodno priznanega slovenskega fotografa Arneja Hodaliča, veliko pozornost pa bodo namenili fotografskim delavn-

cam. Odprtje fotogalerije je popestril Andro Merkù (na fotografiji Kroma ob Anji Čop), medtem ko je novinarska Donatella Tretjak predstavila fotomografijo o Trstu, delo lastnice nove galerije.

Spremno besedo je prispeval tržaški župan Roberto Cosolini, besedilo pa Tretjakova.

**SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
VABILO K ABONMAJU**
Hans Christian Andersen
KAKOR NAPRAVI STARI,
JE ZMEROM PRAV
(predstava za otroke in starše)
režija: Sergej Vert

V soboto, 6. oktobra ob 17. uri
v Kulturnem domu v Brščičih
S pokroviteljstvom Odborništva
za kulturo Občine Zgonik
Sodeluje: KRD Dom Brščički

centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Poslovni oglasi

DRUŠTVENA GOSTILNA GABROVEC išče NOVEGA UPRAVITELJA.
Pismene prošnje z osebnimi de-lovnimi izkušnjami poslati na:
Društvena gostilna Gabrovec
Gabrovec 24 - 34010 Zgonik
do vključno 15/10/2012.

ŠIVILJSTVO ANDREJA - šivanje
po naročilu, razna popravila
v trgovini MANA-SEŽANA
Tel.00386-41455157

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV 38-letnik, z voznim škima dovoljenjem C in D, išče katerokoli zaposlitev. Tel. 349-5830782.

32-LETNIKA srbo-hrvaškega materinega jezika, diplomirana iz italijančinci in literature, išče delo kot prevajalka/tolmačica, kulturna posrednica, knjižničarka, pomočnica pri italijančini nižje/višješolcem. Tel: 347-6884443, vesnabeba@yahoo.com.

38 LETNI FANT z večletnimi izkušnjami v industrijskem področju išče resno zaposlitev. Tel. št.: 040-200882 ali 328-1740877.

GOSPA išče delo kot varuška starejših oseb od 12. ure dalje. Tel. št.: 335-6445419.

GOSPA z večletno izkušnjo v kuhinji išče delo v gostilni ali agriturizmu. Tel. št.: 333-9448295.

ISČEM DELO kot hišna pomočnica (pospravljanje, likanje, i.t.d.). Tel. št.: 329-6055490.

PRODAJAM slive za marmelado. Tel. št.: 040-231865.

PRODAM GROZDJE vitovska in teran. Tel. št.: 00386-31638583.

PRODAM HIŠO v Saležu z vrtom, s pogledom na morje. Tel. 338-4719734.

PRODAM lepo ohranjeno lončeno peč, sime barve, za gretje 50 kv.m. površine. Tel. št.: 328-9633243.

PRODAM mlin za sadje - grozdje. Cena 50,00 evrov. Tel. št.: 329-4128363.

PRODAM SEAT IBIZO, letnik 1999, 1.400 cc, prevoženih 66.000 km, sivo-svetle barve v dobrem stanju po zelo ugodni ceni. Tel. št.: 040-44631.

RENAULT KANGOO, diesel, 1900 cc, bele barve, letnik 2002, v zelo dobrem stanju, edini lastnik, revizija do maja 2014, prodam po zelo ugodni ceni. Tel. 040-2916051.

V ROJANU PRODAM stanovanje v 6. nadstropju, okoli 95. kv.m. z dvema balkonoma, lepa pozicija. Tel. št. 349-7769394.

ZANESLJIVA IN RESNA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

ZEMLJIŠČE 5.179 kv.m., delno gozd in delno travnik, ob Makadamski cesti, 1 km od Zgonika prodam po 2,90 evrov za kv.m. Tel. št.: 340-2857674.

ŠTUDENT MAGISTERIJA pomaga pri učenju osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem iz vseh predmetov. Info: 338-7659709.

15. GLEDALIŠKI VRTILJAK

Mala gledališka šola Matejke Peterlin

**Sončna vila
in njen zlati plastič**

Režija Nataša Konc Lorenzutti

Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27

DANES ob 16. uri (red Vila) in ob 17.30 (red Škrat)

Sodeluje ŠC Melanie Klein

Animacijo je podprla

Zadružna kraška banka

vabi na sklop predavanj, ki jih bo vodila **Marija Merljak, univ.dipl.ing.živ.teh.****"ZDRAVJE JE NAŠA ODLOČITEV"**

- Kaj je zdravje?
- Zakaj je hrana lahko zdravilo in kako zdravi?
- Pasti sodobnega prehranjevanja
- Urvajmo prebavo za dobro presnova in več energije
- Hrana in imunski sistem

Prvo predavanje: v ponedeljek, 8. oktobra 2012, ob 18. uri na sedežu krožka

Za informacije: ul. Cicerone 8/b, Trst, tel. 040 360072, e-mail: krut.ts@tiscali.it

URNIK:
**TOREK in SREDA 8-12 16-19,
 ČETRTEK, PETEK, SOBOTA 8-16**
TEL. 334 3999489
Dolina 75, (nasproti cerkve)

110 OKUSNIH LETzamisel in režija: Sabrina Morena
igrata: Vesna Guštin in Lara Komar**V torek, 2. oktobra ob 20.30
 v Narodnem domu**sodelujejo: Slovenski Klub,
 Društvo Slovenskih Izobražencev
 in NSKNADALJNE PONOVITVE:
 V torek, 9. oktobra ob 20.30
 v društvu v Ricmanjih**Društvo slovenskih izobražencev**vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
 Donizettijeva 3

na prvo srečanje v sezoni

Prof. Marija Cenda

bo predstavila

PETERLINOV ZBORNIKNastopila bosta pianista Maks Zuliani
 in Simon Kravos iz razreda
 prof. Tamare Ražem pri Glasbeni matici.Odpri bodo tudi razstavo
 o življenju in delu Jožeta Peterlina.**Začetek ob 20.30****SKD IGO GRUDEN** vabi na predstavitev knji-
 ge Radovedni galeb Bruna Volpi Lisijska v
 petek, 5. oktobra, ob 20.30. Glasbeni okvir
 bo oblikovala pianistka Rita Noskova.**TRŽAŠKA KNJIGARNA** vabi na otvoritev
 razstave umetnice Polone Petek Od do-
 ma domov v petek, 5. oktobra, ob 18.30
 v Narodni dom v Trstu. Glasbeni utri-
 nek flavtistka Sara Bembi. Razstava sta
 omogočila Narodni dom in Generalni
 konzulat Republike Slovenije v Trstu. Na
 ogled bo do 26. oktobra, od ponedeljka
 do petka, 17.00-19.00, v okviru projek-
 ta Dialogarte ARCI Servizio civile.**SKD IGO GRUDEN** vabi na otvoritev raz-
 stave Claudie Raza v Kavarini Gruden v
 Nabrežini v soboto, 6. oktobra, ob 18.
 ure. Predstavila jo bo prof. Ani Tretjak.**V ZDROUŽENJU LA NOCE**, Ul. degli Artisti
 7/a, bo v soboto, 6. oktobra, ob 18. ure Brian
 Miller govoril na temo »Spoznavanje Si-
 stematične kineziologije in predstavitev os-
 novnega tečaja«, Prev. M. Počkaj.**V CERKVI M. MAGDALENE V BAZOVI-**
CI bo v nedeljo, 7. oktobra, ob 18.00 kon-
 cert MePZ R. Portelli iz Mariana del Fru-
 li, v okviru praznovanju 150 let cerkve v Ba-
 zovici. Vabljeni vsi ljubitelji lepega petja.**DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CI-**
VILISTI prireja do 14. oktobra, v treh ve-
 likih sobahnih centra Škerk (Trnovca št.
 15) razstavo »Prva svetovna vojna pri
 nas«. Na ogled bodo uniforme, vojaški
 materiali, granate ter preko 300 pove-
 čanih reprodukcij fotografij iz vojnega
 obdobja na območju današnje devinsko-
 nabrežinske občine. Urnik: ob petkih,
 sobotah in nedeljah 10.30-13.00 in
 16.00-19.30. Voden obisk v slovenščini
 ob nedeljah ob 11. uri.**KRAŠKI MUZIKANTI** vas bodo zabavali

v soboto, 24. novembra, pri Avseniku.

Info in vpis na tel. št.: 339-7619017, 389-

9651104 (med 17. in 19. uro). Rok vpis-

nine najkasneje do ponedeljka, 15. okt-
 obra. Pohitite!**DJECA, BUON ANNO SARAJEVO;**ZSKD vabi na ogled filma Aide Begić,
 v četrtek, 18. oktobra, ob 20.30 v gleda-
 lišču. Miela v okviru niza S'paesati-
 Raz'seljeni.**IL SEGRETO DI ESMA - GRBAVICA;**ZSKD vabi razrede višjih srednjih šol na
 ogled filma Jasmile Žbančić v četrtek, 18.oktobra, ob 9.00 v gledališču Miela. Sre-
 čali se bodo z novinarko Eva Čuk(RAI). Pobuda v okviru niza S'paesati-
 Raz'seljeni v sodelovanju z RAI FVG.**V SRCU SARAJEVA;** ZSKD vabi na ogledfotografske razstave v okviru niza Raz'sel-
 jeni-S'paesati v petek, 26. oktobra, ob
 17.30. Razstava Irine Tavčar bo v NSK.**OD PRETEKLOTI DO SEDANOSTI -**Kakšna bi prihodnost Bosne? Srečanje
 z novinarji Azro Nuhefendić, Christia-
 nom Elio, Ervinom Hladnikom Mil-
 harčičem in moderatorjem Markom So-
 sičem v okviru niza Raz'seljeni-S'paesati

v sodelovanju z ZSKD bo v četrtek,

15. novembra, ob 18.00 - Magazzino del-

le idee, Korzo Cavour v Trstu.

**Stanislava Buda
 por. Husu**Dne 23. septembra je prenehalo biti
 plemenito srce moje drage mame.
 Žalostno vest sporoča

Vanda s Tanjo in Emilom

Pokojnica bo ležala v cerkvi na Prose-
 ku v torek, 2. oktobra, od 12.30 dalje.
 Sveta maša bo ob 13.30. Pogreb z žaro
 bo v družinskom krogu.
 Namesto cvetja darujte v dobrodelne
 namene.Prosek, 30. septembra 2012
 Pogrebno podjetje AlabardaOb izgubi drage Stane
 izreka globoko sožalje Vand, Tanji
 in Emil

Mario Picozzi

Ob izgubi drage Stane
 sočustvujejo s svojciSlavica, Rossana in Tania
 z družinamaPreminil je bivši pevec
 ETO KOCJAN.Iskreno sožalje bratu Sergiotu,
 nečaku Claudiu in ostalemu
 sorodstvu izraža

MPZ in KD V. Vodnik

ZAHVALA

Alma VenierIskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste
 na katerikoli način počastili njen
 spomin.Posebej se zahvaljujemo pevkam in
 pevcom cerkvenega zboru ter MoPZ
 SKD I. Gruden.

Svojci

Nabrežina, 30. septembra 2012

ZAHVALA

**Francesco Frandoli
 (Franc)**Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste
 ga z nami pospremili na zadnje
 zemeljsko počivališče, darovali cvetje,
 darovali v dobrodelne namene in nam
 izrasli sožalje.Posebna zahvala g. župniku Jožefu
 Markuži, osebju katinarske
 bolnišnice, socialnim delavcemOkraja 1 iz Nabrežine, doktoricam
 Posarelli, De Michelini, Riosa,
 nosilcem krste in vsem vaščanom.

Družina

Slivno, Samatorca, Barkovlje, Rupa,
 30. septembra 2012

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

30.9.2011

30.9.2012

**Dragica Purič
 vd. Peric****Peter**Zvezdica najina zlata,
 vedno in povsod si z nama.
 Z ljubeznijo**mami in tati****Loterija** 29. septembra 2012

Bari	51	81	2	8	67
Cagliari	16	66	58	70	22
Firenze	18	36	84	24	51
Genova	72	32	77	43	25
Milan	80	74	2	55	45
Neapelj	77	39	82	73	37
Palermo	34	28	86	52	39
Rim	52	7	27	82	10
Turin	65	53	68	4	10
Benetke	39	10	11	44	50
Nazionale	80	49	43	14	90

Super Enalotto Št. 117

6	7	33	53	64	90	jolly38
Nagradni sklad		2.414.261,21	€			
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot		10.082.464,35	€			
Brez dobitnika s 5+1 točkami		-	€			
9 dobitnikov s 5 točkami		40.237,69	€			
1.420 dobitnikov s 4 točkami		275,40	€			
52.823 dobitnikov s 3 točkami		14,25	€			

Superstar

17

Brez dobitnika s 6 točkami	-	€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-	€
Brez dobitnika s 5 točkami	-	€
12 dobitnikov s 4 točkami	27.540,0	

Danes praznjujeta
40. obletnico poroke

Giordano in Modra

Cestitamo in želimo še veliko
skupnih srečnih let.

Družina

O lepi novici se je hitro razširil glas,
ki je prijetno razveselil vse nas!
Saj prvi je med nami
BORIS nono postal
in malemu

Kristjanu

bo uspavanke s kitaro igrat!
Iskrene čestitke srečnima
staršema in "mlademu" nonotu.

Šoliti

Naš Izidor je očka postal,
malo

Malemo

bo z mamico Ello pridno
pestoval.

Cestitamo

tamburaši KD F. Prešeren

Ob rojstvu male

Mije

cestitamo Mileni in Alenu
kolegi Optike in Sanitarne
Malalan,
Jasmini in Ivanu pa veliko
razposajenih dni s sestrico.

Na fakulteti za zdravstvo
v Ljubljani je z odliko diplomiral
iz radiološke tehnologije

Vanja Kalc

Cestitamo mu
vsi domači

Na fakulteti za psihologijo
tržaške univerze je diplomirala

Tanja Valentič

Ob tem življenjskem dosežku ji iz
sreca cestitajo vsi njeni:

mama Daniela, oče Boris,
sestra Nataša,
noni Nerina in Maria,
nono Pino in Fabricijo

Danes bodo na Tržaškem obratovale
le naslednje črpalki:

AGIP: Miramarski drevored 49, Ka-

tinara - Ul. Forlanini

H6: Žavlje (Milje)

ESSO: Drevored Campi Elisi, Trg
Valmaura, Zgonik - Državna cesta
202 - km 18+945, a

Q8: Nabrežina 129

FLY: Passeggi S. Andrea

ČRPLAKE ODPRTVE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS,
Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
TS-VE

NOČNE ČRPLAKI IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Mira-
marski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Ser-
gija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49,

Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska ce-
sta 5; Devin - Državna cesta. 14, Se-
slian - avtocestni priključek km 27

ENI: Ul. A. Valerio 1 (univerza)

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7,

Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta
202, Ul. Carnaro - Državna cesta

202 km 3+0,67, Općine - križišče,

Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale

TOTALERG: UL Flavia 59

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Danes praznjujeta
ZLATO POROKO

Giusti in Zofija

Z njima se bomo danes veselili
in na zdravje kozarcék spili.
Srečno!

Franka, Marino,
Elena, Livio,
Jar, Neja in Tija

Novopečeni dip. ak. glasbenici
hornistki in prof. horna

Jasni Komar,

ki je v torek z odliko zaključila
študij na Akademiji za glasbo
v Ljubljani v razredu
prof. Boštjana Lipovška in
na diplomskem koncertu
dokazala svojo virtuoznost
in umetniško predanost glasbi,
čestitamo za živiljenjski dosežek
in voščimo vso srečo za
nadaljnji študij v Stuttgartu.

Vsi tvoji najdražji

Čestitke

Pred petdesetimi leti sta si oblju-
bila večno zvestobo GIUSTI in ZOFIJA.
Iskreno jima čestitajo in voščijo še veliko
veselih skupnih let družine Martini.

Danes praznjujeta 50 let skupne-
ga življenja naša draga GIUSTI in ZO-
FIJA. Še mnoga srečna, zdrava in vesel-
la leta skupaj jima želijo Vilma, Vivian
na in Igor.

V Dolini na siji lepa hiša stoji, v
njej danes velika fešta se vrši. 50 let po-
roke JUSTI in ZOFIJA slavita, želimo
vama še polno let skupnega življenja v
zdravju in zadovoljstvu. Klapa 36

Bila sta mlada oba, ko v Gropadi
rekla sta si »da!«. 50 let skupnega ži-
vljenja danes slavita in do diamantne
vama želim, da v zdravju in ljubezni
skupaj hitita. Nerina

Draga ZOFIJA in JUSTI. Ob 50-let-
nici poroke Vama iz srca želijo še mnogo
zdravih in srečnih let v krogu svojih
najdražjih Marija in Paola z družino.

Danes v Prebenegu bo veselo, ker
MODRA in GIORDANO KUZMIČ 40-
letnico poroke slavita. MoPZ Upokojencev
iz Brega jima čestita in klíče na
zdravje!

Danes praznjujeta FEDERICA in
MAIRO iz Krogelj 25 let poroke. Vse
najboljše in srečno v življenju Vama želi
Marta in Bruno.

Prijateljica MIRANDA iz Krogelj,
ki je srečno prišla iz Avstralije, praznuje
okrogla leta. Želimo ji dobro počutje v
rojstni vasi in še na mnoga zdrava le-
ta. Marta in Bruno.

KARLO in MELITA! Ob vajinih
okroglih rojstnih dnevih vama iz srca
voščimo vse naj in da bi se vama ures-
ničile vse skrite želje. Genko, Magda,
Tanja in Aleš.

Šolske vesti

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JOŽEFA STEFANA sporoča, da bo v torek, 2. oktobra, na sedežu šole uvodni sestanek za starše dijakov prvih razredov: ob 16.30 za oddelka okoljskih biotehnologij in mehanike; ob 17.15 za oddelek elektronike.

Obvestila

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da je v teku vpisovanje v novo sezono. Urniki treningov na OŠ F. Bevk na Općinah: skupina Zajčki (7-11 let) pon. 16.30-18.00, sre. 18.00-19.00 in pet. 17.00-18.30; skupina Strele (12-14 let) pon. in pet. 18.00-19.30 in sre. 19.00-20.00; skupina Škrati (nad 15 let) pon. in pet. 19.30-21.30 in sre. 20.00-21.00. Informacije in vpis na tel. 349-7597763 ali info@cheerdancemillenium.com.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da so v teku vpisovanja za predšolsko telovadbo (3-6 let) ob ponedeljkih in petkih od 16.45 do 17.45 v prostorih Sklada M. Čuk (Repentabrska ul. 66, Općine) ter za gimnastiko/akrobatico ob sredah na OŠ F. Bevk (Općine): osnovnošolci 18.00-19.00; srednješolci 19.00-20.00; višješolci 20.00-21.00. Informacije in vpis na tel. 349-7597763 ali info@cheerdancemillenium.com.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprtvi vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informacije na tel. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina). **KRD DOM BRİŞČKI** obvešča, da poteka vadba pilatesa za redne in nove člane pod vodstvom prof. Mateje Šajna: ob ponedeljkih ob 9.30 in ob 18.30; ob četrtekih ob 19.15. Vpis in pojasnila: Alenka 040-327053, 349-9520796 in Mateja 00386-40303578.

PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo na pevske vaje v Štalci v Šempolaju ob ponedeljkih od 16. do 17. ure.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba ob torkih od 18. do 19. ure ter od 19. do 20. ure, ob četrtekih od 17. do 18. ure ter od 18. do 19. ure. Info: 349-6483822 (Mileva).

PILATES - SKUPINA 35-55 SKD France Prešeren iz Boljuncu obvešča, da se vadba Pilatesa odvija v Trubarjevi telovadni nižje srednje šole Simon Gregorčič v Dolini. Urvnik: ob torkih od 18.30 do 20.30, ob petkih pa od 19.00 do 21.00. Vabljeni nove tečajnice.

PLESNA SKUPINA VIGRED obvešča, da bo dolesne vaje v Štalci v Šempolaju vsak četrtek: za otroke, ki obiskujejo vrtec in od 1. do 4. razreda osnovne od 16. do 17. ure; za 5. razred in srednjo šolo od 17. do 18. ure.

SKD TABOR - Općine: tečaj klekljanja, vodi Alenka Križmančić vsak torek ob 20.15. Pridružite se nam!
SKD ŠKAMPERLE (Stadion 1. Maj) vabi na tečaj kitajske vadbe »QiGong« ob sredah 16.30-17.30. Informacije in prijave na tel. 348-8607684 (Vesna Klemše).
TEČAJ SLOVENŠCINE ZA ODRASLE! ŠC Melanie Klein obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za začetniški tečaj. Info: info@melanieklein.org; 345-7733569; urad: pon in čet 9.00-13.00; sre 12.30-15.00.
SKLAD MITJA ČUK obvešča, da se začenja v oktobru tečaj tai chiha ob ponedeljkih 20.00-21.30. Info in prijave na tel. 334-1166624 (Sergio). Večnamensko središče. Repentabrska 66, Općine.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja z društvimi učitelji na plastični proggi v Nabrežini v popoldanskih urah z možnostjo najema opreme. Informacije in vpisovanja na tel. 040-2908105 ali 348-1334086 (Erika).
ZAČETNI TEČAJ SLOVENŠCINE za negovorce bo organiziran oktobra pri Skladu Mitja Čuk. Prijave in informacije na tel. št. 040-212289, info@skladmc.org.
TEČAJ SLOVENŠCINE za otroke negovorce bo organiziran oktobra pri Skladu Mitja Čuk. Prijave in informacije na tel. št. 040-212289, info@skladmc.org.
SZSO-TRST vabi nove člane v svojo sredo. Sestanki se odvijajo vsako soboto: za volčiče in volkuljice (7-10 let): Devin (14.30); Zgonik (14.45); Općine (14.00); Dolina (15.00); Škedenj (14.30, od 7. oktobra dalje); za izvidnike in vodnike (11-16 let): Općine (15.00); Prosek (14.30); Trebče (14.30); Boljunc (15.00); Škedenj (14.30). Informacije: szso@skavt.net; www.szso.skavt.net; tel. št. 339-8682139.
KONTOVEL - župnijska skupnost vabi na praznovanje farnega zavetnika sv. Hieronima danes, 30. septembra, ob 17.30. Slovensko somaševanje bo vodil škofovski vikar in dekan g. Anton Bedenčič, SDB. Sledi družabnost v župnijskih prostorih.

MOŠKA POSTURALNA IN RAZGIBAL-

NA TELOVADBA je umirjena vadba, prilagojena specifikam moške konstitucije in namenjenega raztezanju mišic ter izboljšanju gibljivosti. Redne vaje pri SKD I. Gruden ob torkih in petkih od 20.15 do 21.15. Info: 338-4563202 (Katja).

PRI SKLADU MITJA ČUK začne v oktobru

tečaj joge ob torkih 19.30-21.00 in ob četrtkih 18.30-20.00. Info in prijave na tel. 349-0981408 (Bruna), 339-7051338 (Eva).

Omejeno število mest. Večnamensko središče. Repentabrska 66, Općine.

KONTOVEL - župnijska skupnost vabi na praznovanje farnega zavetnika sv. Hieronima danes, 30. septembra, ob 17.30. Slovensko somaševanje bo vodil škofovski vikar in dekan g. Anton Bedenčič, SDB. Sledi družabnost v župnijskih prostorih.

MOŠKA POSTURALNA IN RAZGIBAL-

NA TELOVADBA je umirjena vadba, prilagojena specifikam moške konstitucije in namenjenega raztezanju mišic ter izboljšanju gibljivosti. Redne vaje pri SKD I. Gruden ob torkih in petkih od 20.15 do 21.15. Info: 338-4563202 (Katja).

PRI SKLADU MITJA ČUK začne v oktobru

tečaj joge ob torkih 19.30-21.00 in ob četrtkih 18.30-20.00. Info in prijave na tel. 349-0981408 (Bruna), 339-7051338 (Eva).

Omejeno število mest. Večnamensko središče. Repentabrska 66, Općine.

MOŠKA POSTURALNA IN RAZGIBAL-

NA TELOVADBA je umirjena vadba,

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Nedelja, 30. septembra 2012

9

VRH - Zaključena so dela za ovrednotenje strelskih jarkov in topničarske kaverne

Za kopanje izkoriščali civiliste, vandali predstavljajo problem

Delavce iz Italije so priklicali z obljubami o dobrem zaslužku, v resnici jim niso priskrbeli niti prenočišča

Za kopanje strelskih jarkov in topničarske kaverne na Brestovcu so pred nekaj manj kot sto leti izkoriščali civiliste. Po celi Italiji so objavili razglas, da vojska zaposluje delavce vseh starosti za utrditev obrambne linije na Krasu, za kar so si prizadevali velika gradbena podjetja in industrijalci nasprotno, ki so vojno izkoriščali za polnjenje svojih blagajn. Tako so se našli oficirji, ki so s podporo industrijalcev zahtevali gradnjo novih utrjenih položajev za frontno linijo, za katere se je po preboju pri Kobaridu oktobra leta 1917 izkazalo, da so bili povsem nepotrebni; iz njih italijanski vojaki niso izstrelili proti sovražnikom niti ene granate. Zanimive podatke o italijanskih utrjenih položajih na Brestovcu je ljubitelj krajevne zgodovine Mitja Juren zbral in objavil v knjigi, ki jo bodo predstavili v okviru pobud ob zaključku obnove strelskih jarkov in topničarske kaverne. Gradbena dela so se začela v začetku lanskega leta, med letosnjim poletjem pa so poseg zaključili. Brestovce že obiskujejo številni ljubitelji narave in krajevne zgodovine, saj so strelski jarki in topničarska kaverna zelo dobro ohranjeni. Na žalost se med obiskovalci občasno znajdejo tudi vandali; lani so gradbenemu podjetju nekajkrat kradli opremo in povzročili škodo na vozilih, poskodovali pa so tudi lesene ograje ob stezah. Pred nedavnim so zalučali kamen na fotovoltaične panele, s katerimi proizvajajo električno energijo za notranjo razsvetljavo topničarske kaverne, in jih na ta način poškodovali. Ne glede na nevšečnosti z vandali je bil po Jurnem mnenju obnovitveni poseg dobro opravljen, saj ni nikakor invaziven, pač pa spoštljiv do dediščine, ki so jo pustili italijanski vojaki in civilisti.

Na podlagi svojih raziskav za pravo knjige o Brestovcu je Juren ugotovil, da so utrjene položaje in topničarsko kaverno gradili tudi civilisti. Na Vrh so še zlasti prišli mlajši in starejši delavci, ki niso bili primeri za vojsko. Med njimi so bili celo invalidi, ki so jih skupaj z ostalimi delavci na Kras priklicali z obljubami o dobrem zaslužku. V resnici so bili delavci zelo slabo plačani, zanje ni bilo prisobljeno niti prenočišče, tako da so spali po zauzenih vojaških barakah. Ob koncu gradnje so si morali sami plačati povratek domov, tako da jim je v žepih ostalo bore malo denarja.

Vrh Brestovca so italijanski vojaki zavzeli 10. avgusta leta 1916 v okviru 6. Soške bitke, že v naslednjih dneh pa so osvojili še Dol in Nad Logem. Tako po osvojitvi Brestovca se je začela gradnja topničarske kaverne z osmimi streljimi linami, ki so bile primerne za topove kalibra 149. Vsak dan je bilo na gradbišču topničarske kaverne in strelskih jarkov okrog petsto delavcev; kaverno so Italijani dogradili avgusta leta 1917, nato pa ni nikoli služila svojemu namenu. Po preboju avstroogrške vojske pri Kobaridu oktobra leta 1917 so italijanski vojaki zbežali iz kaverne na Brestovcu, ne da bi iz topov izstrelili niti ene granate.

Postopek za ureditev topničarske kaverne in strelskih lin na Brestovcu se je začel maja leta 2009, ko so sporazum podpisali deželna obdronica Federica Seganti, goriški župan Ettore Romoli in takratni sovodenjski župan Igor Petejan. Šlo je za dogovor, ki je predvideval dodelitev 1.600.000 evrov goriško-sovodenjski medobčinski zvezi ASTER. Občina Gorica je prejela 1.100.000 evrov za obnovbo Trga Seghizzi in za druga dela v grajskem naselju. Sovodenjam pa so namenili 585.000 evrov za ovrednotenje zgodovinsko-kultурne dediščine prve svetovne vojne na območju Brestovca. Projekt v sovodenjski občini skupno znaša 650.000 evrov, saj je ob finančnemu prispevku dežele FJK občina vanj vložila dodatnih 65.000 evrov. (dr)

Topničarska kaverna na Brestovcu

Dvojezični kažpot za zgodovinsko pot

BUMBACA

BRESTOVEC Prihodnjo nedeljo slovesno odprtje

Občina Sovodnje pripravlja niz pobud ob zaključku obnovitvenih del in ovrednotenja strelskih jarkov in utrd na Vrh na območju Brestovca, kjer je zdaj lepo viden del zapuščine prve svetovne vojne. Slovenso odprtje zgodovinske poti bo v nedeljo, 7. oktobra, z zbirališčem ob 10. uri pred centrom Danice na Vrh, od koder se bodo udeleženci ob 10.30 počasi odpravili proti prizorišču. Ob 11. uri bodo preverzali trak: sledili bodo pozdravi predstavnikov oblasti in kulturna točka v izvedbi ženske vokalne skupine Danica v družtvu Dreizehn-Dreizehn 1313 iz Bovca. V torek, 9. oktobra, ob 20.30, bo v centru Danice predstavitev vodnika Mitje Jurna »La Memoria del Brestovec - Spomin Brestovca«, ki ga je uredilo združenje Juliaest. Zapela bo dekliska vokalna skupina Bodeča Neža. Nazadnje, v sredo, 10. oktobra, ob 18. uri bo v pokrajinski razstavni galeriji v Ulici Diaz v Gorici se odprtje razstave skic in načrtov za prenovo in ovrednotenje utrd na Brestovcu, ki jo pripravljajo arhitekti iz studia Altieri e lentile.

ŠTEVERJAN - Za obnovo Sedejevega doma

Na voljo 275.000 evrov

Lastnik poslopja je števerjanska župnija, ki namerava popraviti streho in zunanje zidove

275.000 evrov: toliko znaša prispevek, ki ga bo števerjanska župnija sv. Florijana in Marije pomočnice imela na razpolago za obnovo Sedejevega doma na glavnem vaškem trgu. Prispevek bo dodeljen na podlagi pokrajinskega razpisa za mladinske centre, na katerega se je števerjanska župnija prijavila v začetku leta.

»Prispevek bomo uporabili za obnovo strehe in zunanjosti Sedejevega doma,« pravi števerjanski župnik Mirko Butkovic in pojasnjuje, da se še nista začela načrtovanja prenovitvenega posega in pravila potrebine dokumentacije, saj še pričakujemo na uradno sporočilo o dodelitvi denarnega prispevka.

Za obnovo Sedejevega doma so v Števerjanu razmišljali že mnoga leta. Poslopje je precej dotrajan, kar še zlasti velja za njegovo pročelje, ki glede na vaški trg. In ravno prekvalifikacija vaškega trga je Števerjanec spodbudila, da so začeli iskati sredstva še za obnovo Sedejevega doma. Prenovljeni vaški trg so predali namenu med lanskim poletjem, takrat pa je postal jasno, da je treba čim

prej poskrbeti še za Sedejev dom, ki je predstavljal razglašeno noto v središču vase. V začetku letosnjega leta je nato župnija pripravila prošnjo za prispevek in bila pri tem uspešna. Po vsej verjetnosti pa 275.000 evrov prispevka ne bo dovolj za celotno ureditev poslopja, saj bo za to verjetno potrebnejša več denarja. Vsekakor pa predstavlja prispevek dobro izhodišče za začetek prenavljanja poslopja.

Števerjanska župnija vodi v Sedejevem domu razne svoje dejavnosti; v stavbi potekača veroučne ure, uporablja jo za razna srečanja in predavanja. V Sedejevem domu ima svoj sedež tudi slovensko katoliško društvo F.B. Sedej, v okviru katerega domačini izpričujejo svojo ljubezen do zborovskega petja, gledališča in narodnozabavne glasbe.

Na pokrajinski razpis za mladinske centre sta se prijavili še sovodenjska občina in štandreška župnija, vendar je bila sovodenjska prošnja uvrščena na drugo mesto čakalne liste, v štandrežu pa bodo dobili denar za ureditev vaškega župnišča. (dr)

Sedejev dom

BUMBACA

SOLKAN - Smrtna nesreča v noči s petka na včerajšnji dan

Soška cesta vzela življenje

33-letni Novogoričan izgubil nadzor nad vozilom in trčil v nasproti vozeči avtomobil, njegov 28-letni sopotnik iz Tolmina pri priči mrtev

Policjsko vozilo

V bližini hidroelektrarne Solkan na Soški cesti se je zgodila prometna nesreča s tragičnimi posledicami. Umrli je 28-letni mladenič, dve osebi sta hudo telesno poškodovani, ena pa je ostala nepoškodovana.

Ob 3. uri v noči na včerajšnji dan se je na Soški cesti izven naselja Solkan pripetila nezgoda s smrtnim izdom. 33-letnik iz Nove Gorice je vozil osebno vozilo iz smeri Plav proti Solkanu, ob sebi je imel tudi sopotnika, in sicer 28 let starega moškega doma iz Tolmina. V rahlem klancu nad gostilno Žogica v bližini solkanske hidroelektrarne je voznik v desnem ovinku zapeljal na nasprotno smerno vozišče, kjer je silovito bočno trčil v nasproti vozeči osebni avtomobil. V tem vozilu sta bila 30-letni voznik ter njegov 24-letni sopotnik, oba iz Deskel. 33-letnik in njegov 28-letni sopotnik sta ostala ukleščena v vozilu. Novogoriški gasilci so voznika, ki je utpel hu-

de poškodbe, izrezali iz zvite pločevine, a za njegovega sopotnika ni bilo pomoči, saj je utpel zelo hude telesne poškodbe in je na kraju nesreče umrl. V drugem avtomobilu je 24-letni sopotnik utpel hujše telesne poškodbe in je iz vozila izstopil sam, nato pa se je zaradi poškodb ulegel na vozišče. Tako je počakal na prihod reševalcev. Policiisti so sicer najprej menili, da je 24-letnika ob trku vrglo iz vozila. 30-letni voznik pa je ostal nepoškodovan.

Kraj prometne nesreče sta si ogledala dežurni preiskovalni sodnik in državna tožilka. Sodnik je za 28-letnika, ki je umrl na kraju nesreče, odredil sodno obdukcijo. Zoper povzročitelja prometne nesreče bodo policijski podali kazensko ovadbo, moralni pa bodo predvsem ugotoviti, zakaj je zapeljal na nasprotno vozišče. Zaradi ogleda in odstranitev posledic nezgode je bila cesta na tem delu zaprta štiri ure.

Oglejska zahvala nadškofu

Nadškof Dino De Antoni se poslavja v pričakovanju na prihod svojega naslednika Carla Roberta Marie Redaellija, ki bo v Gorico vstopil 14. oktobra. V oglejski baziliki bo danes ob 17. uri slovensa maša - pozdrav in zahvala goriške Cerkev nadškofu De Antoniju, ki je bil na njenem čelu od leta 1999.

Javna skupščina stranke SEL

»Reagirati na krizo - Naš doprinos k spremembam vlade v Furlaniji-Julijski krajini« je naslov pokrajinske skupščine stranke Svoboda Ekologija in Levica (SEL), ki bo v konferenčni dvorani občine Štaranc v torek, 2. oktobra, ob 20. uri. Beseda bo tekla o položaju v deželi FJK in državi, primarnih volitvah in volilnem programu. Skupščina bo odprta javnosti.

Goriški lok »Bratina vizionar«

V Kulturnem domu v Gorici bo jutri ob 18. uri Goriški lok na temo »Darko Bratina vizionar«. Prirejajo ga ob 15. obletnici senatorjeve smrti.

Piscopo se bo posvečal teatru

Goriški župan Ettore Romoli je poveril občinskemu svetniku Francescu Piscopu nalogu, da v sodelovanju z oddorništvom za kulturo spreminja gledališke dejavnosti, ki potekajo pod okriljem občine. Piscopo, ki je tudi sam amaterski igralec, napoveduje, da bo ljudi in zlasti mlade še tesneje približati teatru tudi z ovrednotenjem krajevne scene. V ta namen bo vsako sredo med 16. in 18. uro v pritlični sobi županstva na razpolago javnosti.

GORICA - Teden arhitekture in prostora

Ob Fabianijevi zapuščini v mestu izstopajo dosežki arh. Dimitrija Waltritscha

Sprehod po goriški zapuščini arhitekta Maks Fabianija in ogled goriških dosežkov arhitekta mlajše generacije Dimitrija Waltritscha, ki so ju včeraj organizirali v okviru slovenskega Tedna arhitekture in prostora, je bil sicer sprva namenjen le članom Društva primorskih arhitektov s sedežem v Novi Gorici. A vest o sprehodu je izšla v krajnjem časopisu, tako da se je včeraj sredi dopoldneva pri Neptunovem vodnjaku na Travniku zbral kakih petdeset ljudi, večinoma iz Gorice, pa tudi iz okolice; med njimi je bilo arhitektov iz Primorske le petnajst do dvajset.

Slovenske goste je v Gorici spremila predsednica omenjenega društva Aleksandra Torbica, ki jo je število udeležencev presestilo in hkrati razvesilo. »Teden arhitekture in prostora je v Sloveniji namenjen ravno ljudem, da odkrivajo to, česar jim običajno ni dano videti, saj je arhitektura del življenja,« je zbrane nagovorila in spomnila, da so sprehod organizirali ob 50-letnici Fabianijeve smrti (umrl je 18. avgusta 1962): »Fabiani je bil predvsem velik človek in je veliko naredil za naš prostor in za male ljudi.« Namen sprehoda je povzel še goriški arhitekt Diego Kuzmin, ki je skupinu nato razkrival Fabianijevo zapuščino: »Zblžali smo ljudi s te in z druge strani umetne meje, iz prostora, ki je skupen in en sam.« Da je Fabianijevo delo v Sloveniji zelo cenjeno, je potrdila Aleksandra Torbica, o čemer priča tudi okoliščina, da v Ustanovi Maks Fabiani, ki deluje v okviru Centra za arhitekturo Kraša s sedežem v Štanjelu, skrbno hranijo Fabianijev arhiv. Tega je v obdobju 35 let zbral in ustanovi zaupal Marko Pozzetto, danes že pokojni arhitekt in umetnostni zgodovinar. »Zbrati arhiv je bilo zahtevno delo, saj je Fabianijeve papirje dvakrat poškodoval ogenj. Po Pozzettovi zaslugu pa imamo danes arhiv, ki priča o velikem delu, ki ga je Fabiani opravil še zlasti po prvi svetovni vojni, ko je sodeloval pri rekonstrukciji in je podpisal vsaj sto regulacijskih načrtov,« je pojasnila novogoriška arhitektka.

Včerajšnji sprehod se je začel pri arhitekturnih dosežkih sedanjega časa. Dimitri Waltritsch je zbranil najprej predstavljal Hišo filma in jih omogočil ogled pokrajinske mediateke, ki nosi njegov avtorski pečat, nакar jih je pospremil v KB center, ki ga je s svojim sodobnim pristopom zgledno umeštil v zgodovinski okolje, kar mu je navrglo tudi mednarodna priznanja. Sprehod se je zaključil v dvorani Fabianijevga Trgovskega doma, kjer se je Kuzmin pridružil docent arhitekturne fakultete Giovanni Fratianu in kjer so na ogled idejne rešitve študentov za obnovno dvoranu. Dela se tam še niso začela, včerajšnji obiskovalci pa so bi-

Pred Waltritschevo mediateko (zgoraj) in v Fabianijevem Trgovskem domu (spodaj)

li žal prikrajšani razlage, da se bližajo koncu dela za obnovo pritličja Trgovskega doma, ki glede na Verdihev korzo. Ker organizatorji niso poslali na deželo prošnje, jim ni bil dovoljen vstop. Škoda, saj bi lahko ugotovljali, kako se v pritličju lepo spašata Fabianijeva zapuščina in Waltritsch obnoviti načrt.

Večina izmed 42 dogodkov, ki jih prirejajo v Tednu arhitekture in prostora, se bo dogajala med 1. in 5. oktobrom v Novi Gorici, Ajdovščini, Vipavi, Kobdilju in Štanjelu. Slavnostni uvod bo danes na osrednjem novogoriškem trgu, kjer bo že od jutra stala interaktivna postavitev in razstava »Spovednica prostora«. V njej bodo organizatorji - člani Društva primorskih arhitektov - dali ljudem možnost, da povedo svoja razmišljanja in pripombe na nekatere večje arhitekturne rešitve v Novi Gorici. Pred uradno otvoritvijo ob 18.30 bodo odprli tudi razstavo, ki bo mimočim omogočila, da primerjajo arhitekturne rešitve s sedanjim stanjem v prostoru. Pod skupnim naslovom »Nova Gorica 4 x MM - Mesto Meje, Mesto Moderne, Mesto Mladih, Moje Mesto« se bo zvrstil niz dogodkov, katerih namen je predvsem spodbuditi razpravo o načinu doživljavanja mesta, njegovi identiteti in smeri razvoja. (ide)

GORICA - Iz zgodovinskega spomina

Maks Fabiani naš sodobnik

Razmišljal je o parkiriščih, ki jih v središču še vedno ni

Pogledi arhitekta Jožeta Ceja na nekatere urbanistične rešitve in napake v Gorici, ki so bili pred nedavnim objavljeni v obliku pogovora s časniki našega dnevnika, so dregnili v moj zgorovinski spomin in me opozorili, da se v zapršenih kotičkih mojega podstrešja skrivajo beležke, ki obravnavajo podobne probleme. Svoj delež je, to moram priznati, s svojimi gradbenimi in urbanističnimi načrti ter posledično z njihovim izvajanjem prispevala tudi občinska uprava. Namen tega pisana je da le od tega, da bi posegalo v vsakodnevno politiko. Rad pa bi opozoril na to, da so o nekaterih sedaj nakazanih načrtih gorovili že pred tolikimi desetletji.

Pri tem imam v mislih arhitekta in urbanista Maska Fabianija, ki je po prvi svetovni vojni izdelal številne urbanistične načrte za kraje na Goriškem in tudi za mestno Gorico. Kot mi je povedal lastnik takrat uspešnega gradbenega podjetja, ugledni mojster in obrtnik Stanislav Faganel, ki je bil v 50. letih s Fabianijem član občinske gradbene komisije, je Fabiani že takrat predlagal - zaradi potreb, ki so se komajda nakazovale -, naj občina razmišlja o gradnji garaze pod Ljudskim vrtom, z vhodom iz doline Korna, se pravi iz Ulice Brass. Tudi sedanja občinska uprava v svojem spremenjenem regulacijskem načrtu, ki predvideva izgradnjo trgovskega središča na odprttem trgu v Ulici Santa Chiara, načrtuje gradnjo štirinadstropnega podzemnega parkirišča za 500 avtomobilov z vhodom v dolini Korna. Takšno garazo že ima Eda center v Novi Gorici.

Pred tolkimi leti se je občinski svet ubadal z mislio, da bi parkirišče zgradili pod Travnikom, vendar se ideja ni prijela, verjetno zaradi tega ne, ker so kmalu po uvedbi prepustnic in odprtju meje, »najbolj odprete meje v Evropi«, kot se je takrat pisalo, načrtovali selitve mestnega središča bolj proti zahodu, v bližino Spominskega parka. Uradna politika občine Gorica je takrat meji in novim sosedom, milo rečeno, obračala hrbet. Dopusčala je promet skozi predor in parkiranje na Travniku. Le kdo bi se branil denarja, ki je takrat v Gorico kot nakupovalno središče pritekel iz širokega zaledja? Zaradi urbanistične izbire je sedaj predor, svoj čas zgrajen kot ruja v prometni strukturi, dejansko neuporaben. Namenili ga bodo le kolesarjem in pešcem.

O Maksu Fabianiju bi rad povedal še nekaj. Pred tolkimi leti sta nekega lepega dne prišli v naše goriško uredništvo, ki je takrat bilo v Ulici Silvio Pellico, dve osebi iz Ljubljane z vencem. Vprašali sta, kdaj in kje bo pogreb Maks Fabiani. Umrl je res nekdo, ki se je tako pisal, toda ni bil arhitekt.

Ko pa je umrl arhitekt, ki jih je imel kar nekaj čez 90, če me spomin ne var, je bila na pogrebu na glavnem goriškem pokopališču prisotna delegacija iz Ljubljane, z naše strani pa pokojnikova hči, predstavnik občine - slikar Fulvio Monai, on bolj kot poznavalec pokojnikovih del kakor pa predstavnik takajšnjega italijanskega dnevnika, in podpisani. Vsega skupaj menda šest oseb. Pokojnik in njegova hči sta živelia v skrajni bedi in z miločino, tako se je takrat govorilo, ki jima jo je dajala občinska uprava.

Morda bi kazalo porabiti še nekaj besed o vzpenjači na goriški grad. Lani sem županu Ettoreju Romoliu namignil, da je njena gradnja nesmislna. Odgovoril je, da jo je podedoval. Sodil sem, da bi bilo najprej potreben urediti grajsko okolico. Nekega dne sem se hotel sprehoditi okoli obzidja, pa je bil prehod na njegovi vzhodni strani dobesedno nemogoč, tako je bil zaraščen in zatrpan z odpadki. Sicer pa ravnokar potekajo vzdrževalna dela na grajskem obzidju in v njegovih okolicah.

Na Goriškem imamo že nekaj izkušenj z žičnicami. Med obnovo vojnega ježičnika vozila na Sveti goro. Zgradilo in upravljalo jo je podjetje Ribi, ki se je ukvarjalo pretežno z javnimi prevozi. Med vojno so jo unicili po vojni pa so jo po starih načrtih obnovili v času »zupanovanja« Joška Štruklja, ki je veliko skrbi posvečal tudi turizmu. Pri tej izbiri ni imel srečne roke. Knalu se je izkazalo, da ni donosna, in so jo odstranili. Tudi vzpenjača na ljubljanski grad ne prinaša dobička, toda zaradi ugleda si prestolnica ta strošek lahko privošči. V Gorici bi bilo dovolj, če bi iz D'Annunziovega drevoreda do gradu potnike prevažal manjši avtobus. Med vožnjo bi imeli lep pogled na Leopoldinska vrata. Ko pa bi se potnik zadržal pred vhodom v grad in opazil beneškega leva nad njim, bi ga bilo treba poučiti, da je ta spomenik zgodovinska laž. Gorica namreč nima kaj opraviti z Benetkami. Toda takrat, po prvi svetovni vojni, ko so porušeni grad obnavljali, in še dolgo potem je v mestu prevladovala retorika, kar se pozna še marsikje.

Gorazd Vesel

DOBERDOB - Občine ni več v Tržiškem kulturnem konzorciju

Izstopili iz članstva

Župan Vizintin: »Pet tisoč evrov letne članarine bo dobilo drugo namembnost«

Doberdobska občina izstopa iz Tržiškega kulturnega konzorcija, katerega članica je bila veliko let. Odločitev o izstopu so potrdili na sredinem občinskem svetu, v uvodnem delu katerega so odobrili tudi nekaj manjših proračunskih sprememb.

»Tržiški kulturni konzorcij je nedvomno opravil pomembno vlogo za promocijo kulturne in zgodovinske dediščine naših krajev, prirejal je razstave in simpozije, izdajal je knjige. K njegovi dejavnosti smo letno prispevali 5000 evrov članarine, kar je za nas zelo visoka vsota, če pomislimo, da društvo iz naše občine prispevamo le malenkost več denarja. Zaradi tega in tudi, ker v zadnjih letih Tržiški kulturni konzorcij ni priredil posebnih pobud v naši občini, smo se odločili za izstop iz njegovega članstva,« pravi doberdobski župan Paolo Vizintin in pojasnjuje, da so v prihodnji spet pripravljeni sodelovati s Tržiškim kulturnim konzorcijem, a seveda le pod-

pogojem, da bodo to dopušcale finančne.

V sedanjem obdobju splošnega krčenja finančnega priliva iz državnih in deželnih blagajn so se v Doberdobu odločili, da bodo namenili drugim pobudam denar, ki bi drugače šel za plačilo letne članarine Tržiškega kulturnega konzorcija. »Čemu bomo namenili ta denar, nismo še odločili,« razlagal Vizintin in poudarja, da bodo kar nekaj denarja potrebovali za nakup opreme za nižjo srednjo šolo, ki jo ravnokar obnavljajo in širijo. »Kupiti bomo morali klopi, mize, vso notranjo opremo. Potrebovali bomo veliko denarja, tako da si enostavno ne moremo več privoščiti plačevanja članarne konzorcija,« ugotavlja Vizintin, s katerim so med občinskimi svetom strinjali vsi prisotni svetniki večine in opozicije, tako da je bil sklep o izstopu iz članstva soglasno sprejet.

Med zadnjim občinskim svetom so sprejeli tudi nov pravilnik za pla-

PAOLO VIZINTIN

čevanje davka na nepremičnine IMU. »Kmalu zatem, ko smo aprila sprejeli pravilnik za davek IMU, je državna vladala spremenila nekaj predpisov, ki smo se jim moralni zdaj prilagoditi. V glavnem gre za določanje davčne stopnje za nekatere kmečke objekte, vendar lahko že sedaj napovem, da se spremembe ne tičajo primerov iz naše občine. Zaradi tega spremembe ne bodo nikakor vplivale na davkopalčevalni status naših občanov,« zaključuje doberdobski župan Paolo Vizintin. (dr)

SPDG - Tradicija

Druženje ob kostanju 14. oktobra

Poletje se v naglici poslavljaj in oktober prepupa jeseni, ko se člani Slovenskega planinskega društva Gorica (SPDG) zberejo na vsakoletnem druženju ob kostanju in kozarcu sladke rebule. To je tudi priložnost za bolj ali manj zahtevno kolesarjenje, pohod ali drugo obliko rekreacije. Pridelitev bo letos v nedeljo, 14. oktobra, v Števerjanu. Druženje bo od 12. ure do mraka, že v dopoldanskem času pa planinci prirejajo netekmovalno kolesarsko vožnjo (za gorske kolesarje) po Brdih in tudi družinski pohod. Pridelitev bo, tako napovedujejo, ob vsakem vremenu. V tem tednu, ob prehodu v jesensko obdobje, pa se bo v sklopu dejavnosti društva obnovila tudi rekreacijska telovadba. Prvo srečanje bo že v sredo, 3. oktobra, od 19.30 do 20.30. Vadba bo enkrat telesko v telovadnici goriškega Kulturnega doma; interesenti, ki se še niso prijavili, lahko to naredijo na prvem srečanju, v sredo.

GORICA - V sredo

V iskanju mejnih črt

Okrugla miza kluba CAI

Kod so bili začrtane meje Julijske krajine in Furlanije pred šestdesetimi leti? In pred sto leti? In še pred tem, kje je bila meja v času Beneške republike? Kaj se je ohranilo od nekdanjih mejnih črt do današnjih dni? Na ta in podobna vprašanja o mejah in njihovem premikanju v naših krajih bodo odgovarjali na javnem srečanju, ki ga alpinistični klub CAI iz Gorice prireja v sredo, 3. oktobra, ob 18. uri v dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gospoški ulici (Ulica Carducci). Osrednji govornik bo zgodovinar Franco Cecotti, ki bo predstavil svojo knjigo »Il tempo dei confini - Atlante storico dell'Adriatico nord orientale nel contesto europeo e mediterraneo 1748-2008«. Njegovo izvajanje bodo dopolnjevale fotografije mejnih kamnov in znamen, kavern, kasarn in mejnih objektov, ki so jih posneli člani skupine Slow trekking goriškega kluba CAI; o njih bo govoril Elio Candussi.

GORICA

Radio v kinu in v besedah

Mediateka s podaljšanim urnikom

Pokrajinska mediateka Ugo Cisarighi, ki domuje v Hiši filma na Travniku, je z začetkom nove sezone podaljšala urnik: trikrat na teden je odprta tudi v doppoldanskem času, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih (od 10. do 19. ure). Ob torkih in četrtkih je odprta med 15. in 19. uro.

Druga novost je ciklus predavanj in projekcij na temo »Kino in radio, med nostalgio in uporom«. Ob svojem nastanku je radio pritegnil pozornost maloštevilnih radioamaterjev, ki so si lahko privoščili dragi tehnološki izum. Premežna publika je cenila predvsem tehnološko novost, manj pa komunikacijske zmogljivosti izuma.

Upad cen in povečana razširjenost

med publiko sta nato pripomogla k odprtju še nepoznane potenciala radija,

ki je s časom postal osnovni pri-

pomoček na področju pretoka infor-

macij, politične komunikacije in za-

bave. Radio je zlasti vplival na širjenje

glasbenih zvrst in bistveno spremenil

strategije glasbene industrije. Novo

prelomnico v razvoju radia pa pred-

stavljajo digitalni mediji, radijske po-

staje, ki delujejo izključno v spletu, in

nove oblike komunikacije (social net-

work, blog, webcam, podcasting), ki so

povečale možnost dialoga s poslušal-

ci. Na to temo bodo izvedenci predava-

vali vsak četrtek v oktobru, sledile bo-

dnevi projekcije. Prvo srečanje bo v če-

trtek, 4. novembra, ob 17.30, ko bo o

vlogi radia v dvajsetem stoletju pre-

davala Marta Perrotta, raziskovalka in

docentka rimske univerze. Ob 20.30 bo

v Kinemaxu projekcija filma »Radio

Days« (1987) Woodyja Allena.

V mediateki poteka obenem

včlanjanje v Cineclub Gorizia, ki bo

sodeloval pri pobudi »Kino in radio«,

pripravlja pa tudi redne filmske veče-

re, ki bodo startali v novembру. Red-

no članstvo stane 10 evrov, podporno

30 evrov, članstvo za mlade (do 18. le-

ta) pa je brezplačno.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

V ŠTANDREŽU dajamo v najem opremljeno stanovanje z eno spalno sobo, kuhinjo in kopalnicijo; tel. 0481-21058.

Poslovni oglasi

SUHA BUKOVA DRVA 134€/PA-LETA, PELETI 230€/TONA Goriča +30km prevoz gratis.

+38631770410,
3342200566

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na-slednje bencinske črpalki:

GORICA

AGIP - Ul. Crispi 14

AGIP - Ul. Lungo Isonzo Argentina

IP - Ul. Trieste 22

ESSO - Ul. Aquileia 40

FARA

ERG - Ul. Gorizia 109

GRADIŠČE

FLY - Ul. Palmanova 63/A

MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državni ce-

sti 305 km 3+

TRŽIČ

AGIP - Ul. Valentini 61

AGIP - Ul. S. Polo

SAN MARCO PETROLI - Ul. Ter-

me Romane 5

ŠKOCJAN

ESSO - Ul. Sauro, na državni cesti

14 (Pieris)

STARANCAN

SHELL - Ul. S. Canciano 11

KRMIN

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

FOLJAN-REDIPULJA

AGIP - Ul. III Armata 58

Gredo po jabolka

Društvo oljkarjev Brda prireja v petek, 12. oktobra, enodnevni izlet med pridelovalce svetovno znanih jabolk v dolini Val di Non v pokrajini Trento. Udeleženci si bodo ogledali skoraj 50 kilometrov dolgo dolino z nasadi jabolk in trt. Obiskali bodo zadruge, kjer pridelujejo jabolke Melinda, si ogledali nasade, skladniča, letogravino in potek pridelave jabolk v razne name. Zadruga šteje 5400 članov, ki obdelujejo 6060 hektarov nasadov in proizvajajo 300 tisoč ton jabolk; 25 odstotkov pridelka izvaja v štirideset držav. Po ogledu bo kosilo, sledil bo še obisk kleti penečih vin. Za vpis in podrobnejše informacije naj interesenti poklicajo na tel. 0481-390688 (Saverij Ristić); vpis je možen do zasedbe mest v avtobusu.

Zaposlilo vrtnarja

Občina Mošč bo v okviru projekta za socialno delo zaposlila vrtnarja. Prošnjo za zaposlitev zbirajo v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici; vložijo jo lahko delavci v dopolnilni blagajni ali na mobilnosti.

Koncert simfonikov

Letošnji glasbeni abonma novogoriškega kulturnega doma je posvečen 80-letnici priznane slovenskega dirigenta Antona Nanuta. Prvi v nizu koncertov bo jutri ob 20.15, ko bo pod Nanutovim vodstvom nastopil Simfonični orkester RTV Slovenije in violinistka Nadežda Tokarevo. (km)

Ogled pinakoteke

Ob Dnevih evropske kulturne dediščine bo še danes prost vstop v Pokrajinske muzeje v Gorici, in sicer v grajskem naselju med 9. in 19. uro, med 10. in 17. uro v palači Attems, kjer bo ob 16. uri brezplačen voden ogled pinakoteke (v italijanščini).

Bonsaji na županstvu

Na goriškem županstvu bo danes med 10. in 18. uro odprta razstava bonsajev. Ob 10. bo predavanje o pravilnem gnojenju bonsajev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU DI MARINO, Ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Prireditve

DRUŠTVO TRŽIČ vabi od oktobra 2012 do marca 2013 v bralni krožek za odrašče člane, nečlane in simpatizerje. Poskrbelo bo tudi za dobro počutje članov: ponедeljek plavjanje v bazenu, sreda telovadba kot vsako leto in petek hoga; informacije po tel. 0481-474191.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi v grad Kromberk na predavanje Boruta Koloinija »Taborniki in razvoj mladinske kulture v Ajdovščini« v torek, 2. oktobra, ob 20. uri.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 7. oktobra, ob 17. uri »Veš, da te ne slišim, če teče voda« (Robert Anderson) in »Obisk v gledališču« (Karl Valentin), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova; med 11. in 12. uro in eno uro pred predstavo prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedežev; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 3., 4. in 5. oktobra, ob 20. uri (Vesna Milek, Svetlana Slapšak, Dušan Jovanović) »Krojači sveta - Funeral Fashion Show«; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 00386-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 14.50 - 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.40 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

Dvorana 3: 15.45 »Ribelle - The Brave«; 17.40 - 20.10 - 22.00 »Il rosso e il blu«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 14.45 - 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 15.00 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Resident Evil: Retribution«.

Dvorana 3: 15.00 - 16.50 - 18.40 - 20.30 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«; 22.20 »Prometheus«.

Dvorana 4: 15.50 »Ribelle - The Brave«; 17.45 - 20.00 - 22.10 »Magic Mike«.

Dvorana 5: 15.20 - 17.40 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.40 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.10 - 22.00 »Il rosso e il blu«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Resident Evil: Retribution«.

Dvorana 3: 16.50 - 18.40 - 20.30 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Magic Mike«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

Razstave

V MEDEART GALLERY v Palači della Torre na oširku Godeassi 1/1 v Medebo danes, 30. septembra, ob 11.30 odprtje fotografske razstave »9 fotografie per Medea« Maura Paviottija; na ogled bo do 25. oktobra ob četrtekih 17.00-19.00.

KRUT vabi v soboto, 17. novembra, na voden ogled razstave »Tibet - zakladi s strehe sveta« v Trevisu, ki z nad 300 zbranimi eksponati od Gingis Khanovega obdobja dalje predstavlja v evropskem merilu pravi kulturni dogodek leta; informacije in prijave na sedežu KRUT-a, Korzo Verdi, 54, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it.

DIJAŠKI DOM sporoča, da je še nekaj prostih mest za srednješolske učence. Tem ponuja prevoz iz šole v dom, koso v malico, program do 18.30, ki vključuje: strokovno pomoč pri domaćih nalagah in učenju, individualno pomoč pri posameznih predmetih (matematika, slovenščina, angleščina...), tečaj angleščine in nemščine, delevnice (filmska, plesna, javno nastopanje...), športne in sprostovne dejavnosti; informacije in vpisovanje po tel. 332-935314 (Elena) najkasneje do 30. septembra. V prostorih društva Vipava na Peči bo potekal

GORICA - Za Okuse na meji včeraj ni bilo prostega parkirnega mesta niti pri Rdeči hiši

Gneča v Raštelu in v Latinski vasi, ponudbe in stojnic morda preveč

Srbi iz Zaječarja v petek prodali 400 kilogramov mesa, Francozi pa izpraznili 70 steklenic šampanja

Včeraj pozno popoldne na parkirišču pri Rdeči hiši skorajda ni bilo mogoče najti prostega parkirnega mesta, Raštel pa je zavil kot v časih, ko so njegove trgovine »obležali« kupci iz nekdanje Jugoslavije. V popoldanskih urah se je po zgodovinski mestni ulici trlo obiskovalcev, ki so postajali ob slovenskih stojnicah poučnega praznika Okusi na meji. Za posrečeno se je izkazala odločitev o odprtju zaprtih trgovskih prostorov, še zlasti nekdanje trgovine Krainer in sosednje hiše Sticsa. Zelo veliko obiskovalcev so včeraj beležili tudi v Latinski vasi na trgu pred županstvom, kjer so v petek zvezči pripravili okrog 700 koktejlov in 2500 obrokov južnoameriške hrane. Petek večer je bil uspešen tudi za srbske stojnice v Ulici Roma, kjer so spekli okrog 400 kilogramov mesa, na Trgu Cavour in sv. Antonia pa so ribiči iz Gradeža, Trsta in Tržiča gostili preko 1500 obiskovalcev. V Francoski vasi so v petek izpraznili 70 steklenic šampanja in prodali 600 ostrig - vsaka stane dva evra. Veliko obiskovalcev, čeprav po občutku manj kot v prejšnjih letih, so imeli tudi Avstriji na Trgu Battisti, kjer je bilo prodanih 400 dunajskih zrezkov in 300 hrenov.

Z dosedanjim potekom praznika so zadovoljni tudi v stojnicah slovenskih društev iz Gorice in okolice. Tako v petek zvezči kot včeraj ob uri kosila so se štandrežci na križišču med ulicama Roma in Crispi veseli številnih obiskovalcev, ki so posegali po tipičnih goriških jedeh. »Obisk je bil dober, čeprav se mi zdi, da je na letošnjem praznik ponudbe malce preveč,« je ocenil štandreški javni delavec Marjan Brescia, ki je včeraj popoldne skrbel za blagajno štandreške stojnice. Z njim se strinjajo številni obiskovalci praznika, ki so opazili, da so predvsem stojnice v obrobnih ulicah slabno obiskane. Tudi pleskavice verjetno ponujajo malce preveč stojnic, tako da se nekatere med njimi udeležba na prazniku verjetno ni ravno uspešna. Če je Raštel zavil, istega ni mogoče trditi za Travnik, kamor bi verjetno spadal oder z glasbo v živo. S potekom praznika pa so bili včeraj popoldne zadovoljni tudi pri stojnici društva Naš prapor na Korzu Verdi, kjer ponujajo vrhunska briška vina. Manjšinsko predstavnštvo dopoljujejo stojnici društva Sabotin v Ulici Crispi in Brdina v Ulici De Gasperi.

Včeraj se je dež v glavnem usmilil trgovcem in kramarjev, saj je nekaj kapljic padlo edino v večernih urah. Danes bodo stojnice odprtne ob vsakem vremenu, saj jih je večina opremljenih tudi s šotori. Tudi današnji spremni program bo bogat. V knjigarni LEG bo ob 10. uri predstavitev knjige Cantastorie Pinocchio. Ob 11. uri bodo v Kinemaxu predvajali film Rataouille; vstopnica bo stala dva evra. Na održ za pokrito tržnico v Ulici Boccaccio se bodo ob 17.40 zvrstile skupine PNG iz Vidma, Over Elation iz Pordenona, Down To Ground iz Trevisa, Emili's Bed iz Vidma in I Kobra iz Gorice. Na območju praznika so včeraj karabinjerji izvajali poostren nadzor; zaradi tega je karabinjerski helikopter preletaval mesto. (dr)

Vevež na Korzu Verdi (levo), štandreška stojnica (zgoraj), v Ulici Roma so privlačni zlasti Madžari (desno), zdravica Našega praporja (spodaj)

BUMBACA

več fotografij na
www.primorski.eu

GORICA

Opereta za 50. rojstni dan

Letošnje praznovanje 50-letnice neprekrajnega delovanja nekoč Katoliškega doma in danes Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici bo sklenil scenski dogodek s preko 150 nastopajočimi. To bo opereta v dveh dejanjih avstrijskega skladatelja Roberta Stolza »Pomladanska parada«, na katero pravkar potekajo intenzivne priprave. Premierno bo uprizorjena v petek, 12. oktobra, ob 20.30 v veliki dvorani centra Bratuž. V njej nastopajo solisti pevci, ki bodo odigrali glavne vloge - med njimi bo tudi popularna slovenska pevka Julija Kramar -, dalje igralci, baletke, god-

ba na pihala ter otroški in mešani zbor ob spremljavi orkestra; pri pripravah pomaga še nad trideset sodelavcev. Dirigent bo Hilarij Lavrenčič, režiser Jože Hrovat, scenograf pa Alessandro Starc. Uprizoritev operete so napovedali februarja letos, ko so zlati jubilej kulturnega hrama počastili s slovensnostjo z naslovom »Teh naših petdeset let«. Za Zvezo slovenske katoliške prosvete je že značilno, da ob pomembnih obletnicah pripravi za oder sprevišč ali opereto, pri kateri sodelujejo včlanjenja društva in zbori. Za tokratno priložnost so izbrali »Pomladansko parado«, ki bo prvič uprizorjena v slovenskem jeziku; libretto je iz nemščine prevedel tržaški pesnik Ivan Tavčar.

GORICA-SVETA GORA

Zvon bo krenil s Travnika

Z goriškega Travnika, ki ga zasedajo stojnice poučne prireditve, bo danes na pot proti Sveti gori krenil leseni voz, v katerega bodo vpreženi štirje pari konj. Na njem bo, natanko takoj kakor pred 90 leti, natovorjen zvon, namenjen zvoniku svetogorske bazilike. Ko so leta 1922 furmani odpravljali na tedaj zelo zahtevno pot, so prevažali 4.355 kilogramov težki zvon, ki še danes velja za največji bakreni zvon v Sloveniji. Dragocenost današnje vprege pa bo prav isti leseni voz, ki je pred devetimi desetletji na cilj prepeljal težki tovor, medtem ko bo zvon na njem replika v naravnih velikosti. Zvon bo s Travnika krenil

ob 9.30; zbrane bo nagovoril župan Gorice Ettore Romoli, župnik Marjan Markežič pa bo blagoslovil udeležence. Prva postaja bo ob 10.30 na Transalpini - Trgu Evrope, kjer bodo nastopili pritrkovalci iz Lokavca in kvarteti Trnovci, zbrane bo pozdravil novogoriški župan Matej Arčon. Ob 11.30 se bo spred vstavljal na drugi postaji na solkanskem »placu«, kjer bodo furmani vpregli peti par konj, ob 12.30 bodo na tretji postaji pri Oddihu vpregli šesti par konj, na Prevalu pa še sedmega in osmoga. Prihod k svetogorski baziliki je predviden ob 16.30, tam bo ob 17. uri maša. Konjsko vprego bodo vso pot spremjale narodne noše in policijsko spremstvo, ki bo poskrbelo za sprotne zapore prometa.

Prišel je čas za obnovo kopalnice!

ADRIAKER
keramika, kopalniška oprema in parket

Popusti do 50% tudi v oktobru!

- bogata izbira in hitra dobava
- tehnično svetovanje
- razstavni prostor na 1000 m²

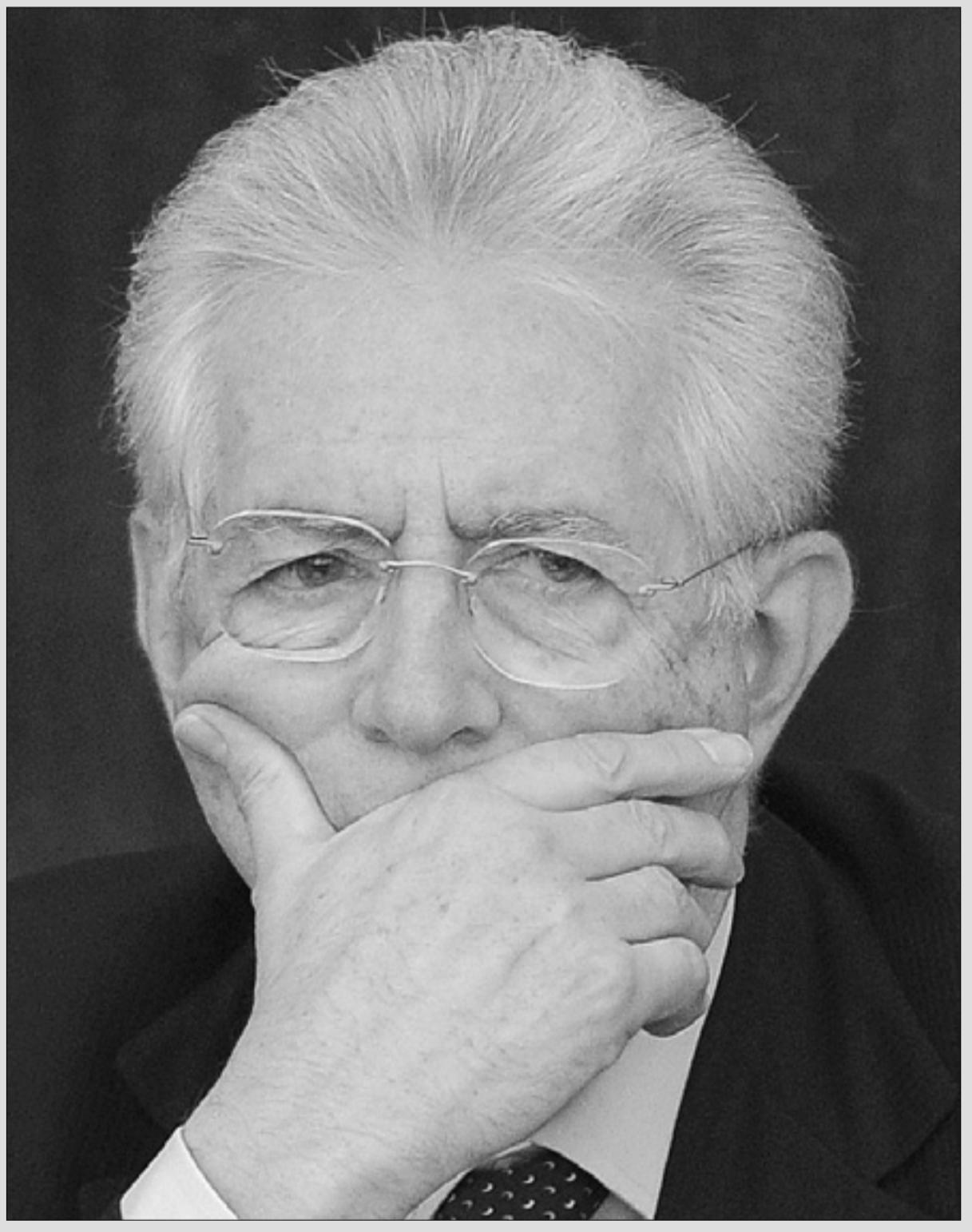
Urnik: pon. - pet.:
8.30-13.00
15.00-18.30
sobota:
9.00-12.00

POLITIKA IN CIVILNA DRUŽBA PRED NEODLOŽLJIVIM IZPTOM

Po Montiju spet Monti?

VOJmir TAVČAR

A li bo Mario Monti nasledil samega sebe? Vprašanje ni novo saj je najmanj od letošnje pomladi eno od glavnih tem italijanske politične scene, o kateri so se mediji na široko razpisali. Vprašanje dokaj vztrajno ponavljajo tudi tuji komentatorji, politiki in seveda vlagatelji, za katere ni vseeno, kdo bo po spomladanski volitvah prevzel krmilo na Škornju.

Predsednik italijanske vlade, ki uživa v mednarodnih krogih velik ugled (njegov največji dosežek je nedvomno prav ta, da je v očeh tujih partnerjev znatno dvignil ugled Rima, ki ga je s svojo »kukujevsko« politiko zapravil Silvio Berlusconi), ni doslej nikoli pritrdirnil odgovoril na to vprašanje. Ob upoštevanju vzdusja na italijanski politični sceni predvsem pa majavosti »nenavadne večine«, ki podpira njegovo vlado, je doslej stalno poudarjal, da sega politično obzorje se danje vlade do prihodnje pomladi, se-

veda, če bo do takrat uživala podporo parlamenta. Dodal je tudi, da na volitvah ne namerava kandidirati, ker že sedi v parlamentu, odkar ga je predsednik republike Giorgio Napolitano imenoval za dosmrtnega senatorja.

Premierovim zagotovilom je po uveljavljenem italijanskem običaju (še vedno je vodilo vseh, ki se ukvarja s politiko, Andreottijeva rečenica, da so sumničenja in slabe misliki greh, zelo pogosto pa se približajo resnici) verjel le malokdo, večina je bila prepričana, da ima Monti kaj za bregom. Tuji zaradi tega je tako odmevala četrkova izjava pred newyorškim združenjem Council on Foreign Relations, da bi v sili tudi po volitvah pripravljen zopet prevzeti vladno krmilo. Tisti, ki cenijo Montijev delo, so bili zadowoljni, ker je izpostavil pripravljenost, da nadaljuje z delom, kritiki pa so v njegovih besedah videli samo potrditev bojazni, da bodo o prihodnosti države odločali zunanjí dejavniki (Bruselj, Mednarodni denarni sklad, veli-

ki vlagatelji in bonitetne agencije itd) in ne italijanski volivci.

Kot se pogosto dogaja, je bil odmev v Italiji prevelik, medijski balonček pa so napihnili trudi mnogi politiki in gospodarstveniki s svojimi pozitivnimi ali negativnimi odzivi. Bolj pozorno branje Montijevih besed bi jasno pokazalo, da premierjeve besede niso bile tako senzacionalne. Na vprašanje, ki mu ga v tujini stalno zastavljajo, kaj se bo zgodilo v Italiji po volitvah, je odgovoril, da upa, da bo krmilo države prevzela vlada, ki bo odraz trdne politične večine. Če bi se pa izkazalo, da je njegov prispevek zopet potreben – obenem je sicer prepričan, da ne bo takoj – je pripravljen zopet prevzeti dolžnost, ki jo opravlja sedaj.

Montijeve besede so zboldile sekretarja Demokratske stranke Pierluigija Bersanija, ki se je takoj preventivno ogradol pred morebitnim zopetnim zavezništvom z Berlusconijem ali z Beppejem Grillom. Dejal je, da ceni

dosedanje delo Montijeve vlade, vendar mora po njegovem mnenju po volitvah prevzeti krmilo vlada, za katere se bodo opredelili volivci. Matteo Renzi, ki se poteguje, da bi postal uradni kandidat leve sredine za premierja, je menil, da bi bila ponovitev Montijeve vlade »ponižanje za politiko«, zelo kritična sta bila tudi prvaka Sel Nichi Vendola in Italije vrednot Antonio Di Pietro.

Prav tako se je od Montija sredno ogradil tudi Berlusconi. Voditelj Ljudstva svobode sicer ni izrecno zavrnil možnosti, da bi Monti zopet prevzel vladno krmilo. Vendar je v času, ko je sedanji predsednik valde v New Yorku pozitivno ocenil skupno valuto evro in se zavzel, da bi jo evropski partnerji s skupnim delom še utrdili, v Rimu med predstavitvijo knjige Renata Brunette Il grande imbroglia (Velika goljufija) zelo kritično ocenil izhodišča vladne politike, evro označil kot veliko goljufijo in pribil, da najbrž ne bi bilo nobene škode, če bi Nemčija izstopila iz evrskega območja (tiskovni predstavnik nemške kanclerke Steffen Seibert ga je zavrnil, da so njegove besede absurdne in pomenljivo poddaril, da Angela Merkel zelo dobro sodeluje z Montijem). Kritično so se na izjavo predsednika vlade odzvali tudi predstavniki Severne lige.

Pozitivno pa je premierjeve besede ocenil vodja sredinskih sil Pierferdinando Casini, po katerem bi bila zopetna Montijeva vlada jamstvo za prihodnost Italije. Pozitivna je bila ocena voditelja Fiata Sergio Marchionneja in predsednika zveze industrijev Giorgia Squinzija. Poudariti velja, da je med nedavnim nastopom na srečanju podjetnikov Workshop Ambrosetti v Cernobbiju Monti dobil veliko podporo.

Osebno mislim, da je bil Monti v svojih odgovorih kar iskren in ni imel nobene fige v žepu. Oblast je sicer mikavna zadeva, kot kaže med drugih tudi dejstvo, da se zanjo poteguje veliko ljudi, obenem pa je tudi obremenitev, še zlasti za tiste, ki niso več roso mladi. Zato menim, da bi sedanemu predsedniku vlade tudi prijalo, če bi se prihodnjo pomlad lahko umaknil s političnega odra in se zopet posvetil preučevanju gospodarstva. Čas vlade strokovnjakov, ki so prevzeli vladno krmilo tudi na pritisk evropskih dejavnikov, ki Berlusconiju niso več zaučali, se počasi izteka in bo končal v začetku aprila (govori se o 7. in 8. aprilu kot o možnem datumu političnih volitev), vlada, ki bo prevzela oblast potem bo odraz novega parlamenta in novega razmerja sil. Kako bo lahko to razmerje sil je v tem času nemogoče napovedati, ker javnomenske raziskave kažejo na veliko število negotovih volivcev, poleg tega pa ni niti še jasno, kakšen bo volilni zakon. Kljub vse bolj zaskrbljenemu prigojarjanju predsednika republike Napolitana stranke še niso uskladile stališč glede volilnih pravil in zelo verjetno tudi v torek v pristojni senatni komisiji ne bodo izglasovale skupnega temeljenega besedila, ki naj bi bilo izhodišče za nadaljnje delo parlamenta. Največ odgovornosti za dolgomesečno zavlačevanje (nov volilni zakon so obljubljali že spomladaj) ima Berlusconi, njegovo cincanje pa je posledica velike nejasnosti v Ljudstvu svobode, v katerem je škandal v deželi Lazio še dodatno zaostril napetosti in tudi sam milanski medijski mogotec še ne ve, katero pot naj bi ubral, da bi preprečil volilni polom. Veliko neusklajenosti pa je tudi med ostalimi strankami, saj se na primer Demokratska stranka zavzema za enomandatna okrožja, medtem ko se Casinijeve sredinske sile opredelitevajo za proporcni sistem in obnovitev poreferencevih glasov, kljub temu, da so bili prav preferenčni glasovi, še zlasti ob koncu osemdesetih let, eden glavnih virov volilnih goljufij in nečednih kupčij. Severna liga pa, čeprav ne namerava obnoviti sodelovanja z Berlusconijem, je glede volilnih pravil pripravljena na povezave z nekdanjim partnerjem.

Vozel je postal tako zapleten, da je izvedenec za ustavno pravo Michele Ainiš najprej s komentarjem v tedniku L'Espresso in nato z uvodnikom v dnevniku Il Corriere della sera predlagal pred morebitnim zopetnim zavezništvom z Berlusconijem ali z Aleksandru Velikemu in preseče ta gordijski vozel z zakonskim dekretom,

ki naj bi odpravil sedanji »porcellum« in z njim parlament nominiranih ter obnovil prejšnji, pretežno večinski volilni zakon Sergio Mattarelle. Ta sicer ni najboljši, vendar volivcem jamči možnost, da neposredno izberejo svoje predstavnike. Ainiš ni skril dejstva, da je taka poteza v demokratični državi povsem neobičajna in na robu ustavnosti, vendar je zaradi očitne nesposobnosti strank po njegovem edina možna rešitev, čeravno nekoliko v slogu »v sili hudič tudi muhe žre«.

Italijanska politika, ki med volivci že dalj časa ni uživala velikega ugleda, si je v zadnjih tednih zapravila še zadnje drobtinice verodostojnosti po škandalih v Laciu, Lombardiji, Kalabriji in na Siciliji in po objavi podatkov o potratih tudi v vseh ostalih deželah (prav ta konec tedna so finančni stražniki po nalogu tožilstev začeli preiskavo o izdatkih dežel Piemont in Emilija Romagna). Z njemu lastno jednostjo je humorist Altan dejal, da je za maksimalno transparentnost potrebljena steklena školjka. Še posebej je v italijanskih in tujih medijih odmeval škandal v Lazu, kjer je šlo Ljudstvo svobode čez mejo vsakršne sprejemljivosti, a kjer se tudi opozicija ni znala dovolj učinkovito upreti nezaslišani potratu. Denarja ni trošila za ostrige, šampanjec in razkošne pocitnice, a je brez vsakršnega ugovarjanja podprla ukrepe, ki so svetniškim skupinam priznali mastne prispevke za njihovo delovanje in stike z volivci.

Kot v primeru volilnega zakona tudi v tem primeru stranke niso bile sposobne potrebnega zasuka. V sredo je konferenca predsednikov dežel, ki ji predseduje predsednik Emilije Romagne Vasco Errani obiskala najpre predsednika republike Napolitana, nato pa predsedstvo vlade in predlagala naj vlada s svojim zakonskim odlokom zniža za 300 enot število deželnih svetnikov, zniža prejemke svetnikov in predsednikov in uvede večjo transparentnost za uporabo javnih sredstev, odredi nadzor računskega sodišča in uvede stroge kazni za kršitelje. Predsedniki dežel so se obrnili na vlado in zaprosili, naj ukrepa, ker so se zbalili, da bi v deželnih svetih taki predlogi ne prodri. Predsedniki, ki so še do pred nedavnim glasno protestirali vsakič, ko je vlada s finančnim zakonom znižala sredstva, namenjena deželam, češ da ne bodo kos vsem obveznostim in bodo morali boleče zarezati v bistvene postavke socialne države, so se tokrat posuli s pepelom in odšli v Rim s prošnjo, naj vlada kar pošteno odšipne njim namenjena sredstva. Poteza je izzvenela kot zvonenje po toči, predsedniki dežel, z njimi pa tudi njihovi deželni sveti in stranke, ki so v njih zastopane, pa so padli na izpit, ker so dokazali, da zavoženega niso sposobni reformirati sami.

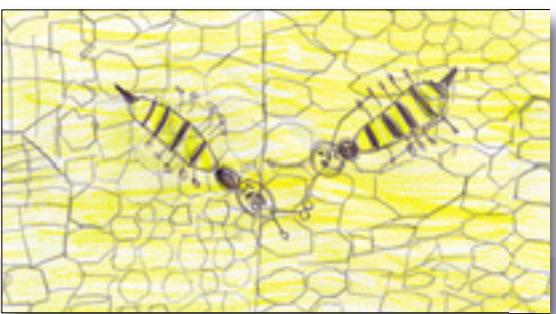
In s tem se vrnemo k začetnemu vprašanju: po Montiju Monti? Vse je odvisno od politike pa tudi od civilne družbe (ki ni neomadeževana in brez krvide, saj je bil na primer šef svetniške skupine Ljudstva svobode v deželi Lazio Franco Fiorito, ki je postal simbol nesprejemljive potrate, izvoljen z več kot 25.000 preferenčnimi glasovi). Politika je poklicana, da pred koncem tega mandata izglasuje soliden volilni zakon, odobri zakon za boj proti korupciji in odpravi vsaj najbolj kričeče primere nepotrebne potrate javnih sredstev, civilna družba pa mora s svojo mobilizacijo pritisnati na politiko, da zadosti vsaj tem temeljnim nalogam, obenem pa mora tudi sama prispetati, da bo Italija zopet lik delovne in resne države, ki spoštuje sprejete obveze in v kateri ne bosta prevladali potrata in korupcija.

Če bosta politika in civilna družba izdelali na izpitu, bodo zmagovalci oblikovali svojo vlado, čeprav se njen program najbrž ne bo mogel veliko oddaljiti od tistega, ki je poznan kot »Montijeva agenda«, saj gre za tisti sklop obvez in ukrepov, s katerim je Italija vsaj delno obnovila ugled v svetu. Če bodo prevladale napredne sile, bodo to argento lahko tolmačile z večjo socialno občutljivostjo in z večjim občutkom za pravičnost, vendar vedno z upoštevanjem mednarodnih gospodarskih in političnih razmer v sedanjem globaliziranem svetu.

Če pa bo politika znova padla na izpitu, bo še sreča, če bo Montija lahko nasledil Monti.

OŠ. STEPAN

Učenci OŠ Ivan Grbec-Marica Gregorič Stepančič so se v mesecu maju udeležili Šole v naravi.

Učenci 1., 2. in 3. razreda so preživeli tri dni v domu Čebelica v spremstvu učiteljic Magde in Norine.

Dom Čebelica se nahaja v Dolenji vasi pri Čatežu pod hribom Zaplazom severozahodno od Trebnjega.

V bližini doma so travniki, polja in bogati gozdovi, ki so jih mali učenci raziskovali ter spoznavali značilnosti različnih ekosistemov.

Učitelj Franko pa je pet dni preživel z učenkami 4. in 5. razreda v domu Kavka v Livških Ravnah pri Kobaridu.

Dom Kavka je dobil ime po Kavkni jami, katero so učenke tudi obiskale in spoznavale značilnosti tega podzemnega sveta.

Sprehodile so se med grmovjem in drevjem, raziskovale potok in seveda ni manjkalo paše za oči ob razgledu na čudovito smaragdno reko Sočo..

DOM KAVKA

Dom Kavka se kjer smo pustili dilnice je kuhi žurne učitelje. V prvem nadzornem so: plez

PRIHOD IN R

Do doma Kavka za malico. V vije in obule Obiskovale Po kosilu s pina je dob Nesli smo j Po večerji s

KAVKNA J

Tretji dan Rekla nam si vzameri vile kjam Monika n tače. Kavka pravo br Ta jama

ČAJ

V torek koze. K se vrnim škatlic V pete

Poh

Nekaj Hod shra me ogli no

ŠOLA V NARAVI

Sreda, 9. maj 2012

Zgodaj zjutraj smo se učenci prvega, drugega in tretjega razreda ter učitejici odpeljali z avtobusom v dom Čebelica v Čatež pri Trebnjah. Ko smo prišli v dom, so nas lepo sprejeli. Najprej smo se malo pogovarjali in spoznali osebje doma. Nakar so nas učitelji pospremili v sobe, kjer smo odložili kovčke. Vreme je bilo lepo, sončno. Po kosilu smo se primerno oblekli in obuli ter se z učiteljem Matijem odpravili raziskovati potok. S seboj smo vzeli mrežice, povečevalna stekla, vazice in razne posode. Opazovali smo mrest, paglavce, ličinke kačjega pastirja, črvičke in druge vodne živalice. Potem smo jih spet spustili v vodo. Po večerji smo šli na vešerni sprehod po bližnjih vaških ulicah. Ob travnikih je prav prijetno dišalo po komaj pokoseni travi. Videli smo tudi kačo. Blizu doma smo slišali skovikanje sove in njenih mladičkov. Po večerji smo se okopali in šli spat.

Četrtek, 10. maj 2012

Vstali smo zgodaj, čakala nas je jutranja telovadba. Po zajtrku smo šli plezati na umetno steno. Imeli smo čelade in vrv. Po kosilu smo vadili škratkov ples za večerni nastop. Nato smo šli na sprehod po gozdni poti "Zaplaške stezice" do romarske cerke Marije Vnebovzete. Vodil nas je učitelj Drago. Po poti smo spoznavali zanimivosti gozda, drevesnih vrst. Učitelj nas je veškrat opomnil na pravilno obnašanje v gozdu in pravi odnos do gozda in njegovih prebivalcev. Zvezčer smo plesali, bilo je lepo, kot v disku.

Petak, 11. maj 2012

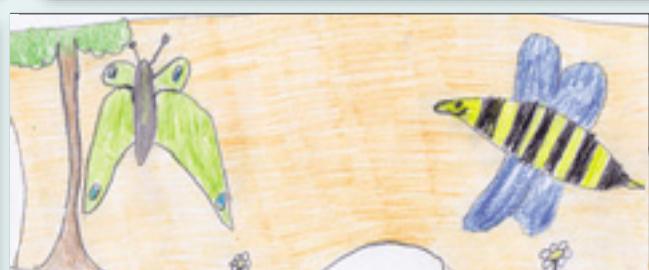
Zjutraj smo imeli "pižama sestanek", ko smo nam učitelji dali navodila za pospravljanje kovčkov in urejanje sob. Po zajtrku smo šli na sprehod po travnikih in opazovali rastline, liste, rože, trave. Opazovali smo oblike listov travniških cvetov in jih poimenovali. Veliko je bilo ivanjčič, travniške kadulje, makov, deteljice... Nabrali smo še liste, lubje, trave, rože in pobarvali narisane peteline. Nastala je prav zanimiva risba z naravnimi barvami. Učiteljica Živa nas je nato povabila naj z zaprtimi očmi poslušamo travniški živ žav. Joj, kakšno brenčanje smo slišali. Ko smo opazovali letenje čebel, os, čmrljev in komarjev, smo opazili tudi zlatorumene metulje citrončike. Pri likovni delavnici v učilnici smo je vsak narisalo svojo risbo na panjsko končnico. Trije dnevi so hitro minili, saj se nismo niti za hip dolgočasili. V naravi smo se veliko naučili in prav lepo imeli.

1. in 2. razred

DOM ČEBELICA

V torek zjutraj smo prišli v dom Čebelica ob uri kosila. V večji nas je sprejela gospa razlikica. Učitelj Matej nas je pospremil v spalnice. Pustili smo kovčke in šli na kosilo. Po popoldne smo šli k potočku z učiteljem Matejem. Raziskovali smo potočne živali. Ko smo vrnili v dom, smo pisali o potočku in o raziskovanju. Po večerji smo šli na nočni sprehod, prav ni bila prav tema. Pred domom smo se ustavili in poslušali skovikanje mladičev uharice. Učitelj nam je povedal, da sova gnezdi tukaj že tri leta. Odpravili smo se v potoček in poslušali pravljico za lahko noč. Naslednje jutro smo telovadili na igrišču. Po zajtrku imeli po programu plezanje na steni. Potem smo si ogledali panjske končnice na njem panju. Vrnili smo se v dom in risali panjske končnice na leseni podlagi. Barvili smo akrilčnimi barvami. Po malici smo lahko šli nakupovat spominki v pisarno: razglednice, zemljivej Sloveniaje z nalepkami za Domove. Po kosilu smo imeli čas da se pripravimo na škratov ples. Vsaka soba je morala pripraviti prizorček. Popoldne nas je učitelj Drago peljal na sprehod po gozdni poti do romarske cerke. Po poti smo spoznavali drevesa in druge gozdne prebivalce. Videli smo tudi jazbice. Ko smo se vrnili smo imeli pred večerjo sestanek. Učiteljica Živa je povedala naj se pripravimo na škratkov ples. Ko smo bili pripravljeni smo šli v modro učilnico. Recitali smo in peli. Potem smo imeli diskoteko in plesali. To je bila najlepša zabava. Naslednje jutro smo se zbudili z glasbo. Imeli smo pižama sestanek. Potem smo imeli čas, da pripravimo kovček. Morali smo zapustiti sobe, ker je že prihajala druga šola. Po trku smo šli na sprehod z učiteljico Živo. Raziskovali smo travnik. Koliko majhnih živali smo dobili! Na travniku smo se še malo igrale. Ko smo se vrnili, smo pred kosilom še končnice. Bile so lepe pisane, z metuljčki in rožami. Vsak je svojo nesel domov. Po kosilu smo dobili priznanja za dejavnosti. Naša soba, Sova, je bila najboljša v pospravljanju sobe. Nato smo se poslovili in odpravili domov. Upam, da se prihodnje leto vrnemo, je bilo zares lepo!

POMEMBNEJŠI PROCESI V VINU

Razkis: biološki ali mlečnokislinski

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

Bioški ali mlečnokislinski razkis, ali jabolčno mlečnokislino fermentacijo, uvrščamo po pomenu takoj za alkoholno fermentacijo. Prav je, da jo podrobnejši spoznamo, saj nezanemarlivo vpliva na organoleptične značilnosti vina. Gre namreč za pretvorbo jabolčne kisline v mlečno kislino in ogljikov dvokis.

Glavni namen bioškega razkisa je znižanje koncentracije kislin in značilna spremembava vonja in okusa. Zaželen in primeren je predvsem za rdeča vina z večjo koncentracijo skupnih kislin oziroma jabolčne kisline, kar je na našem območju značilno predvsem za teran. Primeren pa je tudi za nekatera bela vina namenjena daljšemu zorejanju in starjanju, kjer so spremembe vonja in okusa, ki nastanejo po tem bioškem procesu, zažene.

Razkis ni zaželen v vinih z manj kislinami, kot so značilna za toplejša pridelovalna območja zlasti v toplejših poletjih, kar velja letos tudi za naše pridelovalno območje. Vsled razkisa pride do sprememb koncentracije kislin, višjega pH ter spremembe vonja in okusa.

Proces mlečnokislinskega razkisa vodijo mlečnokislinske bakterije več rodov, med katerimi je najbolj po-

membna Oenococcus Oeni. Ločimo jih v tiste, ki tvorijo mlečno kislino in tiste, ki tvorijo poleg te kisline še etanol in ogljikov dvokis.

Mlečnokislinske bakterije imajo razne značilnosti. Omenili bomo le nekaj pomembnejših. Prisotne so tako na grozdu kot na vinarski opremi ter njihovo število upada med alkoholno fermentacijo zaradi občutljivosti na žvepljivi dioksid, kislost vina in etanol, a zoper močno naraste po končanem alkoholnem vrenju. Časovno poteka bioški razkis od nekaj dni do nekaj mesecov zaradi pomladanskega segrevanja kleti. Glavna reakcija v vinu je spremembava jabolčne kisline v mlečno. Delovanje bakterij pa je uspešno, če je pH vina vsaj 3. Bakterije so zelo prilagodljive, saj rastejo tako v prisotnosti kot odsotnosti kisika.

Kaksne so posledice bioškega razkisa? Predvsem se zmanjša koncentracija skupnih kislin in posledično se dvigne pH, kar je koristno za vina z visokimi kislinami, kot je že omenjeni primer terana. V nasprotnem primeru pa so spremembe lahko negativne, ker bakterije uporabljajo le jabolčno kislino in je ob visoki koncentraciji vinske kisline spremembava kislosti in pH manjša.

Vsled delovanja bakterij se tvorijo aromatične snovi, ki sprememijo značilnosti vina, kar pa navadi njegov karakter izboljša.

Glede na kompleksnost bioškega procesa, na katerega vplivajo razni dejavniki, posebno temperatura in pH, pa so končne spremembe nepredvidljive, ker se ustvarijo lahko neželenne spojine. To se posebno velja, če mikrobiološki proces poteka spontano brez dodatka selekcioniranih bakterij.

V zvezi z vonjem je najbolj znan vpliv bakterij tvorba acetetila z vonjem po maslu, ki je v manjših koncentracijah (1-4 mg/l) zaželen, v večjih pa je moteč, ker prevlada nad ostalimi vonji.

Za zaključek pa se vpliv na okus vina, ki se opazno spremeni, ker se jabolčna kislina, ki je svežega, ostrega, rezkega okusa in okusa po nezrelem, spremeni v mlečno kislino. Ta pa daje vinu mehek, uglajen in zrel okus.

Bioški ali mlečnokislinski razkis spreminja še mnogo drugih bioških procesov, ki presegajo namen tega članka. Upamo pa, da bomo pri bralcu vzbudili zanimanje za ta bioški postopek, ki je med našimi vinarji morda premalo poznan.

V NEDELJO, 14. OKTOBRA

Kmečka zveza vabi na Burjanko v Bardo

Kmečka zveza prireja 14. oktobra 2012 tradicionalni jesenski izlet na Burjanko, praznik kostanja, ki bo v Bardu, prijazni vasi v Terski dolini. Program, ki ga navajamo v nadaljevanju, bo tudi ob letošnji izvedbi zelo pester, saj bo do organizatorji nudili obiskovalcem možnost spoznavanja bogate kulinaricne tradicije, kulturne dediščine ter glasbenega užitka.

Ob 7.00 odhod iz Boljanca ter po običajnem voznem redu (Bazovica, Općine, Prosek, Sesljan) odhod iz Štivana ob 8.00;

Ob 9.30 obisk hiša medu (Kmetija Bratje Comaro) v Cassaccu;

Ob 10.45 odhod iz Cassacca;

Ob 11.30 Sv. maša ob spremstvu zboru »Vokalna skupina Drežnica« v Bardu;

Ob 12.30 odprtje umetniške razstave Luigija Moderiana iz Plesnišča;

Ob 13.00 kosilo - menu: OCIKANA (njoki iz polentne zabeljeni s toplojenim maslom, sirom in mlekom); POŽGANIK (klobasa v omaki iz koruzove moke); ŠTAK (krompirjev pire, fižol zabeljen s slanino in dišavami) s prašičimi reberci ali frikom s polento; SLAŠČICA: gubana Val Torre kostanjevim nadevom; VINO, VODA, RAZNE PIJAČE;

Od 13.00 ure Glasba z ansamblom Brjar;

Ob 15.00 Kogojevi dnevi, v cerkvi koncert Godalnega kvarteta Calisto:

Program: Š. Mauri, A. Borodin, A. Kumer, M. Mlakar

Na prazniku bo možen ogled etnografskega muzeja ter čezmernega kmečkega sejma z možnostjo nakupa kostanja ter najboljših kmečkih pridelkov iz izdelkov iz Terske doline, Nadiških dolin in Posočja.

Cena izleta je 40 € na osebo in vključuje prevoz, kosilo ter 1 kg jabolk. Za informacije in vpis so na razpolago uradni Kmečki zvezni (Tel. 040-362941).

Kmečka zvezna

PO PODATKIH ČEDAJSKO KMEČKE ZVEZE

Slaba letina ni prizanesla niti kmetovalcem v Benečiji

Tako trdijo na Kmečki zvezni iz Čedad, kjer so nas seznanili z letošnjo pridelavo kmečkih pridelkov. Slika je, žal, zelo podobna tisti, ki jo poznamo iz drugih zamejskih območij. Suša in toča, neželeni sopotnici kmetijstva, sta se močno pojavili in krepko oklestili, v večji ali manjši meri, vse kmečke pridelke. Največ škode so vsled vremenških neprilik utprelje sadne vrste, predvsem jablane in slike, na katerih je bil pridelek znatno pod povprečjem. Kostanj je sicer manj občutil posledice suše, pridelka pa je kljub temu malo zarađi hudi napadov šiškarice, žuželke, ki v zadnjih letih povzroča gojiteljem kostanja hude preglavice.

Tudi na poljščinah, predvsem na koruzi, je suša pustila hude posledice, katerim se pridružuje ogromna škoda, ki jo povzročajo divji prašiči. Ta problem je zelo resen. Delno ga sicer omili odškodnina ki jo nudi Videmska pokrajina toda le za tri leta, če se gojenje iste kulture ponavlja na isti parceli. Ker zaradi skromnih obdelovalnih površin ni možnosti ko-

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila meseca oktobra

V oktobru imamo delo z mladim vinom in s pobiranjem zadnjih pridelkov. Proti koncu meseca pa se moramo že pripraviti za pobiranje oljk.

VINOGRAD IN KLET - V oktobru v kleteh dozoreva mlado vino. Važno je, da fermentacija poteka ob odsotnosti zraka. V ta namen je zelo priporočljiva uporaba kipilne vehe. Po vrenju posodo dolijemo, biti mora vedno polna. V primeru vsakršnega dvoma se posvetujemo s strokavniki. Tik pred prvim pretokom je priporočljiva kemijska analiza vina, ki jo opravi strokavnjak.

Po končani trgovini v vinogradih, ki so bolj izpostavljeni odiiju lahko opravimo škropljene z biološkim fungicidom z imenom AQ 10, da omilimo napad odiija v naslednjem letu. Škropljene moramo po 8-10 dneh ponoviti. Zelo važno je, da poškropimo letos zasajene vinograde, da jih ne bi napadel odiij.

OLJČNI NASAD - V oljčnem nasadu še vedno spremljammo let oljčne muhe, saj je lahko v tem času še vedno aktivna. Najbolje je, da se v primeru dvoma posvetujemo s strokavniki. V tem času se posebno ob vlažnem vremenu lahko širi tudi oljčna kozast. Bolezenske znake te bolezni prepoznamo po okroglih sivkastih madežih na zgornji strani listov. Sredina madežev postane nato rumenkasta. Listi se nato posušijo in odpadejo, ob hudem napadu se ceje veje posušijo. Škropimo z bakrovimi pripravki. Strogo se pa moramo držati karenčne dobe, saj v drugi polovici oktobra lahko že pobiramo namizne oljke, konec oktobra pa lahko že pobiramo nekatere toskanske sorte oljek.

V drugi polovici meseca začemo s pripravami na pobiranje oljk. Kupimo vse, kar potrebujemo. Prostom, kjer bomo hraniли oljke do predelave, prezračimo in očistimo. Travo pod oljkami pokosimo.

SADNI VRT - Nadaljujemo s pobiranjem jabolk in hrušk. V tem času pobiramo tudi orehe. Pobiramo tudi kutine, in sicer, ko se barva sadežev spremeni iz zeleni v rumeno. Kutino hranimo v suhem in zračnem prostoru, saj je zaradi trpkega okusa ne uživamo takoj.

Po končanem pobiranju moramo pobrati in odstraniti s tal ali z drevesa gnilo sadje, da omejimo prisotnost monilije v naslednjem letu.

Vse odpadlo listje po možnosti vdelamo v tla. Lahko ga tudi pograbimo na kupe in sežgemo ali odnesemo daleč od sadovnjaka. Na ta način omejimo širjenje škruplja, ki včinoma prezimi v odpadnih listih. Da pospešimo odpadanje in razgradnjo listov, lahko pred odpadanjem listja poškropimo jablane z urevo, v odmerku 500 gramov na 10 litrov vode.

Ko listje odpada, opravimo v sadovnjaku jesensko škropljene proti raznim boleznjem. Jablano in hruško škropimo proti škruplju in raku z bakrovimi pripravki. Koščičarje prav tako škropimo z bakrovimi pripravki proti breskvinji kodravosti, luknjičavosti in moniliji. Ker bakrovi pripravki včasih lahko povzročajo ožige, je priporočljivo škropljene bolj občutljivih sort z ostalimi površinskimi pripravki. Škropimo tudi oreh.

Od sedaj dalje pa vse do konca novembra je čas za sajenje sadnih dreves. Bolj občutljive vrste, kot na primer oljko, pa sadimo spomlad.

ZELENJADNI VRT - V zelenjadnem vrtu pobiramo še zadnje poletne zelenjadge. Tiste pa, ki so zaključile svoj ciklus, izruejemo iz zemlje in iz vrtu odstranimo vse rastlinske ostanke. Na ta način preprečimo, da bi morebitne bolezni ogrožale zdravstveno stanje rastlin na isti površini v prihodnjem letu.

V oktobru pobiramo zelje in ga kisamo. Pobiramo tudi buče. Poberemo jih, ko se pecelj dobro posuši. Buče nato posušimo na soncu za teden ali dva. Pazimo, da bi jih dež ali rosa ne ovlažila in da ne bi tako začele gniti. Ponoči je najbolje, da jih postavimo v notranje prostore.

V tem času sejemo motovilec, špinaco in radič, sadimo pa česen in čebulo.

Kuhinjska zelišča sedaj razmnožujemo tako, da jih izruejemo iz zemlje in jih razdelimo na dva ali tri dele, odvisno v celoti v različnih rastline. Vsak del mora imeti dovolj korenin. Pred ponovno saditvijo rastline nekoliko obrežemo, po saditvi pa zemljo potlačimo z nogo.

V tem času belimo nekatere jesenske zelenjadnice, ki jih bomo kmalu pobirali, kot na primer treviški radič, belilno zeleno, endivijo, por in sladki komarček.

Če hočemo nekaterim zelenjadnicam nekoliko podaljšati življensko dobo, jim sedaj postavimo tunel, ali pa jih pokrijemo s pajčevinastim vlaknom.

Trsje, ki smo ga uporabljali za oporo in ki je odslužilo, izruejemo, da ne gnije, skrbno ga očistimo in dobro posušimo. Nato ga hranimo v suhem prostoru do prihodnje pomlad.

OKRASNE RASTLINE - Enote in zadeve so na koncu svoje življenske dobe in še zadnjič cvetijo. Zaradi tega jih ne gnajimo več. Zalivati jih moramo preudarno in še vedno odstranjevati ocvele in suhe dele.

Pripravimo zemljo ali vase za sajenje spomladanskih čebulnic, iz zemlje pa izruejemo poletne, že ocvele čebulnice. Posušimo jih, očistimo zemlje in jih spravimo čez zimo v suh prostor.

Pred mrazom prenesemo v zavetn prostor zaprt prostor občutljive lončnice, kot so pelargonije. Pred tem jih lahko obrežemo, da ne zavzemajo preveč prostora.

Magda Šturm

Različne sorte beneških kostanjan

To pa ni okrnilo bogate palete načrtovanih kmečkih pridelkov ustanove. Eno zelo pomembno so že izvedli na tržnici kmečkih pridelkov v Vidmu, s stojnico skupaj z konzorcijem Dolce Nordest iz Nem. Pobuda beneških kmetov, ki so se predstavili z vsemi svojimi tradicionalnimi kmečkimi pridelki in izdelki, je bila zelo uspešna. Poleg tega je čedadnska zveza organizirala kulinarne večere v sodelovanju z gostilnčarji na osnovi jedi, pripravljenih s krajevnimi pridelki, ob ponudbi vin Združenja vinarjev iz Praprotnega.

Pridelite bo zaključila burjanka, praznik kostanja, ki bo 14. oktobra v Barbu, na kateri bo bogata kulturna in kulinarica ponudba ter možnost nakupa tipičnih kmečkih pridelkov iz Benečije, Kobariškega in Tolminskega.

Upričeno lahko zaključimo, da je leto v Benečiji sicer skromno po kmetijski proizvodnji, vendar z uspešnimi pestrimi pobudami Kmečke zveze ob tvornem sodelovanju članov.

Svetovalna služba Kmečke zveze

Kaj je Svet Evrope pričakoval, ko je pred 11 leti uvedel vsakoletni Evropski dan jezikov

Pod naslovom palača Sveta Evrope v Strasbourgu; desno logotip Evropskega dneva jezikov.

Kaj je evropski dan jezikov?

Evropsko leto jezikov 2001, ki sta ga skupaj organizirala Svet Evrope in Evropska unija, je bilo uspešno pri vključevanju milijonov ljudi v 45 sodelujočih državah. Dogodki v okviru evropskega leta jezikov so obeležili jezikovno raznolikost v Evropi in spodbujali učenje jezikov.

Zaradi uspeha, ki ga je imelo evropsko leto jezikov, je Svet Evrope razglasil, da bomo 26. septembra vsako leto praznovali kot evropski dan jezikov. Osnovni cilji evropskega dneva jezikov so naslednji:

- Opozorjanje javnosti na pomen učenja jezikov in razširjanja nabora jezikov, ki se jih učimo, z namenom spodbujanja večjezičnosti in medkulturnega razumevanja.
- Zavzemanje za bogato jezikovno in kulturno raznolikost v Evropi, ki jo je treba ohraniti in spodbujati.
- Spodbujanje vseživljenskega učenja jezikov v šoli in izven nje, za potrebe študija, poklicnega dela, povečevanja možnosti ali za zabavo in izmenjavo.

26. septembra 2011 smo v Svetu Evrope in vseh 47 državah članicah praznovali 10. obletnico evropskega dneva jezikov (EDJ).

Komu je namenjen evropski dan jezikov?

Svet Evrope upa, da bodo ta dan obeležili vladni organi držav članic in njihovi potencialni partnerji na naslednjih ravneh:

- oblikovalci politike (na primer posebni ukrepi ali razprave na področju vprašanj jezikovne politike);
- širša javnost (spodbujanje zavesti o ciljih evropskega dneva jezikov, predvsem o pomenu vseživljenskega učenja jezikov za začetkom v katerikoli starosti, v izobraževalnih ustanovah, v službi ...);
- področje prostovoljnega dela (posamezne dejavnosti z in/ali za nevladne organizacije, društva, združenja ...). Kdo lahko sodeluje?

Zakaj evropski dan jezikov?

Še nikoli ni obstajalo več možnosti za študij in delo v različnih evropskih državah, vendar pomanjkanje jezikov-

nega znanja mnogim preprečuje, da bi izkoristili te možnosti.

Globalizacija in različna lastništva v poslovnem svetu od državljanov vse pogosteje zahtevata znanje tujega jezika za učinkovito delo tudi znotraj matične države. Samo angleščina ni več dovolj.

Evropa je jezikovno bogata – obstaja več kot 200 evropskih jezikov in še veliko več tistih, ki jih govorijo državljanji, katerih družine izhajajo iz drugih celin. To je pomemben vir, ki ga moramo prepoznati, uporabiti in ceniti.

Učenje jezikov prinaša koristi mlađim in starem – nikoli nismo prestari, da bi se učili jezikov in uživali nove možnosti, ki jih to prinaša. Četudi poznamo samo nekaj besed jezikov države, kjer smo na obisku (na primer na počitnicah), nam to omogoča navezovanje stikov in nova prijateljstva.

Učenje jezikov, ki jih govorijo drugi ljudje, nam omogoča boljše medsebojno razumevanje in premagovanje kulturnih razlik.

Cilji

Jezikovno znanje je nujno potrebno in pravica VSAKOGAR – to je eno izmed glavnih sporocil evropskega dneva jezikov.

Glavni cilji so spodbujanje zavesti o: - bogati jezikovni raznolikosti Evrope, ki jo je potrebno ohraniti in spodbujati;

- potrebi po razširjenosti nabora jezikov, ki se jih ljudje učijo (ki naj vključuje tudi manj pogoste jezike), kar bo vodilo k večjezičnosti;

- potrebi, da ljudje razvijejo določeno znanje dveh ali več jezikov, da bi lahko polno odigrali svojo vlogo demokratičnih državljanov v Evropi.

Odbor ministrov je odločil, da bomo vsako leto 26. septembra praznovali evropski dan jezikov. Odbor je priporočil, da se evropski dan jezikov organizira decentralizirano in prilagođivo, skladno z željami in sredstvi držav članic, kar jim bo omogočilo, da sami določijo svoj pristop in da Svet Evrope vsako leto določi skupno temo. Odbor ministrov vabi Evropsko unijo, da se pri tej pobudi pridruži Svetu Evrope. Upamo, da bo ta dan obeležen v sodelovanju vseh pomembnih partnerjev.

(*Odločitev Odbora ministrov Svetu Evrope, Strasbourg - 776. srečanje - 6. decembra 2001*)

Prehod v obdobje poliglotov

Neil Madden je zapisal, da je učenje več različnih jezikov lažje kot si mislimo.**

Če bi vam nekdo rekel 'flisni me mua*', bi vedeli kaj to pomeni ali sploh kateri jezik je to? Z okrog 225 avtohtonimi jeziki je Evropska jezikovna dedičina bogata in raznolika in to je že samo po sebi razlog za praznovanje. Toda kako dobr si Evropeji v učenju jezikov njihovi bližnjih (in bolj oddaljenih) sosedov? Mnogi Evropeji najbrž misljijo da je enojezično življenje pravilo. Vendar je nekje med polovico in dvema tretjinama svetovnega prebivalstva dvojezična ali celo večjezična, kar pomeni, da imajo določene jezikovne zmožnosti v več jezikih (razumevanje in/ali pisanje in/ali govorno sporazumevanje...).

Večjezičnost je za ljudi veliko bolj značilna kot enojezičnost. Milijon ljudi je prepričanih, da ne poznajo nobenega jezika razen njihovega maternega jezika, vendar mnogi od njih do določene mere poznajo še kakšen jezik. In vendar so danes možnosti za učenje novega jezika večje kot kadarkoli prej. Da bi poudarili pomen učenja jezikov je Svet Evrope proglašil evropski dan jezikov, ki ga praznujemo vsako leto 26. septembra. Zanimalo, ki stoji za evropskimi dnevom jezikov, je spodbujanje večjezičnosti. Večjezičnost ni niti nova niti nepoznana. Večjezičnost je način življenja med množimi narodi v Afriki in Aziji in prav tako v nekaterih delih Evrope, še posebej v državah Beneluksa, v Skandinaviji in na področju Mediterana. To pa seveda ne pomeni, da hočemo ljudi strasti z ravno rojenjem govorca. Cilj je, da se lahko sporazumevamo in da nas drugi razumejo v skladu z našimi potrebami in pričakovanji. Mednarodna razširjenost angleščine se zdi zelo privlačna in raziskave dajejo vtis, da je vsaj delno poznavanje angleščine najbolj pomembno za večino tistih, ki se učijo jezika (glede na Evrobarometer, eden od treh trdi, da se lahko pogovarjajo v angleščini).

Vendar, ko smo enkrat to dosegli, ni nobenega razloga, da bi ostali samo pri angleščini. Mnogo drugih jezikov predstavlja dragoceno orodje, s pomočjo katerega lahko obogatimo življenske izkušnje, naj si bo pri delu ali samo na potovanjih. Ena od ironij globalizacije je, da se lahko postranska vlo-

Evropski dan jezikov odvisen le od dobre volje

Vsako leto 26. septembra po vsej Evropi praznujemo evropski dan jezikov, ki ga je Svet Evrope prvič razglasil v evropskem letu jezikov, leta 2001. Ta dan je namenjen osveščanju javnosti o bogati kulturni in jezikovni raznolikosti v Evropi ter o pomenu učenja jezikov za utrjevanje evropskih načel strpnosti in medsebojnega razumevanja. Cilj pobude je tudi spodbujanje učenja jezikov in vseživljenskega učenja, saj znanje jezikov odpira vrata v študijsko in poklicno mobilnost, širi obzorja in ruši kulturne stereotipe.

Evropska komisija s svojo jezikovno politiko spodbuja večjezičnost in se zavzemata za to, da bi vsak državljan EU poleg maternega znal vsaj dva tuja jezika. Komisija je tako letos objavila prvo evropsko raziskavo o znanju jezikov, v katero je bilo vključenih skoraj 54.000 učencev iz 14 držav, tudi iz Slovenije. Raziskava je razkrila, da med željami in realnostjo na področju znanja tujih jezikov v praksi obstaja vzel. Preizkus znanja, v katerem so sodelovali 14- in 15-letni učenci, je pokazal, da ima dobro znanje prvega tujega jezika samo 42 odstotkov najstnikov, drugega pa samo 25 odstotkov najstnikov. V Sloveniji so se učenci odrezali bolje od evropskega povprečja, saj delež tistih z dobrim znanjem prvega jezika znaša 54 odstotkov.

Letošnja nova javnomnenjska raziskava Eurobarometer pa je pokazala, da skoraj devet od desetih državljanov EU meni, da je znanje tujih jezikov zelo uporabno, 69 odstotkov vprašanih pa trdi, da bo koristno za prihodnost njihovih otrok. 25 odstotkov anketiranih Evropejcev poleg maternega jezika govorí še dva druga jezika, v Sloveniji pa znaša ta delež 67 odstotkov. 72 odstotkov vseh anketirancev je menilo, da bi moral vsak državljan EU poleg maternega

jezika govoriti še več kot en tuji jezik. S tem se je strinjalo tudi 73 odstotkov vprašanih Slovencev.

Večjezičnost je sicer eno od temeljnih načel Evropske unije, zapisano v prvi uredbi Sveta iz leta 1958 in vključeno v Listino EU o temeljnih pravicah. Evropska unija ima 27 držav članic, 23 uradnih jezikov, med katerimi je od leta 2004 tudi slovenščina, in tri pisave. Poleg tega se v EU govorí več kot 60 regionalnih in manjšinskih jezikov, migracijski tokovi pa še dodatno prispevajo k široki paleti jezikov v Evropi.

Dejstvo pa je, da je 26. september leti krenil v pozabio in še zdaleč ni več praznik jezikovne raznolikosti v Evropi, ampak priložnost za učenje velikih evropskih jezikov, njihovo promocijo in promocijo tečajev, torej gospodarskih dejavnosti. Dobri nameni Evropske komisije, ki so navedeni v uvodu tega sestavka, so tako ostali v veliki meri na papirju, vsaj kar zadeva manjšinske jezike v Evropi. Dejansko se je evropska politika do manjšin spremenila, poslabšala se je in štrvilne države izkoriscajo finančno krizo za omejevanje jezikovnih pravic. To je splošen evropski pojav, Evropska komisija pa ne naredi nilčesar, da bi se to spremeno. Ostajajo torej dobri nameni Svetu Evropi, ki jih spodaj povzemamo po njihovih spletnih straneh, ki pa seveda ne rešujejo problemov, saj so le odraz dobre volje; ta je tudi edino res politično sredstvo, s katerim deluje Svet Evropi. (cr, bbr)

ga angleščine zmanjša. Ko vse več ljudi vse bolje obvlada današnjo lingvo franco, bo največjo razliko predstavljalo prav znanje dodatnih jezikov. V svetu dela in izobraževanja bodo morali rojeni govorci angleščine tekmovati s kandidati, ki obvladajo svoj materni jezik, potem pa še angleščino in vse pogosteje še tretji ali četrti jezik. Znanje jezikov pa seveda prinaša več kot samo ekonomske prednosti. Spodbuja nas tudi da postanemo bolj odprtji do drugih, do njihove kulture in stališč ter spodbuja prožnejši način mišljenja, ko nam omogoči delovanje v različnih sistemih upodabljanja in opazovanje iz različnih zornih kotov. Ne smemo podcenjevati vpliva učenja jezikov na pridobivanje boljšega vpogleda v ljudi, kulturo in tradicijo drugih držav. Ljudje, ki se lahko brez težav sporazumevajo s pripadniki druge kulture so velikokrat bolj tolerančni. Zapomniti si je treba tudi, da biti enojezičen pomeni biti odvisen od drugih ljudi in njihove dobre volje. Učenje nekega jezika je več kot samo pridobivanje neke koristne spretnosti – učenje odraža tudi naš odnos in sicer spoštanje identitet in kulture drugih in strpnost do različnosti.

Svet Evrope je razvil program, ki ljudem pomaga oceniti njihovo znanje tujega jezika. Projekt Evropski jezikovni listovnik je namenjen motiviranju učencev s priznavanjem njihovih naporov pri širjenju znanja raznih jezikov na različnih ravneh. Evropski jezikovni listovnik omogoča tudi beleženje pridobljenih spretnosti, kar lahko predložimo v pregled, ko se prijavljamo na šolanje ali isčemo službo doma in na tujem. Uporabniki listovnika lahko s pomočjo razpredelnik z opisniki znanja ocenijo svoje zmožnosti – razumevanje, branje, govorjenje in pisanje – in jih uvrstijo na šest evropskih ravnih znanja. Ti standardi znanja predstavljajo sistem, ki omogoča bolj pregledno primerjavo posameznih jezikovnih spretnosti v vseh državah članicah. Standarde so sprejeli vsi pomembni certifikacijski organi v Evropi, mnoge države članice in še posebej Evropska unija kot del programa

Europass. Eno od osrednjih načel evropskega dneva jezikov je poudarjanje, da je učenje jezikov vseživljenski proces. Mnogi odrasli verjamajo, že so zamudili (ali celo zapravili) priložnost, da se naučijo novega jezika v letih šolanja, da je potem prepozna za ponovni začetek. Pa ni! Po vsej Evropi so na voljo tečaji, programi in metode (od knjig do CD-romov), ki omogočajo izboljšanje jezikovnih zmožnosti. Kar pogosto manjka, je osebna motivacija za premagovanje strahu pred učenjem jezikov. Mnogi ljudje razvijejo svoje jezikovne spretnosti potem ko že končajo šolanje ali študij na univerzi. To ni tako presenetljivo, saj na učenje jezikov v šoli velikokrat gledamo kot na obveznost raje kot možnost. Šele ko začnemo raziskovati svet, pa naj si bo zaradi službe ali prostega časa, ugotovimo, kako dragoceno je znanje drugih jezikov. In še nekaj besed za pogum, učenje vsakega naslednjega jezika je lažje od prejšnjega. Ko boste torej presegli prvo oviro, si boste morda zaželeti poskusiti še z madžarščino ali kantonščino. Kar pogumno!

Pri pridobivanju jezikovnih spretnosti in iskanju koristnih informacij o evropskem dnevu jezikov vam bodo pomagale naslednje spletne strani:

www.coe.int/edl - o evropskem dnevu jezikov, vključuje tudi stran, kjer lahko prijavite dogodke in pridobite mnoge koristne predloge in informacije

www.coe.int/lang - Oddelek za jezikovno politiko Svetu Evropu, Strasbourg

www.coe.int/portfolio - Evropski jezikovni listovnik

www.ecml.at - Evropski center za moderne jezike (Gradec, Avstrija)

www.europass.cedefop.eu.int - Spletne strani Evropske unije za Europass

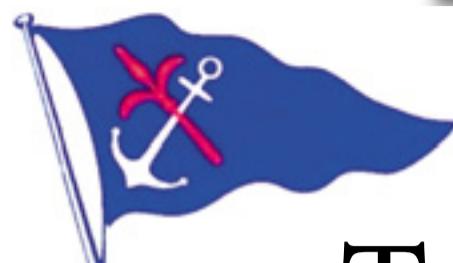
www.coe.int/minlang - Evropska lista na jezike regij ali manjšin

* Pa še to, odgovor na uvodno vprašanje je "govori z mano" v albansčini.

** Neil Madden je svobodni novinar, ki živi v Strasbourgu.

TPK SIRENA

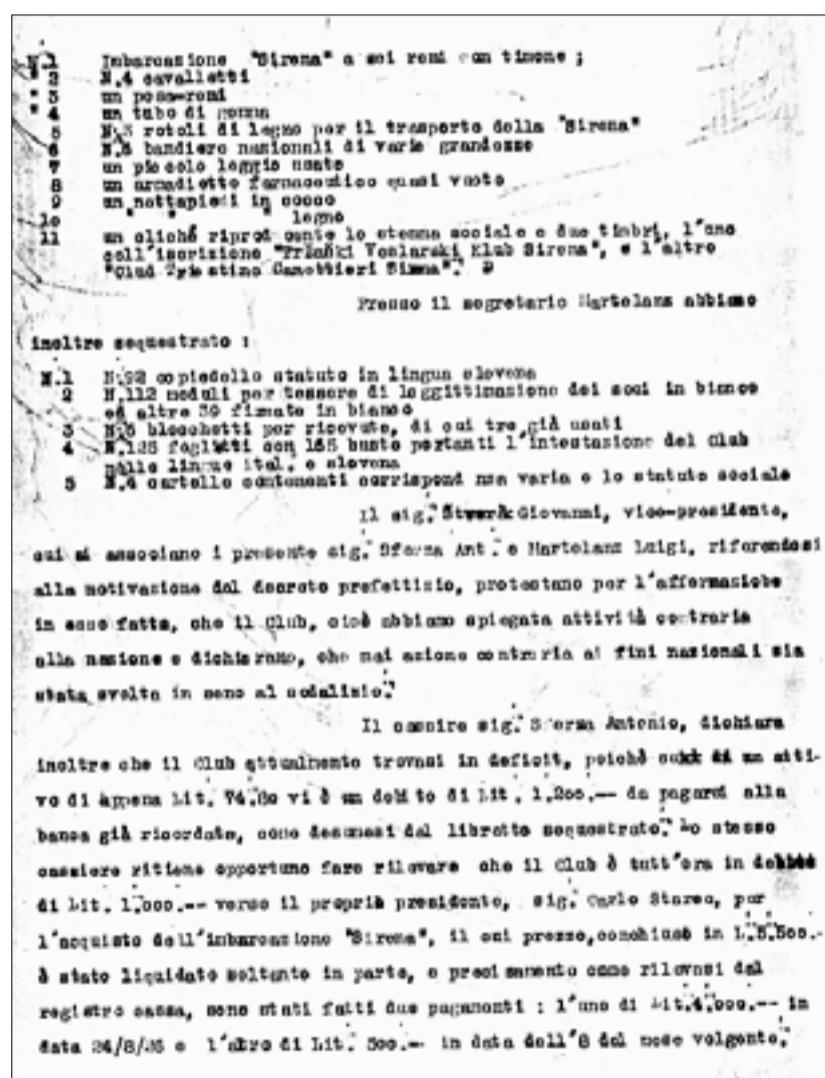
Slovenski glas v Tržaškem zalivu

IVANA SUHADOLC

Danes objavljamo nekaj odlomkov iz petega poglavja knjige Ivane Suhadolc Pomorski klub Sirena, Slovenski glas v Tržaškem zalivu, ki je izšla v teh dneh pri Založništvu tržaškega tiska. Klub Sirena je bil ustanovljen v Barkovljah leta 1924. Njegov glavni pobudnik je bil bančnik in zavarovalni zastopnik Dragotin Starc. Že leta 1927 pa so fašistične oblasti klub zaprle.

Vihar

Veslaški klub Sirena je bil klub svoji zgorj športni dejavnosti trn v peti italijanskim oblastem. Lastnik čolnarne, Giovanni Scaramangà, Grk po rodu, je telefoniral svojemu najemniku Dragotinu Starcu in mu zaupno povedal: »Fašisti mi povzročajo težave. « Odkriti pritiski na oddajalca društvenih prostorov so bili le prvi preteči oblaki nevihte.

Protokol likvidacije društva (druga stran) s seznamom zaplenjenih predmetov

Sirena je bila v Rimu vpisana v seznam prevratniških društev (Casellario Associazioni Sovversive). V razpredelnici, ki vsebuje podrobne podatke o njej, posebno izstopata dva stolpca. Prvi nosi v naslovu naslednja tri vprašanja o klubu:

»Je odvisen od drugih društev? Ima podružnice? Vezi ali druge povezave?«

V odgovarjajočem stolpcu je na tipkan odgovor:

»Ne, a je moralno in duhovno povezan z vsemi drugimi društvami različne narave med slovenskimi elementi. Domneva se, da je povezan tudi z veslaškim društvom iz Šusaka (Jugoslavija).«

Drugi stolpec tako sprašuje:

»Obstaja znotraj kluba možnosti delovanja proti javnemu redu? Je osušen splošnih zločinov?«

Odgovor na drugo vprašanje se seveda glasi »ne«. Bolj razčlenjen in hinnavski je odgovor na prvo vprašanje, saj izraža zahrtnjo misel, ki utemeljuje vpis v seznam prevratniških društev

vseh takratnih slovenskih združenj, ne glede na njihovo realno delovanje:

»Za zdaj ne, ampak če bi jo narodne okoliščine omogočale ali zunanje potrebe priporočale, bi se pridružil političnemu delovanju slovenskih elementov, ki se sklicujejo na politično društvo Edinstvo.«

Zanimivo je istovetenje »delovanja proti javnemu redu«, za katero se zanima formular, in »političnega delovanja«, o katerem piše odgovor. Vsaka politična dejavnost je v tistih letih avtomatično predstavljala atentat na javni red.

Zanimivo je tudi dognanje, da sodba italijanskega notranjega ministrstva ne temelji na konkretnih dejstvih, ampak samo na teoretski možnosti, da bi v prihodnosti – ob morebitnem sovpadanju določenih zunanjih razmer – do »delovanja proti javnemu redu« lahko prišlo.

kuvert, eno za vsako slovensko društvo. Najdebelejša je kuverta, ki hrani dokumente o Sireni.

Zakaj taka debelina? Prav gotovo ni Sirena skrivaj izvajala nevarne podtalne zarotniške akcije. Kuverta je delata zato, ker se je predsednik Starc trmasto in dosledno, na odprt in uraden način upiral zapostavljanju in krvicam fašističnega režima. Ni mogel doumeti, zakaj mu oblasti onemogočajo dovoljene stvari. Vljudno in korektno se je pritoževal in svoje pravice utemeljeval na bazi neoporečnih dejstev. Ni se hotel vdati. Vendar mu časi niso bili naklonjeni. (...)

Leta 1927 je bilo razpuščenih okrog 400 slovenskih društev in čitalnic. Njihovo premoženje je bilo izredno fašističnim ustanovam. Ukripi so bili posledica zaupne okrožnice ministrstva za notranje zadeve, ki je od prefektov zahtevalo ukinitve vseh slovenskih društev in časopisov, ker da so jeda odporni. »Ne moremo jih več trpeti,« je pisalo v okrožnici. Sirena ni imela možnosti preživetja.

Udarec je padel 17. avgusta 1927, v petem letu fašistične dobe. Dekret ukinitve športnega društva Sirena je podpisal prefekt tržaške province Fornaciari. (...)

Priziv

Sirena se je nameravala boriti naprej. Sedem dni kasneje je v predvidenem roku predsednik Carlo Starc predstavil priziv prefektu in preko njega ministru za notranje zadeve, torej samemu Benitu Mussoliniju, ki je ministrstvo v tistih letih osebno vodil. V sinjih snopičih državnega arhiva najti nobenega drugega podobnega priziva, torej je bila Sirena mogoče edino slovensko društvo, ki se je poslužilo te pravne poti, da bi se branilo pred razpustom.

Priziv, natipkan – seveda v italijanščini – na šestih straneh kolkovanega papirja v vrednosti dveh lir, je skoraj ganliv v svojem spoštljivem, odkritem argumentirjanju. Podpisani Carlo Starc našteva vrsto razlogov, zakaj bi bilo treba ukinitve preklicati. Glavni razlog je absurdnost obtožbe, da klub pod videzom športne dejavnosti vodi protidržavno politiko. (...)

Starc odločno zanika vsako politično dejavnost. Med vrsticami se da razbrati njegovo zafrustrirano zagrenjenost.

»Naše društvo ni vodilo prav nobene druge dejavnosti kakor izključno športno. Prav posebno se seveda društvo ni ukvarjalo s politiko, cesar ni počel niti nobeden od članov.«

Odkrito povedano, ne vemo več, kakšno pot nam je ubrati.«

Druga obtožba, pred katero se Starc brani, je, da »klub deluje izven direktiv in koordinacijskega območja CONI. Obtožba je v resnici protislovna, saj je klub za včlanjenje v CONI zaprosil, a mu je bila prošnja zavrnjena. (...)

Toliko o uradnih obtožbah, ki jih navaja dekret. Starc se seveda dobro zaveda, da so pravi razlogi za razpust druži. Dobro ve, zakaj imajo oblasti Sireno na pik: ker »so vsi naši člani slovenske narodnosti.«

Jasno mu je, čeprav to v uradnih listinah ni zapisano, da je glavna krivda klubu njegovo slovenstvo. Zato se odloči za odkrito soosčanje s to neizredeno obtožbo. V naslednjem odstavku napiše samoobrambo, ki je manifest enakopravnosti državljanov z drugačnim maternim jezikom.

»Glede na dejstvo, da so vsi člani društva slovenske narodnosti, to ne bi

absorbirani od ustanov Balilla in predvsem CONI.«

Če so mladi Slovenci včlanjevali v Sireno, je brezhibno sklepal prefekt, se niso včlanjevali v italijanske fašistične organizacije in so torej bili ovira v procesu poitalijanjevovanja Trsta. (...)

4. oktobra je brigadir Giovanni Maria Pappagallo v Barkovljah Carlu Starcu osebno izročil zavrnitev priziva in sestavil dvanaest vrstic zapisnika, ki sta ga oba podpisala. Zapisnik je prefekt Fornaciari nemudoma odpolsal na notranje ministrstvo Generalni direkciji javne varnosti. (...)

Poraz

Mario Starc, vnuk Dragotina Starca, mi je povedal, kako je njegov nono doživljal brodolom.

»Do konca je ostal zagrenjen. Bil je zelo močna osebnost: energičen, trmast. A brez dvoma je bil sprt z vso politiko. S Sireno je zgubil veliko denarja, a ni šlo za to. Doživel je veliko krivico in veliko razočaranje. Vedno se je jezik zaradi razpustitve. Peklo ga je celo živiljenje. Po Sireni so mu uničili vse tisto, kar je ustvaril. Fašisti so mu brez vsakršnega razloga zaplenili celo gume kabrioleta Pontiac, tistega, s katereim me je peljal na krst. Spominjam se ohromljenega avta v garaži. Med vojno smo si iz usnja njegove zložljive strehe delali čevlje.«

Ljubezen do morja pa se ni omajala?

»Nikoli, čeprav so mu fašisti razbili celo malo barko, ki si jo je bil kupil na Koroškem, manjši skalé: tudi to so mu razdejali. Pobarval jo je bil sicer rdeče, belo in modro! Že kot otrok sem mu nekoč, ko sva se sprehajala po obrežju, rekел, da si je probleme večkrat sam iskal... Leta 1942, star sem bil deset let, sem si zgradil barčico, ki sem ji po malih ribici našega zaliva dal ime Papalina. On pa mi je na krmo naslikal bel znak z rdečo helebarido in sivim sidrom: simbol Sirene.«

Slovenstvo torej ni nikoli zatajil.

»Ne. Kluboval je vsemu in vsem. Ko je na proseškem pokopališču dal zgraditi družinsko grobenco, so bili napisi v slovenščini prepovedani. Zato je dal besede vklesati v latinskičini, a naročil je, naj se črke zamenjajo, ko se bodo razmene spremenile.« (...)

Leta 1941 je bil Starc aretiran in nekaj časa preživel v zaporu v ulici Coroneo. Za zapahi je bilo v tistih mesecih na stotine Slovencev. V dnevnih obupu se je zaobljubil: če bo živ prišel iz celice, bo Materi Božji naredil sliko. Sputili so ga in res je naslikal Marijo, sveda rdečo, belo in modro, z napisom: Marija, zaščitnica Slovencev, 1941.

Boljši časov pa Starc ni doživel. Po vojni je sicer še vodil šolski pevski zbor v Barkovljah. Leta 1946 je bil izvoljen za predsednika obrtniškega in drugih barkovljanskih kulturnih društev. A le za kratek čas. Umrl je 1. septembra 1948, le nekaj dni preden bi do polnil 74 let.

se nadaljuje

Noni Starc z vnukom Mariom, ki sedi v Papalini

Strani iz knjige Miroslava Košute

Spomini Angela Katice

Pobeg iz taborišča

Tako je odšlo 10 mesecev. Jaz sem postal vodja menze in sem moral tudi kuhati. Dnevi so bili neskončni in začeli smo se pripravljati za odhod. Po noči smo hodili krast žito, da nam je Romeo Jurjev napravil in spekel galete za prvo silo, ker on je odšel pred nami proti domu.

Padel je fašizem, imeli smo veliko veselje. Druge italijanske državljane so takoj pustili domov, a nas še bolj zastrzili. Pripravili smo večerjo in povabili tudi neke miličnike, ki so bili na naši strani, a kaj se je zgodilo? Jaz sem šel k Vojkotu, naj mi da tri zajce. Hotel sem tri, ker so se s tem strinjali tudi drugi. Odrl sem jih in napravil lepe kose, da bomo vsi zadovoljni. Tisti dan so vsi šli v Pisticci, doma sva ostala samo jaz in en Poljak.

V hiši 1 je bil vodja menze Tomšič iz Idrije, dober fant. Ko so prišli iz Pisticci so prinesli vina, grozdje in purana, tako so v gornjem nadstropju vsi prepevali. Tačas mi prideta dva Poljaka in rečeta, da sta bila kuhanja v Švici in da bosta onadva pripravila večerjo. Izročil sem jim vse meso in štiri litre olja. Rekla sta mi, naj grem gor tudi jaz. Ko pa sem odšel, kaj se je zgodilo? Nametala sta vse meso in olje v lonec in mešala, da sta vse začgala. Ko pride dol, sem se takoj razjezil, da bi jih takoj ubil. Šel sem k Tomšiču in mu povedal, kaj se je zgodilo, on me je potolažil, kaj hočeš, taka je. Za večerjo je bila samo žerjavica, niti košček belega mesa.

Cez par dni smo kupili dva purana, tako sem jih imel tri. Dva sem zakljal in pripravil odlično kosilo in večerjo. Drugi dan Nemci bežijo pred Angleži in Amerikanci po želevnicu preko Metaponta in po cesti pred hišami, v katerih smo stanovali. Cesto so sproti minirali. Jaz sem odtrgal mrežo zadaj na oknih in postavil lestev, če bi bilo potrebno zbežati od zadaj na njivo. Tako so šli mimo nas, spati nismo šli.

Ponoči s 13. na 14. september 1943 okoli 23.30 zaslišimo streljanje na vasi. Takoj pride ukaz od naših fantov, naj gremo v vas, ker so prišli Angleži. Bili so to Poljaki v angleških uniformah. Pobrali smo, kar smo imeli pripravljeno, drugo smo vse pustili, tudi purana. Dobili smo se pred kasarno karabinjerjev, tam so bili že vsi razoroveni, tudi miličniki, ki so sedeli na tleh. Enota, ki je hotel pobegniti, so ustrelili, da je obležal tam. Karabinjerjem so vrnili orožje in ukazali na stražijo miličnike, mi smo se spravili v kolono in napotili proti Metapontu. Šli smo po njivah, ker je bila cesta minirana, odvrgli smo vse, kar je bilo pretežko. Ko pride do proge, nas v tem čakajo lokomotiva in dva odprta vagona: v enem so bili vojaki, v drugem so vkrcaли nas. Okoli je bila postavljena zaseda z mitraljezi, ko pa smo bili vsi vkrcaли, so se umaknili tudi mitraljezci.

Tako smo se po dveh urah odpreljali proti Tarantu, kamor smo dospeli naslednje jutro. Na postaji smo nekaj čakali, potem so nas izročili drugi komandi, ki je z nami prevzela tudi polkovnika milizie. Mislim, da so ga kas-

neje izpustili. Postavili so nas v vrsto in nas pospremili v Hotel Europa, prvo palačo pri mostu v luku. Ko pridejmo tja, smo mislili, da bomo imeli ležišča, a smo se varali. Bilo je vse razbito, brez oken in vrat, po tleh pa omet s stropa. Malo smo počistili in se ulegli na pod. Bili smo samo Slovenci iz Pisticci. Začeli so nas organizirati v desetine.

Dva dni, 14. in 15. septembra, nam niso dali nobene hrane, jeli smo, kar smo imeli svojega. Hrvate in Črnoorce so naselili v palačo Emigrante, tam je bilo vse celo. Ko smo jih drugi dan šli obiskat, so oni že dobili hrano. Šli smo malo pogledat v mesto, tam smo srečali tri angleške padalce, ki so plačali za pit vsem, in potem smo se tudi skupno slikali (slika je v knjigi 1. prekomorske).

Tretji dan, 16. septembra, dobimo ukaz, da se preselimo v staro mesto v šolo Vittorio Emanuele III. Uredili smo se v vrste in odkorakali. V morju smo videli polno upoljenih trupel, ki so jih pobirali s čolni. Zgodilo se je, da je angleška ladja trčila na mino in v nesreči je bilo mrtvih 200 vojakov. Ko smo korakali skozi staro mesto, smo srečali le malo ljudi, ker so vsi pobegnili iz mesta. V šoli smo se namestili po desetinah. Tudi tu je bilo vse razbito, vendar

Slika enega od povojskih pogrebov padlih v Križu

Kriški prekomorci v Bariju

Pevski zbor v Carbonari leta 1944

Tata z angleškimi padalci in borkama v Grumu decembra 1943

smo bili v zavetju. Tu so nam Angleži dali svojo kuhinjo in porcije, tu smo prespali noč. Toda okoli desetih zvečer prideta neki Hrvat in Slovenec, ki je pozneje šel k četnikom, ter napadeta s palicama nekega geometra iz Kočevja in ga tako bijeta, da sta mu polomila ramo. Nam pa sta ukazala, naj bomo mirni, če ne, bosta tudi po nas. Tako sta uredila stare račune iz internacije.

Naslednj dan ob devetih zvečer pride ukaz, da se preselimo. Pri tem pridejo s kamionami, se vkracam pa odvrajam v okolico Taranta. Uro pozneje prideo na lice mesta, v kamp 198, se izkrcamo, postojimo desetino za desetino. S ceste smo na polju videli luči. Mislimo si, tam pa so barake, a ko prideo bliže: prva desetina pod to oljko, druga desetina pod drugo oljko in tako naprej. Tam smo polegli okoli debla, se malo pokrili po glavi in dež je padal po nogah. Komaj se je zasvitalo, smo bili pokonci. Drugi dan so razdelili razna dela. Jaz in Mario sva šla v angleški magazin jestvin v kruhu. Na vrtu pod oknom magazina sva si na leho rada postavila majhen šotor, ki nam ga

je posodil Anglež. Vsak dan nama je dal prelomljene hlebce, da sva jih nesla tovarišem pod oljkami. Tu smo se počutili dobro, čeprav sred vilage.

26. septembra so prišli tovarši s Tremitom in z njimi Armido Ukmars. Ko smo po Tarantu iskali zavetišče pred dejsem, smo šli pogledat tudi na pokopališče, toda tam so bili mrtvi, ki so vstali od smrti stope kar iz grobnic, tako je bilo vse razdejano od bomb. V neki stavbi je zasulo 600 ljudi v zaklonišču. Tako smo se vrnili v kamp 198, kjer so ukazovali kraljeva garda, poročnik Mihajlović in neki drugi, ki so delili hrano in novačili za Petra, toda mi se ni smo vdali.

Končno smo se 6. oktobra odpreljali z vlakom v Bari. S postaje so nas s kamioni peljali v taborišče Carbonara in nas naselili v velike barake. Tam smo že našli Hrvate, Črnoorce in tudi nekaj Rusov. Stražili so nas četniki, ki so jih podpirali zavezni, in vabili so nas, naj gremo k njim, ker imajo ženske, pa se nismo dali zapeljati.

Križani smo se skupinsko postavili pred fotoaparatom še enkrat, in sicer

14. oktobra v Bariju. Na tej sliki sem prvi z leve, sledijo Mario, Drago in Vojko Bogatec – bratje Šlondri, Lado Sirk – Jožinov, v srednji vrsti Albin Tence – Geškov, Urban Sedmak – Šeginov, Nitro Sulčič – Nenka, Armid Ukmars – Tič, klečijo Mario Košuta – Kedekov, Albert Sulčič – Kuaš in Ladi Tance – Komaren. Teden dni pozneje smo bili vsi člani novoustanovljene prve prekomorske brigade NOVJ. Čez nekaj mesecov, v začetku maja, pa je Drago Bogatec padel v bitki pri Mostarju.

V Carbonari smo ustanovili pevski zbor, vaditi pa smo morali v skritem, ker Angleži niso pustili, da bi prepevali. Učili smo se med oljkami na njivi, povodova je bil Janko Obad iz Saleža. Kupil sem si notni zvezek, quaderno musicale, in vanj sem si sam pisal note in besedila pesmi. Peli smo Gleite že sonce zahaja, Mi vstajamo, Oj Triglav moj dom, Budjonijev marš in druge.

Za nami je v Carbonaro prišla tudi Vida Tomšič z veliko skupino deklet iz zapora v okolici Tranija. Tu smo pripravili slovesno proslavo oktobrske revolucije. Dne 7. novembra zjutraj smo v vojnih formacijah korakali v središče taborišča. Ko smo začeli s proslavo, pa so pridrveli angleški vojaki s strojnico in nam prepovedali nadleževati. Želeli so, da bi prišlo do incidev.

Zamera ob razsulu Italije

Razsulo Italije mi je ostalo v zavesti samo z nekaj sekvenčnimi posnetki enega in istega dogodka. Sedim nasproti Mihota na vzbočenem terenu ob cesti, ki vodi do Božjega polja v Nabrežino, sedim v gruči otrok in s sivimi podobami žena za sabo, strimimo z odprtimi ustimi in pridružujemo dih ob neverjetnem, ki smo mu prica.

Po prašni cesti hrnijo sivozelena vozila, avtomobili, kamioni, oklepnički s kolosi in z gosenicami, igračasti tanki zepnega formata, ob katerih ne moremo pritajiti smehljaja, ko pa iz njih molijo polovice vojakov, ki v motorji, ki vozijo v koloni, in motorji, ki prehitevajo, po premoru pridržijo hrzajoče mule z vozovi, polnimi vsega ali popolnoma praznimi, in spet vozila, ki za njimi poskakujejo in opletajo havbice, da se podzavestno pomaknemo više in stisnemo kolena k sebi, čeprav poletavajo, ko da so iz kofitra, prej velike igrače kot morilski topovi. Pred nami se vrstijo primerki vseh čelad in pokrovil italijanske armade, armade v razsulu.

V spominu so obrazi umikajočih se vsi enako mrki in sivi. Včasih med eno in drugo formacijo prisopek skupina bersaljerjev na kolesih, potnih in rdečih v lica.

Ko se veriga za čas pretrega in vidim, da je cesta prazna do Kolarja in še naprej, planem pokonci in stečem poročat.

Doma pa vidim, da je tudi mama pritekla od nekod. Nič me ne posluša, hiti v spalnico, odpre vrata omare v zidu, kjer v vrečah z naftalinom visijo tatove obleke, in sname nekaj obešalnikov. Vrže obleke na posteljo, izbere jopič, lajbec in nekaj parov hlač, s police izpuli srajce in vse zamota v zavitek.

Zgrožen opazujem, kaj počenja s tatovo obleko, ona pa, ko da bi mi braha misli: »Kdo ve, kdo pomaga našemu tatu! Bogi ljudje!«

Nekaj bi rad rek, pa samo jecljam. In že odvihra: »Boš potem povedal. Imam silo. Eni reveži tam pri Pičoljnu.«

Ne vem, če me je našla doma. Vem le, da sem se bridko zjokal. Tisti hip sem videl v svoji mami skoraj izdajalko. Kako! Odpeljelo nam tatu, da stradamo, prepojelo nam govoriti po naše, klofutajo me in silijo zbirati ferro per la patria ... in ona jim nosi ... in cigave?

Šele mnogo pozneje sem razumel, še čez leta, ko se je tata vrnil in tudi sam pravil, kako so marsikje bili dobrji z njim, navsezadnje celo karabinjerja, ki sta ga peljala v konfinacijo. Žal pa se mami nisem nikdar opravičil, ni naneso pač. Odlagal sem, kot odlagamo na jutri stvari, ki nam najbolj ležijo na duši.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko Stalno Gledališče (Mala dvorana)

V sredo, 3. oktobra ob 16.00 bo na ogled mladinska produkcija avtorja Milana Jesiha Deseti raček v režiji Kajo Pegan. V vlogi Račka igra Primož Forte; poleg protagonista sestavljajo večno zasedbo še Nikla Petruška Panizon (Raca, Krčmar), Romeo Grebenšek (Racman, Lisjak, Jež), Maja Blagovič (Gos, Lisica, Gregor), gosta Tjaša Hrovat (Kokoš, Luna, Račka) in Gregor Geč (Pura, Strašilar, Čuk).

BRIŠČKI

Kulturni dom

V soboto, 6. oktobra ob 17.00 bo v sodelovanju s KRD Dom Briščki in Občino Zgonik na sporednu predstavo po pravilici H. C. Andersena Kakor napravi stari, je vedno prav v režiji Sergija Verča, igrajo Romeo Grebenšek in Luka Cimprič.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti (dvorana Generali)

V torek, 30. oktobra v 20.30 / Gran Galà Črni Labod / koreografije Michel Fokine, Rudolf Nureyev, Marius Petipa in Ben Stevenson Nastopajo plesalci American Ballet Theatre Irina Dvorovenko in Maxim Beloserkovsky. Ponovitev v sredo 31. oktobra ob isti uri. Vstopnice bodo v prodaji pri blagajni gledališča od 2. oktobra v urnikih blagajne.

Gledališče Miela

V petek, 12. oktobra ob 21.00 bo nastopil norveški glasbenik Randy Hansen s svojim ansamblom, na sporednu bodo poleg Hendrixovih pesmi tudi izvirni komadi. Koncert spada v sklop Trieste is Rock.

V petek, 16. novembra ob 21.00 se vrača v Trst skupina Il Teatro degli Orrori. Koncert spada v sklop Etnoblog.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 1. oktobra ob 20.15 bo slovesni otvoritveni koncert letošnjega glisbenega abonmaja, ki bo posvečen 80-letnici priznanega slovenskega dirigenta Antona Nanuta. Igral bo Simfonični orkester RTV Slovenije pod taktilno dirigento Antonu Nanutu, kot gostja bo nastopila ruska violinistka Nadežda Tokareva. V programu bo Andante za violino in klavir M. Kogoja, Koncert za violino in orkester v D-duku op. 35 P.I. Čajkovskega in Simfonijski št. 6 v h-molu, op. 75 P.I. Čajkovskega. Slavnostni koncert je nastal v sodelovanju s festivalom sodobne glasbe Kogojevi dnevi.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Občinska razstavna dvorana na Velikem trgu 4 razstavlja fotografinjo Giorgetta Dorfles, izbor fotografij z naslovom Controcanto bo na ogled do 17. oktobra z urnikom od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapičarji, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjoveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà».

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco

52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

REPEN

Kraška hiša: na ogled je razstava fotografij Andreja Perka z naslovom Razpoke. Razstava je odprta ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904. Jutri 14. fotosrečanje

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma je na ogled 14. Fotosrečanje v priedobi Fotokluba 75 z udeležbo šestih fotografov iz Italije in Slovenije ter sedmih fotoustvarjalcev iz krožka La Loggia iz kraja Motta di Livenna. Razstava bo odprta do 13. oktobra.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedialnega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Pucher), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnih dajcev. Osrednji del je namenjen predstaviti zgodbe o ustavoniviti lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenе skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenu in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDVOŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprt v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljenе skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Gorškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makruca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprt do nadaljnega zaradi pojavljenih dogovorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminška muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobaridski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih do 15. oktobra 2011, od 9.00 do 16.00. Ob predhodni najavi je možen ogled tudi izven obratovalnega časa. Najave sprejemamo na telefonsko številko: 00386 (0) 37 26 600.

SLIKOVNA KRIŽANKA - naši olimpijci

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

BERI PRIMORSKI DNEVNIK	GLAVNO MESTO ČEŠKE	KOROŠKI ŠPORTNI DELAVEC (IVAN)	MESTO PRI MANTOVİ V LOMBARDIJI	SIMON JENKO	PAUL EHRLICH	NAJET AVTO Z VOZNIKOM	OTOKI V ALEUTIH	PROZORNA VRSTA SADRE, NAJFINEJŠI MAVEC	GORA OB SAN MARINU	SPREMLJEVATEC RIMSKEGA BOGA LJUBEZNI	SVETOVNO PRVENSTVO	RIMSKI CESAR, KI JE RAZDEJAL JERUZALEM	MAKEDONSKI SLIKAR (UMER)	RISTO SAVIN	ŠKOTSKI PISATELJ (WALTER) POKRIVALO	JE BIL T
------------------------	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	-------------	--------------	-----------------------	-----------------	--	--------------------	--------------------------------------	--------------------	--	--------------------------	-------------	-------------------------------------	----------

ITALIJA - Kriza politike, ki je v primežu škandalov

Napolitano zagovarja dežele in obsoja skorumpirane politike

Formigoni predlaga tri makroregije - Vodja Confindustrie kritičen do davčne politike

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano spet svari pred pospološevanjem ter pavšalnimi ocenami politike in politikov, ki so zaradi raznih škandalov pod udarom javnega mnenja. Napolitano je glede deželnih upravnih mnenja, da imajo te ustanove zelo pomembno vlogo v političnem in upravnem življenju, treba pa se je odločno začerstaviti naraščajoči korupciji, nad katero so državljanji upravičeno zgroženi. To je drugi predsednik v apel v nekaj dneh v prid dobrim in poštenim politiki ter kritika korupciji in malverzacijam.

Predsednik Dežele Lombardije Roberto Formigoni se je medtem zavzel za ukinitev vseh dežel in za ustanovitev tri t.i. makroregij in sicer za severno, srednjo in južno Italijo. Formigoni je predloga ne bo nihče jemal resno, saj gre le za poskus političnega zblizevanja s Severno ligo, ki sicer odklanja obnovitev zaveznosti z desno sredino. To je na včerajšnji skupščini ligi potrdil tudi njihov voditelj Roberto Maroni.

VATIKAN - Paolo Gabriele krivdo že priznal

Začetek sojenja nekdanjemu papeževemu majordому

VATIKAN - V Vatikanu se je včeraj začelo sojenje nekdanjemu majordому papeža Benedikta XVI., Paolu Gabrieleju, ki je obtožen kraje papeževih dokumentov in njihovega posredovanja javnosti. Predsednik sodišča Giuseppe Della Torre je povedal, da bodo sojenje nadaljevali v torek, naslednje obravnave pa so predvidene za vsak dan do 6. oktobra. Tako bi se lahko sojenje zaključilo že konec naslednjega tedna. V torek naj bi pred sodiščem pričal tudi obtoženi majordom.

Sojenje je potekalo v sodni dvorani za apsido bazilike svetega Petra, skriti pred očmi javnosti in televizijskimi kamerami, procesu pa je lahko prisostvovalo le deset novinarjev.

Če bo obtoženi Paolo Gabriele, ki je bil kot majordom eden od najožjih papeževih sodelavcev, spoznan za krivega, mu grozi do štiri leta zapora, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Gabriele je obtožen namerne kraje dokumentov s papeževo pisalne mize, ki jih je nato predstavil preiskovalnemu novinarju Gianluigu Nuzziju, ta pa je potem prejete zaupne podatke objavil. Nekdanji papežev majordom je sicer dejal, da je hotel razgaliti "zlo in korupcijo" v ozadju najvišjih predstavnikov Cerkve. Obenem je izrazil razočaranje nad skrivnostnostjo v Vatikanu, od skrivnostnega izginotja hčerke vatikanskega uslužbenca leta 1983 do dvojnega umora in kasnejšega samomora s strani člena švicarske garde, ki običajno varuje Vatikan, leta 1998.

Obtoženi je krivdo že priznal. Pa-peža je obenem zaprosil za odpuščanje in po navedbah strokovnjakov ga bo papež v primeru odsodbe pomilostil. Obenem pa se pojavljajo tudi namigi, da je v primeru vpleteneh več ljudi, predvsem kardinalov, in da bo Gabriele zgolj "žrtveno ja-ganje" za utisjanje afere "Vatileaks". V tej so se med drugim pojivali dokumenti o domnevni zaroti za umor papeža, pa tudi o spornih poslih vatikanske banke IOR.

Gabrieleju so arretirali sredi maja, potem ko so v njegovem stanovanju odkrili vrsto zaupnih dokumentov, poleg tega pa še ček v vrednosti 100.000 evrov, izdan za papeža, ter kepo zlata, ki jo je papež ne-koi dobil v dar.

Po 53 dneh preiskovalnega pripora so Gabrieleju sredi julija odredili hišni pripor, včeraj pa se je prvič usedel na zatožno klop vatikanskega sodišča. Proces je že pred samim začetkom zbudil veliko zanimanje javnosti, saj se v zgodovini Vatikana še ni zgodilo, da bi tesnemu sodelavcu papeža sodili zaradi tako hudih obtožb. (STA)

Bolj kot Formigoni je med ligasi vzbudil zanimanje predsednik Confindustrie Giorgio Squinzi, ki je na zborovanju Lige kritiziral davčno politiko Montijevi vlade. Maroni in somišljenci so njegove besede sprejeli z odobravljajem, čeprav je malo možnosti, da bo osrednja vlada v tej zelo težki finančni situaciji znižala davke.

V Rimu so se včeraj zbrali Montijevi pristaši v Demokratski stranki (DS), ki menijo, da bi moral premier tudi po volitvah prihodnjo pomlad ostati za krmilom italijanske vlade. In to ne glede na volilni rezultat in tudi ob morebitni volilni zmagi DS. Montijevi pristaši so ocenili, da je Montijeva vlada rešila Italijo pred gospodarsko in finančno katastrofo in da bi torej veljalo nadaljevati s to sicer nenavadno politično izkušnjo. »Montijevci« v DS (med njimi je tudi goriški poslanec Alessandro Maran) ne izključujejo, da se bo njihov kandidat potegoval na napovedanih notranjih volitvah za izbiro kandidata za predsednika italijanske vlade.

Predsednik Napolitano: Večina deželnih uprav posluje prozorno in pošteno ANSA

Ustavno sodišče razveljavilo enačenje četnikov s partizani

BEOGRAD - Četniki, ki so se v drugi svetovni vojni borili pod poveljstvom Draže Mihajlovića, niso udeleženci osvobodilne borbe, je razsodilo srbsko ustavno sodišče in s tem razveljavilo odločitev srbske vlade iz leta 2005. Srbska vlada pod vodstvom takratnega premiera Vojislava Koštunice je namreč leta 2005 sprejela odločitev, s katero so izenačili četnike in partizane. Za okoli 3000 četnikov, ki še živijo v Srbiji, to pomeni, da bodo ostali brez dodatka za veterane osvobodilne vojne in ostalih bovit, ki izhajajo iz tega statusa. Ne bodo pa ogrožene njihove pokojnine. Odločitev na razsodbo sodišča je v Srbiji naletela na deljene odzive.

Pristavimo naj, da na enem od beograjskih sodišč poteka maratonski postopek za rehabilitacijo Mihajlovića, ki so ga leta 1946 ustrelili kot vojnega zločinka. Kje je njegov grob, je še vedno skrivnost. Na dan sodnih obravnav pred sodiščem redno prihaja do zborovanj tako Mihajlovičevih zagovornikov kot nasprotnikov.

V Nemčiji val trebušnih obolenj zaradi norovirusa

DRESDEN - Iz vzhodne Nemčije poročajo o množičnih trebušnih obolenjih, pri prvih primerih pa so sedaj dokazali prisotnost izredno nalezljivega norovirusa kot povzročitelja bolezni, je sporočil tiskovni predstavnik deželnega ministra za socialo v Dresdenu.

Skupno iz petih nemških zveznih dežel na vzhodu države poročajo o natančno 8365 šolarjih, otrocih v vrtcih in učiteljih s trebušnimi obolenji. Samo v Berlinu naj bi zabeležili 2213 primerov. Vsem je sicer hrano dobavljal isti dobavitelj hrane. V večini primerov so znaki bolezni mili, samo nekaj pacientov pa so morali sprejeti v bolnišnico. Norovirus povzroča dirsko in bruhanje, pogosto pa tudi slabost, bolečine in vročino.

Guantanamo zapustil zadnji zapornik z Zahoda

TORONTO - Ameriško taborišče za osumljene teroriste Guantanamo na Kubi je zapustil še zadnji zapornik z Zahoda, Kanadčan Omar Khadr. Po navdih neimenovanega predstavnika kanadskih pristojnih oblasti je Khadr že na poti v Kanado. Po poročanju kanadske televizije CBC je Omar Khadr Guantanamu zapustil včeraj v jutrijnih urah in na vojaškem letalu odletel v Kanado. Khadra so arretirali leta 2002 v Afganistanu, ko je bil star 15 let. V zapor v Guantanamo so ga prepeljali še isto leto. Leta 2010 je priznal, da je v Afganistanu ubil ameriškega vojaka in bil obsojen na osem let zaporne kazni. Do vrnitve v Kanado je bil upravičen od lanskega oktobra. (STA)

ANSNA

PORUGALSKA Protest proti varčevalnim ukrepom

LIZBONA - Na ulicah portugalske prestolnice Lizbone se je včeraj zbral več tisoč ljudi, ki so protestirali proti varčevalnim ukrepom portugalske vlade pod vodstvom Pedra Passosa Coelha, s katerimi naj bi zadostili pogojem za mednarodno pomoč. Proteste je sklical največji sindikat CGTP. Po navedbah sindikata so proteste pripravili zaradi "kraje plač in pokojnih".

Portugalski finančni minister Vitor Gaspar je napovedal, da bo vlada zmanjšala proračunske izdatke in hkrati zvišala davek na kapitalske dobičke. Na tak način naj bi vlada zmanjšala primanjkljaj, kar je pogoj za 78 milijard evrov mednarodne pomoči. Z uvedbo novega davka namerava portugalska vlada premostiti izpad dveh milijard privarčevanih izdatkov, potem ko je ustavno sodišče razsodilo proti odločitvi o ukinitvi 13. in 14. plač za javne uslužbence. (STA)

POLJSKA - Protest Več deset tisoč ljudi na ulicah proti vladi

VARŠAVA - V poljski prestolnici Varšavi se je včeraj na protivladnih protestih, ki so jih pripravili sindikati, katoliška gibanja in politiki, zbral več deset tisoč ljudi. Po navedbah organizatorjev se je zbral 100.000 ljudi, policija svojih številk še ni potrdila.

Protesti so še posebej usmerjeni proti novemu zakonu o upokojevanju, ki zvišuje starostno mejo za odhod v pokoj na 67 let za vse. Trenutno je na Poljskem v veljavi zakonodaja, ki predvideva za ženske 60 let, za moške pa 65 let starosti kot pogoj za pokoj. Med protestniki so tudi konservativni katoliki, ki menijo, da Poljska postaja vedno bolj sekularna država. Protestirajo pa tudi proti ukinitvi katoliške televizijske postaje Trwam. Poljski radiodifuzni svet je namreč zaradi nepréglednosti lastniške strukture nedavno televizijski postaji odzval licenco za oddajanje.

Poljska je edina članica EU, ki je po začetku finančne svetovne krize ohranila gospodarsko rast. Kljub temu se številni od 38 milijonov Poljakov bojijo usodnih posledic zaradi slabih gospodarskih obetov v tistih državah EU, ki so trgovinske partnerice Poljske. (STA)

UMOR - Pogovor z osumljencem

Italijanski novinarji izgnani s Kube

HAVANA - Kubanska policija je včeraj aretirala in po večernem zasliševanju izgnala štiri italijanske novinarje, ki so na otoku intervjuvali Reivera Labordeja Rica, ki je s sestro osumljjen umora zakoncev Burgato v Lignanu. Med aretiranimi je bil tudi novinar videmskega dnevnika Messaggero Veneto Domenico Pecile, kateremu je sicer uspelo intervjuvati Kubanca na njegovem domu in poslati v Italijo pogovor z njim.

Intervju z domnevnim morilcem je objavljen tudi v včerajšnji izdaji tržaškega dnevnika Il Piccolo. Kubanske oblasti očitajo novinarjem, da so prišli v državo s turistično vizo, zato naj bi dejansko nezakonito opravljali novinarski poklic in se torej brez dovoljenja srečali s 24-letnim Kubancem, ki naj bi skupaj s sestro umoril zakonca Burgato. Štirje Italijani, ki so jim zaplenili fotografiske aparate in videokamere, so bili sinoči vsekakor že na prostosti.

Domenico Pecile

ZN - 67. zasedanje Generalne skupščine

Westerwelle: Evropa se bo izkopala iz krize

NEW YORK - V New Yorku se je v petek nadaljevala splošna razprava 67. zasedanja Generalne skupščine ZN. Med drugimi je nastopal nemški zunanjki minister Guido Westerwelle in zagotovil, da se bo Evropa izkopalila iz dolžniške krize in ostala sila, ki jo treba upoštavati.

"Pot iz krize bo zahtevna in bo zahtevala disciplino pri porabi, solidarnost in rast. Vendar bo Evropi uspelo," je zagotovil Westerwelle, ki je med drugim pohvalil arabsko pomlad, ampak opozoril, da svoboda ni darilo, kar vedo Nemci iz svojih bridičnih izkušenj. "Svoboda ima hčer toleranco in sina spoštovanje," je dejal in podaril, da legitimna bolečina zaradi razdaljitev verskih čustev v arabskem svetu ne sme biti opravičilo za nasilje. Zavrnil je tudi ugibanja o "spopadu civilizacij" in dejal, da gre za boj med skrajne in zmerne ljudmi.

Ruski zunanjki minister Sergej Lavrov je bil nasprotno kritičen do arabske pomladi in držav, ki so jo podprle. Dejal je, da ustavnova listina ZN ne govori o pravici do sprememb režima in da posledice arabske pomladi kažejo na nevarno rast med etničnimi in medverskimi spopadov v mednarodnih odnosih.

Glede Sirije je kritiziral države, ki vztrajajo le pri tem, da ogenj prekinejo vladne sile in vzpodbuju upornike, da nadaljujejo boj. S tem menda le porivajo Sirijo globlje v predpad krvavega spopada.

Nastopal je tudi hrvaški zunanjki minister Zoran Milanović, ki je pozval k mirnemu reševanju sporov in pri tem izpostavil primer ureditve sporov o meji s Slovenijo. Obljubil je tudi, da bo Hrvaška pomagala pri demokratičnih reformah v sosednjih državah.

Na seznamu govornikov je bil tudi venezuelski predsednik Hugo Chavez, ki ga v New York ni bilo. Splošna razprava se bo končala 1. oktobra. (STA)

NIC VEČ PRI REALU

MADRID - Sloviti nekdanji francoski nogometni alžirskega rodu Zinedine Zidane ni več športni direktor španskega nogometnega velikana Realu iz Madrixa. Legendarni nogometni, ki je bogato kariero sklenil prav v Madriju, si namreč želi kariero nadaljevati kot trener v Franciji, kjer je že zaprosil za pridobitev trenerske licence. Slednje vesti iz Realja so posledice medjskega ugibanja osrednjih španskih športnih dnevnikov, ki so se razpisali o domnevnom sporu Zidana z glavnim trenerjem, kontroverznim portugalskim strategom Josejem Mourinhom.

LORENZO 23. »POLE«

ZARAGOZA - Španec Jorge Lorenzo (Yamaha), vodilni dirkač svetovnega motociklističnega prvenstva, je v kvalifikacijah pred današnjo dirko za VN Aragonije (14.00 Italija 1) postavil najboljši čas. Za Lorenzom, ki si je privožil 23. »pole position« v karieri, bo dirko začel Španec Dani Pedrosa (Honda), s tretjega mesta pa bo startal Britanec Cal Crutchlow (Yamaha). Najhitrejši čas kvalifikacij v razredu moto2 je postal Italijan Simone Corsi, v razredu moto3 pa je s progo v Aragonu najhitrejše opravil Nemec Jonas Folger.

HERCOGOVI USPELO, ŽEMLJI TUDI

PEKING - Najboljša slovenska teniška igralka Polona Hercog (na sliki) se je uvrstila na glavni turnir v Pekingu z nagradnim skladom 4,8 milijona dolarjev, potem ko je v 2. krogu kvalifikacij premagala peto nosilko kvalifikacij, Madžarko Greto Arn, s 6:3, 3:6

in 6:0. V kvalifikacijah moškega turnirja v kitajskem glavnem mestu pa je nastope začel tudi Grega Žemlja. V 1. krogu se je četrti nosilec kvalifikacij pomeril s Čehom Janom Hernychom in zmagal s 6:4, 3:6 in 7:6.

NOGOMET - Zemanova Roma, s katastrofalno obrambo, brez moči v Turinu

Klonil pred »staro damo«

TURIN - Roma in njen trener Zdenek Zeman sta na Juventus Stadiumu doživelna pravi »debacle«: štirje prejeti goli, dve prečki in razveljavljeni zadelek. Roma je Piemont zapustila s sklojenimi glavami. Končni izid je bil 4:1. Zeman, ki je zadnjic proti črno-belim igral pred šestimi leti z Leccejem v B-ligi (prav tako poraz s 4:1), je bil med tekmo stalno tarča domačih navijačev. Samo zanj je sinoči skrbelo kar osem varnostnikov.

Juventus je tekmo zaprl že po 19 minutah, ko je vodil s 3:0. Tudi sinoči nezanesljivega Stekelenburga so premagali Pirlo (v 11. minuti s prostega strela), Vidal (v 16. z 11-metrovke) in Matri (v 19. minutah). V drugem polčasu je zaostanek zmanjšal Osvaldo (v 69. z 11-m), piko na i pa je postavil Giovinco v 90. minutah. Romina obramba je bila pod vsako kritiko.

Na včerajšnji prvi vnaprej igrani tekmi pa je Milan znova ostal brez zmag. Allegrijevi varovanci so polovični

neuspeh doživeli v Parmi (1:1), potem ko so sicer prvi povedli z El Shaarawijem. V pričakovanju sredine tekme v ligi prvakov proti ruskemu Zenitu je Milanov trener pustil na klopi Pazziniju. V napadu je zaupal Bojanu, Boatengu in Nocerinu, ki pa niso izpolnili vseh pričakovanih. Za Parma je v polno zadel

Galloppa. Allegrija čaka »vroc« teden. V nedeljo bo namreč na sporednu derbi z Interjem.

Spor Di Natale-Guidolin

VIDEM - V pričakovanju današnje tekme proti Genoi je bilo v zadnjih

dveh dneh kar vroče v taboru Udineseja. Sprla sta se namreč trener Francesco Guidolin in kapetan Antonio Di Natale, ki ga danes ne bo v Genovi. Udinešev trener ga je namreč izključil iz seznama.

DANES: 12.30 Udinese - Genoa, 15.00 Atalanta - Torino, Bologna - Catania, Cagliari - Pescara, Lazio - Siena, Palermo - Chievo, Sampdoria - Napoli, 20.45 Inter - Fiorentina.

Vrstni red: Juventus 16, Napoli 13, Sampdoria (-1) 10, Inter, Lazio 9, Roma, Fiorentina, Catania 8, Genoa, Milan 7, Parma 6, Torino (-1), Atalanta (-2), Udinese 5, Bologna, Pescara 4, Chievo 3, Siena (-6), Cagliari 2, Palermo 1.

B-LIGA - 7. krog: Crotone - Livorno 1:2, Empoli - Brescia 1:1, Juve Stabia - Padova 1:0, Lanciano - Modena 1:1, Novara - Ternana 1:2, Sassuolo - Ascoli 1:0, Spezia - Reggina 1:0, Verona - Bari 1:0, Vicenza - Grosseto 2:1, Cittadella - Pro Vercelli, Cesena - Varese jutri.

ROKOMET - A1-liga
Tržačanom 125. dvoboju z Brixnom
Brixen - Pallamano TS 28:31 (14:12)

Pallamano TS: Zaro, Postogna, Martellini 2, Radojkovič 2, Oveglia 2, Dapiran, Anici 8, Pernic 2, Savron, Carpanese, Siročić 3, Nadoh 8, Visintin 4. Trener: Bozzola.

V 125. medsebojnem obračunu med Tržačani in južnotirolsko ekipo Brixna so krajši konec potegnili gostitelji, ki so sicer vodili po prvem polčasu. V drugem polčasu so se gostje izkazali predvsem v obrambi in v 10. minutih prvič povedli. Vodstvo so klub reakciji domače ekipe obdržali do konca. »Fantom moram čestitati. Dali so vse od sebe in dokazali, da so bili boljši od Brixna. Zadovoljen sem, ker so mladi rokometaši, ki so zrasli v našem klubu, kos dani nalogi. V mostu so postali standardni igralci,« jih je pochlival predsednik tržačkega kluba Giuseppe Lo Duca. V soboto bo tržaška ekipa v domači športni palaci na Čarboli gostila Pressano.

Ostali izidi v skupini A: Pressano - Emmeti Group 30:25, Bozen - Mezzocorona 29:23, Estense - Meran 31:30.

Celjani izgubili, Velenje OK

VEZPREM - Rokometni Celja Pivovarne Laško so v prvem krogu evropske lige prvakov (skupina B) v gosteh izgubili z madžarskim Veszpremom z 32:22. V skupini C pa so Velenjančani premagali Sankt Peterburg s 35:22.

ZMAGA KOPRA - 1. NLB Leasing-liga: Cimos Koper - Sevnica 40:23, Trebnje - Izola 31:19.

KOŠARKA - A1-liga: Vanoli Cremona - Saie3 Bologna 63:74 (Jackson in Harris 15; Minard 19); liga ABA: Radnički - Union Olompija 65:71 (Sinovec 15; Blažič 19).

ACEGAS - Tržaški košarkarski klub bo danes ob 18.15, v športni palaci v Trstu, igral povratno tekmo osmine finala državnega pokala A2-lige. Na prvi tekmi je Verona premagal za 12 točk.

WATERPOLO - Jadranška liga: Mladost Zagreb - Triglav Kranj 17:10.

KOLESARSTVO - V Milenu bodo danes predstavili »Giro d'Italia« 2013

Neobičajni etapi v FJK

14. in 15. maja 2013 čez Žlebe na planoto pod Montažem in s Predela mimo Vajonta do Erta

Prihodnje leto dirka Po Italiji bo obšla »peklenški« Zoncolan

del pa ima 11,8% strmine. Zadnja dva kilometra imata 4,4% naklona. Tudi cilj v Erto je novost. Vzpon iz Longaroneja je dolg okoli 11 kilometrov, ampak ni zelo zahteven. Najtežji naklon je 7%.

Dosej se je kar osemnajstideset etap Gira zaključilo v Furlaniji Julijski Krajini. Tista v vasiči Erto bo zato petdeseta. Največ deželnih etap se je zaključilo v Trstu, enaindvajset. Prvič je bil postavljen cilj v Trstu leta 1919. Zmagal je slavni Costante Girardengo. Zadnjič pa pred tremi leti, ko je v sprintu zmagal Alessandro Petacchi pred Marcom Cavendishem. Prav Girardengo in nepozabni Giordano Cottur sta edina kolesarja, ki sta dvakrat dvignila roke na cilju v Trstu.

Oba cilja bosta novost za Giro. Bolj zahtevna bo prva deželna etapa. Na spletni strani www.salite.ch je opisana cesta na planoto Montažem. Vzpon je od Kluž (Chiusaforte) do vrha dolg 22,11 kilometrov. Srednji naklon je 5,1%, najtežji

V Pordenonu, Gemoni, Arta Terme in Lignanu se je Giro zaključil dvakrat. Od leta 2003 do lanskega leta pa so kolesarji kar štirikrat zaključili etape na napore na vrhu Zoncolana. Ostali kraji v deželi, kjer se je zaključila ena etapa Gira, so še Gradež, Piancavallo in Trbiž.

Od leta 2000 se je Giro kar devetkrat popeljal po deželnih cestah. Štirikrat pa je Giro iz Furlanije Julijske Krajine šel tudi v Slovenijo, leta 1971, 1994, 2001 in 2004. Vendar slovenske kraje je Giro obiskal tudi med dvema svetovnima vojnoma. Kronika iz leta 1923 opisuje kako so se na etapi iz Bolonje do Trsta podali tudi v Vipavsko dolino in Dutovlje.

Jubilant kolesarstva iz Slovenije pa bodo moralni potrpeti še najmanj do leta 2014, da bodo spet videli Giro na slovenskih cestah.

Edvin Bevk

KOLESARSTVO
Rodriguezu Lombardija in World Tour

BERGAMO - Španski kolesarji do leta še nikoli niso dobili jesenske klasike po Lombardiji, tokrat pa so zabeležili kar dvojno zmago. Samostojnem pobegom je do zmage prišel Joaquim Rodriguez (Katjusa), ki je s tem, dirko pred koncem, praktično že postal tudi skupni zmagovalec serije, drugo mesto je po sprintu zasledovalne skupine osvojil Samuel Sanchez. Po 251 kilometrih kolesarjenja od Bergama do Lecca je tretje mesto osvojil olimpijski podprtak Kolumbijec Rigoberto Uran, edini prijavljeni slovenski predstavnik Jani Brajkovič pa je bil eden številnih kolesarjev, ki dirke niso končali. Dirka je potekala v hladnem in deževnem vremenu, spolzko cestišče je bilo usodno za enega izmed favoritorov, svetovnega prvakinja v dvakratnega zmagovalca dirke, Belgijca Philippa Gilberta, ki je 80 kilometrov pred ciljem padel, nekaj časa pa še poskušal ujeti glavnino, a kmalu obupal (podobno usodo so doživeli še nekateri, predvsem domači kolesarji Alessandro Ballan, Luca Paolini in Damiano Caruso).

»To je zmaga moje kariere. Bilo je težko, a ravno zato bolj sladko. S tem sem postavil pik na i fenomenalni sezoni,« so bile prve besede Rodriguez, ki bo po letu 2010 drugič postal zmagovalec svetovne serije (pred Wigginsom ima 91 točk prednosti), na zadnjo preizkušnjo, dirko po Pekingu najbrž nitti ne bo odpotoval.

NOGOMET - Neodločen izid in poraz na vnaprej igranih tekma 1. AL v Sovodnjah in Trebčah

Gola in izključitvi

Sovodnje - Pieris 1:1 (0:1)

Strelca: Macor v 44. in Vanzo v 72. min.

Sovodnje: Dim. Devetak, Kogoj, Paravan, Vinci, Visintin (Stergulz), Galliussi, Vanzo, Seculin, Maurencig, Rešičič, Trampus. Trener: Coceani.

Rdeča kartona: Macor in Seculin.

Številni gledalci so v Sovodnjah videli zanimivo srečanje in dopadljivo igro. Obe ekipe sta igrali solidno. Sovodenjci so bili v prvem polčasu za odtenek boljši, medtem ko je bil drugi del bolj izenačen. Kljub premoči Sovodenj so v prvem polčasu povedli gostje, ki so tukaj pred odmorom premagali Devetak. Žogo je z glavo v mrežo poslal Macor, ki je izkoristil ne-pazljivost domačega branilca. Sovodenjci so v drugem polčasu reagirali, čeprav se je Pieris trdno branil. V 72. minutu je uspel izid izenačiti Vanzu, ki je na najlepši način zaključil Parano akcijo. Dodati moramo, da so tako belo-modri kot gostje končali tekmo z igralcem manj. Sodnik je rdeči karton pokazal Seculinu (že v 55. minutu) in Macoru.

»S prikazano igro smo lahko vsi zelo zadovoljni. Videli smo lep nogomet. Fantje so se res potrudili in tokrat jih moramo povhvaliti prav vse. Pieris je dokazal, da je zelo dobra ekipa,« je po tekmi ocenil predsednik Sovodenj Zdravko Custrin. (jng)

Primorec - San Giovanni 0:3 (0:1)

Strelci: v 4. in 53. Botta, 61. Barbagallo.

Primorec: Barbato, Zukan, Ravalico, Meola (45. Lanza), Sartoro, Licciulli, Menichini, Debernardi, Laghezza, Sau, Kert. Trener: Corona.

Primorec ostaja po štirih krogih brez zmage. Številni gledalci so včeraj v Trebčah videli dinamično tekmo,

Včeraj nerazploženi Primorčev zvezni igralec Michele Meola in Daniele Botta, strelci dveh golov San Giovannija

KROMA

13

golov v štirih krogih. Toliko žog je iz svoje mreže že pobral Primorčev vratar Simone Barbato. Obramba ekipe trebenškega kluba je vse prej kot uigrana. Trener Corona bo moral očitno poiskati druge rešitve, saj tako ne gre.

slednji akciji je Primorec s Kertom zadel vratnico, po strelu Laghezza pa je vratar Donno z nogo odbil žogo na gol črti. Priložnosti so opogumile nogometne trebenškega kluba, ki so v prvem delu še enkrat zadel okvir vrat, tokrat prečko. Nesrečnež je bil Laghezza. Po prvem delu bi torej bil bolj pravičen neodločen izid.

V drugem polčasu pa so gostje iz Svetega Ivana prevzeli pobudo v svoje roke in se razigrali. Po četrtni ure je bilo že 3:0. Najprej je Barbata še drugič premagal Botta, nato pa je pikoval na i postavil Barbagallo. V nadaljevanju so se gostje urejeno branili in pustili rdeče-belim malo manevrskega prostora.

VČERAJ ŠE - 2. AL: Mossa - Piedimonte 2:2.

NOGOMET - U21 Kras KO, Vesna zanesljivo

DRŽAVNI MLADINCI

Real Vicenza - Kras Repen 2:1 (1:1)

Strelci za Kras: Maio v 4. min. Kras: D'Agnolo, Stolfa, Lazazzara (Bovino), Simeoni, Cinque, Tari, Maio, Vesnaver (Marocco), Radošević, Visca (Ridolfi), Petracci. Trener: Vitulj. Rdeč karton: Petracci.

Krasovi mladinci so se iz Vicenze vrnili praznih rok, čeprav so prvi povedli že v uvodnih minutah v protinapadu z Maiom. Solidna Vicenza je nato izenačila pred odmorum, po lepo izvedenem prostem strelu (žoga čez življo). Gostitelji so povedli takoj po odmoru, ko so gostje tudi ostali z možem manj, saj je sodnik Petracci pokazal drugi rumeni karton. »Do konca tekme smo poskusili izenačiti. Igrali smo zelo odprtih v Vicenza bi nas lahko še tretji kaznovala,« je po tekmi povedal trener Krasa Davor Vitulj.

DEŽELNI MLADINCI

Vesna - Ronchi 3:1 (2:0)

Vesni strelci: Bubnich v 20., Madotto v 35.; Bonetta po 11-m v 86.

Vesna: M. Vidoni, Rebula (Bonetta), Brecevich (Butti), A. Vidoni, Ramondo, Del Torre, Burgher (Furlan), Viviani, Drioli, Bubnich, Madotto, trener: Bertocchi.

Vesna je zasluzeno premagala Ronchi. Gostitelji so povedli v 20. minutu z Danielom Bubnichem po lepi skupinski akciji in povečali izid na 2:0 z Marcom Madottom v 37. minutu z lepim volejem v kazenskem prostoru. Tudi v drugem polčasu se je nadaljevala premoč Vesne, ki je štiri minute pred koncem tekme dosegla tretji zadetek po enajstmetrovki, ki jo je uspešno izvedel Andrea Bonetta.

Ostali izidi: Isonzo - Muggia 0:3, Torviscosa - San Luigi 0:11, Ufni - Sangiorgina 4:3, Ponziana - Romans Medea 0:3, Sistiana - Cervignano 1:1.

ODOBJKA - Državni pokal B2-lige Sloga Tabor v vse boljši formi

Blok Sloga Tabor je tudi sinoči deloval dobro

KROMA

Sloga Tabor Televita - Itas Project Giorgione TV 3:1 (17:25, 25:23, 25:20, 25:21)

Sloga Tabor: Hlede 0, Jerončič 2, Ambrož Peterlin 20, Matevž Peterlin 10, Slavec 4, Stopar 16, (libero), Cettolo, Kante, Sirc 6, Veljak. Trener: Battisti.

V prvem povratnem krogu je Sloga Tabor Televita vknjižila svojo tretjo zmago v italijanskem pokalu B2-lige. Itas Giorgione je mlada ekipa, vendar prihaja njeni mladi igralci iz mladinskih vrst Sisleya, kar pomeni, da se z odbojko že nekaj let ukvarjajo malodane profesionalno in da bodo med sezono še kreplko napredovali.

Slogaši so spet zaigrali v neobičajni postavi, saj zaradi lažjih poškodb niso igrali Vasilij Kante, David Cettolo in Vanja Veljak. To pomeni, da je imel trener Battisti na razpolago tri centre (krstni nastop letos je opravil Gregor Jerončič), na ostalih mestih pa po enega igralca. Tako pa moramo poudariti, da so se slogaši tudi v drugačni postavi takoj ujeli in tudi zelo odločno začeli. Po-

vedli so s 15:12, ko so se nerazumljivo »usedli« in dovolili Giorgoneju, da je nanizal kar 8 zaporednih točk. Slogaše je to spravilo povsem s tira, set so izgubili in slabo začeli tudi v drugem, v katerem so že zgubljali s 4:10. Tedaj pa so strnili svoje vrste, na dan je prišla njihova tradicionalna borbenost in zagrizenost, potek seta so obrnili v svojo korist, s tem pa v bistvu tudi vso tekmo, saj so bili potem do konca srečanja stalno v vodstvu.

S potekom tekme so bili v Sloginem taboru lahko upravičeno zadowoljni. Dobro je deloval sprejem, zelo dobro so bili v bloku, pozitivna pa je bila tudi reakcija po izgubljenem prvem setu in začetnim težavam v drugem. Lahko rečemo, da dva tedna pred začetkom prvenstva ekipa vestransko raste, novi igralci se zelo pozitivno vključujejo v sistem igre. Seveda bo treba še marsikaj popraviti in izpiliti. Priložnost, da preverjajo svojo rast, bodo imeli v četrtek na derbiju s Ferro Alluminiom, v soboto pa jih čaka kakovostni turnir za peti Memorial Sergio Veljak.

PROMOCIJSKA L. Vesna v gosteh, popravni izpit za Juventino

V današnjem 4. krogu deželnih amaterskih prvenstev bo v promocijski ligi kriška **Vesna** odšla na težko gostovanje v Fojdo. Domača ekipa OL3 igra na svoji zelenici zelo prepričljivo. Vesnin trener Zanuttig še ne bo imel na razpolago poškodovanega Mineja Purica, medtem ko so ostali naredi. **Juventina** bo pred domaćim občinstvom gostila Zaule. V taboru štandreškega društva ciljajo na vse tri točke in predvsem na dobro igro, saj dolej niso povsem prepričali. Odoten bo Pantuso.

Vsi trije predstavniki naših društev v 2. amaterski ligi bodo danes igrali na Tržaškem. **Zarja** in Primorje pred domaćim občinstvom, **Breg** pa v tržaškem mestnem središču, v ulici Locchi. Zarja mora dokazati, da se bo letos borila za mesta v zgornjem delu lestvice. Žežljivi varovanci morajo torej premagati Villesse. Podobno velja tudi za **Primorje**, ki je sicer pred enim tednom prvič letos osvojilo vse tri točke. Breg bo skušal proti ekipi Sant'Andrea San Vito doseči še četrto zaporedno zmago. Naloga pa ne bo lahka.

V 3. amaterski ligi bo **Mladost** v Doberdobu gostila solidni Lucinico, **Gaja** pa bo v Gorici igrala proti Audaxu.

Domači šport

DANES

Nedelja, 30. septembra 2012

NOGOMET

D-LIGA - 15.00 v Repnu: Kras Repen - Belluno

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Štandrežu: Juventina - Zaule; 15.30 v Fojdi: OL3 - Vesna

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Bazovici: Zarja - Villesse; 15.30 na Prosek, Rouna: Primorje - Fogliano Turriaco; 15.30 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea S. Vito - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Gorici: Audax Sanrocchese - Gaja; 15.30 v Doberdobu: Mladost - Lucinico

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v San Vito al Torre: San Vito - Juventina

NAJMLAJSI - 10.30 v Gradežu: Gradeš - Sovodnje; 10.30 v Podgori: Juventina - San Vito; 12.15 pri Domju: Esperia - Kras Repen

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 16.00 v Lignanu: Breg - Collinare Basket; 18.00 v Lignanu: Bor Radenska - Tagliamento

ORIENTACIJSKI TEK

ORGANIZATOR ŠZ GAJA - 10.00 v športnem centru Gaje na Padričah: 6. preizkušnja italijanskega pokala, 8. etapa Slovenske orientacijske lige

HOKEJ NA ROLERJIH

14. MEMORIAL AGNUL - od 10.00 na Opčinah, na Pikelcu: nastopajo člani in U10

STRELSTVO

TEKMOVANJE V DISCIPLINI »POHOD PO LOVIŠČU« - Od 8.30 do 14.00 na strelšču pri Miljah (organizator Združenje slovenskih lovcev FJK Doberdob)

JUTRI

Ponedeljek, 1. oktobra 2012

KOŠARKA

DRŽAVNI UNDER 19 - 19.30 v Vidmu: Colors - Jadran

Obvestila

SK DEVIN obvešča, da ob sredah, od 3. oktobra dalje, od 20. do 21. ure poteka telovadba po metodah Body and mind v telovadnici »De Marchesetti« v Sesljanu. Info na tel. št.: 3356172590.

ŠAHOVSKI KROŽEK za dijake in učence slovenskih šol bo ob petkih od 15.30 do

19.00 na sedežu ZSSDI v Ul. Cicerone 8 (3. nadstropje) v Trstu. Informacije: moblak@libero.it.

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskom športnem centru S. Klabjan v Dolini stekle še slednje dejavnosti: rekreacija odrasli, od 1. oktobra ob ponedeljkih in petkih ob 21.00; rekreacija odrasli, od 4. oktobra ob četrtekih ob 8.30; otroška telovadba od 6. oktobra ob sobotah, skupina starejših ob 9.30 in skupina mlajših ob 10.30.

AO SPDT organizira tečaj plezanja za začetnike. Za informacije klikni na št. 3496648530 (Jernej) ali pogled na spletno stran www.spdt.org.

ZSŠDI obvešča, da bo seja smučarske komisije v četrtek, 4. oktobra, ob 20.30 na sedežu SK Brdina na Opčinah.

AŠK KRAS obvešča, da začnejo dejavnosti: v ponedeljek, 1. oktobra, rekreacijska telovadba za starejše ob ponedeljkih in četrtekih 8.30-9.30; danes, 26. septembra, telovadba za otroke (vrtec in osnovna šola) ob sredah 16.30-17.30; v četrtek, 27. septembra, vadba namiznega tenisa za rekreativce ob torkih in četrtekih 20.15-22.00. Vpis in informacije na prvem treningu v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Obenem obvešča, da poteka vadba namiznega tenisa za začetnike v Športno Kulturnem Centru, interesenti se lahko prijavijo od ponedeljka do petka 16.30-18.00.

OK VAL obvešča, da bodo v občinskih telovadnicah v Doberdobu potekali treningi za rekreativne obojkarje. Treningi bodo ob sredah od 20.00 do 22. ure. Informacije: 3356131579 (Barbara) ali 3932350925 (Sandro).

AŠK KRAS, odsek za otroško telovadbo, obvešča, da se začenja tečaj splošne telesne vzgoje s predšolskimi otroki in tistih, ki obiskujejo prva dva razreda osnovne šole (3-7 let). Vadba bo potekala v prostorih Športno kulturnega centra v Zgoniku ob sredah od 16.30 dalje. Vpisovanje in vse informacije dobite na prvem srečanju 26.09.2012 ob 16.30. Osnovnosošči otroške telovadbe se bodo lahko (na izbiro staršev in brez dodatnih stroškov) preizkusili v namiznem tenisu. Za informacije: Sonja Milič 3397563191.

AŠK KRAS, namiznoteniski odsek, obvešča, da se začenja začetniški letni tečaj za namizni tenis. Vse informacije dobite ob ponedeljku do petka v Športno kulturnem centru v Zgoniku od 16.30 dalje. Za dodatna pojasnila lahko poklicete Sonjo Milič na tel. 3397563191.

OK VAL obvešča, da se začenja nova sezona v doberdobskih telovadnicah. Za predšolske ot

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka: Žogarija
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Koncert: Lynx – Tinissima Quartet - Monk'n'roll, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

21.30 Film: Un'estate ai Caraibi (kom., It., '09) **23.40 Nan.:** Il giudice Mastrangelo

6.30 Variete: UnoMattina in famiglia **7.00**
 8.00, 9.00 Dnevnik **9.35 Rubrika:** Mixitalia **9.55** 12.20 Aktualno: Linea verde orizzonti **10.30** Aktualno: A Sua immagine, vmes Sv. Maša in Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde estate **13.30** Dnevnik **14.00** Film: Felipe e Letizia – Dovere e piacere (biogr., Šp., '10) **16.30** Dnevnik **16.35** Amore e perdon (v. F. Frizzi) **18.00** Aktualno: La vita in diretta – Speciale Enzo Tortora **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in sportne vesti **20.35** 5' di recupero **20.40** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.30** Nan.: Il caso Enzo Tortora – Dove eravamo rimasti? **23.25** Dnevnik in rubrike

Rai Due

7.00 Risanke - Cartoon Flakes Weekend
9.00 Igra: Battle Dance 55 **9.55 Nan.:** Erreway **10.10 Rubrika:** Ragazzi, c'è Voyager (v. R. Giacobbo) **10.50 Rubrika:** A come avventura **11.30 Variete:** Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik in Tg2 Motori **13.45 Show:** Quelli che aspettano... **15.40 Show:** Quelli che... (v. F. Cabello) **17.10 Rubrika:** Stadio Sprint **18.10 Rubrika:** 90° Minuto **19.30 Nan.:** Il Clown **20.30 Dnevnik** **21.00 Nan.:** NCIS **21.45 Nan.:** Hawaii Five-0 **22.35 Športna rubrika** **1.00 Dnevnik**

14.00 Motociklizem: Grand Prix – Svetovno prvenstvo, Aragona, MotoGp, prenos dirke **15.00 Rubrika:** Fuori giri **16.00 Film:** Il maggiore Payne (kom., ZDA, '95) **18.00 Nad.:** Tutto in famiglia **18.30 Dnevnik** **19.00 Film:** Agente Smart – Casino totale (kom., ZDA, '08, i. S. Carell, A. Hathaway) **21.25 Nan.:** CSI – New York **23.20 Nan.:** Covert Affairs

Rai Tre

7.05 Nan.: Wind at my back **7.55 Film:** Giungla d'asfalto (krim., ZDA, '50) **9.45 Aktualno:** Tgr Speciale Ambiente Italia **12.00 Dnevnik** in rubrike **12.55 Opera:** Prima della Prima **13.25 Rubrika:** Passepartout **14.00 Deželni dnevnik,** vremenska napoved in Dnevnik **14.30 Dok.:** Timbuctu – I viaggi di Davide **15.05 Film:** La ragazza con la valigia (dram., Fr./It., '60) **17.05 Film:** Amazing Grace (biogr., VB/ZDA, '06) **19.00 Dnevnik,** deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00 Rubrika:** Blob

20.10 Talk show: Che tempo che fa
21.30 Reportaža: Report **23.25 Dnevnik** in deželni dnevnik **23.40 Nan.:** Boris

Rete 4

6.30 Dnevnik **6.50 Mediashopping** **7.20 Nan.:** Vita da strega **7.45 Rubrika:** Superpartes **9.20 Dok.:** Magnifica Italia **10.00 Sv. Maša** **11.00 Il cammino di Padre Pio** **11.30 Dnevnik** **12.00 Rubrika:** Pianeta mare **13.10 Rubrika:** Donnaventura **14.00 Dnevnik** **14.40 Film:** Marcellino pane e vino (dram., Šp., '55) **16.30 Film:** Il corsaro nero (pust., It., '76) **18.55 Dnevnik** in vremenska napoved **19.35 Nad.:** Tempesta d'amore **21.30 Nan.:** Tierra de Lobos **22.40 Film:** Vite strozzate (dram., It., '96)

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55 Promet,** vremenska napoved in dnevnik **8.00 Dnevnik** **8.50 Nan.:** Belli dentro **9.40 Film:** Amore con interesi (kom., ZDA, '93) **11.50 Rubrika:** Melaverde **13.00 Dnevnik** in vremenska napoved **13.40 Film:** Francesca e Nunziata

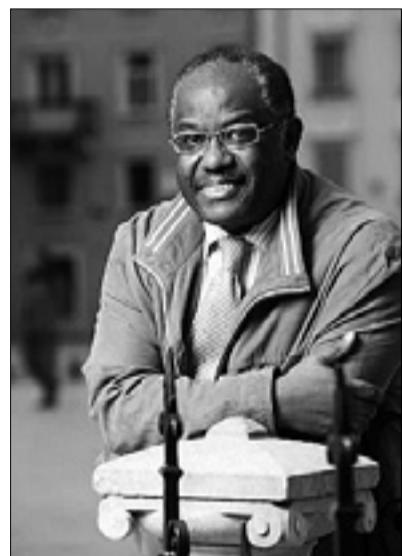
7.00 11.50 Aktualno: Salus Tv **7.15** 12.00 Aktualno: Musa Tv **7.30** 11.30 Rotocalco Adnkronos **8.00 Dok.:** Splendori d'Italia **8.30 Variete:** Muko Pallino **8.45 Le perle dell'Istria** **12.10 Italia Economia e Prometeo** **12.20 Rubrika:** Super Sea **12.45 Dok.:** Borgo Italia **13.10 Aktualno:** Camper Magazine - Anno 2012 **13.30 Dok.:** 20 minuti... **13.50 Dok.:** Il delta del Po **16.00 Film:** Nata libera (pust., VB, '65) **17.30 Risanke** **19.30 Aktualno:** Musa Tv **19.40 Dok.:** Luoghi magici **20.05 Rubrika:** Hard Trek **20.30 Dok.:** Il portolano **20.50 Rubrika:** Italia Economia e Prometeo **21.00** 23.00 Deželni dnevnik **21.15 Muzikal:** Ho salvato l'America **23.15 Film:** Inchiesta pericolosa (krim., ZDA, '68)

7.00 Risanke **10.25 Nan.:** Dedeck v mojem žepu **11.00 Dok. odd.:** Navdihnjeni za ljubezen **11.30 Ozare** (pon.) **11.35 Obzorja duha** **12.05 Ljudje in zemlja** **13.00 Poročila,** šport in vremenska napoved **13.20 Jubilejni festival narečnih popevk,** 1. del (pon.) **15.00 Film:** Na svoji zemlji (voj., Slo., '48, r. F. Štiglic) **17.00 Poročila,** športne vesti in vremenska napoved **17.15 Jubilejni fe-**

stival narečnih popevk, 2. del (pon.) **18.40 Risanke** **18.55 Dnevnik,** vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00 Nan.:** Doktor Martin **20.55 Intervju** **21.55 Dok. odd.:** Zakriti premogovniki Krasa **22.25 Dok. serija:** Village Folk - Ljudje podželja **22.35 Poročila,** športne vesti in vremenska napoved **23.00 Ars 360** **23.15 Nan.:** Gandža

Slovenija 2

8.40 Skozi čas (pon.) **8.50 Globus** (pon.) **9.20 Lynx magazin** (pon.) **9.50 Alpe-Dona-nava-Jadran** (pon.) **9.30 Zgodbe izza obrazov** **10.20 Žogarija** **11.05 Festival oktetov Kranj 2012** **12.45 Simfoniki RTV Slovenija** **13.45 Kom.:** Vlomilci delajo poleti **15.10 Dok. odd.:** Čudoviti svet pod zemljivo - slovenske podzemne Jame **17.30 Dok. film:** Aleksandrinke **19.05 Športni iziv** **19.50 Žrebanje lota** **20.00 Dok. film:** Nacisti v Argentini **20.50 Dok. felton:** Jelica Žuža **21.25 Dok. odd.:** Berlinska konferenca 1885 - Tekma za Afriko **22.50 Kratki igr. film:** Kje si star?

23.10 Dok. film: Peter Bossman dobrodošel

Slovenija 3

6.05 Primorska kronika **6.25** 7.05, 8.05 Žarišče **6.45** 14.50 Tedenski pregled **7.20 Svet** v besedi in sliki **9.20** 13.00 Kronika **9.50** 15.05 Na tretjem... **11.00 Utrip** **11.15** 15.55, 18.35 Svet v besedi in sliki **13.30 Prvi dnevnik** **16.10** 18.15 Satirično oko **17.30 Poročila** Tvs1 **19.00 Dnevnik** **19.55** 22.05 Sporočamo **20.00 Slovenia in Evropa** **20.30 Tedenski izbor** **21.00 Zrcalo tedna** **21.15 Tedenski napovednik**

Koper

13.45 Dnevni program **14.00 Čezmejna** Tv - deželne vesti **14.15 Vsedanes - Svet** **14.30 9.50 Nan.:** New Tricks **11.00 Film:** Bullseye! (kom., VB/ZDA, '90) **13.30 Dnevnik** **14.05 Film:** Da grande (kom., It., '87) **16.05 Nan.:** The District **18.00 Nan.:** L'ispettore Barnaby **20.00 Dnevnik** **20.30 Aktualno:** In Onda **21.30 Film:** Chocolat (kom., ZDA, '00, i. J. Binoche) **23.50 Aktualno:** Madama Palažzo **0.25 Omnibus Notte**

Tv Primorka

15.00 Tv prodajno okno **15.30 Žogarija** v Postojni **16.00** 120 let TD Bovec **16.50** Komedij prijatelji **17.50** Srečanje brigadirjev v Novi Gorici 2012 **18.30** Naš čas **19.30 Tedenski pregled,** napovedujemo... **20.00** Graška gora pije in igra 2012, 2. del **21.45 Rudi Šimac - Brdginci** **22.45 Glasbeni večer,** sledi Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **9.40 Nan.:** Grda račka **10.35 Nan.:** Castle **11.30 Dok. serija:** Opremljevalci za milijon dolarjev **12.30 Dok. serija:** Opremljam za na-jemnike **13.00 Resn. serija:** Kuhrske mojster **14.00 Film:** Hiša na Tari (dram., Irska, '05) **15.55 Serija:** Zvit in prebrisan **16.55 Film:** Skodrana Suzi (drž., ZDA, '91) **18.50 Ljubezen skozi želodec - Recepti** **18.55 24UR - vreme** **19.00 24UR - novice** **20.00 Nedeljski filmski hit:** Hudičevka v Pradi (kom., ZDA, '06, i. M. Streep, A. Hathaway) **22.05 Film:** Ameriški predsednik (rom., ZDA, '95, i. M. Douglas) **0.20 Film:** Besna reka (dram., ZDA, '98)

Slovenija 1

7.00 Risanke **10.25 Nan.:** Dedeck v mojem žepu **11.00 Dok. odd.:** Navdihnjeni za ljubezen **11.30 Ozare** (pon.) **11.35 Obzorja duha** **12.05 Ljudje in zemlja** **13.00 Poročila,** šport in vremenska napoved **13.20 Jubilejni festival narečnih popevk,** 1. del (pon.) **15.00 Film:** Na svoji zemlji (voj., Slo., '48, r. F. Štiglic) **17.00 Poročila,** športne vesti in vremenska napoved **17.15 Jubilejni fe-**

Kanal A

7.45 Nan.: Moja super sestra **8.15 Film:** Diplomat (krim., Avstralija/VB, '09) **10.00 SKL,** Športni magazin

11.00 Tuning manija svetovni show **2010** **11.30 Resn. serija:** Fantastična Beekmana **12.00 Motociklizem:** Grand Prix – Svetovno prvenstvo, Aragona, Moto3, prenos dirke **15.20 Film:** Butec in butec 2 - Ko je Harry srečal Lloyd (kom., ZDA, '03) **17.00 Dok. odd.:** Čudoviti svet pod zemljivo - slovenske podzemne Jame **17.30 Dok. film:** Aleksandrinke **19.05 Športni iziv** **19.50 Žrebanje lota** **20.00 Dok. film:** Nacisti v Argentini **20.50 Dok. felton:** Jelica Žuža **21.25 Dok. odd.:** Berlinska konferenca 1885 - Tekma za Afriko **22.50 Kratki igr. film:** Kje si star?

11.00 Tuning manija svetovni show **2010** **11.30 Resn. serija:** Fantastična Beekmana **12.00 Motociklizem:** Grand Prix – Svetovno prvenstvo, Aragona, Moto3, prenos dirke **15.20 Film:** Butec in butec 2 - Ko je Harry srečal Lloyd (kom., ZDA, '03) **17.00 Dok. odd.:** Čudoviti svet pod zemljivo - slovenske podzemne Jame **17.30 Dok. film:** Aleksandrinke **19.05 Športni iziv** **19.50 Žrebanje lota** **20.00 Dok. film:** Nacisti v Argentini **20.50 Dok. felton:** Jelica Žuža **21.25 Dok. odd.:** Berlinska konferenca 1885 - Tekma za Afriko **22.50 Kratki igr. film:** Kje si star?

11.00 Tuning manija svetovni show **2010** **11.30 Resn. serija:** Fantastična Beekmana **12.00 Motociklizem:** Grand Prix – Svetovno prvenstvo, Aragona, Moto3, prenos dirke **15.20 Film:** Butec in butec 2 - Ko je Harry srečal Lloyd (kom., ZDA, '03) **17.00 Dok. odd.:** Čudoviti svet pod zemljivo - slovenske podzemne Jame **17.30 Dok. film:** Aleksandrinke **19.05 Športni iziv** **19.50 Žrebanje lota** **20.00 Dok. film:** Nacisti v Argentini **20.50 Dok. felton:** Jelica Žuža **21.25 Dok. odd.:** Berlinska konferenca 1885 - Tekma za Afriko **22.50 Kratki igr. film:** Kje si star?

11.00 Tuning manija svetovni show **2010** **11.30 Resn. serija:** Fantastična Beekmana **12.00 Motociklizem:** Grand Prix – Svetovno prvenstvo, Aragona, Moto3, prenos dirke **15.20 Film:** Butec in butec 2 - Ko je Harry srečal Lloyd (kom., ZDA, '03) **17.00 Dok. odd.:** Čudoviti svet pod zemljivo - slovenske podzemne Jame **17.30 Dok. film:** Aleksandrinke **19.05 Športni iziv** **19.50 Žrebanje lota** **20.00 Dok. film:** Nacisti v Argentini **20.50 Dok. felton:** Jelica Žuža **21.25 Dok. odd.:** Berlinska konferenca 1885 - Tekma za Afriko **22.50 Kratki igr. film:** Kje si star?

11.00 Tuning manija svetovni show **2010** **11.30 Resn. serija:** Fantastična Beekmana **12.00 Motociklizem:** Grand Prix – Svetovno prvenstvo, Aragona, Moto3, prenos dirke **15.20 Film:** Butec in butec 2 - Ko je Harry srečal Lloyd (kom., ZDA, '03) **17.00 Dok. odd.:** Čudoviti svet pod zemljivo - slovenske podzemne Jame **17.30 Dok. film:** Aleksandrinke **19.05 Športni iziv** **19.50 Žrebanje lota** **20.00 Dok. film:** Nacisti v Argentini **20.50 Dok. felton:** Jelica Žuža **21.25 Dok. odd.:** Berlinska konferenca 1885 - Tekma za Afriko **22.50 Kratki igr. film:**

Rai Tre bis
SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika

20.20 Tv Kocka: Števarjan 2012 – **An-sambel Mladika**
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta (v. M. Venier, M. Liorni) **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Il caso Enzo Tortora – Dove eravamo rimasti? **23.15** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)

Rai Due

6.40 Risanke: Cartoon Flakes **8.00** Nan.: Il nostro amico Charly **8.45** Nan.: Dance! - La forza della passione **9.30** Sorgente di vita **10.00** Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti nostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: Parliamone in famiglia **16.15** Nan.: La signora West **17.00** Nan.: Dance! - La forza della passione **17.50** Dnevnik in sportne vesti **18.45** Nan.: Cold Case – Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Resničnostni show: Pechino Espresso **21.10** Nan.: NCIS – Los Angeles **21.55** Nan.: Blue bloods

22.45 Nan.: The Good Wife **23.30** Dnevnik **23.45** Dok.: Almost true

Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning News **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **9.00** Aktualno: Agorà – Brontolo **10.00** Spaziolibero **10.10** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Rubrika: Codice a barre **12.45** Rubrika: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Piazza Affari **15.00** Nan.: La casa nella prateria **15.50** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Talk show: Che tempo che fa del lunedì (v. F. Fazio) **22.35** Rubrika: Sfide **0.00** Nočni in Deželni dnevnik

Rete 4

6.50 Nan.: Magnum P.I. **7.45** Nan.: Pacific Blue **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri 5 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.05** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello del Forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Il comandante Florence – Il piromane (krim., Fr., '98) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Aktualno: Quinta colonna (v. P. Del Debbo) **0.00** Film: Jarhead (voj., ZDA, '05, i. J. Gyllenhaal, J. Foxx)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Show: Uomini e donne (v. M. De Filippi) **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Gregorio, M. Hunziker) **21.20** Nan.: Squadra antimafia Palermo oggi 4 **23.40** Film: Mio fratello è figlio unico (dram., It., '06)

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nan.: E.R. Medici in prima linea **10.35** Nan.: Gray's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Futurama **14.10** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball GT **15.00** Nan.: Fringe **16.00** Nan.: Smallville **16.50** Nan.: Merlin **17.45** Kviz: Transformat (v. E. Papi) **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine

21.10 Show: Colorado (v. B. Rodriguez, P. Ruffini) **23.45** Show: Zelig Off

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: Coffee Break **11.00** Rubrika: L'aria che tira **12.20** Rubrika: Ti ci porto io **12.30** 18.25 Rubrika: I menù di Bedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Cristina Parodi Live **15.55** Nan.: Il commisario Cordier **17.55** Aktualno: Cristina Parodi Cover **19.20** Show: G' Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele **23.45** Aktualno: Omnibus Notte

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.30** 11.00, 22.30 Dok.: Luoghi magici **7.55** 15.30 Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **9.05** Dok.: Borgi Italia **11.30** Dok.: Samoa – Le isole del tesoro **12.15** Variete: Camper magazine – 2012 **12.35** Rubrika: Hard Trek **13.05** Aktualno: Lezioni di pittura **13.30** Dnevnik **13.55** Aktualno: Mukko Pallino Summer 2012 **14.10** Dok.: Il portolano **16.00** Šport: Super Sea **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Dok.: Captain Cook Cruises – Nelle isole Fiji **19.30** Dnevnik **19.55** Dok.: Altopiano di Asiago **20.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.55** Variete: Blob **20.15** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Talk show: Che tempo che fa del lunedì (v. F. Fazio) **22.35** Rubrika: Sfide **0.00** Nočni in Deželni dnevnik

Film: Un turco napoletano (kom., It., '53) **23.02** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Io la conoscevo bene (dram., It., '65)

Slovenija 1

6.25 Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** 15.40, 18.30 Risanke in risane nanizanke **11.05** Nan.: Dekdek in mojem žepu **11.35** Sprehodi in naravo **12.00** Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Polnočni klub: Študent naj bo (pon.) **14.40** Maribor 2012, Evropska prestolnica kulture (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **16.15** Počuña nan.: Ali me poznas? **16.20** Nan.: Ribič Pepe **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** Evropski TV laboratorij – Zabava v bloku, 1., 2. in 3. del **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved, Kulturna **23.05** Umetnost igre **23.35** Knjiga me ne briga

Slovenija 2

7.00 Odroški program: OP! **8.05** Odroški infokanal **8.50** Zabavni infokanal **11.35** Dobro jutro (pon.) **14.15** Med valovi (pon.) **14.40** Dok. odd.: Čudoviti svet pod zemljoto - slovenske podzemne Jame **15.25** Intervju **16.20** Dober dan, Koroška (pon.) **16.50** Dok. odd.: Legenda o kristalnih lobanjah **17.40** Prava ideja! **18.10** Dok. serija: To bo moj poklic **18.40** Koroška poje 2012 – 40 let **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Film: Sledovi v nič - dirigent Carlos Kleiber **21.10** Dok. film: Dedična Evrope – Brassens, pesnik na slabem glasu

22.45 Nan.: Vera: izmišljena priповed

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.45** 13.00 Svet v besedi in sliki **8.00** 9.30, 10.30, 12.30, 15.30, 17.15 Poročila **9.05** 13.35 Evropski premislek **9.10** 21.30 Žarišče **9.40** 12.35 Tedenski izbor **10.45** Tedenski preglej **11.10** Slovenija in Evropa **11.30** Zrcalo tedna **12.00** 15.45 Satirično oko **13.15** Utrip (pon.) **13.30** Prvi Dnevnik **15.05** Počlanski premislek **17.50** 19.30, 21.45 Kronika **18.40** Beseda volilcev **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika **20.00** 23.05 Aktualno **20.40** Na tretjem... **21.25** Beseda volilcev **22.00** Tednik (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** Lynx Koncert **16.00** Vesolje je **16.30** Biker explorer **17.00** Avtomobilizem **17.20** Istra in... **18.00** 23.40 Športna mreža **18.20** Obisk v akvariju **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Risanke **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione Magazin - pripr. Laura Vianello **21.00** „Meridiani“ **22.15** Kino premiere **22.30** Športel **0.40** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

8.35 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljenja **9.00** Novice **9.05** 18.30 Nač čas **10.00** - **16.00** Novice, Videostrani **17.30** Posegovci vi prijatelji **19.30** Dnevnik, vremenska napoved, kultura, napovedujemo... **20.00** Prostovoljstvo – poslanstvo ali nuja? **21.00** Po-deželje med Snežnikom in Nanosom **21.30** Dnevnik, vremenska napoved, kultura, napovedujemo... **22.00** Glasbeni večer, sledi Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.55 Risane serije **8.00** Nan.: Grda račka **9.00** 10.10, 11.35 Tv Prodaja **9.15** 16.35 Nan.: Zakon brez ljubezni **10.40** 15.35 Nad.: Brezno ljubezni **12.05** 17.45 Nad.: Moč usode **13.00** 24UR ob enih **14.00** Nan.: Norišnica v Clevelandu **14.35** Nan.: Pečljanske mačke **15.30** 18.50 Ljubezen skoz želodec (kuharska odd.) **17.00** 24UR po-poldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Resničnosti show: Gostilna išče Šef **22.00** 24UR Zvečer **22.30** Nan.: Na terapiji **23.05** Nan.: Na trdih teh **0.00** Nan.: Razčarane gospodinje

Kanal A

7.15 Risane serije **8.05** Svet **8.35** Nan.: Vločilci **9.00** Nan.: Dobrodoši v resničnost **10.00** 18.55 Nan.: Policist v Los Angelesu **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Urbani freestyle športi **13.05** 17.05 Nan.: Številke **14.00** 16.35 Nan.: Skupaj s tabo **14.30** Film: Hudičevka v Pradi (kom., ZDA, '06, i. M. Streep, A. Hathaway) **18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Smrtni udarec (akc., ZDA/Avstralija, '01) **21.55** Film: Rezilo (akc., ZDA, '98) **0.10** Film: Besna reka (dram

GLASBA - Ob začetku nove sezone

Godbena društva vabijo mlade v svoje glasbene šole

Šolsko leto se je začelo in številni mladi se še odločajo, čemu se bodo ob samem razrednem pouku letos posvečali. Zakaj ne bi bila to glasba? Ob športnih aktivnostih se čedalje več mladih namreč približuje ravno glasbeni dejavnosti. To pa tudi po zaslugu naših godbenih društev, ki so po daljšem premoru spet obudila tradicijo samostojnih glasbenih, pravzaprav godbenih šol (nekaj let so potekale v sodelovanju z Glasbeno matico). »Vsi si namreč prizadavamo, da bi mladim približali godbeno dejavnost in glasbeno kulturo nasploh,« so nam enoglasno potrdili predstavniki naših godbenih društev, ko smo se pred tednom dni pogovarjali ravno o njihovem delovanju in o nastajanju mladinskih sekcij oz. mladinskih orkestrov.

»Pred petimi ali morda šestimi leti smo ugotovili, da potrebujemo pomladek. Naše glasbene šole imajo torej točno določen cilj – gojenca aktivno in polnopravno vključiti v godbo, se pravi v pristno vaško skupnost oz. zdravo družbo, ki otroka bogati in seveda hkrati oddaljuje od nesmiselnega bujenja v televizijski ekran,« so pojasnili. Razvedrilo torej, ki nudi sprostitev, užitek in veselje, pa tudi priložnost pletenja novih prijateljstev. Godba postane nekakšna širša družina, ki je v domačem prostoru zelo aktivna, saj je prisotna res ob vsakršnem dogodku, naj bo to procesija, poroka, spominska svečanost ali pa pogreb.

Po posameznih godbenih društvih so torej poskrbeli, da bi medse povabili čim več novih, mladih članov. Nudijo jim individualni pouk tistega instrumenta, ki jim je najbolj pri srcu, pod mentorstvom diplomiranih glasbenikov seveda. Ko se otrok nauči nekaj glasbenih osnov, ga navadno vključijo v manjši dvo- ali tričlanski sestav, da se preizkusí v skupnem igranju in občasnem nastopanju. Glasbena skupina se nato veča in veča, dokler ne postane pravi mali orkester. Zanje je predviden tudi pouk teorije in taktiranja, na koncu pa še zaključni izpit oz. preverjanje znanja. Seveda velja opozoriti, da poskrbi posamezna godba za nakup partitur in not, pa še instrument dobi gojenec na posodo za začetno obdobje. Mladi imajo tekom leta številne priložnosti za nastopanje – na božičnicah na primer ali pa ob koncu sezone, ko se predstavijo pred občinstvom in ponosno pokažejo, kaj vsega so se naučili. Nekateri se preizkušajo tudi v zahtevnejšem programu in imajo celo samostojno delovanje. Proseška godba prireja že nekaj let maja Festival mladinskih orkestrov Slavko Lukša, kjer se ne odri predstavijo sami.

Naše godbe pa so res žal nekoliko premalo ovrednotene, saj so mnogi še vedno mnenja, da so njihove glasbene šole manjvredne, a tako ni. Gojencu ponujajo priložnost, da spozna osnove glasbenega inštrumenta, se v njem iz-

popolnjuje in svoje znanje stalno nadgrajuje; najbolj nadarjeni pa lahko svoj študij seveda nadaljujejo tudi na konservariju. Kakovost godb se je tudi zaradi tega vidno izboljšala. Priliv novih, mlajših godbenikov, pa še zdaleč ni sameoden, so nam potožili. Ravn v ta namen prirejajo dneve odprtih vrat za osnovnošolce, v Ricmanjih pa so se pri-

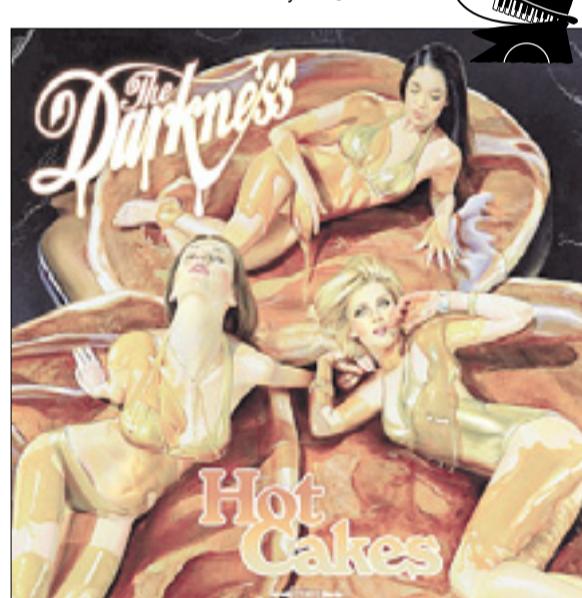
bližali celo malčkom iz vrtca – zanje so na primer uveli skupinske glasbene urice, se pravi uvajanje glasbe skozi igro in na tej osnovi upajo, da bodo postavili na noge tudi mladinski orkester, ki ga sedaj še nimajo.

Če se torej še niste odločili, kako bi preživili popoldneve, lahko izbirate na primer med študijem flavete, tro-

bente, klarineta, saksofona ali pozavne pri Godbenem društvu Prosek, Godbenem društvu Nabrežina, Godbi na pihala Viktor Parma iz Trebč, Pihalnemu orkestru Breg, Pihalnemu orkestru Ricmanje in Pihalnemu orkestru Kras iz Dobrodo. Kar oglasite se na posameznih sedežih – zelo veseli vas bodo! (sas)

NA VES GLAS

Piše Rajko Dolhar
rajko84@hotmail.com

Hot Cakes

The Darkness

Glam, hard rok

Wind-Up Records, 2012 - Ocena: 7

Malokdo je misil, da se bodo člani angleškega benda The Darkness zopet sestali in izdali novo ploščo. Po dolgih, sedmih letih so njihovi oboževalci že obu-

pali, a prejšnji mesec je naenkrat zagledal luč tretji glasbeni izdelek Hot Cakes. Številni problemi zaradi katerih se je bend pred leti razdrsl so očitno rešeni, pevec in lider zasedbe Justin Hawkins pa je (tako pravi) po dolgem zdrlavljenju zaradi uživanja težkih mamil spet »med namki«.

Bend, doma iz Londona, sestavlja poleg že omenjenega pevca Justina Hawkinša še njegov brat, kitarist Daniel Hawkins, basist Frankie Poullain in bobnar Ed Graham. Fantje so zasloveli leta 2003 s prvencem Permission to Land, dve leti kasneje pa je prišel na vrsto album One Way Ticket to Hell ... and Back. Sound benda je, tako rečeno, čist rokenrol, oziroma glam rok. Hawkins in ostali se zgledujejo po skupinah, kot so Queen, Def Leppars, Thin Lizzy, T-Rex, Kiss in to se pozna v skoraj vseh komadih.

Po sedmih letih so se člani benda odločili, da ponovno sestavijo zasedbo in avgusta je tako izšla tretja plošča Hot Cakes. Album, ki je izšel s pomočjo glasbene založbe Wind-Up Records, sestavlja enajst pesmi za štirideset minut eksplozivnega rokenrola.

Že s prvo Every Inch of You je takoj jasno, da so ostali člani benda zvesti soundu iz prejšnjih plošč. Tako za njih je na vrsti single Nothing's Gonna Stop Us, ki spominja na legendarno, angleško zasedbo Queen. With a Woman je rokerski komad v AC/DC stilu, Living Each Day Blind pa je prva balada albuma, pri kateri pride do izraza izreden Hawkinšev vokal. Everybody Have a Good Time bo prav gotovo live uspešnica, takoj za njo pa sta še Forbidden Love in hitra Concrete. Na koncu plošče je še metal - priredba uspešnice zasedbe Radiohead Street Spirit (Fade Out) in zaključna Love Is Not the Answer. Prijeten album!

LITERATURA

Roman Maje Haderlap Angel pozabe v slovenščini

Maja Haderlap KROMA

Prihodnji teden bo znameniti roman koroške Slovenke Maje Haderlap Angel pozabe izšel tudi v slovenskem prevodu. Predstavitev knjige, ki je medtem v nemškem jeziku doživelha že šesto naklado, bo 3. oktobra v Ljubljani v Muzeju novejše zgodovine (Cekinov grad) ob 19. uri, 4. oktobra v poročni dvorani Rotovž v Mariboru, 5. oktobra pa v Musilovi hiši v Celovcu.

Slovenski prevod uspešnice »Engel des Vergessens« je izšel pri mariborski založbi Litera ob sodelovanju celovške založbe Drava, ki ob sodelovanju Litere in Musilovega instituta tudi prireja predstavitev v Celovcu. Roman je v slovenščino prevedel Stefan Vevar, pogovor z avtorico na predstavitev v Celovcu pa bo vodila Jerneja Ježernik.

Kot je znano, je Maja Haderlap lansko leto na literarnem natečaju Ingeborg Bachmann v Celovcu prav z romanom »Engel des Vergessens« (Angel pozabe) prejela najprestižnejšo literarno nagrado v nemško govorečem prostoru - nagrado Ingeborg Bachmann.

»V njem Maja Haderlap piše o sebi in drugih, o najtežjih in najglobljih stvareh sveta s pripovedovalsko neizprosnostjo, za pisanje zastavlja svoje življenje. Toda skozi smrtne podobe se prebjija tudi vitalistična duhovitost in nevidna lirična melahnolija. Angel spomina ji je dal moč, da premaga angela pozabe,« je ob izidu romana napisal ugledni slovenski pisatelj, dramatik, publicist in časnikar Drago Jančar.

V romanu Maja Haderlap tematizira partizanski boj koroških Slovencev proti nacistični strahovladi. (I.L.)

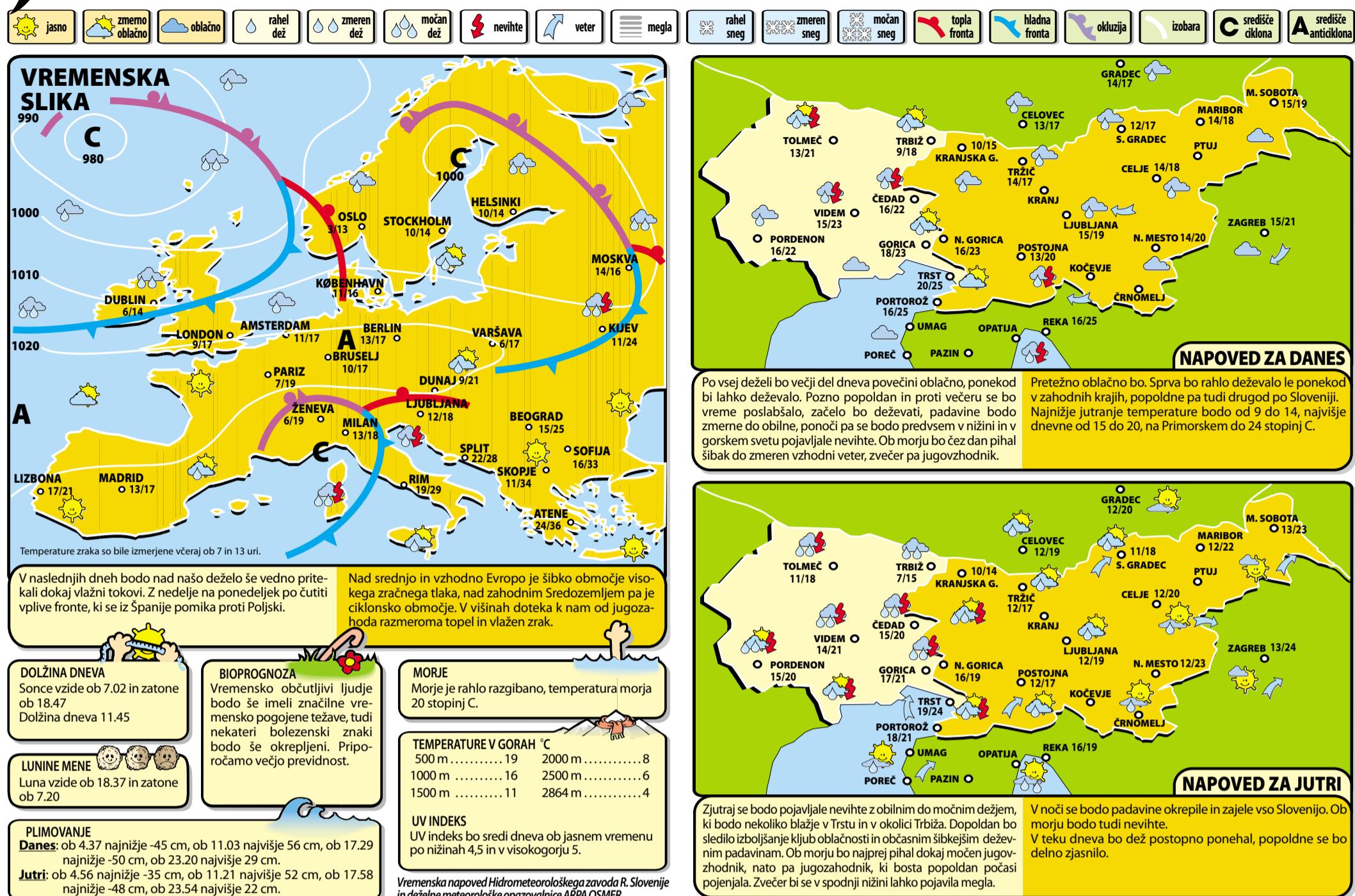
Laurenti Stigliani

UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242
L. SANTORIO, 4 - TEL. 040/772770

ZLATARNA SREBRO

Od vedno dvigujemo in izmenjujemo zlato...
Ocenjujemo dediščine
Zajamčimo diskretnost
Tudi s predhodnim dogovorom

VSAKOVRSTNA DARILA

VREME - Dve žrtvi tudi na zahodu Maroka

Hude poplave na jugu Španije zahtevale najmanj deset mrtvih

Ljudje zgroženo ugotavljajo škodo, ki so jo prizadeli nivali v mestu Veri v Almerii

ANSNA

MADRID - V hudih poplavah na jugu in jugovzhodu Španije je v petek po zadnjih podatkih umrlo najmanj deset ljudi, med njimi tudi devetletna deklica. Več sto ljudi iz Andaluzije in Murcie so morali evakuirati, so v petek zvečer poročali španski mediji, ki jih povzema nemška tiskovna agencija dpa. O poplavah in smrtnih žrtvah poročajo tudi iz Maroka.

Poplave so posledica obilnega dežja. Po poročanju časnika El País so v Cadizu namerili 200 litrov padavin na kvadratni meter. V Murciji je ponekod padlo 177 litrov dežja na kvadratni meter, v Almeriji pa 120 litrov na kvadratni meter.

Številni kraji so odrezani od sveta, ponekod pa so reke narasele do štiri metre nad običajno gladino. Zaradi poplav je bil ohromljen cestni in železniški promet, prav tako poročajo o dveh porušenih avtocestnih mostovih. Zaradi poplav grešajo še dve osebi.

V obmorskem mestu Gandia je medtem pustošil vihar, ki je podrl zabaviščno kolo na tamkajšnjem trgu, pri čemer je bilo poškodovanih 35 ljudi. Po navedbah lokalnih medijev je bilo zabavišče med viharjem zaprto za obiskovalce, tako da so bili med poškodovanimi tamkajšnji delavci, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

S poplavami se zadnja dva dni soočajo tudi v regiji Safi na zahodu Maroka, kjer sta življence izgubili dve ženski in 14-letni fant. Zaradi naraslih voda so morali zapreti avtocesto, ki je povezovala mesto Safi in mesto Essaouira na jugu. Deževje v Maroku v tem obdobju sicer ni običajno. (STA)

Muslimanka in mešani razredi

BERLIN - Nemško sodišče je v petek zavrnilo prošnjo 12-letne muslimanske deklice, da se ji ne bi bilo treba udeleževati ur plavanja v okviru šolskega učnega načrta, ker se ne počuti udobno ob fantih brez zgornjega dela obleke. Maroška deklica, ki obiskuje šolo v Frankfurtu na jugu Nemčije, se je odločila, da ne bo več obiskovala ur plavanja, saj se je po lastnih navedbah počutila neudobno ob pogledu na fante brez zgornjega dela oblečila ali kopalk. Ker je zato prejemala nižje ocene, je na sodišče vložila prošnjo, da bi bila izvzeta od ur plavanja.

Njen odvetnik je na sodišču poudaril, da islamska sveta knjiga Koran dekletom ne dovoljuje, da se razkazuje fantom, poleg tega pa dekletom prepoveduje kontakt in pogled na fante brez zgornjega dela obleke. Sodišče v mestu Kassel klubu temu prošnji muslimanske deklice ni ugodilo in v sodbi zapisalo, da lahko deklica nosi plavalno obleko, znano pod imenom "burkini", ki pokrije celo telo in jo že uporablja več deklet na njeni šoli. To naj bi po navedbah sodišča zagotovljalo njeno versko svobodo. Sodišče je obenem poudarilo, da se je družina sama odločila živeti v Nemčiji, kjer so mešani plavalni razredi norma, eden od ciljev šolskega sistema pa je spodbujanje integracije in strpnosti. (STA)

SEVERNA IRSKA - Včeraj v Belfastu

Parada protestantov ob 100-letnici sporazuma

Po ulicah Belfasta korakalo kakih 30 tisoč ljudi

BELFAST - V Belfastu je ob včerajšnji stoti obletnici podpisa ulstrskoga sporazuma potekal eden največjih pohodov tamkajšnjih protestantov v zadnjih letih. Na pari ob obletnici podpisa sporazuma Ulster Covenant, ki je vodil v delitev Irske in oblikovanje Severne Irske kot britanske province leta 1921, se je zbral kakih 30 tisoč ljudi.

Protestantsko prebivalstvo Severne Irske je včeraj obeležilo stoti obletnico sporazuma, ki ga je takrat podpisalo skoraj pol milijona protestantov in se v njem zavezalo za samoobrambo zoper oblast v Dublinu. S sporazumom so tako postavili temelje za delitev Irske in oblikovanje britanske Severne Irske in katoliške Irske.

Na prireditvi zaradi strahu, da bi izbruhnili spopadi med protestanti in tamkajšnjo katoliško manjšino, pa so tamkajšnje varnostne si-

le bile na največji operaciji v zadnjih 20 letih, je poročal britanski BBC. Parada je sicer potekala mirno.

Protestantski pohodi na Severno Irskem segajo v 19. stoletje, na njih pa večkrat izbruhnejo spopadi med tamkajšnjima verskima skupnostma. Med protestanti veljajo za izraz njihove enotnosti z Velikim Britanijo, katoliki pa jih imajo za zastraševanje.

Iz Belfasta so sicer ta mesec tri noči poročali o spopadih, v katerih je bilo poškodovanih več kot 60 predstavnikov policije. Do nemirov je prišlo, ko so protestanti poskušali zmotiti pohod tamkajšnjih katolikov.

V treh desetletjih medverskega nasilja je sicer življence izgubili okoli 3500 ljudi. Konflikt se je končal z velikonočnim sporazumom leta 1998, še vedno pa prihaja do občasnih nemirov in bombnih napadov. (STA)

Čustvena doživetja!

GLEDALIŠČE VERDI GORICA

Umetniški direktor Walter Mramor
UMETNIŠKA SEZONA 2012 / 2013

OKTOBER 2012

PONEDELJEK, 29. GLASBA IN BALET

OTVORITEV SEZONE

SULLE MIE CORDE

nastopajo Neri Marcorè (glas in ak. kitara), Marco Caronna (ak. kitara, bouzouki, glasbene pritikline, glas), Domenico Mariorenzi (ak. kitara), Primiano Di Biase (klavir, harmonika, glas), Guerino Rondolone (bas), Simone Talone (bobni / tolkala), Alessandro Tomei (saksofon, flauta, trobenta clarino), sodeluje Edoardo De Angelis s posebno prisotnostjo sekcije godal Orkestra Accademia Naonis iz Pordenona originalna uglasitev Valter Sivilotti produkcija Associazione Culturale Via del Campo

NOVEMBER 2012

PONEDELJEK, 5. PROZA

KAJ JE RESNICA / COSÌ È (SE VI PARE)

Luigi Pirandello nastopajo Giuliana Lojodice, Pino Micòl, Luciano Virgilio režiser Michele Placido kostumografinja Sabrina Chiocchio scenograf Carmelo Giammello produkcija L'isola trovata, Compagnia Lojodice-Micol, Francesco Bellomo

SREDA, 21. PROZA

DEŽELNA PREMIERA

MACBETH

William Shakespeare nastopata Giuseppe Battiston, Frédérique Loliére režiser Andrea De Rosa

ČETRTEK, 29. GLASBA IN BALET

DEŽELNA PREMIERA

OPEN SHOW DANIELA EZRALOWA

DECEMBER 2012

TOREK, 11. GLASBA IN BALET

DEŽELNA PREMIERA

NETOPIR

opereta Johann Strauss produkcija in scena

PONEDELJEK, 17. PROZA

DEŽELNA PREMIERA

KRAMER PROTIV KRAMERJU

Avery Corman prevod Masolino D'Amico nastopata Daniele Pecci in Federica Di Martino režiser Patrick Rossi Gastaldini produkcija Teatro e Società

ČETRTEK, 20. VELIKI DOGODKI

ROYAL MONGOLIAN BALLET

Veter Vzhoda produkcija Euroeventi

JANUAR 2013

ČETRTEK, 3. GLASBA IN BALET

SHREK IL MUSICAL

besedila David Lindsay - Abaire glasba Jeanine Tesori režija Ned Gruijic in Claudio Insegno oblikovanje scen in kostumov Luisa Spinatelli glasbeni direktor Riccardo Di Paola koreograf Valeriano Longoni priprava kostumov Brancato Costumi Teatrali-Milano oblikovalec lasulj Mario Audello glasba v živo z desetčlanskim ansamblom

TOREK, 8. PROZA

DEŽELNA PREMIERA

CYRANO DE BERGERAC

Edmond Rostand

prevod in priredba Tommaso Mattei nastopajo Alessandro Preziosi in Valentina Cenni, Emiliano Masala, Massimo Zordan, Marco Canuto in mladi igralci Link Academy režija Alessandro Preziosi produkcija Khora.teatro in Teatro Stabile d'Abruzzo

PONEDELJEK, 21. PROZA

DEŽELNA PREMIERA

ŠOLA ZA ŽENE

Molière

italijanska različica Giovannija Rabonija nastopajo Eros Pagni, Alice Arcuri, Roberto Serpi, Roberto Alinghieri, Mariangeles Torres, Federico Vanni, Marco Avogadro, Massimo Cagnina, Pier Luigi Pasino režiser Marco Sciacchitano scenograf Jean-Marc Stehlé kostumografinja Catherine Rankl glasba Andrea Nicolini oblikovalec svetlobe Sandro Sussi produkcija Teatro Stabile di Genova

ČETRTEK, 31. ZA SMEH

URGE

napisal in nastopa Alessandro Bergonzoni režija Alessandro Bergonzoni in Riccardo Rodolfi

FEBRUAR 2013

ČETRTEK, 7. VELIKI DOGODKI

FRANKENSTEIN JUNIOR

muzikal Mel Brooksa po filmu Gene Wildera nastopa Giampiero Ingrassia režiser Saverio Marconi produkcija Compagnia della Rancia

TOREK, 19. PROZA

ITIS GALILEO

napisala Francesco Niccolini in Marco Paolini znanstveno svetovanje Stefano Gattei zgodovinsko svetovanje Giovanni De Martis odški elementi Juri Pevere consolle avdio Gabriele Turra produkcija Michela Signori, Jolefilm

ČETRTEK, 28. GLASBA IN BALET

DEŽELNA ESKLUZIVA

PRINCIPALS OF NEW YORK CITY BALLET

koreografije George Balanchine, Jerome Robbins, Christopher Wheeldon produkcija Daniele Cipriani Entertainment

MAREC 2013

SOBOTA, 2. PROZA

QUESTI FANTASMI

Eduardo De Filippo

nastopajo Carlo Giuffrè, Piero Pepe, Maria Rosaria Carli, Claudio Veneziano, Antonella Lori, Antonella Cioli režiser Carlo Giuffrè scenografija in kostumi Aldo Terlizzi glasba Francesco Giuffrè produkcija Diana Or.i.s.

PONEDELJEK, 11. GLASBA IN BALET

STEFANO BOLLANI DANISH TRIO

Stefano Bollani, klavir Jesper Bodilsen, kontrabas Morten Lund, bobni

SOBOTA, 16. VELIKI DOGODKI

DEŽELNA ESKLUZIVA

Compagnie Käfig - Companhia Urbana de Dança Rio

CORRERIA/AGWA

umetniško vodstvo in koreografija Mourad Merzouki

PONEDELJEK, 25. PROZA

ART

Jasmina Reza

prevod Alessandra Serra nastopajo Alessandro Haber, Alessio Boni, Gigio Alberti režiser Giampiero Solari produkcija Nuovo Teatro, Gli ipocriti

APRIL 2013

PETEK, 5. ZA SMEH

NASCOSTO DOVE C'È PIÙ LUCE

Radostna, besna, nesramna, mučna mnenja komika napisal in nastopa Gioele Dix

ČETRTEK, 11. GLASBA IN BALET

DRŽAVNA PREMIERA

DIDO AND AENEAS

opera v treh dejanjih Henryja Purcell polscenska postavitev libretto Nahum Tate Venice Baroque Orchestra Coro del Friuli Venezia Giulia Dido: Romina Bassi produkcija Coro del Friuli Venezia Giulia in a.Artisti Associati

ČETRTEK, 18. GLASBA IN BALET

DEŽELNA ESKLUZIVA

Cesare Picco

BLIND DATE

koncert v temi

MAJ 2013

PETEK, 3. VELIKI DOGODKI

DEŽELNA ESKLUZIVA

EARTH WIND & FIRE EXPERIENCE FEATURING AL MCKAY

bend z desetimi glasbeniki

VPIS ABONMAJEV

OD ČETRTKA, 20. SEPTEMBRA 2012

VPIS NOVIH ABONMAJEV

Vpis novih abonmajev bo potekal glede na razpoložljivost. Nakup abonma je možen do dneva prve predstave vsakega niza:

VELIKI DOGODKI

do 20. decembra 2012

PROZA

do 5. novembra 2012

GLASBA IN BALET

do 29. oktobra 2012

ABONMA ZA SMEH

do 31. januarja 2013

3 ZVEZDE, SODOBNI

od 1. oktobra do 29. novembra 2012

3 ZVEZDE, KLASIČNI

od 1. oktobra do 20. decembra 2012

POSEBNI ZA UNIVERZITETNE ŠTUDENTE

od 1. oktobra do 21. novembra 2012

KAKO IN KJE SE VPİŞEJO ABONMAJI

Vpis abonmajev poteka pri blagajni Občinskega Gledališča "Giuseppe Verdi" in Gorici (ulica Garibaldi, 2/a - tel. 0481/383601) s sledenjem umikom: od ponedeljka do sobote od 10:00 do 13:00 in od 16:00 do 20:00. Abonma je lahko plačate v gotovini, z bancomat karticami, krožnimi ter bančnimi čeki -nepresnosljivimi - naslovjenimi na Občino Gorica - Comune di Gorizia.

BLAGAJNA JE ZAPRTA

vse praznične dni.

PREDPRODAJA VSTOPNIC

OD PONEDELJKA, 15. OKTOBRA 2012

bo možen nakup vstopnic za vse predstave na sporednu v letu 2012.

DO SOBOTE, 3. NOVEMBRA 2012

bo predprodaja vstopnic potekala istočasno z vpisovanjem abonmajev. Obe bosta potekali pri blagajni občinskega Gledališča Verdi (ulica Garibaldi, 2/a - telefon 0481/383601), z istim umikom vpisa abonmajev.

OD PONEDELJKA, 5. NOVEMBRA 2012

bo predprodaja vstopnic potekala pri Okencu občinskega Gledališča Verdi na Korzu Italia (tel. 0481/383602) s sledenjem umikom: od ponedeljka do sobote od 17:00 do 19:00 ure. Okence je zaprt ob praznikih in od 23. do vključeno 26. decembra 2012.

OD SREDE, 2. JANUARJA 2013

bo možen nakup vstopnic za vse predstave na programu v letu 2013.

VEČERNA PRODAJA VSTOPNIC

nakup vstopnic za posamezno predstavo bo možen tudi na dan same predstave pri blagajni občinskega Gledališča Verdi od 19:45 do 20:45.

INFORMACIJE

Občinsko Gledališče Giuseppe Verdi Gorica tel. 0481 38 36 01 | 0481 38 36 02 www3.comune.gorizia.it/teatro

Začetek predstav ob 20.45

Let's Go!
Gorizia

